

**VÝROČNÁ SPRÁVA**  
**O ČINNOSTI REGIONÁLNEHO ÚRADU**  
**VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SO**  
**SÍDLOM V LIPTOVSKOM MIKULÁŠI**  
**ZA ROK 2023**

## **1. Identifikácia úradu**

**Názov:** Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši (ďalej RÚVZ).

**IČO:** 00607215

**Sídlo:** Štúrova 36, 031 80 Liptovský Mikuláš

**Forma hospodárenia:** rozpočtová organizácia štátu napojená na rozpočet Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky

### **Generálna tajomníčka služobného úradu a regionálna hygienička:**

MUDr. Iveta Triznová, MPH, MHA – regionálna hygienička a generálna tajomníčka služobného úradu

**Kontakt:** 0903 540 635, iveta.triznova.lm@uvzs.sk

### **Vedúci zamestnanci:**

Zástupca generálnej tajomníčky služobného úradu a regionálnej hygieničky:

**MUDr. Ivan Hudák**

Vedúca osobného úradu: **Ing. Danka Kostolná**

Vedúca odd. preventívneho pracovného lekárstva: **Mgr. Alexandra Hrabušová**

Vedúca odd. výživy: neobsadené

Vedúca odd. epidemiológie: poverená **Mgr. Lucia Mikušiaková**

Vedúca odd. hygieny detí a mládeže: **MVDr. Renáta Stupková**

Vedúca odd. podpory zdravia: neobsadené

Vedúci odd. hygieny životného prostredia a zdravia: **MUDr. Ivan Hudák**

**Krajskí a hlavní odborníci Hlavného hygienika SR:** 1 – KO v HV HH SR - MUDr. Iveta Triznová, MPH, MHA, hlavnými odborníkmi nedisponujeme.

RÚVZ je rozpočtovou organizáciou štátu zapojenou finančnými vzťahmi na Ministerstvo zdravotníctva SR v Bratislave. RÚVZ riadi a za jeho činnosť zodpovedá regionálny hygienik. Tento je zároveň generálnym tajomníkom služobného úradu.

RÚVZ plní úlohy uvedené v zákone č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ďalších zákonov vzťahujúcich sa na oblasť podpory a ochrany verejného zdravia. Ťažiskovými úlohami sú:

- riadi, usmerňuje a kontroluje epidemiologickú bdelosť prenosných ochorení a plnenie imunizačného programu,
- posudzuje hodnotenie dopadov na verejné zdravie na regionálnej úrovni a na lokálnej úrovni,
- plní špecializované úlohy verejného zdravotníctva a úlohy pri ohrození verejného zdravia
- nariaďuje opatrenia na predchádzanie ochoreniam a opatrenia pri ohrozeniach verejného zdravia v rámci svojej územnej pôsobnosti,
- podáva návrh na vyhlásenie mimoriadnej situácie a návrh na vykonanie opatrení v rámci svojej územnej pôsobnosti,
- vydáva záväzné stanoviská a rozhoduje o návrhoch v správnom konaní,

- zriaďuje komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti, vydáva osvedčenia o odbornej spôsobilosti a vedie register odborne spôsobilých osôb na epidemiologicky závažné činnosti,
- povoľuje a zrušuje ním povolené výnimky,
- vykonáva štátny zdravotný dozor, vydáva pokyny a ukladá opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených pri výkone štátneho zdravotného dozoru,
- prejednáva priestupky a iné správne delikty, ukladá pokuty a povinnosť nahradiť náklady,
- vedie register rizikových prác,
- sprístupňuje počas kúpacej sezóny informácie o kvalite vôd určených na kúpanie a o kvalite vody v prírodných kúpaliskách a v umelých kúpaliskách na svojom webovom sídle,
- plní úlohy kontrolného orgánu oprávneného ukladať sankcie pri uvádzaní chemických látok a zmesí na trh podľa osobitného predpisu,
- poskytuje súčinnosť okresným úradom a obciam pri vypracúvaní plánu ochrany obyvateľstva,
- vytvorí každoročne pred začiatkom kúpacej sezóny pre každú vodu určenú na kúpanie program monitorovania a vymedzuje dĺžku kúpacej sezóny,
- zabezpečuje monitorovanie pre každú vodu určenú na kúpanie počas kúpacej sezóny,
- preskúmava znečistenie vody určenej na kúpanie,
- prijíma primerané opatrenia riadenia v oblasti vody určenej na kúpanie a vydáva trvalý zákaz kúpania alebo trvalé odporúčanie nekúpať sa vo vode určenej na kúpanie,
- prijíma primerané opatrenia riadenia v oblasti vody určenej na kúpanie pri výnimočných okolnostiach,
- vykonáva ďalšie špecializované úlohy, ako napr.: vedie evidenciu a dokumentáciu epidemiologických údajov a iných údajov významných z hľadiska ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia, vykonáva odber vzoriek biologického materiálu od ľudí a vzoriek vôd, potravín a kozmetických výrobkov na zisťovanie ich zdravotnej bezpečnosti a na vykonávanie laboratórneho určovania pôvodcov prenosných ochorení vrátane zisťovania citlivosti na antimikróbne látky, monitoruje výskyt prenosných ochorení a vykonáva epidemiologický dohľad, prešetruje podozrenia na choroby z povolania, plánuje a koordinuje kontrolu prenosných ochorení, plánuje, koordinuje a kontroluje imunizačný program, kontroluje správne postupy a manipuláciu s očkovacími látkami na všetkých úrovniach, monitoruje kvalitu pitnej vody u spotrebiteľa a kvalitu vody určenej na kúpanie počas kúpacej sezóny, monitoruje zdravotný stav obyvateľstva a jeho skupín vo vzťahu k životným podmienkam a pracovným podmienkam, spôsobu života a práce a zdravotného uvedomenia ľudí, monitoruje vplyv výživy na zdravie ľudí, vykonáva identifikáciu zdravotných rizík a vypracúva návrhy na ich minimalizáciu.

**Charakteristika dozorovaného územia (špecifiká):** Rozloha okresov Liptovský Mikuláš a Ružomberok je 2000 km<sup>2</sup>. Liptov je významným strediskom cestovného ruchu na Slovensku, s lokalitami s medzinárodným významom, s čím súvisí aj vysoký počet rekreačných zariadení. V oboch okresoch je evidovaných 1295 ubytovacích zariadení. Územie je bohaté na minerálne a liečivé pramene, využívané v kúpeľoch Lúčky (Aqua Vital Park Lúčky). Celoročne sú prevádzkované dve termálne kúpaliská – umelé kúpalisko Tatrallandia (2 bazény s termálnou vodou, celkový počet bazénov 14) a Gino Paradise Bešeňová (9 termálnych bazénov, celkový počet bazénov 22), Krytá plaváreň v Liptovskom Jáne (2 termálne bazény) a letné termálne kúpalisko Termal raj pri hoteli Sorea Máj v Liptovskom Jáne, Turisticko – relaxačný komplex Liptovská Osada (4 bazény). Celková kapacita termálnych kúpalísk v regióne je 14 200 osôb. Celoročne sú prevádzkované aj bazény v hotelových a rekreačných zariadeniach. V roku 2023 bolo prevádzkované 1 prírodné kúpalisko na vodnej nádrži Liptovská Mara. Zásobovanie obyvateľov pitnou vodou je riešené prevažne zásobovaním z verejných

vodovodov (98,86 % obyvateľov okresu Liptovský Mikuláš a 97,01 % obyvateľov okresu Ružomberok). V turistických centrách regiónu je bohato vybudovaná sieť stravovacích zariadení. V regióne sa koná veľký počet hromadných podujatí.

V regióne zdravotnú starostlivosť zabezpečujú 2 nemocnice, z toho jedna v Liptovskom Mikuláši a jedna v Ružomberku - Ústredná vojenská nemocnica s celoslovenskou pôsobnosťou, spadajúcou do rezortu ministerstva obrany. V obci Ľubochňa je prevádzkovaný Národný endokrinologický ústav taktiež s celoslovenskou pôsobnosťou.

V štruktúre priemyslu prevláda výroba celulózy a papiera, drevospracujúci priemysel, kožiarsky priemysel, elektrotechnický priemysel a strojárstvo.

## ***2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie***

Odborné činnosti na úseku verejného zdravotníctva zabezpečujú pracovníci oddelení hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov, hygieny životného prostredia a zdravia, preventívneho pracovného lekárstva, hygieny detí a mládeže, epidemiológie a oddelenie podpory a výchovy k zdraviu. Prioritou RÚVZ v r.2023 bolo šetrenie výskytu prenosných ochorení – počet šetrených ohnísk 4665 a prijímanie účinných protiepidemických opatrení v záujme predchádzania vzniku a šírenia prenosných ochorení.

Štátnym zdravotným dozom a úradnou kontrolou potravín bolo kontrolovaných 7428 prevádzok. Pracovníci RÚVZ odobrali spolu 1686 vzoriek (potraviny, pokrmy, kozmetické výrobky, obalové materiály, pitné vody, bazénové vody, stery z prostredia, kontrola sterility). Pravidelne bola odoberaná aj odpadová voda na prítomnosť poliovírusov, enterálnych vírusov a na SARS-Cov-2. Ťažiskovou činnosťou pracovníkov jednotlivých oddelení je štátny zdravotný dozor a posudková činnosť, intervenčné aktivity vedené oddelením podpory a výchovy k zdraviu vedúce k prevencii ochorení významne podmienených rizikovými faktormi životného štýlu, plnenie programov a projektov na úseku verejného zdravotníctva.

Poslaním úradu je vykonávať štátny, nezávislý a efektívny dohľad nad plnením povinností právnických a fyzických osôb na úseku verejného zdravotníctva, ktoré sú určené zákonmi, nariadeniami európskeho parlamentu a vykonávacími predpismi. Svojimi preventívnymi aj represívnymi aktivitami (sankcie) významnou mierou ovplyvňujú determinanty na udržanie zdravých životných a pracovných podmienok. Šetria podnety občanov, poukazujúce na nevyhovujúce podmienky na úseku verejného zdravotníctva, spolupracujú s obcami, inými orgánmi dozoru a národnými a medzinárodnými inštitúciami.

Na úseku hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov je zabezpečovaný dohľad na výrobou, manipuláciou a predajom pokrmov v zariadeniach spoločného stravovania, dohľad nad zdravotnou bezpečnosťou kozmetických výrobkov, obalových materiálov v rámci programov a projektov sú plnené ďalšie špecifické úlohy (sledovanie výživového stavu klientov v zariadeniach sociálnych služieb, monitoring prítomnosti alergénov v hotových pokrmoch pripravovaných v zariadeniach spoločného stravovania a v potravinách určených pre dojčatá a malé deti). Rýchly výstražný systém zabezpečuje neodkladný dozor a opatrenia pri výskyte nebezpečných výrobkov – obalových materiálov, kozmetických výrobkov a potravín na trhu.

Na úseku hygieny detí a mládeže je zabezpečovaný systematický dohľad nad životnými a pracovnými podmienkami detí a mládeže v predškolských a školských zariadeniach, vrátane dohľadu na podmienkami ich stravovania, podmienkami pri organizovaní zotavovacích podujatí v zariadeniach regiónu.

Na úseku hygieny životného prostredia a zdravia je zabezpečovaný monitoring kvality pitnej vody, kontrola vôd určených na kúpanie vo všetkých zariadeniach, kontrola podmienok pri

poskytovanie služieb v starostlivosti o ľudské telo, v ubytovacích zariadeniach, kontrola na úseku pohrebniectva.

Na úseku preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie je zabezpečovaný dohľad na pracovnými podmienkami, identifikácia pracovných podmienok, ktoré môžu ovplyvňovať zdravie zamestnancov alebo viesť ku chorobám z povolania alebo k iným poškodeniam zdravia z práce, dohľad nad dodržiavaním chemickej legislatívy, nad dodržiavaním pracovných podmienok na chránených pracoviskách.

Odbor epidemiológie systematicky zbiera údaje o výskyte prenosných ochorení, určuje potrebné protiepidemické opatrenia, zabezpečuje dohľad a usmerňuje povinné očkovanie osôb, vykonáva na úseku prevencie ochorení HIV preventívno - výchovné aktivity a vedie register HIV pozitívnych osôb. Úzko spolupracuje so zdravotníckymi zariadeniami vo všetkých otázkach prevencie infekčných ochorení, vrátane nemocničných nákaz.

Odbor podpory a výchovy k zdraviu poskytuje poradenstvo na úseku zdravej výživy, boja proti alkoholizmu a iným návykovým látkam, na úseku odvykania od fajčenia. Svojimi aktivitami sa snaží ovplyvniť nežiadúci stav vo výskyte tzv. civilizačných ochorení, na ktorých sa významnou mierou podieľa nezdravý životný štýl, nezdravé stravovanie a nadmiera konzumácie alkoholu, tabakizmus a iných návykových látok. Aktivity odboru sú orientované na celú vekovú škálu populácie, od detí po seniorov, špecificky orientované na preventívne opatrenia podľa potrieb jednotlivých vekových skupín.

### ***Strednodobý výhľad organizácie***

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši (ďalej RÚVZ) by mal aj v budúcnosti zabezpečovať dohľad nad zdravými životnými a pracovnými podmienkami všetkých občanov regiónu Liptova, ktorý v súčasnosti zabezpečujú zdravotnícki pracovníci (lekári, verejní zdravotníci a ostatní pracovníci spĺňajúci kvalifikačné predpoklady na výkon povolania), Tento trend by mal byť zachovaný aj do budúcnosti. Jeho udržanie a rozvoj predpokladá vytvorenie dostatočných finančných zdrojov zo strany MZ SR. Činnosti úradu – RÚVZ sú vykonávané v rámci a v súlade so zákonom č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov .

### ***3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie.***

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši nie je povinný vypracovávať kontrakty s ústredným orgánom v zmysle uznesenia vlády SR č. 1370/2013.

### ***4. Činnosti/produkty organizácie a ich náklady***

P. č.	Odborné pracoviská RÚVZ	Výkon ŠZD/ÚK	Posudková činnosť	Výkon práce v ohniskách	Monitoring	Skúšky odb.spôsobilosti a vydávanie osvedčení o odb.spôsobilosti	Plnenie hlavných úloh, programov a projektov	Ostatné (konzultácie)
1.	% podiel	29	16	8	11	4	18	14
2.	Náklady v €	280 629	154 829	77 415	106 445	38 707	174 183	135 476
3.	SH	11 949	6 593	3 296	4 532	1 648	7 417	5 769

Úrad vykonával činnosti vyplývajúce zo zák. č. 355/2007 Z. z. a v súlade s hlavnými a regionálnymi úlohami a Programami a projektmi úradov verejného zdravotníctva na rok 2023. Všetky činnosti boli zároveň aj činnosťami, vykonávanými v súlade s Programovým vyhlásením vlády SR, rozpracovaného na podmienky rezortu ministerstva zdravotníctva. Na svoju činnosť využíval prostriedky pridelené zo štátneho rozpočtu. Jednotlivé činnosti boli vyčíslené vo výkazníckych tabuľkách, podľa ktorých sa vypočítal hrubý odhad percentuálneho zastúpenia jednotlivých činností.

Vzhľadom na množstvo, charakter a rôznorodosť vecných úloh úrad nekalkuluje priame ani nepriame náklady na jednotlivé vecné úlohy. Náklady sú kalkulované aj sledované podľa rozpočtovej klasifikácie na jednotlivé položky a podpoložky štátneho rozpočtu. Podiel jednotlivých blokov úloh na využívaní kapacít úradu je vyjadrený aj v skutočných hodinách (SH).

## **5. Rozpočet organizácie**

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši je rozpočtovou organizáciou hospodáriacou s prostriedkami prideleného rozpočtu od zriaďovateľa – Ministerstva zdravotníctva SR. Prostredníctvom Rozpočtového informačného systému Štátnej pokladnice v module Zostavenie rozpočtu boli pre RÚVZ Liptovský Mikuláš stanovené príjmové a výdavkové limity na rok 2023 takto:

### **Schválený rozpočet na rok 2023**

	€
Príjmy	30 000,00
Bežné výdavky	990 052,00
z toho – mzdy a platy (610)	660 284,00
poistné a príspevok zamestnávateľa do poisťovní (620)	230 768,00
tovary a služby (630)	90 000,00
bežné transfery (640)	9 000,00
Kapitálové výdavky (700)	0,00
Počet zamestnancov k 1.1. 2023	34
<b>Celkový schválený rozpočet k 1.1.2023</b>	<b>990 052,00</b>
<b>Celkový schválený rozpočet k 31.12.2022</b>	<b>912 978,00</b>

Celkový schválený rozpočet na rok 2023 s porovnaním rozpočtu roku 2022 bol vyšší o 77 074,00 €.

Tieto záväzne určené limity a ukazovatele platné pre rok 2023 boli organizáciou rozpisane v rámci programového rozpočtovania a platnej rozpočtovej skladby do položiek a podpoložiek rozpočtu bežných výdavkov. Limit príjmov bol stanovený na 30 000 €. Limit kapitálových výdavkov na rok 2023 nebol zriaďovateľom pre organizáciu stanovený. Hospodáreniu s finančnými prostriedkami rozpočtu RÚVZ Liptovský Mikuláš bola zo strany vedenia venovaná maximálna pozornosť. Pravidelne bolo hodnotené a analyzované čerpanie rozpočtových výdavkov tak, aby nedošlo k prekročeniu povoleného čerpania prostriedkov. Finančné prostriedky boli použité len na krytie nevyhnutných potrieb organizácie so zabezpečením maximálnej hospodárnosti a efektívnosti ich použitia v rámci rozpočtových pravidiel a osobitných predpisov. Počas hodnoteného obdobia bol rozpočet organizácie upravovaný opatreniami organizácie a prostredníctvom rozpočtových opatrení zriaďovateľom.

**Po úpravách boli celkové limity rozpočtu na rok 2023 k 31.12.2023 nasledovné :**

Príjmy	30 166,19 €
Bežné výdavky	967 684,43 €
z toho – mzdy a platy /610/	603 284,00 €
poistné a príspevok zamestnávateľa do poisťovní /620/	207 699,63 €
tovary a služby /630/	140 781,33 €
bežné transfery /640/	15 919,47 €
Kapitálové výdavky /700/	0,00 €
Limit počtu zamestnancov k 31.12.2023:	34 osôb

**Čerpanie bežných výdavkov**

Z toho :

610 – mzdy a platy

Čerpanie k 31.12.2023	603 284,00 €
Čerpanie v percentách	100%

Čerpanie výdavkov na mzdy a platy oproti roku 2022 je vyššie o 9 796,00 €.

620 – poistné a príspevok zamestnávateľa do poisťovní

Čerpanie k 31.12.2023	207 699,63 €
-----------------------	--------------

Čerpanie v percentách 100%

Čerpanie výdavkov na poistné sa odvíja od čerpania mzdových prostriedkov, oproti roku 2022 je vyššie o 3 611,54 €.

630 – tovary a služby

Čerpanie k 31.12.2023 140 781,33 €

Čerpanie v percentách 100%

Čerpanie výdavkov na tovary a služby je o 4 060,12 € nižšie oproti roku 2022.

640 – bežné transfery

Čerpanie k 31.12.2023 10.306,05 €

Čerpanie v percentách 100%

Čerpanie výdavkov na bežné transfery je o 5 613,42 € vyššie oproti roku 2022.

700 – kapitálové výdavky

Čerpanie k 31.12.2023 0,00 €

V roku 2023 neboli RÚVZ Liptovský Mikuláš pridelené kapitálové prostriedky.

**Príjmy**

Rozpočet rok 2023 30 000,00 €

Zmena rozpočtu príjmov rok 2023 30 166,19 €

Skutočné plnenie k 31.12.2023 30 650,41 €

z toho :

- prenájom nebytových priestorov v sume 15 440,50 €
- za porušenie predpisov /pokuty/ 12 541,88 €
- z dobropisov 1 694,60 €
- iné nedaňové príjmy 807,24 €
- náhrada poistného plnenia 166,19 €



Príjmy za prenájom nebytových priestorov v budove RÚVZ vyplynuli z nájomných zmlúv. Ide o týchto nájomcov :

LL, s.r.o., Priemysel'ná 2053, 031 01 Liptovský Mikuláš /laboratórna činnosť/

ATM Medic s.r.o. , 1. mája 1207, 031 01 Liptovský Mikuláš /lekáreň/

V budove RÚVZ sa nachádzajú voľné priestory po zrušených laboratóriách v roku 2004 a po odchode mikrobiologického laboratória Liptovskej nemocnice s poliklinikou v Liptovskom Mikuláši.

**Výdavky**, ktoré najviac zaťažili rozpočet :

- 1. výdavky na mzdy, platy** boli vo výške 603 284,00 €, čo predstavuje 62,3 % z bežných výdavkov/d'alej BV/.
- 2. výdavky na odvody do poisťovní** boli vo výške 207 699,63 € a predstavuje to 21,5 % z BV.
- 3. výdavky na spotrebu energií a vodné, stočné** boli vo výške 51 040,08 € a predstavuje to 5,3 % z BV.

Platby za elektrickú energiu a vodné, stočné sú uskutočňované preddavkovým spôsobom. Vyúčtovania za elektrickú energiu (preplatok 632,18 € ) a vodné, stočné (nedoplatok 16,36 €) boli doručené v januári 2024.

- 4. výdavky na poštovné a telekomunikačné služby** boli vo výške 8 617,27 € a predstavuje to 0,9 % z BV.
- 5. výdavky na materiál /položka 633/** boli vo výške 14 255,78 € a predstavuje to 1,5 % z BV.  
Na položke 633 sa výdavky oproti roku 2022 znížili o 9 533,05 €.
- 6. výdavky na všeobecné služby a údržbu /položka 635/** - dodávateľské služby za ochranu osobných údajov, služby BOZP, PO, oprava a údržba PC, pranie prádla, ....., ktoré boli vo výške 4 444,30 € a predstavuje to 0,5 % z BV.
- 7. výdavky na stravovanie** boli vo výške 18 425,45 € a predstavuje to 1,9 % z BV.
- 8. výdavky na dopravné /prevažne na pohonné látky/** boli vo výške 6 161,35 € a predstavuje to 0,6 % z BV .

V roku 2023 bolo na údržbu motorových vozidiel /položka 634002/ vynaložených spolu 2 098,75 €.

**Závázky a pohľadávky k 31.12.2023**

**Dlhodobé záväzky v sume 3 152,98 €** sú záväzky zo sociálneho fondu a sú výsledkom tvorby a čerpania sociálneho fondu.

<b>TVORBA</b>	<b>Eur</b>
<b>počiatočný stav k 1.1.2023</b>	1 435,19
tvorba 12/2022	629,16
tvorba 1-11/2023	7 991,30
<b>Spolu</b>	<b>10 055,65</b>
<b>ČERPANIE</b>	
stravné lístky	8 162,50
darčekové poukážky	60,00
prenájom miestností	60,00
spoločné podujatia	840,00
<b>Spolu</b>	<b>9 122,50</b>
<b>Zostatok účtu k 31.12.2023</b>	<b>933,15</b>

Nesúlad s účtom 472 – Záväzky zo sociálneho fondu /1 826,37 €/ súvisí so zaúčtovaním prídeltu tvorby SF za 12. mesiac roku 2023 v sume 893,22 €.

**Krátkodobé záväzky** sme mali v celkovej výške 91 342,62 € a to :

Dodávatelia v sume 2 725,37 €, kde sú zahrnuté neuhradené dodávateľské faktúry v lehote splatnosti. Iné záväzky v sume 49 943,33 € a v sume 300,24 € - nevyplatené mzdy zamestnancom za 12. mesiac 2023.

Zúčtovanie s orgánmi sociálneho a zdravotného poistenia v sume 29 084,11 € - odvody do poisťovní za 12. mesiac 2023.

Ostatné priame dane v sume 9 289,57 € - predstavujú daň zo závislej činnosti za 12. mesiac 2023.

**Krátkodobé pohľadávky**

Pohľadávky sú z nedaňových rozpočtových príjmov v sume 10 415,00€ - rozhodnutia o uložení pokuty. Všetky pohľadávky sú po dobe splatnosti, z toho v sume 250,00 € boli dané exekútorovi na vymáhanie a ostatné sú v upomienkovom konaní registrované v Centrálnom registri splatných pohľadávok štátu.

Pri hospodárení s prostriedkami rozpočtu organizácie boli realizované a dodržiavané finančné a rozpočtové predpisy. Je uplatňovaný zákon č. 343/2015 o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. K zákonu č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite máme vypracovanú internú smernicu o vykonávaní základnej finančnej kontroly. Je vypracovaná smernica pre obeh účtovných dokladov. Pri nakladaní s dočasne prebytočným majetkom bol uplatňovaný zákon č. 324/2014 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov. Je vypracovaná smernica o ochrane majetku. Ochrana majetku je zabezpečená mechanickými zábranami v kombinácii s elektronickým zariadením a napojením na pult centrálnej ochrany objektov a režimovými opatreniami. Budova úradu, rovnako aj interiérové zariadenie sú poistené proti živelným pohromám. Motorové vozidlá sú havarijne poistené a vybavené zabezpečovacími zariadeniami.

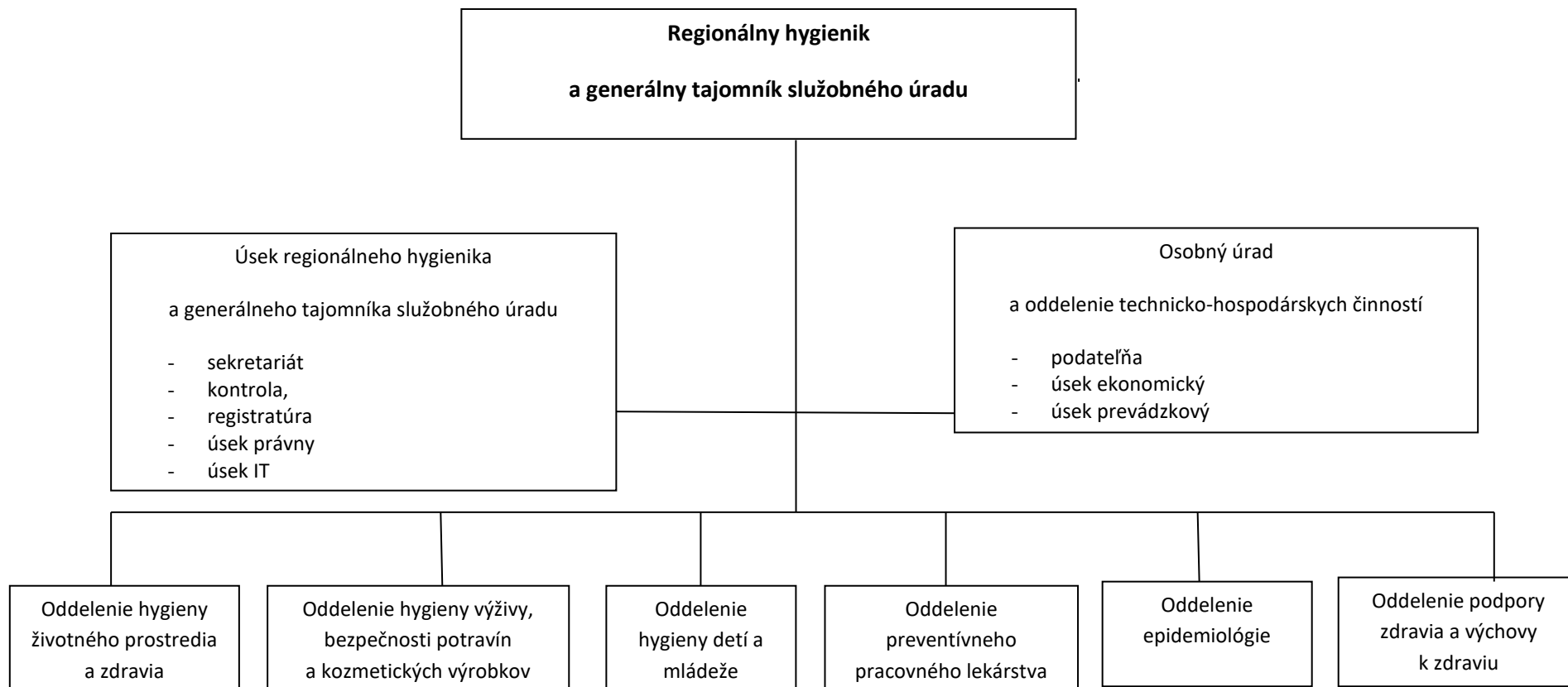
## ***6. Personálne obsadenie***

Priemerný evidenčný počet zamestnancov prepočítaný je 29,5 osôb za rok 2023.

Limit zamestnancov 34 vo fyzických osobách je naplnený k 31.12.2023 na 30 zamestnancov. V priebehu roka boli prijatí do stálej štátnej služby štyria zamestnanci a do dočasnej štátnej služby dvaja zamestnanci. V prípade stálej štátnej služby došlo u dvoch zamestnancov ku ukončeniu štátnozamestnaneckého pomeru dohodou. U zamestnancov pri výkone prác vo verejnom záujme došlo v priebehu roka 2023 k dvom prijatiam nových zamestnancov a k dvom ukončeniam pracovného pomeru. Počas roka 2023 vykonal RÚVZ Liptovský Mikuláš dvadsaťštyri výberových konaní na obsadenie voľných štátnozamestnaneckých miest a miest pri výkone prác vo verejnom záujme.

**Plánovaný počet zamestnancov nebol naplnený najmä pre nedostatočný počet záujemcov o zaradenie do výberového konania alebo záujemcov, ktorí nespĺňali zákonom požadované kritéria na prijatie do štátnej služby na odborné oddelenia RÚVZ, najmä na vedúce pozície.**

## Organizačná štruktúra RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši



Platnosť organizačnej štruktúry od 01.01.2023

## 7. Ciele a prehľad plnenia

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši využíval na svoju činnosť pridelené prostriedky zo štátneho rozpočtu zriaďovateľom MZ SR. Úrad v dostatočnej miere plnil všetky úlohy v pôsobnosti odborných oddelení, na ktoré je úrad vecne a miestne príslušný podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane a podpore rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Svojou posudkovou a kontrolnou činnosťou reguloval činnosti fyzických a právnických osôb oprávnených na podnikanie v zmysle cit. zákona č. 355/2007 Z. z. v záujme ochrany verejného zdravia. Okrem uvedenej činnosti úrad plnil aj programy a projekty úradov verejného zdravotníctva v týchto oblastiach:

- predaj doplnkových jedál v školských bufetoch a automatoch
- monitorovanie kvality vnútorného prostredia v predškolských zariadeniach - len prvá etapa, v ktorej cieľom bolo získať údaje o počte predškolských zariadení, v ktorých sa používa systém umelého vetrania
- sledovanie výživového stavu klientov v zariadeniach sociálnych služieb
- monitoring prítomnosti alergénov v hotových pokrmoch pripravovaných v zariadeniach spoločného stravovania a v potravinách určených pre dojčatá a malé deti
- zdravotné uvedomenie a správanie sa obyvateľov SR
- Národný akčný plán v prevencii obezity na roky 2015 – 2025
- Vyzvi srdce k pohybu – celonárodná medzinárodne koordinovaná kampaň na zvýšenie pohybovej aktivity dospeljej populácie
- podpora zdravia znevýhodnených komunit
- stratégia rozvoja poradenských centier ochrany a podpory zdravia
- Národný akčný plán pre problémy s alkoholom na roky 2021 – 2030
- Národný program podpory zdravia pre roky 2021 – 2030
- Národný akčný plán pre podporu pohybovej aktivity na roky 2022 -2030
- Národný akčný plán na kontrolu tabaku a súvisiacich výrobkov na roky 2023 – 2030
- Národná protidrogová stratégia SR na obdobie rokov 2021 – 2025 s výhľadom do roku 2030
- projekt: Viem, čo zjem
- plnenie Akčného plánu pre životné prostredie a zdravie obyvateľov SR
- mapovanie prítomnosti baktérií rodu Legionella v ubytovacích zariadeniach
- mapovanie aktuálneho stavu výskytu pesticídnych látok a mikropopulantom v pitných vodách
- Národný imunizačný program SR
- surveillance infekčných chorôb
- informačný systém prenosných ochorení – EPIS
- nozokomiálne nákazy
- mimoriadne epidemiologické situácie
- enviromentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV
- prevencia HIV/AIDS
- poradňa očkovania
- optimalizácia verejnej správy v oblasti epidemiológie
- znižovanie miery zdravotných rizík zamestnancov z pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce

- znižovanie miery zdravotných rizík (rizikové práce)
- znižovanie zdravotných rizík z látok a zmesí klasifikovaných ako toxické
- znižovanie zdravotných rizík z karcinogénnych a mutagénnych faktorov vrátane azbestu a z látok poškodzujúcich reprodukciu a narúšajúcich endokrinný systém
- intervencie na podporu zdravia pri práci

Neoddeliteľnou súčasťou činností úradu je poskytovanie informácií, v zmysle zákona o slobodnom prístupe k informáciám, poskytovanie informácií médiám, komunikácia s obcami a inými inštitúciami, poskytovanie konzultácií a poradenstva.

## ***8. Hodnotenie a analýza vývoja organizácie***

Počet výkonov a náročnosť úloh stúpa v nadväznosti na aktuálnu národnú alebo európsku legislatívu, mimoriadne úlohy, mimoriadne udalosti alebo požiadavky. RÚVZ pokračoval v plnení úloh na úseku verejného zdravotníctva s cieľom pozitívne ovplyvňovať determinanty zdravia (faktory životného a pracovného prostredia a životný štýl) s očakávaným dopadom na zdravie obyvateľov.

## Kontrola, dozor, sťažnosti a audity

### 1. Prehľad:

- Petícií neboli prijaté
- Sťažnosti neboli prijaté

### 2. Zamerania opodstatnených sťažností: sťažnosti neboli prijaté

### 3. Prijaté opatrenia: 0

### 4. Podania: celkový počet podaní – 62 z toho 62 podnetov

### 5. Protispoločenská činnosť: nebola hlásená

### 6. Oznámenia z podozrenia zo spáchania trestného činu prijímania úplatku, podplácania, nepriamej korupcie: neboli prijaté

### 7. Prehľad riešených podaní (petície, sťažnosti, podnety, protispoločenská činnosť) v tabuľke

Podania	Počet	Opodstatnené	Neopodstatnené	Postúpenie	Nebolo možné riešiť	V riešení
Petície	0	0	0	0	0	0
Sťažnosti	0	0	0	0	0	0
Podnety	62	28	24	8	2	0
Protispoločenská činnosť	0	0	0	0	0	0

### 8. Kontrolná činnosť

- vykonané plánované kontroly v RÚVZ: 5
- mimoriadne kontroly: 0
- predmet vykonaných kontrol: kontrola uplatňovania zákonnosti, odhaľovania korupcie, kontrola pokladničnej hotovosti, kontrola plnenia lehôt pri žiadostiach účastníkov konania, kontrola výkonu ŠZD – účasť 2 zamestnancov pri ŠZD, kontrola vykonávania finančnej kontroly pri nákupoch tovaru v hotovosti
- súhrn kontrolných aktivít – celkom bolo vykonaných 5 vnútorných kontrol, pri ktorých neboli zistené nedostatky.

### 9. Auditorská činnosť

V RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši nebol vykonaný audit pracovníkmi Úradu verejného zdravotníctva SR.

# **HYGIENA VÝŽIVY**

## **Obsah:**

### **I. HYGIENA VÝŽIVY**

#### **1. Personálne obsadenie odborov/ oddelení hygieny výživy RÚVZ**

#### **2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov**

#### **3. Rozbor činnosti:**

##### **3.1 Štátny zdravotný dozor**

###### **3.1.1 Posudková činnosť**

###### **3.1.2 Kontrolná činnosť**

##### **3.2 Úradná kontrola**

##### **3.3 Zdravotná bezpečnosť potravín**

###### **3.3.1 Mikrobiologické hodnotenie potravín**

###### **3.3.2 Chemické hodnotenie potravín**

##### **3.4 Turistická sezóna**

###### **3.4.1 Letná turistická sezóna**

###### **3.4.2 Zimná turistická sezóna**

##### **3.5 Hromadné akcie**

#### **4. Sankčné opatrenia**

#### **5. Epidemický výskyt alimentárnych ochorení**

#### **6. Poradne správnej výživy**

#### **7. Projekty, mimoriadne úlohy**



## I HYGIENA VÝŽIVY

### 1. Personálne obsadenie odborov/oddelení hygieny výživy

5 zamestnancov – z toho 3 VŠ (1 - Ing., 1 – Mgr., 1 – Bc.)

Tabuľka č. 1 Personálne obsadenie pracoviska OHVBPKV v RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši

Celkový počet zamestnancov	VŠ II. stupňa	VŠ I. stupňa	Úplné stredné vzdelanie	Vyššie odborné vzdelanie
	IVŠ	AHE/DAHE		
5	2	3	0	0

V roku 2022 pracovalo na OHVBPKV v Regionálnom úrade verejného zdravotníctva 6 zamestnancov. V roku 2023 nastal pokles v počte zamestnancov o 1 osobu.

### 2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov

Zamestnanci oddelenia hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov sa zúčastnili nasledovných vzdelávacích akcií:

Tabuľka č. 2 Vzdelávanie zamestnancov pracoviska OHVBPKV

Názov vzdelávacej akcie	Druh vzdelávacej akcie	Dátum konania	Miesto konania	Organizátor	Počet zúčastnených zamestnancov
Celoslovenské školenie v oblasti ŠZD a ochrany spotrebiteľa nad kozmetickými výrobkami	školenie	15. – 16. 02. 2023	Spišská Nová Ves	ÚVZ SR	2
Odborná konferencia SK MTP Banská Bystrica	konferencia	17.-18.04.2023	Banská Bystrica	SK MTP	1
Celoslovenská pracovná porada vedúcich odborov/oddelení hygieny výživy	Pracovná porada	15.06. – 16.06.2023	Trenčianske Teplice	ÚVZ SR	2
Odborné školenie zamestnancov RÚVZ zamerané na výkon auditu	školenie	21.6.2023	Banská Bystrica	ÚVZ SR	2
Pracovné stretnutie vedúcich pracovníkov a pracovníkov OHVBPKV	školenie	11.07.2023	Žilina	RÚVZ Žilina	4

Celoslovenské školenie zamestnancov k začiatku používania nového systému Kozmetické výrobky IS UVZ	školenie	19.09.2023	Žilina + online	ÚVZ SR	5
Online odborný seminár „Materiály a predmety prichádzajúce do kontaktu s potravinami (FCM)“	Odborný seminár	07.11.2023	online	ÚVZ SR	5
Interné vzdelávacie akcie RÚVZ (6 akcií)	Odborný seminár	V priebehu roka 2023	RÚVZ Liptovský Mikuláš	RÚVZ Liptovský Mikuláš	5

Odborní zamestnanci OHVBPKV pripravili v rámci interných vzdelávacích akcií **1** odborný seminár, na tému: Dodržiavanie hygienických požiadaviek pri výrobe, manipulácii a predaji nebalenej zmrzliny v regióne Liptov počas sezóny 2023.

Aktivity v médiách: 0

#### **Iné odborné činnosti :**

- *konzultačná a poradenská činnosť: 891.* Išlo o poradenstvo v oblasti platných právnych predpisov, požiadaviek na zriadenie a prevádzku potravinárskych prevádzkarní, posudzovania priestorov a kolaudácie stavieb, príprav dokumentácie pre výstavbu, zmeny v prevádzkovaní zariadenia. Pracovníci oddelenia hygieny výživy taktiež poskytovali informácie ohľadom realizácie hromadných podujatí s poskytovaním služieb potravinárskeho charakteru, prevádzkovania ambulatného a stánkového predaja.
- *členstvo v skúšobnej komisii pre vydávanie osvedčení odbornej spôsobilosti pre výkon práce v potravinárstve, vrátane iných komisii:*
  1. komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologicky závažných činností pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov: **1 zamestnanec,**
  2. komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologicky závažnej činnosti pri výrobe kozmetických výrobkov: **1 zamestnanec.**

### **3. Rozbor činnosti**

#### **3.1. Štátny zdravotný dozor**

Štátny zdravotný dozor bol vykonávaný podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z. z.“).

RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši – oddelenie hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov zabezpečuje štátny zdravotný dozor a úradnú kontrolu potravín v **2 okresoch: Liptovský Mikuláš a Ružomberok.**

### 3.1.1 Posudková činnosť

V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru (ŠZD) a plnenia úloh vyplývajúcich zo zákona č. 355/2007 Z. z. sa posudzovali a pripomienkovali predkladané projektové dokumentácie v rámci územného konania, priebežne boli vybavované aj žiadosti o vydanie záväzných stanovísk k návrhom na kolaudáciu stavby a zmenu v užívaní stavby, rozhodnutia k uvedeniu priestorov do prevádzky. Od 12.1.2023 (po novele zákona č. 355/2007 Z. z.) prevádzkovatelia ZSS už nemajú povinnosť vypracovať a predkladať prevádzkový poriadok príslušnému orgánu verejného zdravotníctva na schválenie.

V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši vydal celkom **8 záväzných ku kolaudácii priestorov (stavby) a k zmene v užívaní priestorov**. V roku 2023 za OHVBPKV neboli vydané záväzné stanoviská k územnému konaniu. Vydaných bolo **76 rozhodnutí o uvedení priestorov do prevádzky**. Ďalej bolo v roku 2023 vydaných 5 rozhodnutí o prerušení konania, z dôvodu chýbajúcej dokumentácie potrebnej k posúdeniu prevádzok, nerealizovanie stavebno-dispozičných požiadaviek v potravinárskych zariadeniach v stanovených lehotách. V 10 prípadoch bolo zastavené konanie, z dôvodu chýbajúcej dokumentácie potrebnej k posúdeniu prevádzok, nerealizovanie stavebno-dispozičných požiadaviek v potravinárskych zariadeniach v stanovených lehotách, neodstránenie nedostatkov podania – chýbajúci doklad o zmene účelu využitia stavby, nepredložený doklad o napojení na vodu a kanalizáciu. Nesúhlasné rozhodnutie k predloženým návrhom nebolo vydané.

RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši bolo predložené 1 odvolanie voči rozhodnutiu o zastavení konania. Odvolanie bolo odvolacím orgánom v druhostupňovom konaní účastníkovi konania zamietnuté.

V spolupráci s oddelením hygieny životného prostredia bolo vydané 1 záväzné stanovisko k zmene v užívaní stavby (výdajňa stravy v dennom stacionári).

V spolupráci s oddelením preventívneho pracovného lekárstva bolo vydaných 5 rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky (predajne, výroba papierových slamiiek, výroba papierových obrúskov a distribučný sklad materiálov a predmetov na styk s potravinami) a 1 záväzné stanovisko ku kolaudácii stavby (výdajňa jedál).

V oblasti potravinárskych výrobní boli do prevádzky uvedené: výrobnia cukrárskych výrobkov v Liptovskom Mikuláši, prevádzka na obrábanie zemiakov a škrobových výrobkov v Ružomberku, predajňa s pekárňou v Liptovskom Mikuláši, prevádzky na výrobu a predaj nebalenej zmrzliny.

V Liptovskom Mikuláši bola uvedená do prevádzky nová výroba papierových slamiiek, v Liptovskom Hrádku výroba papierových obrúskov a distribučný sklad materiálov a predmetov na styk s potravinami.

V rámci nepotravinárskych výrobní bolo pre 1 výrobnú kozmetických výrobkov v Liptovskom Hrádku vydané rozhodnutie o zastavení konania vo veci uvedenia do prevádzky, z dôvodu nerealizovania stavebno-dispozičných požiadaviek v stanovených lehotách. Odvolanie voči rozhodnutiu nebolo podané.

Z obchodných prevádzok boli do prevádzky uvedené nové prevádzky predajní potravín, mäsa, ovocia a zeleniny a pod. Uvedený do prevádzky bol aj nový sklad výživových doplnkov s predajom na diaľku v Liptovskom Mikuláši.

K významným zariadeniam spoločného stravovania, ktorým boli vydané súhlasné rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky boli stravovacie časti v hoteloch v turistickej oblasti Demänovská Dolina. Vydané bolo súhlasné rozhodnutie k návrhu na zmenu v prevádzkovaní priestorov stravovacej časti zariadenia sociálnych služieb v Liptovskom Mikuláši.

V regióne Liptov sa otvárajú malé predajne potravín, predajne potravín s vytvoreným úsekom na dopekание mrazených pekárskych polotovarov, predajne mäsa a údenín, kuchyne zamerané na prípravu pizze a iných pokrmov s rozvozom, bez priamej konzumácie na mieste, zariadenia rýchleho občerstvenia, výdajne pokrmov, zariadenia spoločného stravovania, predajne kozmetiky a pod. Vo väčšine prípadoch išlo o splnenie si oznamovacej povinnosti zo strany prevádzkovateľa z dôvodu zmeny prevádzkovateľa alebo zriadenia prevádzok nevyvarujúcich, na ktoré sa vzťahuje len oznamovacia povinnosť.

Veľmi významné potravinárske podniky s rozsahom pôsobnosti presahujúcim región neboli uvádzané do prevádzky.

V roku 2023 bolo v RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši prijatých **145 oznámení o začatí prevádzky** priestorov podľa § 52 ods. 8, na ktoré sa podľa § 52 ods. 1 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z. nevzťahuje povinnosť predkladať návrhy podľa § 13 ods. 4 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.

### 3.1.2 Kontrolná činnosť

#### a) kontroly podľa zákona č. 355/2007 Z. z.

Podľa zákona č. 355/2007 Z. z. bolo v rámci štátneho zdravotného dozoru v roku 2023 vykonaných **225 kontrol** vrátane kontrol pri uvádzaní priestorov do prevádzky a kontrol vykonaných na základe oznámenia o začatí prevádzky (priestory, pre ktoré už bolo vydané rozhodnutie a došlo k zmene prevádzkovateľa bez zmeny podmienok prevádzky).

#### b) kontroly podľa zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov v znení neskorších predpisov:

V roku 2023 boli v okresoch Liptovský Mikuláš a Ružomberok podľa zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 377/2004 Z. z.“) celkovo vykonané **4 kontroly**. Kontroly boli zamerané na dodržiavanie zákazu fajčenia v zariadeniach spoločného stravovania s prípravou a podávaním pokrmov, okrem tých, ktoré majú oddelenú časť pre fajčiarov. Porušovanie ustanovení uvedeného zákona nebolo pri kontrolách zistené.

#### a) kontroly na základe podnetov/st'ážností:

V roku 2023 prijal RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši, OHVBPKV celkom **24 podnetov**.

Predmetom šetrenia podnetov bola vo väčšine prípadov:

- nevyhovujúca prevádzková hygiena a manipulácia s odpadom
- výskyt myší v prevádzke
- nedodržiavanie zásad osobnej hygieny pracovníkmi pri výdaji pokrmov (rozpustené vlasy bez pokrývky hlavy, nepoužívanie pracovného oblečenia pri manipulácii s jedlom)
- zdravotné ťažkosti po konzumácii pokrmov
- zápach v prevádzke
- nesprávna manipulácia so surovinami pri príprave pokrmov

- porušovanie nočného klľudu, hluk z terasy
- nedostatky pri označovaní kozmetických výrobkov (v zozname zložiek preškrtnutá zložka)

Tabuľka č. 3 Kontrolná činnosť pracoviska OHVBPKV, RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši na základe podnetov/sťažností

	<b>Celkový počet podaní</b>	<b>Opodstatnené</b>	<b>Neopodstatnené</b>	<b>Nebolo možné dokázať, odstúpené</b>
<b>ZSS</b>	22	13	9	3
<b>Výrobcovia</b>	1	0	1	0
<b>Dopravcovia a distribútori</b>	0	0	0	0
<b>Hypermarkety, supermarkety</b>	1	0	1	0
<b>Malé a stredné predajne</b>	0	0	0	0
<b>Baliarne</b>	0	0	0	0
<b>Iné</b>	0	0	0	0
<b>SPOLU :</b>	<b>24</b>	<b>13</b>	<b>11</b>	<b>3</b>

V opodstatnených prípadoch boli prevádzkovateľom, resp. zodpovedným pracovníkom uložené sankčné postihy, prípadne uložené nápravné opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

V súlade so zákonom č. 355/2007 Z. z. bolo riešených **23 podnetov**, z ktorých bolo **12 opodstatnených**, **11 neopodstatnených**, **3 boli postúpené** na riešenie miestne a vecne príslušným orgánom dozoru. Za zistenia uložená bloková pokuta v **7 prípadoch** vo výške **556,00 eur**.

Podľa zákona č. 152/1995 Z. z. bolo šetrených **11 podnetov**, z ktorých bolo **7 opodstatnených**, **4 neopodstatnených**. Za zistenia uložená bloková pokuta v **5 prípadoch** vo výške **1 009 eur**.

### 3.2 Úradná kontrola

Úradné kontroly vykonávali pracovníci OHVBPKV podľa aktualizovaného plánu kontrolnej činnosti vypracovaného podľa Plánu úradnej kontroly orgánov verejného zdravotníctva v roku 2023 v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady č. 2017/625 o úradných kontrolách a iných úradných činnostiach vykonávaných na zabezpečenie uplatňovania potravinového a krmivového práva a pravidiel pre zdravie zvierat a dobré životné podmienky zvierat, pre zdravie rastlín a pre prípravky na ochranu rastlín (ďalej len „nariadenie č. 2017/625“) a podľa kompetencií uvedených v § 23 ods. 2 zákona č. 152/1995 Z. z.. Kontrolované bolo splnenie hygienických požiadaviek ustanovených v nariadení Európskeho parlamentu a Rady č. 852/2004 o hygiene potravín, v zákone č. 152/1995 Z. z., v Potravinovom kódexe SR.

Úradné kontroly potravín boli vykonávané v potravinárskych prevádzkach spadajúcich do pôsobnosti orgánov verejného zdravotníctva podľa § 23 ods. 2) zákona č. 152/1995 Z. z.:

- a) v prevádzkach verejného stravovania vrátane výroby cukrárskych výrobkov, zmrzliny a prípravy hotových pokrmov a jedál na predajných miestach,

- b) vo vzťahu k epidemiologicky rizikovým činnostiam osôb vo výrobe, manipulácii a umiestneniu na trh,
- c) výživových doplnkov, materiálov a predmetov určených na kontakt s potravinami, počiatočnej dojčenskej výživy, následnej dojčenskej výživy, potravín spracovaných na báze obilnín, detských potravín, potravín na osobitné lekárske účely a celkovej náhrady stravy na reguláciu hmotnosti,
- d) nových potravín,
- e) z hľadiska používania zdrojov ionizujúceho žiarenia na ožarovanie potravín a kontroly dodržiavania zákazu pridávania rádioaktívnych látok do potravín,
- f) v súvislosti s prídavnými látkami do potravín.

**Pri výkone kontrol bola sústredená pozornosť najmä na:**

1. na stavebno-technický stav prevádzkarne, na pracovné prostredie, strojno-technologické vybavenie, skladovanie, expedíciu, dopravu, manipuláciu s polotovarmi, hotovými výrobkami, analýzu postupov pri príprave a spracovaní potravín, označenie potravín,
2. vyhodnotenie postupov SVP, analýzu rizík a kritických kontrolných bodov v súlade s požiadavkami platných právnych predpisov,
3. preverenie všetkých systémov kontroly, ktoré sú spracované prevádzkovateľmi,
4. preverenie písomných materiálov a ostatnej evidencie,
5. samotný výkon kontrol vlastnými meracími prístrojmi, porovnanie meraní uskutočnených prístrojmi, ktoré používajú prevádzkovatelia,
6. osobitná pozornosť bola venovaná materiálom a predmetom, ktoré prichádzajú do kontaktu s potravinami, táto časť bola realizovaná podľa samostatnej osnovy, zaslanej z RÚVZ Poprad.

Okrem činností realizovaných podľa plánov kontrol a plánov odberu vzoriek boli plnené i mimoriadne úlohy ÚVZ SR.

**Počet podnikateľských subjektov (bez subjektov registrovaných RVPS) : 1441**

**Počet podnikateľských subjektov spolu (vrátane subjektov registrovaných RVPS):2208**

**Počet kontrol v prevádzkach (bez kontrol v prevádzkach registrovaných RVPS): 389**

**Počet kontrol v prevádzkach (vrátane kontrol v prevádzkach registrovaných RVPS):429**

**Počet subjektov s nevyhovujúcimi výsledkami: 43 z toho v sektore služieb: 43**

**Počet nezhôd ÚK spolu: 86**

**Celkový počet odobratých vzoriek: 214**

**Počet nevyhovujúcich vzoriek: 25**

**3.2.1 Úradná kontrola v potravinárskych podnikoch vyrábajúcich a manipulujúcich s lahôdkarskými výrobkami, cukrárskymi výrobkami, zmrzlinou, minerálnymi a pramenitými vodami pre dojčatá, potravinami pre osobitné skupiny, výživovými doplnkami, prídavnými látkami, arómami**

**Nebalená zmrzlina**

V roku 2023 bolo registrovaných **30 prevádzok** s výrobou a predajom nebalenej zmrzliny, v ktorých bolo vykonaných **30 kontrol**. **Nezhody neboli zistené**. Ďalšie kontroly vykonané v prevádzkach s výrobou a predajom nebalenej zmrzliny alebo len s porciovaním a predajom nebalenej zmrzliny, ktoré sú súčasťou zariadení verejného stravovania, sú uvedené v kontrolách ZSS, taktiež zistené nezhody.

**Potraviny pre osobitné skupiny (bezgluténové potraviny)** – registrované výrobné prevádzky – 0

**Výživové doplnky, potraviny na osobitné lekárske účely** – registrovaná 1 výrobná prevádzka, vykonané 2 kontroly, nezhody neboli zistené.

**Minerálna a pramenitá voda pre dojčatá** – registrované prevádzky – 0

**Prídavné látky** – registrovaná je 1 prevádzka (výroba potravinárskych farbív - St. Nicolaus LM) – vykonaná 1 kontrola – nezhody neboli zistené

**Výroba aróm** – registrovaná je 1 prevádzka (výroba potravinárskych aróm - St. Nicolaus LM) – vykonaná 1 kontrola – nezhody neboli zistené.

### Úradná kontrola materiálov a predmetov určených na kontakt s potravinami v roku 2023

Rozsah úradných kontrol bol okrem laboratórneho overenia zhody materiálov a predmetov prichádzajúcich do kontaktu s potravinami s čl. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1935/2004 zameraný aj na dokumentárnu kontrolu (vyhlásenie o súlade, podporná dokumentácia – čl. 16), kontrolu označenia (čl. 15), kontrolu správnych výrobných postupov (čl. 3) a kontrolu výsledovateľnosti (čl. 17) v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady č. 1935/2004 a jeho vykonávacích predpisov.

Odbery vzoriek boli organizované jednotlivými RÚVZ podľa stanoveného časového harmonogramu. Vzorky odobraté jednotlivými RÚVZ so sídlom v SR boli cielene laboratórne vyšetrené v možných rizikových ukazovateľoch v závislosti od materiálového zloženia materiálov a predmetov prichádzajúcich do kontaktu s potravinami.

Tabuľka č. 4 Druhy odoberaných vzoriek a sledované rizikové ukazovatele v roku 2023

<b>Materiály a predmety určené na kontakt s potravinami</b>	<b>Sledované rizikové ukazovatele</b>
smaltované výrobky (hrnčeky, hrnce)	Cd, Pb
sklenené fľaše určené na opakované použitie	Cd, Pb
potravinárske obalové materiály	mikrobiologické ukazovatele
monitoring inovatívnych obalových materiálov	ukazovatele podľa materiálového zloženia

Úradné kontroly boli realizované podľa samostatného metodického pokynu, ktorý obdržali všetky RÚVZ.

Miesta odberov boli nasledujúce: veľkoobchod, maloobchod, dovozcovia, distribútori, výrobcovia, zariadenia spoločného stravovania, potravinársky priemysel/prevádzky. Ako prioritné miesta odberov boli určené: veľkoobchod a dovozcovia.

Ku každej odobranej a kontrolovanej vzorke bol vyplnený záznam o úradnej kontrole. Zároveň sa s odbermi vzoriek vykonávali aj inšpekcie zamerané na: skladovanie, zavedenie správnej výrobnéj praxe (v priemysle potravinárskych obalov a keramických výrobkov)

a dostupnosť dokumentácie v súlade s platnými právnymi predpismi (vyhlásenie o súlade, podporná dokumentácia k vyhláseniu o súlade).

Úradné kontroly v roku 2023 prebiehali v týchto fázach:

1. Úradné kontroly s odberom vzoriek (časový harmonogram)
2. Úradné kontroly bez odberu vzoriek
3. Monitoring a odber materiálov a predmetov určených na styk s potravinami, ktoré sú použité ako reklamné predmety na podporu predaja potravinárskych výrobkov, časopisov atď.
4. Výkon auditov SVP u výrobcov materiálov a predmetov určených na styk s potravinami
5. Úradné kontroly v potravinárskych prevádzkarňach s odberom vzorky/bez odberu vzoriek
6. Monitoring inovatívnych obalových materiálov (s možnosťou odberu)
7. Výkon úradných kontrol na úseku HDM

### Výskyt a analýza nezhôd

- **Počet výrobcov: 5**
- **Počet veľkoskladov: 0**
- **Počet úradných kontrol s odberom vzoriek: 2** (1 veľkoobchod, 1 maloobchod)
- **Počet úradných kontrol bez odberu vzoriek: 0**
- **Počet auditov: 1**

#### 1. Vyhodnotenie úradných kontrol s odberom vzoriek

Úradné kontroly s odberom vzoriek boli realizované v súlade s časovým harmonogramom podľa Plánu výkonu úradných kontrol nad materiálmi a predmetmi prichádzajúcimi do kontaktu s potravinami v roku 2023.

Za RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši boli vykonané **2 úradné kontroly s odberom vzoriek**, počas ktorých boli **odobraté 4 vzorky**. Z toho 2 vzorky boli vyšetrené na chemickú analýzu a 2 vzorky na mikrobiologickú analýzu.

##### a) Laboratórne vyšetrenie

Odobraté **2 vzorky na chemickú analýzu** boli na základe výsledkov vzorky **v súlade** s požiadavkami nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1935/2004 z 27. októbra 2004 o materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami a o zrušení smerníc 80/590/EHS a 89/109/EHS a výnosu Ministerstva pôdohospodárstva SR a Ministerstva zdravotníctva SR z 9. júna 2003 č. 1799/2003-100, ktorým sa vydáva piata hlava Potravinového kódexu SR upravujúca materiály a predmety určené na styk s potravinami v znení neskorších predpisov.

Ďalšie **2 vzorky** odobraté **na mikrobiologickú analýzu** boli na základe výsledkov **v súlade** s požiadavkami nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1935/2004 z 27. októbra 2004 o materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami a o zrušení smerníc 80/590/EHS a 89/109/EHS a Výnosom Ministerstva pôdohospodárstva SR a Ministerstva zdravotníctva SR zo 6. februára 2006 č. 06267/2006-SL, ktorým sa vydáva hlava Potravinového kódexu SR upravujúca mikrobiologické požiadavky na potraviny a na obaly na balenie.

##### b) Pôvod výrobkov

V rámci úradných kontrol s odberom vzoriek bolo zistené, že zo 4 odobratých vzoriek výrobkov mali 3 výrobky deklarovaný pôvod v krajinách EÚ, 1 výrobok pochádzal z tretích krajín (tabuľka č. 5).



Tabuľka č. 5 Pôvod výrobkov

Pôvod výrobkov	Počet
EÚ	3
tretie krajiny	1

**c) Miesta odberov**

Z vyplnených záznamov o úradnej kontrole odobraných výrobkov vyplýva, že najviac vzoriek bolo odobraných v maloobchode a následne vo veľkoobchode a veľkoskladoch (tabuľka č. 6).

Tabuľka č. 6 Miesta odberov

Miesta odberov	Celkový počet odberov
maloobchod	2
veľkoobchod	2

**d) Skladovanie**

U všetkých 4 kontrolovaných výrobkov neboli zistené nedostatky v skladovaní.

**e) Kontrola dokumentácie**

Vyhlásenie o súlade bolo predložené ku všetkým 4 výrobkom. Vyžiadaná podporná dokumentácia bola predložená k 3 výrobkom.

**2. Úradné kontroly bez odberu vzoriek – kontrola požiadaviek na uvedenie materiálov a predmetov prichádzajúcich do kontaktu s potravinami na trh (iba vo veľkoskladoch) a kontrola označenia v súlade s čl. 15 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1935/2004**

RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši nevykonával žiadne úradné kontroly bez odberu vzoriek za rok 2023.

**3. Monitoring a odber materiálov a predmetov prichádzajúcich do kontaktu s potravinami, ktoré sú použité ako reklamné predmety na podporu predaja potravinárskych výrobkov, časopisov atď.**

RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši za rok 2023 nevykonával monitoring a odber materiálov a predmetov prichádzajúcich do kontaktu s potravinami, ktoré boli použité ako reklamné predmety na podporu predaja potravinárskych výrobkov, časopisov.

**4. Výkon auditov SVP u výrobcov materiálov a predmetov prichádzajúcich do kontaktu**

V roku 2023 bol vykonaný **1 audit u výrobcu** obalových materiálov určených na priamy styk s potravinami v Ružomberku (výroba papiera, ktorý je určený na priamy styk s potravinami, baliaci papier, resp. ako surovina na ďalšie spracovanie materiálov na priamy styk s potravinami), v zmysle čl. 9 ods. 2 a 4 a čl. 14 písm. i) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 2017/625. Počas auditu neboli zistené nezhody.

Tabuľka č. 7 Typy auditovaných výrobcov FCM

Typ vyrábaných FCM	Počet auditov
kartónové obaly a výrobky z papiera	4

Vyhodnotenie auditu:

- vyhovujúci (kategória A).

#### **5. Úradné kontroly v potravinárskych prevádzkarňach s odberom vzorky/bez odberu vzoriek**

V roku 2023 neboli vykonané úradné kontroly v potravinárskych prevádzkarňach.

#### **6. Monitoring inovatívnych obalových materiálov (s možnosťou odberu)**

RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši za rok 2023 nevykonával monitoring ani nevykonával odber inovatívnych obalových materiálov.

#### **7. Výkon úradných kontrol na úseku HDM**

V kompetencii oddelenia HDM v rámci RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši.

#### **8. Prehľad udelených sankcií**

V priebehu roka 2023 neboli udelené sankcie za RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši.

### **Systém rýchleho varovania pre potraviny a krmivá - Rapid Alert System for Food and Feed (RASFF)**

- hlásenia – 1; počet kontrol – 2      HDM – 0

**Informatívne oznámenie RASFF č. 2023.7418** – o prítomnosti *Salmonella Minnesota* v mrazených kuracích prsiach, bez kosti, bez kože, pôvodom z Brazílie, dátum minimálnej trvanlivosti do 25.04.2025, šarža 2 2 26 04 2023. Na základe priložených Výdajok pre odberateľov bola dňa 10.11. 2023 v **2 zariadeniach vykonaná úradná kontrola potravín**, počas ktorej bolo zistené, že predmetný mrazený výrobok sa v zariadeniach už **nenachádzal**, uvedené dodávky kuracích prs boli použité na prípravu pokrmov. Alimentárne ochorenia v tejto súvislosti neboli hlásené.

### **Materiály a predmety prichádzajúce do styku s potravinami – oznámenia o nevyhovujúcich výrobkoch**

- počet oznámení – 0 - počet kontrol – 0

### **3.2.2 Kontrola v zariadeniach spoločného stravovania (ZSS) vrátane výroby lahôdkarských výrobkov, cukrárskych výrobkov a prípravy hotových pokrmov a jedál na predajných miestach**

V roku 2023 bolo v regióne Liptov evidovaných **1284 zariadení spoločného stravovania**. Celkom bolo v uvedenom sektore skontrolovaných **186 subjektov**, v ktorých bolo vykonaných **338 kontrol**. **Nezhody sa zistili u 43 subjektov**, celkovo bolo zistených **95 nezhôd**.

#### **Frekvencia a typy nezhôd v ZSS:**

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP - **9**
- vo vzdelávaní zamestnancov - **4**
- v hygiene prevádzky - **11**
- v osobnej hygiene - **0**

- v odbornej spôsobilosti - **0**
- v zdravotnej spôsobilosti - **1**
- v označovaní - **2**
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - **0**
- potraviny po DS/DMT – **8**
- v overovaní pôvodu potravín/vysledovateľnosti - **3**
- v skladovaní potravín - **9**
- v manipulácii s potravinami - **6**
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením - **5**
- iné – **37**

**Lahôdkarska výroba a predaj LV** – **3 výrobné prevádzky** – výroba a predaj týchto výrobkov nadväzuje na zariadenia spoločného stravovania (rýchle občerstvenie a bufet, penzión s reštauráciou). V týchto zariadeniach boli vykonané **3 kontroly**, pričom **nezhody neboli zistené**. Odber vzoriek potravín bol vykonaný v počte **10**.

**Cukrárska výroba** - v regióne evidujeme **14 cukrárskych výrobní** (s nadväznosťou na predaj, ktoré sú evidované v ZSS). Vykonaných bolo **8 kontrol**, pri ktorých bola zistená **1** nehoda. Odber vzoriek potravín bol vykonaný v počte **20**.

#### **Frekvencia a typy nezhôd**

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – **0**
- vo vzdelávaní zamestnancov - **0**
- v hygiene prevádzky - **0**
- v osobnej hygiene - **0**
- v odbornej spôsobilosti - **0**
- v zdravotnej spôsobilosti - **0**
- v označovaní - **0**
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - **0**
- potraviny po DS/DMT - **0**
- v overovaní pôvodu potravín/vysledovateľnosti – **0**
- v skladovaní potravín - **0**
- v manipulácii s potravinami - **0**
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – **0**
- iné – **1**

#### **Najčastejšie sa vyskytujúce nezhody v ZSS:**

- **v hygiene prevádzky** – nevyhovujúca prevádzková hygiena, nevyhovujúci stavebno-technický stav prevádzky, porušenie povrchov podláh, stien, stropov, znečistené steny, stropy, podlahy, pracovné plochy, plesne a pavučiny na stenách, znečistenie technologického zariadenia, nezabezpečenie prívodu tečúcej teplej vody do umývadiel v priestoroch, kde sa manipuluje s potravinami, nedostatočne vykonávaná sanitácia prevádzkových priestorov, prítomnosť čistiacich prostriedkov a pomôcok v priestoroch kuchyne,
- **v osobnej hygiene** – znečistené, neúčelové, prípadne civilné oblečenie, nepoužívanie pokrývok hlavy, nezabezpečenie teplej vody k umývadlám na ruky, nezabezpečenie základných hygienických potrieb (tekuté mydlo, jednorazové utierky) pri umývadlách,
- **v odbornej spôsobilosti** – chýbajúce doklady o odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologicky závažných činností, resp. uplynutie platnosti osvedčení, nezdokladovanie odbornej spôsobilosti zamestnancov,
- **v zdravotnej spôsobilosti** - nezdokladovanie zdravotnej spôsobilosti zamestnancov,

- **v overovaní pôvodu potravín** – nedostatočne vedená evidencia príjmu surovín, resp. doklady o pôvode sa nenachádzajú priamo v prevádzke, nepredloženie nadobúdacích dokladov k surovinám a polotovarom,
- **v označení potravín** – neoznačené alergény v jedálnych lístkoch resp. výveskách, neoznačené suroviny a polotovary skladované v zariadeniach spoločného stravovania, neoznačenie otvorených obalov surovín dátumom a hodinou otvorenia obalu, suroviny neoznačené v štátnom jazyku,
- **v skladovaní potravín** – spoločné skladovanie nezlučiteľných druhov potravín, nezabezpečená čistota skladových priestorov, zmrazovanie potravín dodaných do zariadenia spoločného stravovania v nezmrazenom stave, samovoľné zmrazovanie hotových pokrmov, nevhodné mikroklimatické podmienky pri skladovaní potravín, skladovanie potravín v nevhodných obaloch, skladovanie potravín po dátume spotreby v chladiacom zariadení, nefunkčné chladiace zariadenie, ukladanie pokrmov v nádobách priamo na podlahu, výrobky vyžadujúce chladiarenské skladovanie uložené mimo chladiaceho zariadenia, chladiace zariadenia bez teplomerov, chýbajúce zariadenia na udržiavanie požadovanej teploty pokrmov,
- **v manipulácii s potravinami** – nevhodná manipulácia s pokrmami a surovinami, kríženie čistej a nečistej časti prevádzky, neoznačené pracovné plochy, zamieňanie pracovných plôch, rozmrazovanie surovín nevhodným spôsobom, nedodržanie teplotného reťazca hotových pokrmov, nevedenie evidencie rozpracovaných pokrmov, ukladanie pokrmov v nádobách priamo na podlahu,
- **v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením** – nevhodné odstraňovanie odpadov, zhromažďovanie odpadu v nevyhovujúcich, neuzatvárateľných nádobách, chýbajúce doklady o nakladaní s organickým odpadom,
- **v priebežnom vzdelávaní zamestnancov potravinárskych prevádzok** - nezabezpečené školenie zamestnancov vo veciach hygieny potravín a v uplatňovaní zásad HACCP, nevedená evidencia o zabezpečovaní školenia zamestnancov vo veciach hygieny potravín,
- **v dodržiavaní zásad SVP, HACCP** – neúplne vypracovaný systém HACCP, resp. neaktuálny systém HACCP, nedodržiavanie stanovených technologických postupov, nevykonávanie monitoringu CCP, nevedenie evidencie, dokumenty SVP nedostatočne zavedené do praxe, chýbajúce, resp. formálne vedené evidencie, používané iné formuláre, aké sú v dokumente SVP, nevypracované postupy pri príprave diétnych jedál, predovšetkým chýba príprava bezlepkových jedál, resp. bezlaktózových, dia a i. jedál, vrátane manipulácie a skladovania, nevypracované postupy pri expedovaní jedál a postupy evidencie sanitácie vozidla určeného na expedovanie jedál, nevypracovaný zoznam všetkých meradiel (všetky váhy, teplomery, vlhkomery, atď.) v rámci metrologického programu, vrátane všetkých povinných údajov pre každý druh meradla, interval kalibrácie meradiel, nedodržiavanie podmienok uchovávanania polotovarov, rozpracovaných pokrmov a hotových pokrmov (teplota a čas ich uchovávanania), prevádzkovatelia neurčili, nezaviedli a nezachovávali trvalý postup alebo postupy založené na zásadách HACCP a správnej výrobnéj praxe v kontrolovanej prevádzke, nedodržiavanie zásad SVP, nedodržiavanie stanovených pracovných postupov, nezabezpečenie odkladania vzoriek hotových pokrmov v uzatvorených zariadeniach spoločného stravovania.

### 3.2.3 Audity potravinárskych prevádzok

**Audity** podľa nariadenia EP a Rady (ES) č. 2017/625 o úradných kontrolách

- **plánovaný počet auditov na rok 2023 – ZSS - 5**
- **realizovaný počet auditov v roku 2023 – ZSS - 5**
- **počet nezhôd - ZSS: 18**

V roku 2023 vykonal RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši **5 auditov** v zariadení spoločného stravovania (ZSS). V jednom ZSS bol vykonaný audit vrátane výroby lahôdkarských výrobkov. V rámci všetkých auditov boli **zistené nezhody, celkovo 18**.

Pri auditoch v ZSS sa zistili napr. nasledovné nezhody: neaktualizované právne predpisy uvedené v príručke; nezostavené prúdové diagramy tak, aby pokrývali všetky kroky výrobných postupov, vrátane CP, CCP; nevypracované postupy pri príprave diétnych jedál, predovšetkým chýba príprava bezlepkových jedál, resp. bezlaktózových, dia a i. jedál, vrátane manipulácie a skladovania; nevypracované postupy pri expedovaní jedál a postupy evidencie sanitácie vozidla určeného na expedovanie jedál; v praxi sú postupy verifikácie vykonávané inak ako sú stanovené v príručke; HACCP plán nebol potvrdený ako účinný preskúmaním v praxi, nie je vykonávaná revízia systému (interný audit nevykonaný); dochádza ku kríženiu pracovných operácií, nevyužívané oddelené pracovné plochy so zreteľom na druh suroviny a spôsob jej spracovania a ich viditeľné označenie; pracovné pomôcky používané na upratovanie podláh, nie sú zreteľne označené a uložené oddelene od pracovných pomôcok na čistenie pracovných plôch a zariadení prichádzajúcich do styku s potravinami, pokrmami a nápojmi; nie je vypracovaný zoznam všetkých meradiel (všetky váhy, teplomery, vlhkomery, atď.) v rámci metrologického programu, vrátane všetkých povinných údajov pre každý druh meradla, interval kalibrácie meradiel.

O zistených nezhodách boli vypracované protokoly, v ktorých boli zo strany prevádzkovateľov prijaté opatrenia na nápravu s termínmi realizácie. Niektoré nezhody boli uvedené v správe z auditu ako pripomienky na zlepšenie. Na základe výsledkov auditov boli z hľadiska uplatňovania systému bezpečnosti výrobného procesu pokrmov hodnotené ako bezpečné alebo bezpečné s pripomienkami.

### **3.3 Zdravotná neškodnosť potravín**

#### **3.3.1 Mikrobiologické hodnotenie potravín**

**Mikrobiologicky nevyhovujúcich** bolo **25 vzoriek potravín** (13,4 %) z celkovo vyšetrených 186 vzoriek potravín, a to najmä z dôvodu porušenia kritérií procesu výroby.

Vo vyšetrovaných vzorkách potravín boli mikrobiologicky izolované nasledovné mikroorganizmy:

- koliformné baktérie (10 vzoriek: zmrzlina a dezerty, lahôdkarské výrobky, cukrárske výrobky, pokrmy rýchleho občerstvenia),
- kvasinky (2 vzorky: zmrzlina a dezerty, lahôdkarské výrobky),
- plesne (3 vzorky: zmrzlina a dezerty, lahôdkarské výrobky),
- *Bacillus cereus* (12 vzoriek: lahôdkarské výrobky, hotové pokrmy),
- *Salmonella spp.* – (1 vzorka: hydina).

Z celkového počtu vyšetrených vzoriek potravín bolo najviac mikrobiologicky nevyhovujúcich vzoriek v porovnaní s ostatnými vzorkami potravín zaznamenané v prípade lahôdkarských výrobkov (30,0 %), mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina (25,0 %), pokrmov rýchleho občerstvenia (23,53 %) a zmrzlina a dezertov (18,52 %).

**Lahôdkarské výrobky:** celkovo bolo vyšetrených 10 vzoriek. Z uvedeného počtu nevyhoveli 3 vzorky (30,0 %). Vzorky lahôdkarských výrobkov nevyhoveli najmä pre zvýšený počet koliformných baktérií (2 nevyhovujúce vzorky), prítomnosť kvasiniek

(1 nevyhovujúca vzorka), *Bacillus cereus* (1 vzorka), prítomnosť plesní (1 nevyhovujúca vzorka).

**Cukrárske výrobky:** celkovo bolo vyšetrených 14 vzoriek. Z uvedeného počtu nevyhovela 1 vzorka (7,14 %). Vzorka cukrárskeho výrobku nevyhovela pre zvýšený počet koliformných baktérií (1 nevyhovujúca vzorka).

**Zmrzlina:** celkovo bolo vyšetrených 27 vzoriek. Z uvedeného počtu nevyhovelo 5 vzoriek (18,52 %). Vzorky zmrzliny nevyhoveli najčastejšie pre prekročený limit koliformných baktérií (3 nevyhovujúce vzorky), plesní (2 nevyhovujúce vzorky) a kvasiniek (1 nevyhovujúca vzorka).

**Hotové pokrmy zo ZSS:** bolo vyšetrených 96 vzoriek hotových pokrmov. Z uvedeného počtu nevyhovelo 11 vzoriek hotových pokrmov (11,46 %). Vzorky hotových pokrmov nevyhoveli z dôvodu prekročenia prípustného množstva *Bacillus cereus* (11 nevyhovujúcich vzoriek).

**Pokrmy rýchleho občerstvenia:** celkovo bolo vyšetrených 17 vzoriek pokrmov rýchleho občerstvenia. Z uvedeného počtu nevyhoveli 4 vzorky (23,53 %). Vzorky pokrmov rýchleho občerstvenia nevyhoveli pre zvýšený počet koliformných baktérií (4 nevyhovujúce vzorky).

**Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina:** celkovo boli vyšetrené 3 vzorky. Z uvedeného počtu nevyhovela 1 vzorka (33,3 %) pre prítomnosť *Salmonella Newport*.

### 3.3.2 Chemické hodnotenie potravín

Vzorky potravín boli vyšetrené i na **chemickú kontamináciu**. Celkovo bolo vyšetrených 28 vzoriek, pričom v žiadnej z vyšetrených vzoriek nebolo zistené prekročenie predpisom stanoveného limitu pre kontaminanty alebo prídavné látky v potravinách.

Vzorky potravín boli vyšetrené aj na prítomnosť **prídavných látok**. Pozornosť bola venovaná najmä konzervačným látkam, farbivám, sladidlám a obsahu ferokyanidu v kuchynskej soli. Celkovo boli na kontrolu **farbív** vyšetrené **4 vzorky** (najmä výživové doplnky). Prítomnosť a množstvo **sladidiel** boli kontrolované v 1 vzorke sirupu, vzorka **vyhovela** požiadavkám platných predpisov.

Celkový počet vyšetrovaných vzoriek na prítomnosť a množstvo **konzervačných látok** bol **4** (išlo najmä o výživové doplnky) vzorky **vyhoveli** požiadavkám platných predpisov.

Z **kontaminantov** vo vyšetrovaných vzorkách boli sledované najmä ťažké kovy (olovo, kadmium, ortuť), dusitany a dusičnany, rezíduá pesticídov a antibiotík a mykotoxíny.

Na kontrolu obsahu ťažkých kovov sa vyšetrovali najmä vzorky potravín pre dojčatá a malé deti, výživových doplnkov, pramenitých vôd dojčenských a v surovom mäse. Na kontrolu obsahu **olova** bolo vyšetrených **13 vzoriek** potravín, pričom v žiadnej z vyšetrených vzoriek nebolo zistené prekročenie predpisom stanoveného limitu pre olovo. Na kontrolu obsahu **kadmia** bolo vyšetrených **13 vzoriek** potravín, pričom v žiadnej z vyšetrených vzoriek nebolo zistené prekročenie predpisom stanoveného limitu pre kadmium. Na obsah **ortuti** bolo vyšetrených **5 vzoriek** potravín, pričom v žiadnej z vyšetrených vzoriek nebolo zistené prekročenie predpisom stanoveného limitu pre ortuť.

**2 vzorky** potravín (pramenité vody dojčenské) boli vyšetrené na kontrolu obsahu **arzénu**.

**2 vzorky** potravín (pramenité vody dojčenské) boli vyšetrené na kontrolu obsahu **niklu**.

**2 vzorky** potravín (pramenité vody dojčenské) boli vyšetrené na kontrolu obsahu **fluoridov**.

**2 vzorky** potravín (pramenité vody dojčenské) boli vyšetrené na kontrolu obsahu **mangánu**.

**2 vzorky** potravín (pramenité vody dojčenskej) boli vyšetrené na kontrolu obsahu **kyanidov**.

**2 vzorky** potravín (pramenité vody dojčenskej) boli vyšetrené na kontrolu obsahu **antimónu**.

**2 vzorky** potravín (pramenité vody dojčenskej) boli vyšetrené na kontrolu obsahu **chrómu**.

**2 vzorky** potravín (pramenité vody dojčenskej) boli vyšetrené na kontrolu obsahu **medi**.

**2 vzorky** potravín (pramenité vody dojčenskej) boli vyšetrené na kontrolu obsahu **hliníka**.

Na prítomnosť **dusičnanov** a **dusitanov** boli vyšetrené **4 vzorky** potravín. Z toho **4 vzorky** potravín na obsah dusičnanov (2 vzorky dojčenskej pramenitej vody, 2 vzorky detských potravín) a **2 vzorky** potravín na obsah dusitanov (2 vzorky dojčenskej pramenitej vody). Všetky **vzorky vyhoveli** z hľadiska obsahu dusičnanov a dusitanov.

**Rezíduá pesticídov** boli vyšetrované v **1 vzorke** detských potravín. Vo vyšetrených vzorkách nebola zistená prítomnosť rezíduí pesticídov.

**Rezíduá inhibičných látok** boli vyšetrované v **1 vzorke** surového mäsa, v ktorej nebola laboratórnou metódou zistená prítomnosť rezíduí inhibičných látok.

Na prítomnosť **polycyklických aromatických uhl'ovodíkov (PAU)** boli vyšetrené **2 vzorky výživových doplnkov**. Výsledky laboratórneho vyšetrenia vyhoveli požiadavkám na zdravotnú bezpečnosť podľa aktuálnych právnych predpisov.

V roku 2023 boli v NRC pre mykológiu životného prostredia pri Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Poprade na prítomnosť **aflatoxínu M1** vyšetrené **3 vzorky** počiatočnej a následnej dojčenskej výživy zo zahraničnej produkcie.

Na **prítomnosť citrinínu** vo výživových doplnkoch na báze ryže fermentovanej červenými kvasinkami *Monascus purpureus* boli vyšetrené **2 vzorky** výživových doplnkov na báze ryže fermentovanej červenými kvasinkami *Monascus purpureus*. Všetky vyšetrené vzorky vyhoveli požiadavke platného právneho predpisu.

V prípade kontroly **alergénov** v potravinách boli laboratórne vyšetrené **3 vzorky** potravín a pokrmov (2 vzorky detských potravín na prítomnosť gluténu a 1 vzorka hotového pokrmu na prítomnosť alergénu zeler). Laboratórnou analýzou nebola zistená prítomnosť sledovaných alergénov vo vyšetrených vzorkách potravín a pokrmov, taktiež neboli zistené nedostatky v označovaní alergénov u uvedených vzoriek.

Laboratórne bola vyšetrená **1 vzorka** jedlej soli na stanovenie obsahu **jodidu draselného (KI)**, na obsah **jodičnanu draselného (KIO<sub>3</sub>)** a na obsah **ferokyanidu draselného (K<sub>4</sub>[Fe(CN)<sub>6</sub>])**. Obsah jodidu a jodičnanu draselného bol posúdený podľa vyhlášky MPRV SR č. 309/2015 o pochutinách, jedlej soli, dehydrovaných pokrmoch, polievkových prípravkoch a o ochucovadlách (ďalej len „vyhláška č. 309/2015“) a obsah ferokyanidu draselného bol posúdený podľa nariadenia Komisie č. 1129/2011, ktorým sa mení a dopĺňa príloha II k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady č. 1333/2008 vytvorením zoznamu Únie obsahujúceho prídavné látky v potravinách (ďalej len „nariadenie č. 1129/2011“). Vzorka vyhovela požiadavkám platných právnych predpisov.

V rámci vzoriek potravín sa sledovala aj:

- **kontrola označenia potravín**, a to v **2 vzorkách** výživových doplnkov. Kontrola označenia uvedených vzoriek **vyhovela** požiadavkám platných právnych predpisov.
- **kontrola označenia nových potravín a nových zložiek potravín a výživových doplnkov** bola vykonaná u **2 výrobkov**:
  - o semená šalvie aztéckej (Salvia hispanica)
  - o Pelargonium sidoides – extrakt koreňa pelargonie.
- bolo zistené nasledovné:
  - o BIO RAW CHIA SEMIENKA ČIERNE s vysokým obsahom vlákniny a omega-3. Zdroj bielkovín, výrobca: HEALTH LINK s.r.o., Holická 1173/49a, 779 00 Olomouc - Hodolany, Czech Republic , **nezhoda v označení** - v zložení neuvedené „semená šalvie aztéckej (Salvia hispanica)“. Vzhľadom k tomu, že výrobca potraviny má sídlo v Českej republike, **RÚVZ postúpil zistenie ÚVZ SR** ako vecne príslušnému orgánu na doriešenie.
  - o výživový doplnok Müllerove pastilky® juhoafrická pelargónia, vitamín C, výrobca: Dr. Müller Pharma s.r.o., U Mostku 182, 503 41 Hradec Králové, Česko, distribútor pre SR: Dr. Müller Pharma Slovakia s.r.o., Továrenská 5668, 901 01 Malacky, **nezhoda v označení** - koreň Pelargonium sidoides, vrátane extraktov z neho je považovaný v Európskej únii za nepovolenú novú potravinu podľa nariadenia EP a Rady č. 2015/2283. **RÚVZ postúpil zistenie RÚVZ Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave** ako vecne príslušnému orgánu vzhľadom k tomu, že distribútor výživového doplnku má sídlo v jeho územnej pôsobnosti. Na odstránenie nedostatku bolo uložené (nariadené) opatrenie podľa §19 a § 20 zákona č. 152/1995 Z.z. – zákaz umiestnenia na trh.

### 3.4 Turistická sezóna

#### 3.4.1 Letná turistická sezóna

Štátny zdravotný dozor a úradná kontrola potravín počas letnej turistickej sezóny v roku 2023 boli vykonané v zariadeniach spoločného stravovania v **7 strediskách cestovného ruchu** v regióne Liptov, konkrétne:

**Aquapark Tatrallandia Liptovský Mikuláš, Demänovská dolina, Aquapark Gino Paradise Bešeňová, ATC Liptovský Trnovec, TK Liptovský Ján, Skanzen Pribylina, Žiarska dolina.**

Vykonaných bolo spolu **34 kontrol** (z toho ŠZD: **20**, ÚKP: **14**), pri ktorých bolo zistených **11 nedostatkov**. Za zistené nedostatky bolo uložených **6 blokových pokút v celkovej sume 485 €** (podľa zák. č. 355/2007 Z.z. – 4/206 € a podľa zák.č.152/1995 Z.z. – 2/279 €).

#### Najčastejšie zisťované nedostatky:

- nevyhovujúca prevádzková hygiena
- neudržiavanie prevádzkových priestorov vo vyhovujúcom stavebne – technickom stave
- zariadenia nevybavené kalibrovaným teplomerom
- nezabezpečená vlastná kontrola podmienok dodržania zdravotnej neškodnosti uskladňovaných hotových pokrmov
- nekompletné doklady o zdravotnej a odbornej spôsobilosti
- nevyhovujúca manipulácia s hotovými pokrmami
- potraviny neoznačené v kodifikovanej forme slovenského jazyka.

#### 3.4.2 Zimná turistická sezóna



Štátny zdravotný dozor a úradná kontrola potravín počas zimnej turistickej sezóny v roku 2023 boli vykonané v zariadeniach spoločného stravovania v **4 strediskách cestovného ruchu** v regióne Liptov, konkrétne:

**Demänovská dolina, Jánska dolina, Malinô Brdo, Ski centrum Opalisko Závažná Poruba.**

Vykonaných bolo spolu **58 kontrol** (z toho ŠZD: 37, ÚKP: 21), pri ktorých bolo zistených **27 nedostatkov**. Za zistené nedostatky bolo uložených **9 blokových pokút v celkovej sume 569 €** (podľa zák. č. 355/2007 Z.z. – 7/459 € a podľa zák.č.152/1995 Z.z. – 2/110 €).

#### **Najčastejšie nedostatky:**

- nevyhovujúca prevádzková hygiena
- nevyhovujúca manipulácia s BRKO
- nevyhovujúca manipulácia s hotovými pokrmami
- uvádzanie do obehu potravín neznámeho pôvodu
- nezabezpečená vlastná kontrola podmienok dodržania zdravotnej neškodnosti uskladňovaných hotových pokrmov
- nekompletné doklady o zdravotnej a odbornej spôsobilosti
- nezabezpečené školenia zamestnancov vo veciach hygieny potravín
- nevedenie zoznamov o dodávateľoch potravín a potravinových surovín.

### **3.5 Hromadné akcie**

Podľa § 52 zák. č.355/2007 Z.z. bolo písomne **ohlásených 58 hromadných akcií**. Spolu bolo **vykonaných 67 kontrol**.

Zistené boli nedostatky pri skladovaní potravín v jednom stánku rýchleho občerstvenia, taktiež v jednom stánku rýchleho občerstvenia boli nájdené potraviny po dátume spotreby, za čo boli uložené **2 blokové pokuty vo výške 165 €** podľa § 29 ods. 1 písm. c) zák. č. 152/1995 Z.z. Z najvýznamnejších hromadných akcií sa konali napr. Preteky vo vodnom slalome, LM; Stoličné dni, LM; 67. ročník Folklórneho festivalu Východná 2023; Festival „Za 7 horami“ vo viacerých lokalitách okresu LM a RK; Švábkafest 2023, LM; Pivný festival „Október Na Fest 2023“, LM; Vianočné trhy 2023 v LM, LH, RK, atď. (v tabuľke č. 8 uvedené všetky podujatia v roku 2023)

Tabuľka č. 8 Typy auditovaných výrobcov FCM

<b>P.č.</b>	<b>Miesto konania</b>	<b>Názov akcie</b>	<b>Dátum konania</b>
1.	Jasná, Biela Púť	Verejná promo akcia	27.-28.01.2023 03.-04.02.2023 10.-11.02.2023
2.	Vlachy	Fašiangová obecná zabíjačka	11.02.2023
3.	Jamník	Fašiangy v Jamníku	18.02.2023
4.	Ružomberok	Fašiangový sprievod mestom	20.02.2023
5.	Liptovský Mikuláš	Medzinárodný deň žien	08.03.2023
6.	Liptovský Mikuláš	Liptov Ride 2023	15.04.2023
7.	Liptovský Mikuláš	Preteky vo vodnom slalome	apríl-október 2023
8.	Liptovský Mikuláš	175. výročie vyhlásenia Liptovských žiadostí	28. 03. 2023
9.	Múzeum liptovskej dediny v Pribyline	Ovčiarska nedeľa	21.05.2023
10.	Lúčky.	Lúčanské kúpeľné leto	09.06.2023
11.	Liptovský Mikuláš	Sound Garden	10.06.2023
12.	Liptovský Mikuláš	Prvá míľa Liptova	06.05.2023
13.	Východná	OVENÁLIE 2023	11.06.2023

14.	Maladinovo	Koncert	30.04.2023
15.	Ružomberok	35.Ružomerský jarmok	02.-03.06.2023
16.	Liptovská Lúžna	Prehliadka dychových hudieb 13. Lúžňanský barytón	03.06.2023
17.	Múzeum liptovskej dediny v Pribyline	(Ne)zabudnuté remeslá	02.07.2023 a 13.08.2023
18.	Múzeum liptovskej dediny v Pribyline	Mašinparáda	23.07.2023
19.	Liptovský Mikuláš	Stoličné dni	15.-17.06.2023
20.	Východná	67. ročník FF Východná 2023	30.06.-02.07.2023
21.	Múzeum liptovskej dediny v Pribyline	Hasičská nedeľa a Nedeľa rodákov	09.07.2023
22.	Región Liptov (okres LM+RK)	Festival „Za 7 horami“	30.06.-09.07.2023
23.	Ružomberok	Ružomerské letné kino	13.07.-16.07. a 10.08.-13.08.2023
24.	Východná	Festival Rozhýbkosti	13.07.-16.07.2023
25.	Liptovský Mikuláš	Summer Chill 4	15.07.2023
26.	Ružomberok	Ultra Fatra	29.07.2023
27.	Liptovské Revúce	Súťaž vo varení a jedení bryndzových halušiek – 25. ročník	05.08.2023
28.	Liptovský Mikuláš	22. Cykloturistický maratón“Po stopách Martina Rázusa“	12. 08.2023
29.	Liptovský Mikuláš	Slovak Food Truck Fest	17.08.-20.08.2023
30.	Ružomberok	Predvolebný meeting Sme rodina	19.08.2023
31.	Liptovská Porúbka	Výstup na Slemä	19.08.2023
32.	Múzeum liptovskej dediny v Pribyline	Včelárska nedeľa	20.08.2023
33.	Jamník	Oslava 79. Výročia SNP	26.08.2023
34.	Lúčky	Ukončenie kúpeľného leta	28.08.2023
35.	Múzeum liptovskej dediny v Pribyline	Rozlúčka s letom	29. 08. 2023
36.	Ružomberok	Politická kampaň	30.08.2023
37.	Ružomberok	FULLOVE DNI	31.08.-01.09.2023
38.	Demänová	Kultúrno-športové podujatie „DOTKNI SA HVIEZD“	01.09.2023
39.	Liptovský Mikuláš	Švábkafest 2023	08.09.2023
40.	Ružomberok	Škola volá	02.09.2023
41.	Liptovský Hrádok	Dni mesta Liptovský Hrádok	08.-09.09.2023
42.	Liptovský Mikuláš	Pivný festival „Október Na Fest 2023“	26.09.-30.09.2023
43.	Ružomberok	Fullove dni	09.09.2023
44.	Žiarce	Family day Savencia	09.09.2023
45.	Dúbrava	Deň banickej obce	16.09.2023
46.	Liptovská Lúžna	V Lúžnej na salaši	16.09.2023
47.	Múzeum liptovskej dediny v Pribyline	Nedeľa sv. Huberta	17.09.2023
48.	Múzeum liptovskej dediny v Pribyline	Pod'akovanie za úrodu	08.10.2023
49.	Liptovský Mikuláš	Lampiónový sprievod	08.11.2023
50.	Likavka	Obecná zabíjačka	25.11.2023
51.	Ružomberok	Ondrejský trh	01.12.2023
52.	Múzeum liptovskej dediny v Pribyline	Mikuláš v múzeu liptovskej dediny	02.12.2023
53.	Ružomberok	Ružomerské Vianoce 2023	05.12.-23.12.2023
54.	Liptovský Mikuláš	Mikulášsky jarmok 2023	07.-09.12.2023
55.	Jamník	Posedenie seniorov	08.12.2023
56.	Liptovský Hrádok	Hrádocké vianočné trhy	15.-16.12.2023
57.	Liptovská Lúžna	Vianočné trhy	16. 12. 2023
58.	Liptovský Mikuláš	Vianočné trhy 2023	18.-21.12.2023

#### 4. Sankčné opatrenia

**Sankčné opatrenia podľa zák. č. 355/2007 Z .z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia:**

- podľa § 6 ods. 3 písm. j) neboli uložené pokyny na odstránenie nedostatkov,
- podľa § 12 ods.2 písm. i), m), n) neboli vydané zákazy činnosti
- podľa § 55 ods. 2 bolo vydaných **7 opatrení na mieste** – z toho 5 zákazov výroby a uvádzania zdraviu nebezpečných pokrmov a iných potravín a **2 opatrenia o uzatvorení prevádzky** z dôvodu závažných prevádzkových nedostatkov
- podľa § 56 neboli v priestupkovom konaní uložené sankcie - 0
- podľa § 56 ods. 2 v súčinnosti so zákonom č. 372/1990 Zb. bolo udelených **27 blokových pokút** v sume **1713 €**
- podľa § 57 bolo uložených **5 pokút** v sume **2 150 €**,
- podľa § 58 neboli uplatnené náhrady nákladov.

#### **Sankčné opatrenia podľa zák. č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení:**

uložené opatrenia

- podľa § 19 ods.1, ods. 2 a podľa nariadenia č. 2017/625 bolo uložených **30 opatrení**
  - opatrenia sa týkali napr. vyradenia potravín po dobe spotreby a po dátume minimálnej trvanlivosti, zákazu uvádzania potravín neznámeho pôvodu do obehu
- podľa § 28 neboli uložené pokuty
- podľa § 29 neboli v priestupkovom konaní uložené sankcie
- v blokovom konaní podľa § 29 zákona o potravinách v súčinnosti so zák. č. 372/1990 Zb. bolo udelených **17 blokových pokút** v sume **1914 €**,
- náhrady nákladov podľa § 20 ods. 4 zák. č. 152/1995 Z. z. o potravinách neboli uložené

#### **Ďalšie sankčné opatrenia:**

- podľa § 10 zákona č. 377/2004 Z. z., o ochrane nefajčiarov neboli uložené blokované pokuty,
- podľa § 45 zák. č. 71/1967 Zb. nebola uložená poriadková pokuta.

V zákonom stanovenej lehote bolo **podané 1 odvolanie voči rozhodnutiu o pokute** - námietka voči výške sankcie a **1 odvolanie voči rozhodnutiu o zastavení konania** – poukazovanie na vecnú nesprávnosť; v rámci autoremedúry 0.

## **5. Epidemický výskyt alimentárnych ochorení**

### **Hlásenie ochorení infekčnej hnačky u pracovníkov vo firme v okrese PP zo stravy dodanej zo zariadenia závodnej kuchyne z Liptovského Hrádku (okres LM) – hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu A 09**

OHVBPVKV v RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši bolo v roku 2023 vykonané šetrenie **1 hlásenia výskytu alimentárnych ochorení** z RÚVZ Poprad.

V mesiaci august bol hlásený z oddelenia epidemiológie RÚVZ Poprad výskyt infekčných hnačiek u pracovníkov vo firme v okrese PP, do ktorej dováža jedlá zariadenie závodnej kuchyne z Liptovského Hrádku (okres LM). Infekčné hnačky boli hlásené u 28 osôb, z toho 22 osôb udávalo konzumáciu jedál dodaných zo zariadenia v Liptovskom Hrádku (hospitalizovaní neboli).

Pracovníci RÚVZ vykonali v predmetnom zariadení štátny zdravotný dozor a odber vzoriek hotových jedál. Odobratých bolo 16 vzoriek hotových jedál na laboratórnu analýzu, z toho boli odobraté 3 hotové jedlá pripravené v ten deň a 13 vzoriek hotových jedál (z predchádzajúcich 2 dní) odložených prevádzkovateľom. Na základe laboratórnej analýzy boli v 12 odobratých vzorkách stanovené nadlimitné množstvá *Bacillus cereus* a v 1 vzorke boli stanovené nadlimitné množstvá aj koliformných baktérií.

V rámci štátneho zdravotného dozoru bola prevádzková a osobná hygiena v predmetnej prevádzke na primeranej úrovni. Prítomní 5 zamestnanci (2 kuchári, 1 kuchárka, 2 pomocné sily) nevykazovali v čase štátneho zdravotného dozoru známky akútnych respiračných ani alimentárnych ochorení. Taktiež neboli u prítomných zamestnancov zistené kožné afekty na rukách. Podľa vyjadrenia prítomného riaditeľa prevádzky sa u zamestnancov nevyskytli infekčné ochorenia ani mu neboli zamestnancami hlásené. Ďalej bolo zistené, že do firmy v okrese PP boli z predmetnej závodnej kuchyne expedované jedlá balené v jednoporciových baleniach aj v termónádobách určených na výdaj vo výdajni. Prevádzkovateľ závodnej kuchyne predložil rozpisy ďalších odberateľov, ktorým dodával stravu za sledované obdobie. V tomto období bolo expedovaných cca od 847 do 1060 porcií hotových jedál denne v regióne Liptov (t.j. okres Liptovský Mikuláš a okres Ružomberok) a do 2 prevádzok v okrese Poprad. Zároveň bolo zistené, že v regióne Liptov na oddelení epidemiológie neboli v tomto období hlásené hnačkové ochorenia v súvislosti s konzumáciou jedál z predmetnej prevádzky. Po doručení výsledkov analýz odobratých vzoriek boli v RÚVZ s prevádzkovateľom prekonzultované nevyhovujúce výsledky odobratých vzoriek, zároveň mu bolo nariadené vykonať dôkladnú sanitáciu za použitia dezinfekčných prostriedkov v predmetnej prevádzke. Následne bol v predmetnom zariadení vykonaný opakovaný štátny zdravotný dozor a odber sterov z prostredia (20) na overenie účinnosti po vykonanej sanitácii. Zároveň bolo odobratých 5 vzoriek hotových pokrmov pripravených, ktoré vyhoveli mikrobiologickým požiadavkám. Prevádzkovateľ sa v čase dozoru vyjadril, že si opakovane overoval výskyt hnačkových ochorení u všetkých svojich odberateľov, pričom mu bolo potvrdené, že výskyt nových prípadov ochorení nebol zaznamenaný.

Vo výsledkoch laboratórnych analýz odobratých vzoriek sterov z prostredia bola o.i. potvrdená prítomnosť podmienene patogénnych baktérií (napr. *Bacillus cereus*, *Klebsiella species*, *Escherichia coli*, *Citrobacter species*, *Enterococcus faecalis*, atď.), RÚVZ uložil v predmetnom zariadení opatrenie podľa § 55 ods. 2 písm. g) zákona č. 355/2007 Z. z. nariadenie uzatvorenia prevádzky na potrebné obdobie, ak sa pri výkone kontroly zistí také porušenie tohto zákona a iných všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich ochranu verejného zdravia, ktoré môže mať bezprostredne za následok riziko vážneho poškodenia zdravia ľudí. Následne, na základe odstránenia nedostatkov, RÚVZ zrušil prevádzkovateľovi uložené opatrenie o uzatvorení prevádzky.

## 6. Poradne správnej výživy

V rámci organizačnej štruktúry RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši je poradenská činnosť začlenená oddeleniu podpory zdravia a výchovy k zdraviu, kde sa vykonáva všeobecné poradenstvo.

Informácie o činnosti poradne v roku 2023 sú uvedené v samostatnej časti správy za príslušný odbor činnosti (podpora zdravia a výchova k zdraviu).

## 7. Projekty, mimoriadne úlohy

Odbory/oddelenia hygieny výživy sa v priebehu roka 2023 v rámci Programov a projektov pre RÚVZ v SR podieľali na plnení nasledovných úloh:

- 1) Monitoring príjmu kuchynskej soli
- 2) Monitoring bezpečnosti PET fliaš z recyklovaných plastov
- 3) Sledovanie výživového stavu klientov v zariadeniach sociálnych služieb
- 4) Monitoring prítomnosti alergénov v hotových pokrmoch pripravovaných v ZSS a v potravinách určených pre dojčatá a malé deti.

Vyhodnotenie Programov a projektov je súčasťou osobitnej správy.

### **Mimoriadne úlohy**

Okrem plánovaných kontrol boli v roku 2023 vyhlásené hlavným hygienikom Slovenskej republiky **3 mimoriadne ciele kontrol:**

- **Kontroly v prevádzkach s výrobou a predajom nebalenej zmrzliny počas letnej sezóny 2023 v Slovenskej republike**

Kontroly boli zamerané na dodržiavanie hygienických požiadaviek pri výrobe, manipulácii a predaji nebalenej zmrzliny a požiadaviek na jej označenie. Zároveň boli odobrané vzorky zmrzliny na ich mikrobiologické a chemické vyšetrenie (prídavné látky – farbivá) - overenie kritérií zdravotnej bezpečnosti.

RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši vykonali počas letnej sezóny 2023 spolu 48 kontrol v prevádzkach s výrobou a predajom nebalenej zmrzliny v Slovenskej republike. Z celkovo skontrolovaných prevádzok (24) s výrobou a predajom nebalenej zmrzliny sa zistili nedostatky v 4 prevádzkach.

Najčastejšie zisťované nedostatky pri kontrolách boli: nájdené suroviny po uplynutí DMT a nezabezpečené oddelené skladovanie surovín po DMT; nepredložená dokumentácia o zabezpečení školenia zamestnancov vo veciach hygieny potravín; nepredložené záznamy (protokoly o skúškach) o zabezpečení kontroly vyrábanej zmrzliny (vlastná kontrola); nezabezpečený kalibrovaný teplomer; nezabezpečený odber vzoriek zmrzlín; nezabezpečené vyhovujúce skladovanie - uloženie potravín v skladoch; nezabezpečené oddelené skladovanie potravinárskeho tovaru od nepotravinárskeho; pracovníčka bez dokladu o zdravotnej spôsobilosti.

Pri kontrolách bolo odobraných a mikrobiologicky vyšetrených celkovo bolo odobratých 27 vzoriek v 9 prevádzkach, z toho 5 vzoriek nevyhovelo (3 vzorky nevyhoveli pre zvýšený počet koliformných baktérií, 1 vzorka nevyhovela pre zvýšený počet kvasiniek a 1 vzorka nevyhovela pre zvýšený počet kvasiniek a plesní) .

Vzorky zmrzliny na chemickú analýzu za RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši v roku 2023 neboli odobraté.

V rámci odberov sterov z prostredia, pracovných plôch, odevov pracovníkov a rúk pracovníkov v kontrolovaných prevádzkach na ich mikrobiologické vyšetrenie bolo odobratých 10 sterov, z toho bolo 10 nevyhovujúcich (zistená prítomnosť, napr.: Aeróbne sporujúce mikroorganizmy, *Enterobacter species*, *Staphylococcus epidermidis*, *Micrococcus species*, Gramnegatívna nefermentujúca palička, *Bacillus cereus*, *Enterococcus faecalis*, atď.).

Na základe zistení bolo uložených 5 opatrení (podľa § 19 a 20 zákona č. 152/1995 Z.z.): zákaz používania surovín po uplynutí DMT (2x), zabezpečiť odkladanie vzoriek zmrzliny o hmotnosti 50 g, do sterilnej nádoby s označením druhu, dátumu a času výroby a skladovať ich pri teplote - 12 až -18°C (1x), zabezpečiť skladovanie potravín a surovín v zmysle platných právnych predpisov a podľa pokynov výrobcu uvedených na obale (1x), predložiť chýbajúcu dokumentáciu RÚVZ (1x).

Počas kontrol boli uložené 3 blokové pokuty v sume 270 € podľa zákona č. 152/1995 Z.z. Bola uložená 1 sankcia v celkovej sume 500 € podľa zákona č. 152/1995 Z.z.

- **Mimoriadna ciele kontrola zameraná na kontrolu používania múky a mäsa z Ukrajiny v zariadeniach spoločného stravovania**

RÚVZ vykonal v regióne Liptov v roku 2023 úradné kontroly so zameraním na používanie múky a mäsa z Ukrajiny v ZSS s nasledovnými výsledkami:

a) celkový počet vykonaných kontrol: **69**

- b) celkový počet skontrolovaných ZSS (otvoreného typu, uzavretého typu, samostatne v zdravotníckych zariadeniach a v zariadeniach sociálnych služieb):

otvorený typ ZSS:

**cukrárne s výrobou cukrárskych výrobkov: 7**

**reštaurácie: 53 kontrol**

uzatvorený typ ZSS:

**zdravotnícke zariadenia (kuchyňa v nemocnici): 2 kontroly**

**závodné kuchyne: 4 kontroly**

**zariadenia sociálnych služieb (DSS): 7 kontrol**

- c) iné zistenia z vykonaných kontrol: **nezistené**

- d) zoznam ZSS, v ktorých bola zistená múka alebo mäso pôvodom z Ukrajiny: **nezistené**

- **Mimoriadna kontrola zariadení stánkového a ambulatného predaja pokrmov a nápojov počas konania podujatí – vianočných (Mikulášskych) trhov v Slovenskej republike**

RÚVZ vykonal v termíne od 01.12.2023 do 21.12.2023 v regióne Liptov (okres Liptovský Mikuláš a Ružomberok) spolu 14 kontrol v stánkoch rýchleho občerstvenia počas konania 4 hromadných podujatí (Mikulášsky jarmok 2023, Liptovský Mikuláš; Ružomberské Vianoce 2023, Ružomberok; Hrádocké vianočné trhy 2023, Liptovský Hrádok; Vianočné trhy 2023, Liptovský Mikuláš). Počas kontrol neboli zistené nedostatky v našom regióne.



39	Predmety prichádzajúce do kontaktu s potravinami	0	0	0	0	0	0	4	0,00	
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0,00	
	<b>Spolu</b>	25	0	0	0	0	25	214	11,68	



Vyhodnotenie inšpekcí na mieste - RÚVZ Liptovský Mikuláš - rok 2023

Tabuľka č. 2

	Výrobovia a baliarne	Distribútori a dopravcovia	Malobchod	Zariadenia spoločného stravovania (ZSS)	Výrobovia zmrzliny (stánky)	Spolu prevádzkarne registrované RÚVZ	Ostatné prevádzkarne – registrované RVPS	Spolu
Počet podnikateľských subjektov	13	5	109	1284	30	1441	767	2208
Počet kontrolovaných subjektov	4	1	10	186	15	216	32	248
Počet kontrol	10	1	10	338	30	389	40	429
Počet subjektov s nevyhovujúcimi výsledkami	0	0	0	43	0	43	0	43
SVP/ HACCP	0	0	0	9	0	9	0	9
Vzdelávanie zamestnancov	0	0	0	4	0	4	0	4
Hygiena prevádzky	0	0	0	11	0	11	0	11
Osobná hygiena	0	0	0	0	0	0	0	0
Odborná spôsobilosť	0	0	0	0	0	0	0	0
Zdravotná spôsobilosť	0	0	0	1	0	1	0	1
Označenie	0	0	0	2	0	2	0	2
Výživové a zdravotné tvrdenia	0	0	0	0	0	0	0	0
Potraviny po DS/DMT	0	0	0	8	0	8	0	8
Pôvod, vysledovateľnosť	0	0	0	3	0	3	0	3
Skladovanie	0	0	0	9	0	9	0	9
Manipulácia s potravinami	0	0	0	6	0	6	0	6
Manipulácia s odpadom a jeho kat. zaradenie	0	0	0	5	0	5	0	5
Iné	0	0	0	37	0	37	0	37





P. č.	Komodita	Počet vyšetř. vzoriek	POČET VZORIEK S IZOLOVANÝMI KMEŇMI																			Počet nevyh. vzoriek	
			Sal	Shi	Cam	Yer	Pse	Clo Per	Lis	Sta	Ple	Kva	Clo Bot	B hem	Vib	Kol	Ecol	Ent	Ent bac	BacCer	Crono B		Iné
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Pramenité vody dojčenské	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Voda - watercoolery	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Hotové pokrmy	95	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	0	0	11
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	4
28	Počiatočná a následná dojčenská výživa, detské potraviny, potraviny spracované na báze obilnín	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Výživové doplnky	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Ostatné potraviny pre osobitné skupiny (CNSRH)	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Predmety prichádzajúce do kontaktu s potravinami	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	<b>Spolu</b>	186	1	0	0	0	0	0	0	0	3	2	0	0	0	10	0	0	0	12	0	0	25

**Vysvetlivky:** Sal - Salmonella spp., Shi - Shigella spp., Cam - Campylobacter jejuni, Yer - Yersinia enterocolitica, Pse - Pseudomonas aeruginosa, Clo Per - Clostridium perfringens, Lis - Listeria monocytogenes, Sta - Stafylokoky, Ple - plesne, Kva - kvasinky, CloBot - Clostridium botulinum, B hem – B-hemolytické streptokoky, Vib - Vibrio parahaemolyticus, Kol - koliformné baktérie, Ecol – E. coli, Ent - enterokoky, Entbac – Enterobacteriaceae, BacCer - Bacillus cereus, Crono B - Cronobacter spp.







12	Víno	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
14	Zmrzlina a dezerty	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
16	Ovocné a bylinné čaje	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
17	Cukrovinky	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
19	Lahôdkárske výrobky	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
20	Cukrárske výrobky	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0

P. č.	Komodita	NO3			_RP			_MT			NEL			PCB			_NZ			EKF			_HIS			_INE		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
24	Pramenité vody dojčenské	2	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	2	0	0,0 0
25	Voda - watercoolery	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
26	Hotové pokrmy	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
28	Počiatočná a následná dojčenská výživa, detské potraviny, potraviny spracované na báze obilnín	2	0	0,0 0	1	0	0,0 0	3	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	3	0	0,0 0











7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
8	Cereálie a pekárske výrobky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
9	Ovocie a zelenina	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
10	Byliny a koreniny	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
12	Víno	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
14	Zmrzlina a dezerty	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
16	Ovocné a bylinné čaje	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
17	Cukrovinky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
19	Lahôdkarské výrobky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
20	Cukrárske výrobky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00

P. č.	Komodita	Celkový počet vzoriek			Farbivá			Sladidlá			Chemické konzervačné látky			Iné prídavné látky			Kuchynská soľ			Kofeín			Chinín		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
23	Praménité vody a balené pitné vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
24	Praménité vody dojčenské	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
25	Voda - watercoolery	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
26	Hotové pokrmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
28	Počiatočná a následná dojčenská výživa, detské potraviny, potraviny spracované na báze obilnín	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
29	Výživové doplnky	3	0	0,00	3	0	0,00	0	0	0,00	3	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00











5.4.1 rehabilitačné zariadenia - kuchyne	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.2 rehabilitačné zariadenia - výdajne stravy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.3 rehabilitačné zariadenia - bufety	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzerie...)	408	107	93	104	9	9	3	3	100	2	2	100	0	0	0
5.7 zariadenia bez prípravy jedál (hostince, bary, kaviarne)	461	15	32	11	0	0	8	0	0	2	0	0	0	0	0
5.8 predaj občerstvenia (rýchle obč., bufety, sezónne zariadenia)	175	22	35	10	2	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.9 krátkodobý stánkový predaj - občerstvenie (hromadné akcie)	166	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6 Výroba a predaj zmrzliny (stánky)	30	14	16	16	2	13	3	3	100	2	2	100	0	0	0
Medzisúčet	1441	192	195	198	25	11	32	23	72	8	6	75	0	0	0
1 Primárna výroba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.13 výroba ostatných výrobkov	100	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.26 baliareň ostatných výrobkov	3	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.2 ostatné prevádzkarne (ostatné sklady)	49	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.2 ostatné potravinárske predajne	550	8	21	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.4 novinové stánky	46	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.6 krátkodobý stánkový predaj – potraviny (hromadné akcie )	19	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Medzisúčet	767	8	30	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<b>Súčet</b>	<b>2208</b>	<b>200</b>	<b>225</b>	<b>214</b>	<b>25</b>	<b>10</b>	<b>32</b>	<b>23</b>	<b>72</b>	<b>8</b>	<b>6</b>	<b>75</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>



<b>Druh zariadenia</b>	<b>Počet vykonaných auditov</b>	<b>Počet auditov s nezhodami</b>	<b>Počet zistených nezhôd</b>
2.27.2 výroba papierových/kartónových obalov	1	0	0
5.1.1 nemocnice - kuchyne	1	1	6
5.2.1 závodné stravovanie - kuchyne	1	1	2
5.6 zariadenia s prípravou jedál	3	3	10
<b>Spolu</b>	<b>6</b>	<b>5</b>	<b>18</b>

**Prehľad vykonaných auditov v potravinárskych prevádzkach - RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši - rok 2023**

Tabuľka č. 8

Uvedie sa len ten druh zariadenia, kde boli audity vykonané, napr.: 5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzerie...)

1. Územné konanie																
KRAJ	ZSS		Výroba potravín		Výroba kozm., tabak., PBU a iné		Predaj potravín		Predaj kozm., tabak., PBU a iné		Sklady		Iné prevádzky		Spolu	
	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.
RUVZ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
LM	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

2 Kolaudačné konanie, zmena v užívaní stavieb																
KRAJ	ZSS		Výroba potravín		Výroba kozm., tabak., PBU a iné		Predaj potravín		Predaj kozm., tabak., PBU a iné		Sklady		Iné prevádzky		Spolu	
	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.
RUVZ	5	0	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	8	0
LM	5	0	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	8	0

3. Schvaľovanie prev. Poriadkov																
KRAJ	ZSS		Výroba potravín		Výroba kozm., tabak., PBU a iné		Predaj potravín		Predaj kozm., tabak., PBU a iné		Sklady		Iné prevádzky		Spolu	
	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.
RUVZ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
LM	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

4. Uvedenie do prevádzky, resp.do užívania																
KRAJ	ZSS		Výroba potravín		Výroba kozm., tabak., PBU a iné		Predaj potravín		Predaj kozm., tabak., PBU a iné		Sklady		Iné prevádzky		Spolu	
	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.
RUVZ	23	0	7	0	3	0	32	0	1	0	4	0	6	0	76	0
LM	23	0	7	0	3	0	32	0	1	0	4	0	6	0	76	0

5. Umiestnenie nových potr. a výž. doplnkov na trh																
KRAJ	ZSS		Výroba potravín		Výroba kozm., tabak., PBU a iné		Predaj potravín		Predaj kozm., tabak., PBU a iné		Sklady		Iné prevádzky		Spolu	
	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.	návrhy	odvol.
RUVZ LM	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

6. Prerušená konania								
KRAJ	ZSS	Výroba potravín	Výroba kozm., tabaku., PBU a iné	Predaj potravín	Predaj kozm., tabaku., PBU a iné	Sklady	Iné prevádzky	Spolu
RUVZ LM	1	1	3	0	0	0	0	5

7. Zastavená konania						
KRAJ	ZSS	Výroba potravín	Výroba kozm., tabaku., PBU a iné	Predaj potravín	Predaj kozm., tabaku., PBU a iné	Sklady
RUVZ LM	7	0	1	1	0	1

7. Odborné konzultácie							
ZSS	Výroba potravín	Výroba kozm., tabaku., PBU a iné	Predaj potravín	Predaj kozm., tabaku., PBU a iné	Sklady	Iné prevádzky	Spolu

8. Iné výkony						
ZSS	Výroba potravín	Výroba kozm., tabaku., PBU a iné	Predaj potravín	Predaj kozm., tabaku., PBU a iné	Sklady	Iné prevádzky
59	4	4	2	0	1	4

KRAJ	Počet kontrol podľa zákona č. 355/2007 Z.z. (uvádzať všetky kontroly aj v súvislosti s vydaním záväzných stanovísk, rozhodnutí)	Počet zistených nedostatkov	Počet správnych konaní	Výška sankcií (EUR)	Počet blokových pokút	Výška pokút (EUR)
	225	95	5	2 151 €	27	1 713 €

KRAJ	Počet kontrol podľa zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov	Počet zistených nedostatkov	Počet správnych konaní	Výška sankcií (EUR)	Počet blokových pokút	Výška pokút (EUR)
RUVZ LM	4	0	0	0	0	0

Kraj	Počet kontrol na základe podnetov / sťažností	Opodstatnené	Neopodstatnené	Nebolo možné dokázať	Počet zistených nedostatkov	Počet správnych konaní	Výška sankcií (EUR)	Počet blokových pokút	Výška pokút (EUR)
RUVZ LM	34	19	15	0	19	0	0	12	1 565 €

Kraj	Riešenie podnetov podľa zákona č.355/2007 Z.z.	Opodstatnené	Neopodstatnené	Nebolo možné dokázať	Počet zistených nedostatkov	Počet správnych konaní	Výška sankcií (EUR)	Počet blokových pokút	Výška pokút (EUR)
RUVZ LM	23	12	11	0	12	0	0	7	556 €

Kraj	Riešenie podnetov podľa zákona č.152/1995 Z. z	Opodstatnené	Neopodstatnené	Nebolo možné dokázať	Počet zistených nedostatkov	Počet správnych konaní	Výška sankcií (EUR)	Počet blokových pokút	Výška pokút (EUR)
RUVZ LM	11	7	4	0	7	0	0	5	1 009 €



# HYGIENA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA

## I. Analýza zložiek životného prostredia a životných podmienok

### 1. Pitná voda

#### 1.1 Zásobovanie pitnou vodou

Zásobovanie obyvateľov pitnou vodou v okrese Liptovský Mikuláš a v okrese Ružomberok je vo väčšine obcí z verejných vodovodov v správe vodárenských spoločností. Počet verejných vodovodov v regióne Liptov je 43, z toho 26 v okrese Liptovský Mikuláš a 17 v okrese Ružomberok. V okrese Liptovský Mikuláš sú verejné vodovody rozčlenené na 29 zásobovaných oblastí. V okrese Ružomberok je 17 zásobovaných oblastí zhodne podľa počtu vodovodov. Spolu v našom regióne je 46 zásobovaných oblastí.

V okrese Liptovský Mikuláš je zásobovanie pitnou vodou z verejného vodovodu zabezpečené v 54 obciach z celkového počtu 56 obcí okresu Liptovský Mikuláš. Verejný vodovod nie je vybudovaný v 2 obciach, a to v obci Bukovina a Veľké Borové. Obyvatelia týchto obcí sú zásobovaní z vlastných vodných zdrojov. V okrese Ružomberok je zásobovanie pitnou vodou z verejných vodovodov vo všetkých 25 obciach okresu.

Percento zásobovanosti obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov je v okrese Liptovský Mikuláš 98,86 % z celkového počtu obyvateľov okresu. V okrese Ružomberok percento zásobovanosti predstavuje 97,01 % z celkového počtu obyvateľov okresu.

Existujúce vodné zdroje pre jednotlivé vodovody sú prevažne podzemné. Povrchový odber je riešený pre vodovod Demänovská Dolina, kde je zdrojom vody povrchový tok Zadná voda. Voda z tohto zdroja je upravovaná v úpravni vody Jasná a slúži na zásobovanie rekreačných objektov v Demänovskej Doline.

Skupinový vodovod Liptovský Mikuláš je zásobovaný krasovo-puklinovou vodou, ktorá vzniká infiltráciou vodného toku Demänovka a niektorých jej prítokov. Voda je upravovaná v úpravni vody v Demänovskej Doline.

Voda z podzemných vodárenských zdrojov – prameniská Lúžnica, Kamenistá a Kráľova Lehota, ktorá taktiež slúži na zásobovanie skupinového vodovodu Liptovský Mikuláš pitnou vodou, je upravovaná v úpravni vody Liptovská Porúbka. Prevádzkovateľom úpravni vody je Liptovská vodárenská spoločnosť, a.s., Liptovský Mikuláš.

Zdravotné zabezpečenie podzemných vodných zdrojov pre jednotlivé obce je vykonávané chlórňanom sodným. V úpravniach vody je vykonávané zdravotné zabezpečenie pitnej vody dávkovačmi na plynný chlór.

V okrese Ružomberok je verejný vodovod vybudovaný vo všetkých 25 obciach okresu. V obci Liptovská Lúžna je vybudovaný vodovod len pre časť obce. Všetky vodné zdroje sú podzemné. Zdravotné zabezpečenie podzemných vodných zdrojov pre jednotlivé obce je vykonávané chlórňanom sodným. Mesto Ružomberok má zdravotné zabezpečenie vykonávané plynným chlórrom a chlórňanom sodným. Úprava vody v okrese Ružomberok je vykonávaná len dezinfekciou.

Prevádzkovateľmi vodovodov sú Liptovská vodárenská spoločnosť, a.s., Liptovský Mikuláš (23 vodovodov), Vodárenská spoločnosť Ružomberok, a.s., Ružomberok (14 vodovodov), 6 vodovodov je v správe obcí, resp. iných spoločností. Prevádzkovatelia vodovodov sú zdravotne a odborne spôsobilí na výkon epidemiologicky závažných činností.

V rámci územného konania boli v roku 2023 vydané 3 záväzné stanoviská k rozšíreniu verejných vodovodov. Ku kolaudácii nových častí verejných vodovodov boli vydané 2 záväzné stanoviská. Vydané bolo čiastkové stanovisko k záverečnému stanovisku strategického dokumentu „Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Žilinského kraja na roky 2021 – 2027“. V rámci posudzovania stavieb občianskej vybavenosti a posudzovania územných plánov a doplnkov k územným plánom bolo posúdené aj ich zásobovanie pitnou vodou.

## 1.2 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou verejnými vodovodmi

Prípady dlhodobého regulovania dodávky pitnej vody, resp. odstavenie vodovodov a riešenie náhradného zásobovania obyvateľov pitnou vodou v roku 2023 v okresoch Liptovský Mikuláš a Ružomberok neboli. Dlhodobo nevyhovujúca kvalita vody nie je zisťovaná v žiadnom verejnom vodovode nášho regiónu.

### 1.2.1 Výnimky udelené na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody

V roku 2023 nebola v okresoch Liptovský Mikuláš a Ružomberok udelená žiadna výnimka na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody.

## 1.3 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou z hygienicky významných individuálnych vodovodov a verejných studní

V okresoch Liptovský Mikuláš a Ružomberok nie sú využívané žiadne verejné studne. Medzi individuálne hygienicky najvýznamnejšie vodovody patria 3 vodovody: Demänovská Dolina – Staré Koliesko, vodovod Podbanské a vodovod Kúpele Lúčky. V roku 2023 boli vyšetrené 3 vzorky pitnej vody z individuálnych vodovodov. Všetky odobraté vzorky vyhoveli požiadavkám na kvalitu pitnej vody podľa vyhlášky MZ SR č. 91/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú ukazovatele a limitné hodnoty kvality pitnej vody a kvality teplej vody, postup pri monitorovaní pitnej vody, manažment rizík systému zásobovania pitnou vodou a manažment rizík domových rozvodných systémov.

## 1.4 Zhodnotenie monitoringu a štátneho zdravotného dozoru nad hromadným zásobovaním pitnou vodou

V roku 2023 bolo v regióne Liptova v rámci monitoringu pitnej vody odobratých 116 vzoriek pitnej vody na laboratórne vyšetrenie. V rámci štátneho zdravotného dozoru neboli odobraté vzorky pitnej vody. V rozsahu minimálnej analýzy bolo vyšetrených 114 vzoriek pitnej vody, 2 vzorky boli vyšetrené v rozsahu úplnej analýzy. Z celkového počtu 116 vyšetrených vzoriek bolo 9 vzoriek nevyhovujúcich, čo predstavuje 7,75 %. Sedem vzoriek nevyhovelo v mikrobiologických ukazovateľoch, 3 vzorky nevyhoveli vo fyzikálno-chemických ukazovateľoch. Po vykonaní nápravných opatrení bola vyhovujúca kvalita vody overená kontrolným odberom.

## 1.5 Zhodnotenie prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody

Prevádzkovatelia vodovodov v roku 2023 vykonávali kontrolu kvality pitnej vody podľa vyššie citovanej vyhlášky a vypracovaného plánu monitoringu pitnej vody. Väčšina vodovodov okresu Liptovský Mikuláš je v správe Liptovskej vodárenskej spoločnosti, a.s., Liptovský Mikuláš, 3 vodovody sú v správe obcí a iných spoločností.

Väčšina vodovodov okresu Ružomberok je v správe Vodárenskej spoločnosti Ružomberok, a.s., Ružomberok, 3 vodovody sú v správe obcí.

Výrazné odchýlky vo výsledkoch kvality vody v porovnaní s vodárskymi spoločnosťami sme nezaznamenali.

## 1.6 Zhodnotenie dôsledkov nevyhovujúcej kvality pitnej vody na zdravie obyvateľstva

V roku 2023 sa v okrese Liptovský Mikuláš a ani v okrese Ružomberok nevyskytlo žiadne ochorenie v dôsledku nevyhovujúcej kvality vody. Výskyt dusičnanovej alimentárnej methemoglobinémie nebol zaznamenaný.

## 2. Voda na kúpanie

Kvalita vody v prírodných a umelých kúpaliskách bola kontrolovaná podľa pokynov zaslaných z ÚVZ SR pred začiatkom kúpaciej sezóny. Aktuálne informácie o kvalite vody boli počas kúpaciej sezóny v pravidelných týždenných intervaloch poskytované ÚVZ SR. Informácie o priebehu kúpaciej sezóny v najnavštevovanejších zariadeniach boli zároveň uverejňované na webovej stránke úradu. Výsledky laboratórnych analýz vzoriek vôd na kúpanie boli v priebehu celého roka vkladané do Informačného systému o kvalite vody na kúpanie, po spustení nového portálu ÚVZ SR boli vkladané do IS HŽP. Spolupráca s jednotlivými prevádzkovateľmi bola na dobrej úrovni, prevádzkovatelia na základe informácií o nevyhovujúcej kvalite vody v bazénoch prijímali okamžité opatrenia na zlepšenie jej kvality.

### 2.1 Prírodné kúpacie oblasti

V regióne Liptov sa nachádza prírodné kúpalisko na vodnej nádrži Liptovská Mara v obci Liptovský Trnovec.

Prírodné kúpalisko Liptovská Mara – Liptovský Trnovec je zaradené do zoznamu vôd určených na kúpanie. Prevádzkovateľom kúpaliska je obec Liptovský Trnovec. Kúpacia sezóna trvala v období od 24.6.2023 do 3.9.2023.

Prevádzkovateľ kúpaliska Obec Liptovský Trnovec zabezpečoval kontrolu kvality vody na kúpanie v akreditovanom laboratóriu v pravidelných 14-dňových intervaloch. Spolu bolo vyšetrených 7 vzoriek vody. Program monitorovania odberu vzoriek vôd určených na kúpanie bol stanovený nasledovne: pred kúpacou sezónou dňa 1.6.2023 a 13.6.2023, počas kúpaciej sezóny v dňoch 27.6.2023, 11.7.2023, 25.7.2023, 8.8.2023, 22.8.2023. Program monitorovania bol dodržaný. V rámci monitoringu vody na kúpanie RÚVZ Liptovský Mikuláš odobral 4 vzorky vody z prírodného kúpaliska Liptovská Mara – Liptovský Trnovec.

Všetky odobraté vzorky vody na kúpanie vyhoveli limitom uvedeným vo vyhláške MZ SR č. 308/2012 Z. z. o požiadavkách na kvalitu vody, kontrolu kvality vody a o požiadavkách na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom kúpalisku a na umelom kúpalisku (ďalej vyhláška MZ SR č. 308/2012 Z. z.).

Tabuľa s Plážovým profilom kúpaliska pre informovanie verejnosti bola aktualizovaná a umiestnená v blízkosti vody určenej na kúpanie – na objekte stanovišťa plavčikov a miestnosti na poskytovanie prvej pomoci.

Prítomnosť cyanobaktérií so schopnosťou tvoriť vodný kvet neprekročila počas sezóny povolený limit. V priebehu kúpacej sezóny 2023 nebolo potrebné vydať zákaz používania vody na kúpanie. Výskyt ochorení v súvislosti s kúpaním v tejto lokalite nebol zaznamenaný.

## 2.2 Umelé kúpaliská

### 2.2.1 Kúpaliská s celoročnou prevádzkou

V regióne Liptov je 28 kúpalísk s celoročnou prevádzkou. Medzi najvýznamnejšie patria Umelé kúpalisko Tatralandia v Liptovskom Mikuláši, Vodný park Bešeňová, Kúpele Lúčky, Turisticko – relaxačný komplex Liptovská Osada a Kryté plavárne v Liptovskom Mikuláši, v Ružomberku a v Liptovskom Jáne. Medzi kúpaliská s celoročnou prevádzkou zaraďujeme aj bazény v hotelových a rekreačných zariadeniach. Verejnosťou najčastejšie navštevované sú bazény v Grand Hoteli Permon Podbanské a bazény v jednotlivých zariadeniach cestovného ruchu v Demänovskej Doline.

V roku 2023 bolo prevádzkovateľmi zariadení a pracovníkmi RÚVZ vyšetrených spolu 1097 vzoriek vody na kúpanie. Počet vzoriek s prekročenou medznou hodnotou (ďalej MH) bol 21, čo predstavuje 1,91 %. Prekročenie MH bolo prevádzkovateľmi bezodkladne odstránené a vyhovujúca kvalita vody na kúpanie overená následným opakovaným odberom.

Umelé kúpalisko Tatralandia, Ráztocká 21, Liptovský Mikuláš je zariadenie s celoročnou prevádzkou. Kapacita zariadenia v letnej sezóne je stanovená na 5000 osôb a 2500 osôb v zimnej sezóne.

V areáli kúpaliska bolo v letných mesiacoch v prevádzke 14 bazénov, z toho je 10 bazénov s celoročnou prevádzkou. Počas celého roka majú návštevníci k dispozícii 2 vonkajšie termálne bazény bez recirkulácie vody a 8 bazénov s recirkuláciou vody v krytej hale, ktoré sú napúšťané pitnou vodou. Dva z nich sú napúšťané slanou vodou. Ďalšie 4 vonkajšie bazény s recirkuláciou vody sú v prevádzke len v letnom období.

Počas kúpacej sezóny bolo z jednotlivých bazénov odobratých 64 vzoriek vody, z toho 6 vzoriek v rámci štátneho zdravotného dozoru. Dve vzorky vody na kúpanie nevyhoveli medzným hodnotám ukazovateľov kvality vody podľa prílohy č. 3 vyhlášky č. 308/2012 Z. z. pre prekročenie medznej hodnoty v ukazovateľoch Kultivovateľné mikroorganizmy pri teplote  $36 \pm 1^\circ\text{C}$  a *Pseudomonas aeruginosa*.

V roku 2023 bolo v zariadení vyšetrených celkovo 168 vzoriek, z toho 14 vzoriek v rámci ŠZD. Z uvedeného počtu nevyhoveli ukazovateľom kvality vody na kúpanie 3 vzorky pre prekročenie medznej hodnoty v ukazovateli Kultivovateľné mikroorganizmy pri teplote  $36 \pm 1^\circ\text{C}$  a *Pseudomonas aeruginosa*. Prevádzkovateľ bezodkladne vykonal opatrenia na zabezpečenie vyhovujúcej kvality vody. Účinnosť vykonaných opatrení overil opakovaným rozborom kvality vody v akreditovanom laboratóriu a protokol o skúške predložil RÚVZ.

Vodný park Bešeňová je kúpalisko s celoročnou prevádzkou. Kapacita zariadenia bola stanovená na 6500 osôb v letnej sezóne a 3500 osôb v zimnej sezóne. V súčasnosti je v zariadení spolu 22 bazénov, 9 sezónnych a 13 s celoročnou prevádzkou.

Prevádzkovateľ EUROCOM Investment, s.r.o., Bešeňová taktiež zabezpečoval kontrolu kvality vody v rozsahu a početnosti podľa vyhlášky č. 308/2012 Z. z.

Počas kúpacej sezóny bolo vyšetrených 120 vzoriek vody. Všetky odobraté vzorky vody na kúpanie vyhoveli limitom uvedeným vo vyhláske MZ SR č. 308/2012 Z. z.

V roku 2023 bolo v zariadení vyšetrených celkovo 302 vzoriek, z toho 11 vzoriek v rámci ŠZD. Z uvedeného počtu nevyhoveli ukazovateľom kvality vody na kúpanie 2 vzorky pre prekročenie medznej hodnoty v ukazovateli Kultivovateľné mikroorganizmy pri teplote  $36 \pm 1^\circ\text{C}$ . Prevádzkovateľ bezodkladne vykonal opatrenia na zabezpečenie vyhovujúcej kvality vody. Účinnosť vykonaných opatrení overil opakovaným rozborom kvality vody v akreditovanom laboratóriu a protokol o skúške predložil RÚVZ.

Aqua Vital Park Lúčky v areáli Kúpeľov Lúčky je zariadenie s celoročnou prevádzkou. Nachádzajú sa tu vnútorný liečebný bazén, vonkajší termálny sedací bazén, relaxačný bazén a vírivka.

Prevádzkovateľ, Kúpele Lúčky, a.s. Lúčky, zabezpečoval kontrolu kvality vody na kúpanie v rozsahu a početnosti podľa vyhlásky č. 308/2012 Z. z.

V roku 2023 bolo vyšetrených 51 vzoriek vody na kúpanie z jednotlivých bazénov, z toho 4 vzorky v rámci ŠZD. Všetky vzorky vyhoveli limitom vyhlásky č. 308/2012 Z. z.

Turisticko – relaxačný komplex Liptovská Osada je celoročné zariadenie. V zariadení sa nachádza plavecký 25 m bazén, relaxačný bazén, detský bazén, vírivka a floating napúšťaný slanou vodou.

Prevádzkovateľ zabezpečoval kontrolu kvality vody v rozsahu a početnosti podľa vyhlásky č. 308/2012 Z. z. Vyšetrených bolo 51 vzoriek vody na kúpanie, z toho 3 vzorky v rámci ŠZD. Všetky vzorky vyhoveli limitom vyhlásky č. 308/2012 Z. z.

## 2.2.2 Kúpaliská so sezónnou prevádzkou

Letné termálne kúpalisko TERMAL raj pri Hoteli SOREA Máj, Jánska dolina 2009 je zariadenie sezónneho charakteru, prevádzkované je v letnej kúpacj sezóne. Maximálna kapacita kúpaliska je 1900 osôb. V zariadení sa nachádzajú 4 termálne bazény bez recirkulácie vody (plavecký bazén, neplavecký bazén – Fontánka, detský bazén, kľudový bazén).

V kúpacj sezóne bolo vyšetrených 20 vzoriek vody na kúpanie, z toho 4 vzorky v rámci štátneho zdravotného dozoru. Jedna vzorka vody na kúpanie nevyhovela medzným hodnotám ukazovateľov kvality vody podľa prílohy č. 3 vyhlásky č. 308/2012 Z. z. pre prekročenie medznej hodnoty v ukazovateľoch Kultivovateľné mikroorganizmy pri teplote  $36 \pm 1^\circ\text{C}$  a Staphylococcus aureus. Prevádzkovateľ bezodkladne vykonal opatrenia na zabezpečenie vyhovujúcej kvality vody. Účinnosť vykonaných opatrení overil opakovaným rozborom kvality vody v akreditovanom laboratóriu a protokol o skúške predložil RÚVZ.

Letné kúpalisko Aquafun Demänová rezort je sezónne kúpalisko. V zariadení sú 2 neplavecké bazény a bazén Aquazorbing.

Počas kúpacj sezóny bolo v tomto zariadení odobratých a vyšetrených 8 vzoriek vôd na kúpanie, z toho 2 vzorky v rámci štátneho zdravotného dozoru. Vzorky vody vyhoveli medzným hodnotám ukazovateľov kvality vody podľa prílohy č. 3 vyhlásky č. 308/2012 Z. z.

V priebehu kúpacj sezóny 2023 bol uvedený do prevádzky vonkajší neplavecký bazén v zariadení Villa Betula Resort, Brnice 166, Liptovská Sielnica a vonkajší neplavecký bazén v zariadení Zábavný park LIPTOV, Vitálišovce.

Štátny zdravotný dozor spojený s odberom vzoriek vody na kúpanie bol priebežne vykonávaný aj v bazénoch, ktoré sú súčasťou ubytovacích zariadení.

### **3. Kvalita ovzdušia uzatvorených priestorov**

#### **3.1 Zhodnotenie stavu kvality ovzdušia uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru**

Kvalita ovzdušia uzatvorených priestorov nevýrobného charakteru nebola v roku 2023 v regióne Liptova objektívne sledovaná.

### **4. Pôsobenie zdrojov hluku v životnom prostredí**

#### **4.1 Zdroje hluku v životnom prostredí**

V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi sme neriešili ani jeden nový podnet od obyvateľov na nadmerné zdroje hluku.

#### **4.2 Opatrenia na zníženie hlučnosti**

Opatrenia na zníženie hlučnosti boli prijaté najmä v rámci posudkovej činnosti a pri konzultačnej činnosti právnických a fyzických osôb.

Posudzované boli nasledovné opatrenia na zníženie hluku:

Pri posudzovaní stavieb, v rámci územných konaní, ktorých prevádzka môže byť v budúcnosti zdrojom zvýšeného hluku sme v 7 prípadoch žiadali vypracovanie hlukových štúdií, najmä vo vzťahu k najbližšej bytovej zástavbe.

V prípade 5 územných konaní boli vydané záväzné stanoviská k umiestneniu stavieb až po vyhodnotení výsledkov hlukových štúdií, ktoré potvrdili, že v prípade navrhovaných stavieb budú dodržané ustanovenia vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov (ďalej vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z.).

Pri posudzovaní územných plánov sme v 20-tich prípadoch upozornili na možné negatívne ovplyvnenie hlukom v daných územiach z existujúcich a navrhovaných stavieb (rekreačné a športové zariadenia, obchodné prevádzky) a z tohto dôvodu sme upozornili na vypracovanie Hlukových štúdií, pre konkrétne stavby a lokality, v ktorých budú ozrejmené hlukové pomery v daných územiach a podľa výsledkov hodnotenia protihlukové opatrenia na navrhovaných stavbách tak, aby hlukové pomery v obytnom a rekreačnom v súlade s vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z. z.

Celkovo v 22 prípadoch sme upozornili, že pri realizácii konkrétnych stavieb, ktoré budú budované v obytnej, oddychovej a rekreačnej zóne, pôjde o možné negatívne ovplyvnenie okolia nadmerným hlukom. Aby bolo obytné, oddychové a rekreačné prostredie čo najmenej narušené, bude potrebné sa počas výstavby zamerať hlavne na ochranu proti hluku (nasadenie vhodných strojov a dopravných prostriedkov).

## **II. Analýza hygienickej problematiky v objektoch, v ktorých je vykonávaný štátny zdravotný dozor**

## Zariadenia občianskej vybavenosti

- Zariadenia cestovného ruchu

V okresoch Liptovský Mikuláš a Ružomberok sa nachádza spolu 1295 ubytovacích zariadení, z toho 926 rekreačno-ubytovacích objektov sa nachádza v okrese Liptovský Mikuláš a 369 objektov v okrese Ružomberok. V okrese Liptovský Mikuláš aj v okrese Ružomberok sa nachádza 1 robotnícka ubytovňa.

V roku 2023 bolo vydaných 6 záväzných stanovísk k územnému konaniu zariadení cestovného ruchu, 3 záväzné stanoviská ku kolaudácii a 2 záväzné stanoviská ku zmene v užívaní stavby. Vydané boli 2 stanoviská k zriadeniu chráneného pracoviska v zariadení cestovného ruchu.

Oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia sa podieľalo na výkone ŠZD v spolupráci s inými oddeleniami. RÚVZ bolo doručených 119 oznámení o začatí činnosti zariadení cestovného ruchu.

- Zariadenia starostlivosti o ľudské telo

V okresoch Liptovský Mikuláš a Ružomberok sa nachádza spolu 817 zariadení starostlivosti o ľudské telo, z toho 510 zariadení v okrese Liptovský Mikuláš a 307 zariadení v okrese Ružomberok.

V roku 2023 bolo vydané 1 stanovisko k zriadeniu chráneného pracoviska v zariadení starostlivosti o ľudské telo. RÚVZ bolo doručených 57 oznámení o začatí činnosti zariadení starostlivosti o ľudské telo.

Pracovníci vykonávajúci epidemiologicky závažnú činnosť v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo sú zdravotne a odborne spôsobilí na výkon epidemiologicky závažných činností.

- Zariadenia sociálnych služieb

V regióne Liptova je evidovaných celkovo 39 zariadení sociálnych služieb. Z toho je 19 zariadení v okrese Liptovský Mikuláš a 20 zariadení v okrese Ružomberok.

V roku 2023 bolo vydané 1 rozhodnutie na schválenie prevádzkového poriadku, 3 záväzné stanoviská k územnému konaniu zariadení sociálnych služieb a 1 záväzné stanovisko na zmenu v užívaní stavby. Prevádzkový poriadok bol schválený v zariadení Domov pre seniorov Golden Age, ul. Ondrašovská v Liptovskom Mikuláši.

- Telovýchovno-športové zariadenia

V regióne Liptova je evidovaných 45 telovýchovno-športových zariadení, prevažne ide o fitness centrá, ďalej zimné štadióny v meste Liptovský Mikuláš a Ružomberok, mestské futbalové kluby a športové haly.

Spolu boli v roku 2023 vydané 4 záväzné stanoviská k územnému konaniu telovýchovno-športových zariadení a 1 záväzné stanovisko k zámeru telovýchovno-športového zariadenia.

RÚVZ bolo doručených 5 oznámení o začatí činnosti telovýchovno-športových zariadení.

- Pohrebníctvo

V okrese Liptovský Mikuláš je prevádzkovaných 6 pohrebných služieb, v okrese Ružomberok 5 pohrebných služieb.

Problematiku medzinárodných prevozov a vydávania pasu pre mŕtvolu sme neriešili.

### **III. Poskytovanie informácií verejnosti**

Na pôvodnej internetovej stránke RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši funkčnej do 31.12.2023 bola uvedená náplň činnosti odboru, hlavné úlohy odboru a súvisiace predpisy používané v problematike HŽPaZ. Uvedený bol vzor žiadosti na získanie odbornej spôsobilosti.

Ďalej boli na internetovej stránke z oblasti problematiky HŽPaZ pre žiadateľov uvedené vzory študijných materiálov na získanie odbornej spôsobilosti v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo a študijné materiály na získanie odbornej spôsobilosti v úpravniach vody, vodárenských zariadeniach a vôd na kúpanie. Uvedené boli základné požiadavky na zariadenia starostlivosti o ľudské telo napr. pre pracoviská sáun, solárií a všeobecné požiadavky na zariadenia starostlivosti o ľudské telo. Na stránke úradu boli uvedené vzory prevádzkových poriadkov pre umelé kúpaliská, telovýchovno-športové zariadenia, ubytovacie zariadenia a zariadenia starostlivosti o ľudské telo.

Samostatný zdravotno-výchovný materiál tvorí upozornenie pre užívateľov solárií o zdravotných rizikách spojených s ich používaním a podmienky využívania rybičiek garra rufa pri poskytovaní tzv. rybej pedikúry.

Verejnosť bola informovaná aj o možnosti zistenia údajov o aktuálnej situácii v oblasti vôd na kúpanie, t.j. v Informačnom systéme pre vody na kúpanie, ktorý bol k dispozícii na stránke [www.uvzs.sk](http://www.uvzs.sk). K dispozícii boli údaje o kúpacjej sezóne 2023 v regióne Liptova a údaje o priebehu kúpacjej sezóny 2023 v spádovom území RÚVZ Liptovský Mikuláš, letáky ku kúpacjej sezóne, internetový profil vody určenej na kúpanie, t.j. o plážovom kúpalisku na Liptovskej Mare.

V priebehu roka 2023 vzniklo nové webové sídlo úradov verejného zdravotníctva na doméne [www.uvzs.sk](http://www.uvzs.sk). Po novom Úrad verejného zdravotníctva SR a 36 regionálnych úradov verejného zdravotníctva komunikujú s verejnosťou cez jedno webové sídlo. Zámerom nového webového sídla je zjednotiť a sprehľadniť komunikáciu pre občanov, odbornú verejnosť a podnikateľov a docieľiť proužívateľské prostredie.

K dispozícii sú aj informačné brožúrky, napr. Zdravá pitná voda z vlastnej studne, Význam obsahu stopových látok v pitnej vode pre zdravie človeka, Vplyv hluku na zdravie v obytných územiach.

V priebehu roka sme poskytli mnohým záujemcom k rôznorodým témam celkovo 483 osobných alebo telefonických konzultácií a 65 mailových odpovedí.

Počas Svetového dňa vody 2023 bolo RÚVZ doručených celkovo 28 vzoriek odobratých občanmi z domových studní. Vzorky boli vyšetrené v akreditovanom laboratóriu RÚVZ so sídlom v Žiline. Všetky vzorky (100 %) vyhoveli limitu v ukazovateli dusitaný. Tri vzorky (10,7 %) nevyhoveli limitu v ukazovateli dusičnany. Počas Svetového dňa vody sme zároveň poskytovali telefonické a osobné konzultácie pre záujemcov.



#### IV. Ďalšie činnosti odboru

Počas roka 2023 sme vypracovali nasledovné správy, podklady, resp. tabuľky a realizovali nasledovné činnosti:

- Programy a projekty 2022
- Výkazníctvo za rok 2022
- Výročná správa za rok 2022
- Článok k Svetovému dňu vody 2023 + na webovú stránku úradu
- Svetový deň vody 2023 – telefonické a osobné konzultácie
- Migrácia dát do IS HŽP a IS ŠZD pre ÚVZ SR
- Kontrola, úprava a doplnenie údajov v IS HŽP a IS ŠZD
- Zoznam vôd určených na kúpanie – Správa pre ÚVZ SR
- Správa pre ÚVZ SR – Pripravenosť prírodných vodných plôch a umelých kúpalísk na KS 2023
- Rokovanie s prevádzkovateľom a akreditovaným laboratóriom na zabezpečenie plánu odberov vzoriek vôd na kúpanie z Liptovskej Mary počas kúpacej sezóny
- Zoznam prevádzok s posudkovou činnosťou a ŠZD – register všetkých prevádzok
- Počas kúpacej sezóny každý týždeň aktualizácia priebehu kúpacej sezóny v IS HŽP
- Výkazníctvo za 1. polrok 2023
- Webex s ÚVZ SR – pracovné stretnutie o vodách určených na kúpanie
- Odber vôd na kúpanie Liptovský Trnovec – Liptovská Mara
- Vyhodnotenie kúpacej sezóny 2023 pre ÚVZ SR
- Pravidelná účasť na online stretnutiach a školeniach v aplikácii Webex súvisiacich so zavádzaním nového informačného systému do praxe
- Odber vzoriek pitných vôd z určených zásobovaných oblastí v rámci projektu Mapovanie aktuálneho stavu výskytu pesticídnych látok a mikropolutantov v pitných vodách
- Odber vzoriek na vyšetrenie ukazovateľa legionella v LNŠP Liptovský Mikuláš
- Odber vzoriek na vyšetrenie ukazovateľa legionella v Hoteli Galéria Thermal Bešeňová a Vodnom parku Bešeňová v súvislosti s ochorením klientky

V 1. polroku každý pondelok, v 2. polroku každý druhý pondelok odber odpadovej vody z ČOV Liptovský Mikuláš a odvoz do RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici – úloha v rámci Národného monitoringu odpadových vôd na SARS-CoV-2.

Jeden pracovník oddelenia na základe požiadaviek z odd. HVBPKV vypomáhal s problematikou kozmetických výrobkov (zasielanie RAPEX-ových hlásení, odber vzoriek kozmetických výrobkov), prípadne so ŠZD v zariadeniach spoločného stravovania.

V priebehu roka 2023 sme vykonali priebežne 230 kontrol počas výkonu ŠZD v okresoch Liptovský Mikuláš a Ružomberok (zariadenia starostlivosti o ľudské telo, ubytovacie zariadenia, telovýchovno-športové zariadenia, umelé kúpaliská, ohliadky).

V r. 2023 sme boli požiadaní o poskytnutie informácií na základe zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov v jednom prípade.

Pre ÚVZ SR sme vydali čiastkové stanoviská k záverečnému stanovisku „**Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Žilinského kraja na roky 2021-2027**“, k zámeru „**LK ROPE RUNNER DONOVALY – ZIPLINE**“, k strategickému dokumentu „**Plán udržateľnej mobility Prešovského samosprávneho kraja – kapitola región Vysoké Tatry**“ a k rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti „**LK ROPE RUNNER DONOVALY – ZIPLINE**“.

Podľa potreby sme aktuálne realizovali stretnutia s pracovníkmi laboratórií Liptovskej vodárenskej spoločnosti, a.s., Lipt. Mikuláš pri koordinácii spolupráce v oblasti zásobovania obyvateľov pitnou vodou, pri posudzovaní monitoringu pitnej vody, ako aj s pracovníkmi Vodárenskej spoločnosti Ružomberok, a.s. S pracovníkmi Liptovských laboratórií, s.r.o., sme spolupracovali najmä pri koordinácii odberov vzoriek z plážového kúpaliska na Liptovskej Mare.

V roku 2023 oddelenie HŽPaZ riešilo 25 podnetov samostatne, prípadne spoluprácou s inými oddeleniami (odd. HVBP KV, odd. PPL, právnička RÚVZ).

#### Zameranie podnetov:

Na hluk pri zoraďovaní vlakových súprav, na znečisťovanie okolia obyvateľmi obytného domu, na skladovanie hnoja, na hlučnosť kondenzačného zariadenia, na výskyt ploštíc v ubytovacom zariadení, na podozrenie zo spáchania správneho deliktu podľa § 33 ods. 11 písm. p) zákona č. 131/2010 Z. z., na problém s holubmi, 2x na nevyhovujúce podmienky v ubytovacom zariadení, na prevádzkovanie hlučných zábav v kultúrnom dome, na obťažovanie svetlom a tienením, na prešetrovanie kvality vôd v bazénoch, na nedostatočné podmienky skladovania čistej bielizne, na opakované rušenie nočného pokoja, na oprávnenosť umiestnenia zberného dvora v obytnej zóne, na nedostatok šatníkových skriniek na kúpalisku, na obťažovanie zápachom a odpadmi obyvateľkou susedného domu, na obťažovanie hlukom počas víkendov z dôvodu konania spoločenských akcií, na nedodržanie hygienických noriem v obytnom projekte, na zvýšený výskyt chorobnosti spojenej s alimentárnymi ťažkosťami po návšteve kúpaliska, na obťažovanie svetlom z verejného osvetlenia, na vystavenie chemickému prípravku pri chemickom čistení domu, na obavy z elektromagnetického žiarenia v byte a nedostatočné vykurovanie bytu, na hluk z ubytovacieho zariadenia a na znečistenie toaliet v obchodnom centre.

#### Spôsob riešenia podnetov:

Výkon ŠZD, prijatie opatrení s určením termínov na odstránenie zistených nedostatkov, začatie správneho konania, postúpenie podania.

Celoročné priebežné zadávanie údajov do IS o pitných vodách a IS o kvalite vody na kúpanie, po spustení nového portálu ÚVZ SR zadávanie údajov do IS HŽP a zadávanie zápisníc do IS ŠZD.

Dvaja pracovníci oddelenia HŽPaZ sa podľa potreby zúčastňovali na skúškach na získanie osvedčení na výkon epidemiologickej závažných činností, týkajúcich sa problematiky odboru HŽPaZ.

V roku 2023 bolo vydaných 8 osvedčení pre pracovníkov pri výrobe a úprave pitnej vody a pri obsluhu vodovodných zariadení pitnej vody, 7 osvedčení pre pracovníkov

v úpravniach vody a pri obsluhu vodovodných zariadení na umelých kúpaliskách a 5 osvedčení pre pracovníkov v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo.

Pre verejnosť a médiá sme v r. 2023 pripravili a poskytli nasledovné informácie:  
Článok k Svetovému dňu vody – na webovej stránke úradu.

Jeden pracovník oddelenia sa v mesiaci február zúčastnil Celoslovenského školenia zamestnancov, ktorí vykonávajú ŠZD a dohľad nad kozmetickými výrobkami v Spišskej Novej Vsi a školenia k používaniu nového IS ŠZD v RÚVZ Žilina. Dvaja pracovníci oddelenia sa v mesiaci apríl zúčastnili XX. Celoštátnej odbornej konferencie Slovenskej komory medicínsko-technických pracovníkov v Banskej Bystrici. Jeden pracovník oddelenia sa v mesiaci september zúčastnil Celoslovenského školenia zamestnancov k začiatku používania nového systému Kozmetické výrobky IS UVZ v RÚVZ Žilina. Všetci pracovníci oddelenia sa priebežne zúčastňovali aj na vzdelávacích aktivitách formou vnútroústavných seminárov a webinárov.

### **Uplatňovanie procesu HIA v praxi**

Uplatnenie procesu HIA sme v priebehu roka 2023 v rámci posudkovej činnosti neuplatnili.

### **Ohrozenie verejného zdravia v dôsledku mimoriadnych situácií**

Mimoriadne situácie, napr. povodne sme v regióne Liptova v r. 2023, pri ktorých by hrozilo ohrozenie verejného zdravia alebo zdrojov pitnej vody nezaznamenali.

### **Hromadné podujatia pre verejnosť**

V r. 2023 sme vykonali ŠZD v súvislosti s organizovaním Folklórneho festivalu Východná 2023.

### **Zariadenia pre výkon trestu odňatia slobody**

V r. 2023 sme neriešili problematiku týkajúcu sa podmienok v zariadení pre výkon trestu odňatia slobody v Ružomberku.

## Pitná voda: Tabuľky bez zmeny

**Tab. č. 1.1 Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov v SR za rok 2023**

Okres	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti [%]
Liptovský Mikuláš	71 607	70 794	98,86
Ružomberok	56 898	55 194	97,01
<b>Spolu</b>	<b>128 505</b>	<b>125 988</b>	<b>98,04</b>

**Tab. č. 1.2 Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch v SR podľa výsledkov monitoringu za rok 2023**

Okres	Celkový počet vyšetrených vzoriek		Z toho nevyhovujúce		Z toho nevyhovujúce			
	Úplná analýza	Min. analýza			Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické	
			počet	%	abs.	%	abs.	%
Liptovský Mikuláš	2	73	6	8	2	2,67	4	5,33
Ružomberok	0	41	3	7,32	0	0	3	7,32
<b>Spolu</b>	<b>2</b>	<b>114</b>	<b>9</b>	<b>7,76</b>	<b>2</b>	<b>1,72</b>	<b>7</b>	<b>6,03</b>

**Tab. č. 1.3 Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch v SR podľa výsledkov štátneho zdravotného dozoru za rok 2023**

Okres	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Z toho nevyhovujúce		Nevyhovujúce vzorky			
				Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické	
		počet	%	abs.	%	abs.	%
Liptovský Mikuláš	0						
Ružomberok	0						
<b>Spolu</b>	<b>0</b>						

**Tab. č. 1.4 Výnimky na používanie pitnej vody vo verejných vodovodoch udelené / pretrvávajúce v roku 2023**

Výnimky (nad 5 000 obyvateľov):

Názov vodovodu	Prevádzkovateľ	Obec	Počet zásobovaných obyvateľov	Dodávaná voda v m <sup>3</sup>	Nevyhovujúci ukazovateľ	Jednotka	Limit podľa platného predpisu	Limit podľa povolenej výnimky	Priemerná zistená hodnota v hodnotenom roku	Časové obdobie výnimky (od – do)	Poradie výnimky
-											

Výnimky (**pod 5 000** obyvateľov):

Názov vodovodu	Prevádzkovateľ	Obec	Počet zásobovaných obyvateľov	Dodávaná voda v m <sup>3</sup>	Nevyhovujúci ukazovateľ	Jednotka	Limit podľa platného predpisu	Limit podľa povolenej výnimky	Priemerná zistená hodnota v hodnotenom roku	Časové obdobie výnimky (od – do)	Poradie výnimky
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

**RÚVZ: Liptovský Mikuláš**

**Tabuľka č. 1.5 Prehľad epidémií, kde faktorom prenosu bola pitná voda**

Pozn.: (Údaje v tabuľke musia byť v súlade s údajmi o epidémiách, ktoré vo Výročnej správe poskytujú Odbory epidemiológie a sú uvedené v EPISE (pri ktorých je ako faktor prenosu uvádzaná pitná voda z akéhokoľvek zdroja) a s údajmi Odborov hygieny detí a mládeže na RÚVZ.

Okres	Miesto (Obec/Zariadenie)	Obdobie trvania	Počet postihnutých (príp. dospelý/deti)	Pôvodca nákazy (infekčné agens)*	Faktor prenosu	Poznámky (popis zdroja vody, typu zásobovania, príčin epidémie)	Nariadené opatrenia
-	-	-	-	-	-	-	-

\* - uvádza sa v prípade, ak bol pôvodca preukázaný

## Voda na kúpanie:

Nová tabuľka č.1 Prehľad vyhodnotenia umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou v SR za rok 2023

<b>Umelé kúpaliská</b>					
Okres					
Názov kúpaliska	Typ kúpaliska	Druh kúpaliska	Počet odobratých vzoriek	Počet vyšetrených ukazovateľov	Počet prekročených ukazovateľov

<b>ŽILINSKÝ KRAJ</b>					
<b>Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši</b>					
<b>Okres Liptovský Mikuláš</b>					
Hotel Pieris	Netermálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	20	261	2
Hotel Alexandra	Netermálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	26	338	0
Relax hotel SOJKA	Netermálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	21	272	0
Hotel Permon	Netermálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	65	852	1
Penzión Mária Bodice	Netermálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	10	130	0
Hotel Grand Castle	Netermálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	2	22	0
Penzión Alžbeta Demänová	Netermálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	28	362	5
Hotel F.I.M	Netermálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	9	116	3
Penzión Una	Netermálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	0	0	0
Hotel Grand Jasná	Netermálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	35	455	0
Wellness Hotel Repiská	Netermálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	20	259	0

Liptovský dvor	Netermálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	0	0	0
Hotel Tri studničky	Netermálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	14	182	4
Hotel Fis Jasná	Netermálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	12	156	0
Krytá plaváreň Liptovský Mikuláš	Netermálne kúpalisko	Umelé kúpalisko	22	297	1
Relax hotel Avena	Netermálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	9	117	0
Hotel Jánošík	Netermálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	24	310	0
Hotel Družba	Netermálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	74	955	2
Wellness Hotel Chopok	Netermálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	50	650	0
Aquapark Tatralandia	Termálne kúpalisko	Umelé kúpalisko	168	2107	4
Hotel Sorea Máj Liptovský Ján	Termálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	22	285	0
<i>Sumárne údaje za okres</i>			631	8126	22
<b>Okres Ružomberok</b>					
Kúpele Lúčky	Termálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	51	639	0
Turisticko - relaxačný komplex Liptovská Osada	Netermálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	51	665	0
Vodný park Bešeňová	Termálne kúpalisko	Umelé kúpalisko	302	3562	2
Penzión Gejdák	Netermálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	9	117	0
Krytá plaváreň Ružomberok	Netermálne kúpalisko	Umelé kúpalisko	9	115	0
RZ Jazierce	Netermálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	21	273	0
Hotel Áčko	Netermálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	23	297	3
<i>Sumárne údaje za okres</i>			466	5668	5
<b><i>Sumárne údaje za RÚVZ</i></b>			<b>1097</b>	<b>13794</b>	<b>27</b>



## RÚVZ: Liptovský Mikuláš

Okres: Liptovský Mikuláš, Ružomberok

Tab. č. 4.1: Podnety obyvateľov k problematike hluku v životnom prostredí riešené v rámci výkonu ŠZD

Okres		Zdroj hluku								SPOLU
		Doprava			Stacionárne zdroje					
		Pozemná a vodná	železničná	letecká	priemysel, výrobné prevádzky	pohostinské zariadenia, obchodné prevádzky a pod.	stavebná činnosť	technologické zariadenia, vzduchotechnika a pod.	Iné stacionárne zdroje	
Liptovský Mikuláš	Počet podnetov:	0	0	0	0	3	0	1	1	5
Ružomberok	Počet podnetov:	0	1	0	0	0	0	0	0	1
<b>Spolu:</b>		0	1	0	0	3	0	1	1	6



## RÚVZ: Liptovský Mikuláš

Okres: Liptovský Mikuláš, Ružomberok

Tab. č. 5.1.2 Prehľad ubytovacích zariadení súvisiacich s výkonom práce v spádovom území RÚVZ

Okresy	Ubytovacie zariadenia súvisiace s výkonom práce (§ 1 ods. 2 písm. n) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z. z.)			
	Robotnícka ubytovňa	Ubytovňa pre brigádnikov	Iné	Spolu
	Počet	Počet	Počet	
Liptovský Mikuláš	1	0	0	1
Ružomberok	1	1	0	2
<b>Spolu:</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>3</b>





<b>Spolu:</b>	17	2	2	4	6	4	4	39

## RÚVZ: Liptovský Mikuláš

Tab. č. 5.4 Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií

Okres	počet prevádzkovaných		počet		počet	
	pohrebných služieb	krematórií	chladiace zariadenia*/kapacita	mraziace zariadenia*/kapacita	pohrebných vozidiel	vykonaných medzinárodných prevozov
Liptovský Mikuláš	6	0	2/8	1/2	9	0
Ružomberok	5	0	5/31	2/18	7	0
<b>Spolu</b>	<b>11</b>	<b>0</b>	<b>7/39</b>	<b>3/20</b>	16	0

\* zahŕňa celkový počet v pohrebných službách a v krematóriách za celý okres

## RÚVZ: Liptovský Mikuláš

### 6.1 Vyžiadanie HIA v rámci procesu SEA

Okres:	Názov strategického dokumentu pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Liptovský Mikuláš	-	0	-
Ružomberok	-	0	-

### 6.2 Vyžiadanie HIA v rámci procesu EIA

Okres:	Názov zámeru navrhovanej činnosti pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Liptovský Mikuláš	-	0	-
Ružomberok	-	0	-


### 6.3 Vyžiadanie HIA v rámci posudkovej činnosti mimo procesu EIA/SEA

Okres:	Názov HIA	Na aký účel sa HIA vyžiadala (vid'.§ 13 odsek 3 zákona 355/2007)	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Liptovský Mikuláš	-	-	0	-
Ružomberok	-	-	0	-





Liptovské Beharovce	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Bobrovček	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Malatíny	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Beňadiková	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Bobrovník	0	1	1	100	0	0	1	100	0	0
Liptovský Hrádok	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Partizánska Lupča	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Veterná Poruba	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Demänovská Dolina	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Východná	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Liptovské Matiašovce	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Liptovská Anna	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Hybe	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Vavrišovo	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Pavlova Ves	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Trstené	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Liptovský Ondrej	0	1	1	100	0	0	1	100	0	0
Podtureň	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Liptovský Peter	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Smrečany	0	1	1	100	1	100	0	0	0	0
Uhorská Ves	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
<b>Spolu:</b>	<b>2</b>	<b>73</b>	<b>6</b>	<b>8</b>	<b>2</b>	<b>2,67</b>	<b>4</b>	<b>5,33</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

## Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch

Rok: 1.1.2023 -

31.12.2023

Zdroj údajov: Monitoring

Kraj: Žilinský

Okres: Ružomberok

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek		Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
					Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
	PM	KM	počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Lisková	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Ružomberok	0	8	1	12,5	0	0	1	12,5	0	0
Komjatná	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Valaská Dubová	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Liptovské Sliače	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Stankovany	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Potok	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Liptovská Štiavnica	0	1	1	100	0	0	1	100	0	0
Ludrová	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Hubová	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Liptovská Lúžna	0	1	1	100	0	0	1	100	0	0
Martinček	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Švošov	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Ľubochňa	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Liptovské Revúce	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Bešeňová	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Ivachnová	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Liptovská Teplá	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Kalameny	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Liptovský Michal	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Turík	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Likavka	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Liptovská Osada	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Štiavnička	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Lúčky	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
<b>Spolu:</b>	<b>0</b>	<b>41</b>	<b>3</b>	<b>7,32</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>3</b>	<b>7,32</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

## Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch

Rok: 1.1.2023 - 31.12.2023

Zdroj údajov: Štátny zdravotný dozor

Kraj: Žilinský

Okres: Liptovský Mikuláš

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
				Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
		počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Spolu:	0	0		0		0		0	

## Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch

Rok: 1.1.2023 - 31.12.2023

Zdroj údajov: Štátny zdravotný dozor

Kraj: Žilinský

Okres: Ružomberok

Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
				Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
		počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Spolu:	0	0		0		0		0	

## Výnimky na používanie pitnej vody vo verejných vodovodoch

Rok: 1.1.2023 -

31.12.2023

Pôsobnosť: Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v  
Liptovskom Mikuláši

Názov vodovodu	Prevádzkovateľ	Obec	Počet zásobovaných obyvateľov	Dodávaná voda v m <sup>3</sup>	Nevyhovujúci ukazovateľ	Jednotka	Limit podľa platného predpisu	Limit podľa povolenej výnimky	Priemerná zistená hodnota v hodnotenom roku	Časové obdobie výnimky (od - do)	Poradie výnimky
V Slovenskej republike nebola v sledovanom období udelená žiadna výnimka											

## Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov

Rok: 1.1.2023 - 31.12.2023

Kraj: Žilinský

Okres: Liptovský Mikuláš

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Beňadiková	535	534	99,81
Bobrovec	1 996	1 874	93,89
Bobrovník	129	127	98,45
Bobrovček	166	165	99,4
Bukovina	116	0	0
Demänovská Dolina	329	54	16,41
Dúbrava	1 198	1 198	100
Galovany	320	319	99,69
Gôtovany	481	480	99,79
Huty	150	68	45,33
Hybe	1 465	1 464	99,93
Ižipovce	96	95	98,96
Jakubovany	360	360	100
Jalovec	310	310	100
Jamník	475	474	99,79
Konská	224	222	99,11
Kráľova Lehota	592	592	100
Kvačany	550	545	99,09
Lazisko	375	372	99,2
Liptovská Anna	93	93	100
Liptovská Kokava	915	915	100
Liptovská Porúbka	1 232	1 231	99,92
Liptovská Sielnica	605	605	100
Liptovské Beharovce	85	81	95,29
Liptovské Kľačany	371	370	99,73
Liptovské Matiašovce	316	308	97,47
Liptovský Hrádok	7 062	7 059	99,96
Liptovský Ján	1 087	1 087	100
Liptovský Mikuláš	30 234	30 224	99,97
Liptovský Ondrej	656	656	100
Liptovský Peter	1 313	1 313	100
Liptovský Trnovec	583	573	98,28
Malatíny	258	256	99,22
Malužiná	231	231	100
Malé Borové	117	117	100

Nižná Boca	153	113	73,86
Partizánska Ľupča	1 329	1 329	100
Pavlova Ves	283	275	97,17
Pavčina Lehota	398	398	100
Podtureň	1 088	1 087	99,91
Pribylina	1 321	1 318	99,77
Prosiek	224	224	100
Smrečany	704	704	100
Svätý Kríž	906	905	99,89
Trstené	220	220	100
Uhorská Ves	559	559	100
Vavrišovo	680	647	95,15
Važec	2 373	2 365	99,66
Veterná Poruba	368	367	99,73
Veľké Borové	60	0	0
Vlachy	622	621	99,84
Vyšná Boca	108	108	100
Východná	2 231	2 230	99,96
Závažná Poruba	1 282	1 281	99,92
Ľubeľa	1 208	1 207	99,92
Žiar	465	464	99,78
<b>Spolu:</b>	<b>71 607</b>	<b>70 794</b>	<b>98,86</b>

## Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov

Rok: 1.1.2023 - 31.12.2023

Kraj: Žilinský

Okres: Ružomberok

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Bešeňová	723	723	100
Hubová	1 077	1 075	99,81
Ivachnová	686	686	100
Kalameny	443	443	100
Komjatná	1 560	1 201	76,99
Likavka	2 938	2 938	100
Liptovská Lúžna	2 752	1 419	51,56
Liptovská Osada	1 608	1 608	100
Liptovská Teplá	1 035	1 033	99,81
Liptovská Štiavnica	1 334	1 332	99,85
Liptovské Revúce	1 491	1 491	100
Liptovské Sliache	3 764	3 762	99,95
Liptovský Michal	303	303	100
Lisková	2 032	2 032	100
Ludrová	1 002	1 002	100
Lúčky	1 618	1 618	100
Martinček	455	455	100
Potok	102	102	100
Ružomberok	26 948	26 948	100
Stankovany	1 137	1 135	99,82
Turík	279	279	100
Valaská Dubová	789	789	100
Ľubochňa	1 056	1 056	100
Štiavnička	896	896	100
Švošov	870	868	99,77
<b>Spolu:</b>	<b>56 898</b>	<b>55 194</b>	<b>97,01</b>



# PREVENTÍVNE PRACOVNÉ LEKÁRSTVO A TOXIKOLÓGIA

## 1. Analýza stavu pracovného prostredia a pracovných podmienok v okrese Liptovský Mikuláš a Ružomberok

### Stručný popis súčasnej situácie v dozorovaných prevádzkach

Najväčším zamestnávateľom v regióne Liptov je celulózo-papierenský podnik Mondi SCP, a. s., Ružomberok (1 260 zamestnancov, z toho 200 žien k 31.12.2023). Ďalším najvýznamnejším priemyslom je spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva, medzi ktoré patria veľké podniky IKEA Industry Slovakia s. r. o., OZ Jasná, Závažná Poruba (427 zamestnancov), Rettenmeier Tatra Timber, s. r. o., Liptovský Hrádok (197 zamestnancov) a ostatné menšie drevospracujúce prevádzky, nasleduje významný koželužský priemysel s dlhoročnou tradíciou - SlovTan Contract Tannery, s. r. o., Liptovský Mikuláš (361 zamestnancov), LIPTOSPOL s. r. o., Liptovský Mikuláš a SPLIT SLOVAKIA, s. r. o., Liptovský Mikuláš, elektrotechnický priemysel – TESLA Liptovský Hrádok a. s., Liptovský Hrádok, Eltek s. r. o., Liptovský Hrádok;, strojárenský priemysel - HACO, a. s. Liptovský Mikuláš, Craemer Slovakia s.r.o. Liptovský Mikuláš, GALMM s. r. o., Ružomberok; potravinársky priemysel - Savencia Fromage & Dairy SK, a. s., Liptovský Mikuláš (spracovanie mlieka, výroba syra, masla, bryndze), GeLiMa, a. s., Liptovský Mikuláš (výroba želatíny pre potravinársky a farmaceutický priemysel z hovädzej štiepenky, z bravčových koží a rybacích koží a výroba koproduktov - múčka a tuky, výroba kolagénu), v neposlednom rade je lesníctvo, poľnohospodárstvo, zdravotnícke zariadenia, sociálna starostlivosť, školstvo.

Od novely zákona č. 355/2007 Z. z. s účinnosťou od 21.7.2020 významne klesol počet žiadostí o vydanie rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky. Fyzické osoby – podnikatelia a právnické osoby, ktoré prevádzkujú priestory, na ktoré bolo vydané rozhodnutie podľa § 13 ods. 4 písm. a), pri zmene osoby prevádzkovateľa bez zmeny podmienok prevádzky, administratívne priestory a priestory, v ktorých sa vykonáva živnosť kúpy tovaru na účel jeho predaja konečnému spotrebiteľovi okrem predaja pokrmov, nápojov alebo potravín, podľa povinnosti vyplývajúcej zo zákona č. 355/2007 Z. z. zasielajú písomné oznámenia pred začatím prevádzky. Počas r. 2023 bolo do RÚVZ Liptovský Mikuláš doručených 85 takýchto oznámení.

V súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19 Národná rada SR prijala dňa 6.4.2020 zákon č. 69/2020 Z. z. o mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nakažlivej ľudskej choroby COVID-19 v oblasti zdravotníctva a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Zákonom č. 69/2020 Z. z. boli prijaté opatrenia v súvislosti s výnimočným stavom, núdzovým stavom alebo mimoriadnou situáciou v súvislosti s ohrozením verejného zdravia II. stupňa z dôvodu ochorenia COVID-19 spôsobeným koronavírusom SARS-CoV-2 na území SR, ktoré boli v legislatíve zastrešené pojmom „krízová situácia“. Jedným zo zákonov v oblasti zdravotníctva, v ktorých boli prijaté významné opatrenia počas pandémie, bol zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon 355/2007 Z. z.“). V oblasti ochrany zdravia pri práci sa opatrenia týkali najmä zamestnávateľov, ktorí počas trvania pandémie neboli povinní plniť niektoré určené povinnosti. Dňa 13.9.2023 vláda SR prijala uznesenie č. 446/2003 k návrhu na odvolanie mimoriadnej situácie v súvislosti s ohrozením verejného zdravia II. stupňa z dôvodu ochorenia COVID-19 spôsobeným koronavírusom SARS-

CoV-2 na území SR, ktorým s účinnosťou od 15.9.2023 odvolala mimoriadnu situáciu v súvislosti s ohrozením verejného zdravia II. stupňa z dôvodu ochorenia COVID-19 spôsobeným koronavírusom SARS-CoV-2 na území SR.

**Z uvedeného uznesenia vlády SR vyplýva, že od 15.9.2023 sú zamestnávateľa povinní plniť všetky povinnosti v ochrane zdravia pri práci vyplývajúce zo zákona č. 355/2007 Z. z.**

**Závažné zmeny v pracovnom prostredí, vrátane vzniku, resp. zrušenia prevádzok.**  
Závažné zmeny v dozorovaných prevádzkach v charaktere pracovného prostredia neboli zistené.

#### **Mimoriadne a havarijné situácie.**

Mimoriadne a havarijné situácie v pracovnom prostredí RÚVZ v r. 2023 neevidoval.

#### **Trend vývoja pracovného prostredia a pracovných podmienok v jednotlivých odvetviach výroby a služieb.**

V r. 2023 nedošlo k zhoršeniu pracovných podmienok, ani k zániku väčších zamestnávateľov. Väčší zamestnávateľa majú zabezpečené služby PZS, čím je dosiahnutá primeraná úroveň ochrany zdravia pri práci. Pokračuje sa v hodnotení fyzickej záťaže u zamestnávateľov, u ktorých je táto záťaž aktuálna. **Problematika metodiky merania a hodnotenia fyzickej záťaže pretrváva.** K zlepšeniu informovanosti o povinnostiach v oblasti zabezpečenia zdravia pri práci došlo aj u malých podnikateľov.

Problémom zostávajú fyzické osoby-podnikatelia, ktoré nezamestnávajú iné fyzické osoby a svoju prácu vykonávajú na pracoviskách iných prevádzkovateľov, prípadne robia činnosť, ktorá nie je viazaná na trvalé pracovné miesto, alebo právnické osoby, ktorých zamestnanci vykonávajú práce v celej SR. Podmienky ich práce sú ťažko kontrolovateľné a i keď spĺňajú kritériá na zaradenie do tretej alebo štvrtej kategórie, často nemajú posúdené riziko s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotných rizík. Zamestnávateľa, ktorí majú posúdené faktory práce a pracovného prostredia, na základe čoho sú práce zaradené do tretej alebo štvrtej kategórie, ale tieto práce vykonávajú osoby so živnostenským oprávnením, do informácie o výsledkoch posúdenia zdravotného rizika a opatreniach vykonaných na ich zníženie alebo odstránenie na pracoviskách, na ktorých **zamestnanci** vykonávajú prácu zaradenú do tretej alebo štvrtej kategórie vrátane počtu zamestnancov, uvádzajú nulové počty zamestnancov, čo nie je v rozpore s § 30 ods. 1 písm. l) zákona č. 355/2007 Z. z., ale **počty zamestnancov v ASTR v tomto prípade nie sú presné.**

#### **Hlavné príčiny zlepšenia alebo zhoršenia situácie v oblasti ochrany zdravia pri práci a predpokladaný vývoj v najbližších rokoch.**

Predpokladaný vývoj v najbližších rokoch je podstatne závislý od legislatívnych požiadaviek na zabezpečenie ochrany zdravia pri práci a možností ich uplatňovania v praxi zamestnávateľov, čo predpokladá vyššiu ponuku odborne zdatných služieb PZS, ktoré by dokázali zamestnávateľov presvedčiť o nutnosti objektivizácie faktorov práce a pracovného prostredia v súvislosti s aktualizáciou posúdenia zdravotných rizík, bez predchádzajúceho nariadenia orgánom verejného zdravotníctva. Táto problematika je úzko spojená s ekonomickou situáciou jednotlivých zamestnávateľov.

#### **Hlavné problémy v oblasti ochrany zdravia pri práci, ktoré je potrebné riešiť vo všeobecnosti a priamo v okrese, osobitne so zameraním na problematiku samostatne zárobkovo činných osôb, vrátane samostatne hospodáriacich roľníkov.**

Snaha niektorých zamestnávateľov podhodnocovať pracovné riziká vyplývajúce z expozície faktorov práce a pracovných podmienok za účelom ich zaradenia do nerizikovej druhej kategórie pretrváva. Niektorí zamestnávateľa prejavujú o uvedenú problematiku vyšší

záujem, čo sa postupne môže premietnuť do vyššej miery záujmu o tvorbu priaznivých pracovných podmienok zamestnancov.

Situácia v dozore u samostatne zárobkovo činných osôb (SZČO) sa nezmenila – RÚVZ nedisponuje údajmi o týchto osobách a ich činnostiach do doby, kým nepožiadajú o uvedenie priestorov do prevádzky. Pokiaľ SZČO vykonávajú činnosti u iných subjektov oprávnených na podnikanie, ich činnosť je posudzovaná s ohľadom na všeobecné požiadavky ochrany zdravia pri práci, v rámci požiadavky na posúdenie zdravotných rizík.

## 2. Rizikové práce

### Sumarizácia údajov o rizikových prácach v SR.

Vyhlásené rizikové práce podľa vyhlášky MZ SR č. 448/2007 Z. z. o podrobnostiach o faktoroch práce a pracovného prostredia vo vzťahu ku kategorizácii prác z hľadiska zdravotných rizík a o náležitostiach návrhu na zaradenie prác do kategórií v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška MZ SR č. 448/2007 Z. z.“) s faktormi práce a pracovného prostredia, ktoré sa nenachádzajú v číselníkoch ASTR boli zaslané elektronickou poštou na adresu: [lukas.juhas@uvzsr.sk](mailto:lukas.juhas@uvzsr.sk) dňa 31.01.2024.

### Komentár k tabuľkám č. 1a – 1e o rizikových prácach:

Predpokladané príčiny zmien oproti predchádzajúcemu roku/rokom.

K 31. 12. 2023 je v regióne Liptov evidovaných **87** právnických osôb a fyzických osôb – podnikateľov s vyhlásenými rizikovými prácami (o 10 menej ako v predchádzajúcom roku najmä z dôvodu zrušených pracovísk). Počet exponovaných zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce v tretej a štvrtej kategórii – **2 228** z toho **457 žien**; ide o výrazný pokles v celkovom počte rizikových pracovníkov oproti r. 2022 o 201, žien pracuje v riziku o 32 menej. Do štvrtej kategórie sú práce zaradené u **troch** podnikateľských subjektov s celkovým počtom zamestnancov 44, z toho 0 žien (oproti r. 2022 došlo k zvýšeniu pracovníkov v riziku štvrtej kategórie o 18).

Zníženie celkového počtu pracovníkov exponovaných jednotlivým faktorom práce a pracovných podmienok oproti r. 2022 (najviac hluku o 92, chemickým karcinogénom a mutagénom o 89, biologickým faktorom o 70 pracovníkov) bolo zaznamenané predovšetkým v dôsledku prehodnotenia (aktualizácie) zdravotných rizík v dozorovaných prevádzkach a následného zaradenia prác do kategórií, zrušenia niektorých pracovísk, z dôvodu preradenia prác evidovaných na pracoviskách s expozíciou biologickým faktorom – SARS-CoV-2 v Nemocnici s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu Liptovský Mikuláš z tretej kategórie do druhej kategórie a v dôsledku zníženia počtu pracovníkov najmä v priemyselnej výrobe o 147.

U ostatných faktorov neboli zaznamenané výraznejšie zmeny v počtoch exponovaných pracovníkov. Najviac evidovaných zamestnancov je exponovaných rizikovému faktoru hluk (1 561) na pracoviskách spracovania dreva, výroby výrobkov z dreva a výroby papiera (IKEA Industry Slovakia, s. r. o., OZ Jasná, Závažná Poruba, Rettenmeier Tatra Timber, s. r. o., Liptovský Hrádok, Mondi SCP, a. s., Ružomberok).

Do 31.12.2023 bolo RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši vydaných **23** rozhodnutí vo veci zaradenia, vyradenia alebo zmeny zaradenia rizikových prác, z toho:

- 3 rozhodnutia boli vydané k zmene zaradenia prác do tretej kategórie a štvrtej kategórie,
- 1 rozhodnutie bolo vydané k zaradeniu prác do štvrtej kategórie rizika (nové pracovisko),
- 2 rozhodnutia boli vydané k zaradeniu prác do tretej kategórie rizika (nové pracoviská),
- 6 rozhodnutí bolo vydaných na vyradenie prác z tretej kategórie z dôvodu zrušenia pracovísk,

- 11 rozhodnutí bolo vydaných k návrhu na zmenu zaradenia prác príslušných kategórií (tretia a druhá kategória) na základe aktualizácie posúdenia zdravotných rizík na zaradenie prác do štvrtej kategórie .

Návrhy na zaradenie prác do príslušných kategórií sú v prevažnej miere vypracovávané v súlade s náležitosťami uvedenými v Prílohe č. 2 k vyhláške č. 448/2007 Z. z., nezrovnalosti týkajúce sa hlavne v počtoch pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce (uvádzané sú nulové počty u niektorých profesií, celkový počet zamestnancov v riziku je rozdielny s výsledným počtom zamestnancov na jednotlivých pracoviskách, pracoviská a profesie sú inak pomenované – rozdielne v porovnaní s rozhodnutiami o zaradení prác do príslušných kategórií rizika). Uvedené nedostatky budú následne riešené so zamestnávateľmi počas výkonu ŠZD.

Situácia pri určovaní rizikových prác u samostatne zárobkovo činných osôb (SZČO) a samostatne hospodáriacich roľníkov, vrátane zabezpečenia cielených lekárskech preventívnych prehliadok vo vzťahu k práci:

Posúdenie rizík u SZČO je zabezpečované spravidla z podnetu RÚVZ pri posudzovaní a uvádzaní priestorov do prevádzky. V okrese Liptovský Mikuláš a Ružomberok neevidujeme fyzické osoby – podnikateľov, ktoré nezamestnávajú iné osoby a vykonávajú rizikové práce.

V rámci ŠZD na rizikových pracoviskách sú prevádzkovatelia pracovísk upozorňovaní na zabezpečenie písomnej dohody o tom, kto zaisťuje bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci v prípade, že zamestnanci viacerých zamestnávateľov alebo fyzické osoby oprávnené na podnikanie plnia úlohy na spoločnom pracovisku.

Stav pri určovaní rizikových prác - faktor psychická pracovná záťaž (trend vývoja, predpokladané príčiny zmien, hlavné problémy a návrhy riešení, konzultovanie návrhov na určenie rizikových prác s ÚVZ SR):

V r. 2023 došlo k zvýšeniu počtu pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce zaradené do tretej kategórie rizika, rizikový faktor psychická pracovná záťaž (zvýšenie o 35 pracovníkov). Ide o pracovné činnosti rezidenčnej starostlivosti v pobytových zariadeniach. Posúdenie zdravotného rizika bolo v predchádzajúcom období vykonané pracovným psychológom a pracovnou zdravotnou službou (PZS), v r. 2023 bolo hodnotenie psychickej pracovnej záťaže vykonané podľa prílohy č. 5 časti A Vyhlášky MZ SR č. 542/2007 Z. z. metódou na hodnotenie PPZ z hľadiska úrovne pracovných podmienok.

Návrhy na určenie rizikových prác neboli konzultované s ÚVZ SR.

Stav pri určovaní a prehodnocovaní rizikových prác – faktor ionizujúce žiarenie v zdravotníckych zariadeniach:

Oproti r. 2022 nedošlo k zmenám. V spoločnosti SPINN, s. r. o., Laziny 603/17, Ružomberok sú práce na pracovisku nukleárnej medicíny PET-CT, Plavisko 7, Ružomberok zaradené do tretej kategórie pre rizikový faktor ionizujúce žiarenie.

Zhodnotenie plnenia povinnosti zamestnávateľov vypracovať informáciu o výsledkoch hodnotenia zdravotných rizík a o vykonaných opatreniach na pracovisku (§ 30 ods. 1 písm. l) zákona č. 355/2007 Z. z.:

Informáciu o výsledkoch posúdenia zdravotného rizika a opatreniach vykonaných na ich zníženie alebo odstránenie na pracoviskách, na ktorých zamestnanci vykonávajú prácu zaradenú do tretej alebo štvrtej kategórie, vrátane počtu zamestnancov, ktorí vykonávajú rizikovú prácu a hodnotenia zdravotného stavu zamestnancov vo vzťahu k práci doručilo RÚVZ 74 podnikateľských subjektov, čo predstavuje 63,6 % z celkového počtu zamestnávateľov s vyhlásenými rizikovými prácami. Tento údaj je porovnateľný s predchádzajúcim rokom.

### **3. Zabezpečovanie pracovnej zdravotnej služby podľa § 30a až 30d zákona č. 355/2007 Z. z.**

#### **Komentár k tabuľkám č. 2a – 2c:**

##### Situácia v zabezpečovaní pracovnej zdravotnej služby

V r. 2023 bolo plnenie povinností zamestnávateľov vyplývajúcich z § 30 zákona č. 355/2007 Z. z. kontrolované počas ŠZD u zamestnávateľov, ktorých zamestnanci vykonávajú práce zaradené do druhej, tretej a štvrtej kategórie, zároveň boli nové subjekty pri uvádzaní priestorov do prevádzky upozornené na plnenie týchto povinností, niektoré subjekty už pri uvedení priestorov do prevádzky mali zabezpečenú PZS, v spolupráci s ktorou zabezpečili posúdenie zdravotného rizika z expozície faktorom práce a pracovného prostredia, zabezpečili vypracovanie písomného posudku o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika a prevádzkového poriadku z hľadiska ochrany a podpory zdravia zamestnancov, ktorí vykonávajú prácu zaradenú do druhej kategórie, tretej kategórie alebo štvrtej kategórie, ak tak ustanovuje zákon č. 355/2007 Z. z. alebo ustanovujú osobitné predpisy. Zdravotný dohľad prostredníctvom PZS je zabezpečený u väčšiny zamestnávateľov, niektorí prevádzkovatelia majú zdravotný dohľad zabezpečený verejným zdravotníkom.

Výkon ŠZD na pracoviskách, na ktorých zamestnanci vykonávajú práce zaradené do druhej kategórie, v r. 2023 bol vykonaný u 14-tich zamestnávateľov. U jedného zamestnávateľa bolo na základe zistení počas ŠZD uložené splnenie povinností týkajúce sa zabezpečenia posúdenia zdravotného rizika z expozície faktorom práce a pracovného prostredia na pracovisku (pokyn s pretrvávajúcim termínom splnenia), dvom zamestnávateľom boli uvedené povinnosti nariadené upozornením, z toho jeden nereagoval na upozornenie a preto bude voči nemu začaté správne konanie vo veci uloženia pokuty za správny delikt na úseku verejného zdravotníctva; päť prevádzkarní bolo zrušených (ukončenie činnosti), z toho 1 bola presťahovaná do iných priestorov, ktoré boli následne rozhodnutím RÚVZ uvedené do prevádzky. U ostatných kontrolovaných zamestnávateľov neboli zistené nedostatky.

Výkon ŠZD na pracoviskách, na ktorých zamestnanci vykonávajú práce zaradené do tretej a štvrtej kategórie bol v r. 2023 vykonaný u 17-tich zamestnávateľov. Päť prevádzkarní, na ktorých boli vykonávané rizikové práce, bolo zrušených, jednému zamestnávateľovi bolo uložené splnenie povinností týkajúce sa zabezpečenia posúdenia zdravotného rizika z expozície faktorom práce a pracovného prostredia (pokyn s pretrvávajúcim termínom splnenia), trom bolo v čase ŠZD uložené opatrenie aktualizovať posúdenie zdravotného rizika, z toho u jedného po vykonaní objektivizácie boli práce preradené z tretej kategórie do druhej kategórie. U ostatných kontrolovaných zamestnávateľov nebolo zistené porušenie plnenia povinností vyplývajúcich z ustanovení § 30 zákona č. 355/2007 Z. z.

Zabezpečovanie lekárskeho preventívneho prehliadok (LPP) vo vzťahu k práci vlastnými lekármi pracujúcimi v tíme PZS je evidované v PZS – TeamPrevent Santé, s. r. o., pobočka Liptovský Mikuláš, GAJOS s. r. o., Liptovský Mikuláš, ÚVN SNP Ružomberok, SK – STOLAMED s. r. o., prevádzka Likavka, Safirs, s. r. o. Ružomberok. Uvedené PZS majú zriadené v regióne ambulancie pracovného lekárstva, v ktorých sú lekármi PZS vykonávané LPP vo vzťahu k práci v súlade s § 30e zákona č. 355/2007 Z. z.

RÚVZ má možnosť hodnotiť prácu tímov PZS prostredníctvom predkladaných návrhov na zaradenie prác do príslušných kategórií, podkladov ktorými sú protokoly z objektivizácie faktorov práce a pracovného prostredia a posudky o riziku, príp. prevádzkové poriadky. Nedostatky boli zistené v absencii pracovníkov na lekárskeho preventívneho prehliadkach vo vzťahu k práci (podľa údajov uvádzaných v Informáciách o výsledkoch hodnotenia zdravotných rizík za rok 2023), čo bude riešené v rámci výkonu ŠZD.

V r. 2023 nebol vykonaný ŠZD podľa § 30d ods. 1 písm. j) zákona č. 355/2007 Z. z. u žiadneho poskytovateľa PZS.

RÚVZ v r. 2023 neuložil sankciu pre poskytovateľa PZS za správny delikt.

## **4. Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania**

V r. 2023 boli prešetrované 3 prípady podozrení na chorobu z povolania. Žiadosti o šetrenie pracovnej anamnézy, vykonávaných prác a pracovných podmienok boli zaslané Univerzitnou nemocnicou Martin, Klinikou pracovného lekárstva a toxikológie Martin.

1 prípad prešetrovaných podozrení na chorobu z povolania sa týkal ochorenia z DNJZ končatín – choroby šliach, šľachových pošiev a svalových úponov z nadmerného preťaženia – položka č. 29-2 zoznamu chorôb z povolania, 1 prešetrovaný prípad sa týkal položky 44 – Vonkajšie alergické alveolitídy a ich následky spôsobené vdychovaním organických prachov typu farmárske pľúca a posledný prípad položky 28-3 – Choroba z vibrácií – iné poškodenia z vibrácií a kombinované poškodenia z vibrácií v kombinácii s pol. 29-2.

Vo všetkých prípadoch podozrenia na chorobu z povolania boli choroby z povolania špecializovaným pracoviskom uznané.

Pri prešetrovaní podozrení na chorobu z povolania bola zo strany RÚVZ zaslaná požiadavka o poskytnutie údajov o posudzovaných osobách, vrátane súvisiacej dokumentácie posledným zamestnávateľom. Požadované údaje zamestnávateľa poskytl v potrebnom rozsahu.

## **5. Choroby z povolania**

V r. 2023 boli priznané 4 choroby z povolania. Jedno podozrenie, ktoré bolo šetrené v roku 2022, bolo z dôvodu nejednoznačnosti prípadu posudzované Celoslovenskou komisiou pre posudzovanie chorôb z povolania v Bratislave a choroba z povolania v položke 29-2 bola špecializovaným pracoviskom uznaná v roku 2023. Zamestnávateľom bola firma zaoberajúca sa spracovaním dreva a výrobou výrobkov z dreva.

Choroba z povolania v položke 44 bola priznaná u pracovníka SZČO - samostatne zárobkovo činné osoby v profesii stolár. Pri šetrení pracovných podmienok bolo RÚVZ zistené, že posledné roky vykonával stolárske práce, vzhľadom k tomu že išlo o fyzickú osobu – podnikateľa, ktorá nezamestnáva iné fyzické osoby, nebol zabezpečený primeraný zdravotný dohľad s ohľadom na špecifické rizika pri práci.

Choroba z povolania v položke 29 bola priznaná u rovnakého zamestnávateľa pri spracovaní dreva a výroby výrobkov z dreva, u ktorého bola priznaná choroba z povolania v tej istej položke uvedená vyššie len na inom pracovisku. Výskyt chorôb z povolania v položke 29 u tohto zamestnávateľa je častý. Zamestnávateľ mal v spolupráci s PZS posúdené riziká pre fyzickú záťaž na všetkých pracoviskách, kde posudzovaná osoba vykonávala pracovné činnosti. Pracovník na jednotlivých pracoviskách vykonával práce, u ktorých bola preukázaná fyzická záťaž (aj v 3. kategórii práce) a tieto práce vykonával dlhodobo.

Choroba z povolania v položke 28 bola priznaná u zamestnávateľa, ktorej pracovník je zároveň konateľom spoločnosti v pozícii lesný robotník. Posúdenie rizík bolo doložené zamestnávateľom pri predchádzajúcom šetrení choroby z povolania u zamestnanca spoločnosti z roku 2020, ktorý v spol. pracoval ako pomocný lesný robotník. Z predloženej dokumentácie bol pre faktor fyzickej záťaže záverečné posúdenie zodpovedajúce 2. kategórii práce, faktor vibrácie nebol prostredníctvom PZS posúdený.

## **6. Toxické a veľmi toxické chemické látky a zmesi**

Problematika toxických a veľmi toxických chemických látok a zmesí je sledovaná pri uplatňovaní NV SR č. 355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení neskorších predpisov a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č.1272/2008. RÚVZ na tomto úseku cielene sleduje používanie nebezpečných chemických faktorov na pracoviskách a expozíciu zamestnancov pri každom výkone ŠZD a taktiež pri uvádzaní priestorov do prevádzky.

Veľmi toxické látky a zmesi a toxické látky a zmesi sú používané v koželužskom priemysle, elektrotechnickom priemysle, celulózo-papierenskom priemysle, v prevádzkach povrchovej úpravy kovov, v lekárňach (reagenčný aparát), vo veľmi malom rozsahu v poľnohospodárstve. Snahou zamestnávateľov je v prípadoch, kde je to možné z hľadiska technologických postupov, redukovať používanie toxických a veľmi toxických látok a zmesí.

V r. 2023 bol v poľnohospodárskom sektore vykonaný ŠZD u jedného subjektu, ktorý bol zameraný aj na zaobchádzanie s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami. Kontrola skladovania a manipulácie s veľmi toxickými látkami a zmesami bola vykonaná aj u ďalších troch subjektov. Pri výkone ŠZD sa zamestnanci RÚVZ zameriavali na spôsob oboznamovania zamestnancov s kartami bezpečnostných údajov, na prevádzkové poriadky, evidenciu, poskytovanie OOPP zamestnancom a ich používanie, ako aj na likvidáciu prázdnych obalov a nespotrebovaných zvyškov. Kontrolované bolo aj plnenie preventívneho opatrenia – preukázanie odbornej spôsobilosti na prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami, v zmysle § 16 ods.2 zákona č. 355/2007 Z. z. u vedúcich zamestnancov, ktorí sú na pracoviskách zodpovední za odborné vykonávanie činností alebo zamestnancov, ktorí vykonávajú prácu samostatne. Pochybenia v skladovaní a manipulácii s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami neboli zistené.

V poľnohospodárskom sektore pretrváva tendencia nepoužívať, alebo minimálne používať prípravky na ochranu rastlín, ktoré sú klasifikované ako toxické. V rámci regiónu evidujeme 2 sektory, ktoré prešli v rámci svojej činnosti na ekologické hospodárstvo. Na chemickú ochranu rastlín sa používajú len také prípravky, ktoré sú evidované v platnom zozname povolených prípravkov pre daný kalendárny rok, ich spotreba je evidovaná.

V r. 2023 nebolo vydané žiadne rozhodnutie k návrhu na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami.

Konzultácie k problematike sú poskytované priebežne (počas ŠZD, na základe telefonických alebo osobných konzultácií).

**Mimoriadne situácie a havárie RÚVZ neevidoval.**

## **7. Karcinogénne a mutagénne faktory**

V r. 2023 došlo k poklesu počtu zamestnancov pracujúcich v riziku karcinogénnych a mutagénnych faktorov. V databáze sú ďalej evidovaní zamestnávateľa, kde sa používajú technológie asfaltovania ciest a chodníkov za tepla, pri prácach vo vonkajšom teréne, kedy môžu byť zamestnanci exponovaní PAU /benzo(a)pyrén/ – tretia a štvrtá kategória práce. Karcinogénnym a mutagénnym faktorom sú exponovaní zamestnanci v spaľovni odpadov zo zdravotníckych zariadení (pevný aerosól - sadze, tretia kategória práce), v koželužskom priemysle, v laboratóriách pri vykonávaní laboratórnych analýz, prácach pri povrchovej úprave kovov, prácach v drevárskom priemysle (pevný aerosól – dub, buk), pri aplikácii prípravkov na ochranu rastlín, pri odstraňovaní azbestových materiálov alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb. Zároveň sú používané karcinogénne a mutagénne látky ako súčasť reagenčného aparátu v lekárňach, kde je expozícia minimálna.

Register zamestnávateľov, u ktorých sa používajú karcinogénne a mutagénne faktory je vedený.

V r. 2023 bolo vydané 1 súhlasné rozhodnutie k návrhu na schválenie činnosti spojenej s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov na pracovisku poľnohospodárskeho družstva. Pracovníci sú exponovaní chemickým látkam a zmesiam s karcinogénnym účinkom pri skladovaní, výdaji, pri výkone pracovných činností v rastlinnej výrobe priamo v prostredí kde sú vykonávané postreky. Na základe posúdenia rizika boli práce zaradené do druhej kategórie pre karcinogénne faktory.

V r. 2023 bol vykonaný 1 štátny zdravotný dozor u zamestnávateľa, ktorého zamestnanci vykonávajú práce zaradené do tretej kategórie pre karcinogénne a mutagénne faktory.

V roku 2023 nebol vykonaný ŠZD zameraný na kontrolu plnenia si povinností držiteľa oprávnenia na odstraňovanie azbestu zo stavieb, vyplývajúcu z § 41 ods.16 zákona č.355/2007 Z. z., ani podnety na neodbornú likvidáciu azbestovocementových striech.

#### **Komentár k tabuľke č. 5b:**

V r. 2023 bolo posúdených celkovo **138** návrhov na činnosti spojené s odstraňovaním a likvidáciou materiálov obsahujúcich azbest, z toho 135 návrhov bolo na odstraňovanie a likvidáciu materiálov obsahujúcich azbest v exteriéri, 1 návrh v interiéri a 1 návrh v bytových jadrách v budovách na bývanie, zároveň bolo vydané 1 rozhodnutie k návrhu na prekrytie azbestovej krytiny novou plechovou krytinou na obytnej budove.

## **8. Výkony v štátnom zdravotnom dozore**

#### **Komentár k tabuľke č.8**

**Sťažnosti:** OPPL neriešilo.

**Petície:** OPPL neriešilo.

#### **Podnety:**

V r. 2023 bolo evidovaných 9 podnetov, v 8 prípadoch bol vykonaný ŠZD. ŠZD nebol vykonaný pri anonymnom telefonickom podnete, ktorý sa týkal neodborného odstránenia AZC strechy z rodinného domu v r. 2021. Po preskúmaní dokumentácie RÚVZ bolo zistené, že k návrhu na demontáž predmetnej strechy bolo vydané rozhodnutie RÚVZ, ale po zaslaní výzvy spoločnosti, ktorá mala demontáž uskutočniť, bolo zistené, že vlastníak nehnuteľnosti objednávku zrušil.

Ďalší podnet sa týkal nadmerného verejného osvetlenia v lokalite mesta Liptovský Mikuláš, ktorý bol postúpený na vybavenie Mestu Liptovský Mikuláš.

Zo SIŽP Žilina bolo odstúpené podanie týkajúce sa nevhodného skladovania batérií nad radiátorom v predajni potravín. Počas ŠZD sa nepotvrdili skutočnosti uvedené v podnete.

Z Inšpektorátu práce Žilina bolo odstúpené podanie týkajúce sa nevyhovujúcich zariadení na osobnú hygienu vo výrobnjej prevádzke. Počas ŠZD boli zistené nedostatky uvedené v podnete a taktiež, že k uvedeniu predmetných priestorov do prevádzky nebolo vydané rozhodnutie orgánu verejného zdravotníctva. Na základe zistených skutočností bolo začaté zo strany RÚVZ správne konanie s následným uložením pokuty.

OPPL ďalej riešilo podnet občianskeho združenia, ktorý poukazoval na nezabezpečenie počtu toaliet pre mužov a ženy, nevhodné pracovné podmienky, diskrimináciu žien vo vzťahu k zamedzeniu používania spoločných toaliet pre obidve pohlavia, nezabezpečenie šatní a toaliet pre transrodové osoby, na pracoviskách mestského úradu. Počas ŠZD neboli zistené nedostatky uvedené v podnete.

Z Inšpektorátu práce Žilina bola odstúpená časť podnetu poukazujúca na nedostatky v prevádzke čerpacej stanice. ŠZD bol vykonaný v spolupráci s OHVBP KV, počas ktorého neboli zistené nedostatky uvedené v podnete.

Ďalší podnet sa týkal možného ohrozenia života a zdravia v prevádzke nákupného centra z dôvodu zatekania zo stropov v čase dažďa. Počas dozoru bolo zistené, že počas mimoriadnej udalosti (silné dažde a krúpy) bola poškodená strešná fólia a došlo k prieniku vody do priestorov nákupného centra. Prevádzkovateľ plánoval termín opravy strechy v závislosti od počasia.

OPPL riešilo podnet na nadmerný hluk a prašnosť pri bytovom dome v Liptovskom Mikuláši, ktoré vznikali z pozemku v tesnej blízkosti bytovky, na ktorom sa uskladňuje a pílí drevo od skorých ranných hodín do poobedia. Počas dozoru bolo zistené, že na predmetnom pozemku je zriadená prevádzka, ktorej priestory neboli RÚVZ posúdené a uvedené do prevádzky. Na základe zistených skutočností bolo zo strany RÚVZ začaté správne konanie, prevádzkovateľovi bola uložená pokuta a zároveň boli priestory uvedené do skúšobnej prevádzky, počas ktorej je prevádzkovateľ povinný merať a hodnotiť hluk v životnom prostredí.



Ďalší podnet zo Slovenského odborového zväzu zdravotníctva a sociálnych služieb na výkon ŠZD sa týkal zamestnávateľom nariadenej mimoriadnej preventívnej lekárskej prehliadky u zamestnankyne zariadenia centra sociálnych služieb. Na základe ŠZD bolo zamestnávateľom doručené vyjadrenie a príslušná dokumentácia k predmetnej veci, ktoré boli zaslané Slovenskému odborovému zväzu zdravotníctva a sociálnych služieb.

#### **Komentár k tabuľke č.10:**

Pokuta za iné správne delikty bola v jednom prípade uložená za správny delikt podľa § 57 ods. 29 písm. h), i), j) zákona č. 355/2007 Z. z. – vykonávanie demontáže azbestocementovej strechy z objektu rodinného domu bez predloženia návrhu na odstraňovanie azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb na posúdenie RÚVZ, bez oznámenia RÚVZ začiatku a ukončenia prác, bez zabezpečenia technických, organizačných a iných opatrení, ktoré vylúčia alebo znížia expozíciu zamestnancov azbestu na najnižšiu možnú a dosiahnuteľnú mieru. Účastník konania podal proti rozhodnutiu o pokute odvolanie, ktoré bolo zaslané ÚVZ SR Bratislava. Rozhodnutím ÚVZ SR Bratislava bolo odvolanie zamietnuté a potvrdené rozhodnutie RÚVZ o uložení pokuty.

V troch prípadoch bola pokuta uložená za správny delikt podľa § 57 ods. 33 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z. - nepredloženie návrhu na uvedenie priestorov do prevádzky a do času kladného posúdenia zdržať sa vykonávania posudzovaných činností.

Ďalšia pokuta bola uložená za správny delikt podľa § 57 ods.33 písm. n) zákona č. 355/2007 Z. z. – marenie výkonu štátneho zdravotného dozoru.

#### **Komentár k tabuľke č. 12a:**

ŠZD na chránených pracoviskách v r. 2023 bol vykonaný v 8 prípadoch na základe návrhu účastníka konania na uvedenie priestorov do prevádzky, v ktorých bolo zároveň zriadené chránené pracovisko/dielňa. V jednom prípade bol ŠZD vykonaný na základe oznámenia o začatí prevádzky a zriadenia chráneného pracoviska – predaj hand-made výrobkov, prostredníctvom e-shopu.

Vydaných bolo 8 rozhodnutí k návrhu na uvedenie priestorov do prevádzky, 4 stanoviská k zriadeniu chráneného pracoviska v už posúdených priestoroch a 8 vyjadrení k oznámeniam o začatí prevádzok, v ktorých je zároveň zriadené chránené pracovisko (v 2 prípadoch išlo o administratívne priestory, v 3 prípadoch o maloobchodné prevádzky, v 3 prípadoch bolo chránené pracovisko zriadené v priestoroch, na ktoré bolo vydané rozhodnutie a došlo k zmene osoby prevádzkovateľa bez zmeny podmienok prevádzky).

#### **Komentár k tabuľke č.11:**

V r. 2023 neboli odovzdané anonymné dotazníky informovanosti zamestnancov o rizikách súvisiacich s expozíciou faktorom práce a pracovného prostredia.

## **9. Podpora zdravia pri práci**

Prerokované boli otázky súvisiace s hodnotením rizík pri práci a prevencie chorôb z povolania u zamestnávateľov, u ktorých boli šetrené podozrenia na choroby z povolania. Intervencie zamerané na znižovanie zdravotných rizík pri práci boli zabezpečované prostredníctvom konzultácií priebežne.

V rámci celonárodného programu intervencie proti neinfekčným chorobám (CINDI), cieľom ktorého je znižovanie chorobnosti, invalidity a úmrtnosti populácie Slovenska predovšetkým na choroby srdcovo-cievne, cukrovku a nádorové ochorenia, boli v roku 2023 realizované pracovníčkami oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu individuálne

a skupinové intervenčné aktivity v **22** organizáciách okresu Liptovský Mikuláš a Ružomberok. V nich bolo spolu vyšetrených **574** zamestnancov.

	<b>Názov organizácie</b>	<b>Počet vyšetrených zamestnancov</b>
1.	Domov sociálnych služieb pre seniorov - GOLDEN AGE, Mincová 503, Lipt. Mikuláš	47
2.	Mestský úrad, Štúrova 1989/41, Lipt. Mikuláš	18
3.	Liptovské laboratória, Štúrova 36, Lipt. Mikuláš.	14
4.	Okresný úrad 292, Komjatná	6
5.	Pečivárne Liptovský Hrádok, Liptovská Porúbka 347	17
6.	CSS Trojlístok, Riadok 2120/8 Ružomberok	19
7.	Ekofarma Važec, Urbárska 72	27
8.	Farma Východná, Východná 465	24
9.	IKEA Industry Jasná, Závažná Poruba, Hlavná 500	30
10.	Okresný úrad, Liptovské Revúce	13
11.	Mondi SCP, Tatranská cesta 3, Ružomberok	85
12.	Plus Lekáreň u Jakuba, Štúrova 36, 031 01 Liptovský Mikuláš	27
13.	OC STOP SHOP, ul. 1. Mája, Lipt. Mikuláš	65
14.	CD PROFIL, s.r.o, 1. mája 2070, Lipt. Mikuláš	7
15.	DSS KARITA, Partizánska Lupča	35
16.	OC RGB Liptov, Kamenné pole 4449/3, 031 01 Liptovský Mikuláš	31
17.	OC CENTRAL, Námestie mieru 1, 031 01 Liptovský Mikuláš	26
18.	CSS ANIMA, Jefremovská 632, 031 04 Liptovský Mikuláš-Podbreziny	21
19.	Klub dôchodcov Závažná Poruba	21
20.	Klub dôchodcov Liptovský Ondrej	11
21.	Klub dôchodcov Ondrašová, Liptovský Mikuláš	13
22.	Katolícka univerzita, Hrabovská cesta 1A 034 01 Ružomberok	15

Vyšetrovanie zamestnancov bolo vykonávané s použitím nasledovných prístrojov:

- Reflotron Plus na biochemické vyšetrenie kapilárnej krvi;
- Accutrend Plus na biochemické vyšetrenie kapilárnej krvi;
- Glukomer Wellion LUNA, určený na meranie hladiny glukózy z kapilárnej krvi;
- Omron – analyzátor stavby tela;
- Tlakomer OMRON- ic-10.

Druhy vyšetrení:

- Biochemické vyšetrenie krvi: cholesterol, triacylglyceroly, glukóza, HDL a výpočet LDL;
- Skríning zvýšených hodnôt glykémie a výpočet rizika Diabetes mellitus II. podľa Európskej kardiologickej spoločnosti 2013;
- Analýza stavby tela (meranie podielu tuku v tele (%), množstvo viscerálneho tuku, meranie podielu kostrového svalstva (%), výpočet BMI a bazálneho metabolizmu);
- Meranie telesných parametrov: výška, váha, pás, boky, stanovenie indexov BMI a WHR;
- Meranie tlaku krvi a pulzu, osobná a rodinná anamnéza;
- Vyhodnotenie aterogénnych indexov klientom zadaných do Testu zdravého srdca;
- Poskytnutie poradenstva v oblasti zdravého spôsobu života (úprava hmotnosti stravovacích návykov, pohybovej aktivity, zanechania fajčenia, nefarmakologické ovplyvňovanie tlaku krvi).

Do medzinárodnej kampane organizovanej OSHA (Európskou agentúrou pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci) sa RÚVZ nezapojil.

## 10. Špecializované úlohy a iná odborná činnosť

Pracovníčky oddelenia PPL nie sú členkami žiadnych medzirezortných a medzinárodných pracovných skupín a komisií. Pracovníčky oddelenia PPL sa nezúčastnili zahraničných pracovných ciest. Vedúca oddelenia sa zúčastnila 1 celoslovenskej porady oddelení a odborov PPL online formou, krajskej porady PPL a 1 školenia k problematike fyzickej záťaže na SZU Bratislava spolu s odbornou zamestnankyňou oddelenia. Okrem toho sa zamestnanci zúčastnili interných seminárov a online školení k novému informačnému systému.

## 11. Vyhodnotenie Dohody o spolupráci a koordinácii činností medzi ÚVZ SR a NIP v oblasti ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti pri práci, zo dňa 15.3.2011 (zaslaná listom č. OPPL/2362/2011-Oj zo dňa 15.3.2011)

### Článok 7 Spolupráca regionálnych hygienikov a inšpektorov práce.

V r. 2023 v rámci spoločných dozorných aktivít orgánov verejného zdravotníctva a orgánov inšpekcie práce (IP) RÚVZ vykonal spoločnú kontrolu s IP Žilina dňa 19.09.2023 u zamestnávateľa Eltek s.r.o., so sídlom Pálenica 53/79, 033 17 Liptovský Hrádok, IČO: 35 909 242 a pracovisku HALA TELEKOM. Predmetom činnosti uvedenej spoločnosti je výroba napájacích jednotiek, usmerňovačov, kontrolných a monitorovacích jednotiek pre telekomunikačný priemysel. Zdroje sa montujú z kovových plechových častí, dosiek plošných spojov a elektrických zariadení, káblových zväzkov a baliacich komponentov.

V spoločnosti došlo celkovo k významným zmenám vo výrobe, k vytváraniu nových pracovísk a k reorganizácii súčasných pracovísk. Vzhľadom na vykonávané stavebné úpravy v priestoroch ELTEK I. boli niektoré pracoviská premiestnené do HALY TELEKOM. Okrem výrobných liniek tu boli na základe požiadavky vedenia spoločnosti premiestnené aj pracoviská administratívneho charakteru, čo bolo v rozpore s platným rozhodnutím RÚVZ č. 2012/00571-03/Donovalová, Drusková zo dňa 20.03.2012, v zmysle ktorého v čase uvedenia priestorov do prevádzky boli administratívne priestory situované v účelových kanceláriách sociálno – prevádzkovej budovy.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru bolo ďalej zistené, že pracovníci vykonávajú potrebné úkony vyplývajúce z ich pracovnej náplne prevažne v stoji. Povinnosť zamestnávateľa poskytnúť pracovníkom, ktorí pracujú trvalo v stoji sedadlo, je uvedená v prílohe č. 1, v bode 3., písm. b) vyhlášky č. 542/2007 Z.z., v zmysle ktorého: „miesto výkonu práce, kde je základná pracovná poloha trvalo v stoji a nevyžaduje trvalé sledovanie chodu zariadenia, **musí byť vybavené sedadlom s jednoduchou konštrukciou na krátkodobý odpočinok.**“

Počas výkonu štátneho zdravotného dozoru, bolo uvedené, že zamestnanci majú možnosť oddychu na stoličkách v blízkosti montážnych liniek. Podľa vyhlášky č. 542/2007 Z. z. sú požiadavky na miesto výkonu práce definované vo vzťahu k reálne vykonávanej práci. Ide o požiadavky na ochranu zdravia definované pre aktuálne vykonávanú prácu. Z tohto pohľadu tvrdenie, že záťaž pri práci sa vyrieši stoličkami v priestoroch výrobných hál, nie je opodstatnená a nie je dôvod, aby v tomto prípade miesto pri montážnej linke nebolo vybavené sedadlom na krátkodobý odpočinok. Táto požiadavka vyplýva aj z § 12 ods. 4 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z., podľa ktorého musí zamestnávateľ obmedzovať pôsobenie zdraviu škodlivých faktorov práce a pracovného prostredia na zamestnancov technickými, organizačnými a inými ochrannými a preventívnymi opatreniami, v spojení s § 38 ods. 1 písm. b) cit. zákona, podľa ktorého musí zamestnávateľ usporiadať a vybaviť pracoviská a miesta výkonu práce v súlade

s ergonomickými zásadami a požiadavkami fyziológie práce a písm. f), podľa ktorého je zamestnávateľ v oblasti ochrany zdravia pred fyzickou záťažou pri práci povinný zabezpečiť technické, organizačné a iné opatrenia, ktoré vylúčia alebo znížia na najnižšiu možnú a dosiahnuteľnú mieru zvýšenú fyzickú záťaž. V prípade, keď zamestnanec prevažnú časť práce musí stáť, napriek tomu, že pri montážnej linke je priestor na umiestnenie sedadla, sú to podmienky, ktoré podľa súčasných poznatkov vedy môžu spôsobiť poruchy zdravia a ktoré nepriaznivo ovplyvňujú fyziologické ale aj psychické funkcie ľudí. Uvedené bolo odporučené aj zo strany PZS, ale účastníkom konania neakceptované.

RÚVZ má za to, že uvedená práca je vykonávaná v podmienkach, ktoré si nevyžadujú z hľadiska práce a pracovných postupov prácu v stoji. Z fyziologického hľadiska je pre väčšinu ľudí vhodnejšia práca v sede, pretože je energeticky menej náročná a dolné končatiny nie sú trvalo zaťažované. Pri práci v stoji je významne zaťažená aj podpornopohybová sústava, najmä chrbtica. Preto práca v stoji by mala byť nariadená len v odôvodnených prípadoch a tam, kde to vyplýva z povahy vykonávanej činnosti.

RÚVZ vyššie uvedené nedostatky prerokoval s účastníkom konania a pokynom uložil povinnosť splniť povinnosti vyplývajúce z príslušných ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. a z vykonávacích predpisov k tomuto zákonu v lehote do 31.12.2024.

Na základe koordinačnej porady zástupcov orgánov štátnej správy uvedených v § 23 ods. 1 písm. c) až i) zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 128/2015 Z. z.“), ktorej predmetom bolo prerokovanie postupu kontroly koordinovaným spôsobom podľa § 24 ods. 2 a 3 zákona č. 128/2015 Z. z., vykonali pracovníčky RÚVZ v dňoch 20.10.2023, 13.11.2023 a 16.11.2023 ŠZD u prevádzkovateľa Mondi SCP, a. s., Tatranská cesta 3, Ružomberok, IČO: 31 637 051, organizačná jednotka OJ Vlákniť linka – Terpentínové hospodárstvo – Várňa. Predmetom kontroly bolo dodržiavanie ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. a nariadenia vlády SR č. 355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení neskorších predpisov, kontrola druhov používaných chemických látok a zmesí, spôsobu manipulácie, prepravy, skladovania používaných chemických látok a zmesí.

Počas ŠZD nebolo zistené porušenie plnenia povinností pri ochrane zdravia pri práci vyplývajúcich pre zamestnávateľa zo zákona č. 355/2007 Z. z., zároveň v rámci koordinovanej kontroly nebolo zistené porušenie zákona č. 128/2015 Z. z.

K realizácii programu „Bezpečný podnik“ – zamestnávateľia neprejavili záujem, stanoviská k udeleniu certifikátu „Bezpečný podnik“ RÚVZ nevydal.

## **12. Výkon štátneho zdravotného dozoru orgánmi verejného zdravotníctva v súvislosti s chemickou legislatívou**

### **Komentár k tabuľkám č. 15a – 15d:**

V r. 2023 RÚVZ vydal 14 rozhodnutí k návrhom na uvedenie priestorov do prevádzky súvisiacich s oblasťou chemických faktorov. 4 rozhodnutia boli vydané na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky, 6 rozhodnutí bolo vydaných k uvedeniu priestorov do prevádzky po skúšobnej prevádzke, v 4 prípadoch predložili účastníci konania prevádzkové poriadky pre chemický faktor spolu so žiadosťou o uvedenie priestorov do prevádzky.

1 rozhodnutie bolo vydané k návrhu na schválenie činnosti spojenej s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov na pracovisku Poľnohospodárske družstvo Smrečany. Pracovníci sú exponovaní chemickým látkam a zmesiam s karcinogénnym účinkom pri skladovaní, výdaji, pri výkone

pracovných činností v rastlinnej výrobe priamo v prostredí, kde sú vykonávané postreky. Na základe posúdenia rizika boli práce zaradené do druhej kategórie pre karcinogénne faktory.

V súvislosti s NV SR č. 355/2006 Z. z. si zamestnávateľa plnili povinnosť zisťovať prítomnosť nebezpečných chemických faktorov na pracovisku a následne posúdiť akékoľvek riziko vyplývajúce z expozície týmto faktorom. Zamestnávateľa najčastejšie hodnotili riziko vyplývajúce z expozície chemickým látkam a chemickým zmesiam a expozíciu pevným aerosólom v pracovnom prostredí.

Do priameho kontaktu s chemickými látkami a zmesami pracovníci prichádzajú najmä vo výrobnom procese – kožužstvo, výroba papiera a pod.

Uplatňovanie chemickej legislatívy je možné kontrolovať pri výkone ŠZD priamo u zamestnávateľa, príp. keď zamestnávateľ predloží vypracované prevádzkové poriadky k žiadostiam na uvedenie priestorov do prevádzky po skúšobnej dobe, príp. aktualizuje posúdenie rizík na základe nových objektívnych meraní a mení sa zaradenie prác do kategórií, s čím súvisí vydanie rozhodnutia k návrhu na zaradenie prác do kategórií.

### **13. Výkon štátneho zdravotného dozoru orgánmi verejného zdravotníctva na pracoviskách, na ktorých zamestnanci alebo FO – podnikatelia (SZČO), ktoré nezamestnávajú iné fyzické osoby, vykonávajú prácu s diizokyanátmi**

RÚVZ v súvislosti s novou povinnosťou zamestnávateľov a fyzických osôb – podnikateľov, ktoré nezamestnávajú iné fyzické osoby (ďalej „SZČO“ – samostatne zárobkovo činných osôb), zabezpečiť absolvovanie požadovanej odbornej prípravy pre prácu s diizokyanátmi pre priemyselné a profesionálne použitie vykonal 7 kontrol. Odbornú prípravu v rozsahu uvedenej v zákone vykonávajú pre zamestnávateľov odborníci v oblasti ochrany zdravia pri práci a v oblasti bezpečnosti pri práci. Uvedená povinnosť bola zo strany zamestnávateľov na kontrolovaných pracoviskách splnená a prostredníctvom pracovnej zdravotnej služby bol predložený písomný záznam o absolvovaní odbornej prípravy.

### **14. Personalistika**

Od apríla 2023 vykonáva funkciu vedúcej oddelenia preventívneho pracovného lekárstva magisterka verejného zdravotníctva so špecializáciou Zdravie pri práci. Na oddelení ďalej pracuje jedna magisterka verejného zdravotníctva, jedna bakalárka verejného zdravotníctva a jedna AHE.

## 15.Tabuľky č. 1-16

Tabuľka č. 1a

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (1. stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (1.stupeň)	Počet exponovaných zamestnancov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
<b>A</b>	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	91	11	0	0	91	11
<b>B</b>	Ťažba a dobývanie	20	0	0	0	20	0
<b>C</b>	Priemyselná výroba	1731	271	44	0	1775	271
<b>D</b>	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	1	0	0	0	1	0
<b>E</b>	Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania	84	1	0	0	84	1
<b>F</b>	Stavebníctvo	38	0	0	0	38	0
<b>Q</b>	Zdravotníctvo a sociálna výpomoc	213	174	0	0	213	174
<b>R</b>	Umenie, zábava a rekreácia	6	0	0	0	6	0
<b>SPOLU</b>		<b>2184</b>	<b>457</b>	<b>44</b>	<b>0</b>	<b>2228</b>	<b>457</b>

Tabuľka č. 1b

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (2. stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (2. stupeň)	Počet exponovaných zamestnancov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		Celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
<b>01</b>	Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby spojené s tým súvisiace	55	5	0	0	55	0
<b>02</b>	Lesníctvo a ťažba dreva	36	6	0	0	36	6
<b>08</b>	Iná ťažba a dobývanie	20	0	0	0	20	0
<b>10</b>	Výroba potravín	100	60	7	0	107	60
<b>11</b>	Výroba nápojov	52	17	0	0	52	17
<b>15</b>	Výroba kože a kožených výrobkov	188	29	35	0	223	29
<b>16</b>	Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku	450	108	2	0	452	108

	okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu						
17	Výroba papiera a papierových výrobkov	667	14	0	0	667	14
20	Výroba chemikálií a chemických produktov	1	0	0	0	1	0
22	Výroba výrobkov z gumy a plastu	26	22	0	0	26	22
23	Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	5	1	0	0	5	1
25	Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	160	5	0	0	160	5
27	Výroba elektrických zariadení	16	1	0	0	16	1
28	Výroba strojov, zariadení i.n.	35	9	0	0	35	9
29	Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	5	0	0	0	5	0
31	Výroba nábytku	25	5	0	0	25	5
32	Iná výroba	1	0	0	0	1	0
35	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	1	0	0	0	1	0
36	Zber, úprava a dodávka vody	19	0	0	0	19	0
37	Čistenie a odvod odpadových vôd	16	0	0	0	16	0
38	Zber, spracovanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	49	1	0	0	49	1
42	Inžinierske stavby	22	0	0	0	22	0
43	Špecializované stavebné práce	16	0	0	0	16	0
86	Zdravotníctvo	11	2	0	0	11	2
87	Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	202	172	0	0	202	172
93	Športové, zábavné a rekreačné činnosti	6	0	0	0	6	0
<b>SPOLU</b>		<b>2184</b>	<b>457</b>	<b>44</b>	<b>0</b>	<b>2228</b>	<b>457</b>

Tabuľka č. 1c

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa druhu a kategórie rizikového faktora (1. stupeň triedenia podľa rizikového faktora)

Rizikový faktor (1. stupeň)	Počet exponovaných zamestnancov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
<b>Biologický faktor</b>	1	0	0	0	1	0

<b>Fyzická záťaž</b>	472	134	0	0	472	134
<b>Hluk</b>	1561	151	0	0	1561	151
<b>Chemické karcinogény, mutagény, reprodukčne toxické látky</b>	63	2	2	0	65	2
<b>Chemické látky a zmesi</b>	263	36	42	0	305	36
<b>Ionizujúce žiarenie</b>	10	2	0	0	10	2
<b>Psychická pracovná záťaž</b>	202	172	0	0	202	172
<b>Vibrácie</b>	62	0	2	0	64	0
<b>Záťaž teplom a chladom</b>	11	0	0	0	11	0

Tabuľka č. 1d

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa druhu a kategórie rizikového faktora – okrem chemických látok a zmesí (1. a 2. stupeň)

Rizikový faktor)		Počet exponovaných zamestnancov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
1. stupeň	2 stupeň	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
<b>Biologický faktor</b>							
	Tuberkulóza	1	0	0	0	1	0
<b>Fyzická záťaž</b>							
	Dlhodobé nadmerné jednostranné zaťaženie	204	99	0	0	204	99
	Dynamická záťaž	110	3	0	0	110	3
	Pracovná poloha	163	32	0	0	163	32
<b>Hluk</b>							
	Premenný	1561	151	0	0	1561	151
<b>Ionizujúce žiarenie</b>							
	v zdravotníctve	10	2	0	0	10	2
<b>Psychická pracovná záťaž</b>							
	Psychická pracovná záťaž	202	172	0	0	202	172
<b>Vibrácie</b>							
	Prenášané na ruky	55	0	1	0	56	0
	Prenášané na celé telo	7	0	1	0	8	0
<b>Záťaž teplom a chladom</b>							
	Záťaž teplom	11	0	0	0	11	0

Tabuľka č. 1e



**Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa druhu a kategórie rizikového faktora – chemické látky a zmes; chemické karcinogény, mutagény, reprodukčne toxické látky (2. stupeň triedenia)**

Faktor (2.stupeň)	Počet exponovaných zamestnancov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
alergény	155	14	0	0	155	14
dermatotropné	122	15	24	0	146	15
dráždivé	76	1	53	0	129	1
chemické karcinogény	26	1	2	0	28	1
jedovaté – toxické	37	1	0	0	37	1
mutagény	37	1	0	0	37	1
pevné aerosóly	112	21	7	0	119	21
veľmi jedovaté – veľmi toxické	54	1	16	0	70	1
žieravé	105	0	33	0	138	0

Tabuľka č. 2a

PZS vlastnými zamestnancami - vypracovala pre zamestnávateľa dokumenty*							
RÚVZ	Tímom PZS			Lekárom		Verejným zdravotníkom	
	Počet subjektov**	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4	Počet subjektov**	Počet zamestnancov	Počet subjektov**	Počet zamestnancov
B. Bystrica							
Bardejov							
Bratislava							
Čadca							
Dol. Kubín							
D. Streda							
Galanta							
Humenné							
Komárno							
Košice							
Levice							
L. Mikuláš	5	86	0	15	32	0	0
Lučenec							
Martin							
Michalovce							
Nitra							

N. Zámky							
Poprad							
P. Bystrica							
Prešov							
Prievidza							
R. Sobota							
Rožňava							
Senica							
Sp. N. Ves							
S. Ľubovňa							
Svidník							
Topoľčany							
Trebišov							
Trenčín							
Trnava							
V. Krtíš							
Vranov n/T							
Zvolen							
Žiar n/H							
Žilina							

\*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4

\*\*\*) Údaje získané výkonom ŠZD

Tabuľka č. 2b

<b>PZS dodávateľským spôsobom</b> - vypracovala pre zamestnávateľa dokumenty*							
<b>RÚVZ</b>	<b>Tímom PZS</b>			<b>Lekárom</b>		<b>Verejným zdravotníkom</b>	
	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov
B. Bystrica							
Bardejov							
Bratislava							
Čadca							
Dol. Kubín							
D. Streda							
Galanta							
Humenné							
Komárno							
Košice							
Levice							
L. Mikuláš	220	3915	420	-	-	4	21
Lučenec							
Martin							
Michalovce							

Nitra							
N. Zámky							
Poprad							
P. Bystrica							
Prešov							
Prievidza							
R. Sobota							
Rožňava							
Senica							
Sp. N. Ves							
S. Lubovňa							
Svidník							
Topoľčany							
Trebišov							
Trenčín							
Trnava							
V. Krtíš							
Vranov n/T							
Zvolen							
Žiar n/H							
Žilina							

\*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4

\*\*) Údaje získané výkonom ŠZD

Tabuľka č. 2c

<b>Zamestnávateľ nezabezpečil vypracovanie dokumentov* v spolupráci s PZS</b>					
<b>RÚVZ</b>	<b>v subjektoch, kde nie sú vyhlásené rizikové práce</b>		<b>v subjektoch s vyhlásenými rizikovými prácami</b>		
	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4
B. Bystrica					
Bardejov					
Bratislava					
Čadca					
Dol. Kubín					
D. Streda					
Galanta					
Humenné					
Komárno					
Košice					
Levice					
L. Mikuláš	-	-	-	-	-
Lučenec					
Martin					
Michalovce					

Nitra					
N. Zámky					
Poprad					
P. Bystrica					
Prešov					
Prievidza					
R. Sobota					
Rožňava					
Senica					
Sp. N. Ves					
S. Lubovňa					
Svidník					
Topoľčany					
Trebišov					
Trenčín					
Trnava					
V. Krtíš					
Vranov n/T					
Zvolen					
Žiar n/H					
Žilina					

\*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4

\*\*) Údaje získané výkonom ŠZD

Tabuľka č. 2d

<b>Sankcie pre zamestnávateľov za správne delikty</b> na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci týkajúce sa spolupráce s PZS				
<b>Kraj</b>	<b>Uložil RÚVZ</b>	<b>Názov a sídlo kontrolovaného subjektu (zoznam)</b>	<b>Správny delikt podľa § 57 zákona č. 355/2007 Z. z. (uviesť odsek a písmeno)</b>	<b>V sume €</b>
Bratislavský		1.		
		2.		
		...		
Trnavský				
Nitriansky				
Žilinský	RÚVZ L. Mikuláš	-	-	-
Banskobystrický				
Trenčiansky				
Prešovský				
Košický				

Tabuľka č. 2e

Kraj	Kontroloval RÚVZ	Počet kontrolovaných poskytovateľov PZS vykonávajúcich činnosť dodávateľským spôsobom			Spolu
		Lekárov	Verejných zdravotníkov	Tímov PZS	
Bratislavský					
Trnavský					
Trenčiansky					
Nitriansky					
Žilinský	RÚVZ L. Mikuláš	-	-	-	-
Banskobystrický					
Prešovský					
Košický					
ÚVZ SR					

Tabuľka č. 2f

Sankcie pre poskytovateľov PZS za správne delikty na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci				
Kraj	Uložil RÚVZ	Názov a sídlo kontrolovaného poskytovateľa PZS (zoznam)	Správny delikt podľa § 57 ods. 24 alebo ods. 36 zákona č. 355/2007 Z. z. (uviesť odsek a písmeno)	V sume €
Bratislavský		1.		
		2.		
		...		
Trnavský				
Trenčiansky				
Nitriansky				
Žilinský	RÚVZ L. Mikuláš	-	-	-
Banskobystrický				
Prešovský				
Košický				

Tabuľka č. 3a

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania							
	Počet prešetr.	Číslo položky zoznam CHzP	Dg.	Organizácia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrovania S / N / ? / K / X	Lehota (v dňoch)
	1	44	J 684	SZČO	stolár	S	47
	2	29-2	M 771	IKEA Industry Slovakia s.r.o., OZ Jasná Závažná Poruba	stolár	S	52
	3	28-3 29-2	T 752	NYLWOOD s.r.o., Likavka	lesný robotník	S	64
<b>SPOLU</b>	<b>3</b>	-	-	-	-		-

Poznámka: V tabuľke je uvedený počet prešetrovaných podozrení na chorobu z povolania a pri každom je uvedená položka/položky zoznamu chorôb z povolania (u jednej fyzickej osoby mohlo prešetrovanie podozrenia na chorobu z povolania zahŕňať viac položiek zoznamu chorôb z povolania – najčastejšia kombinácia položiek 28/29).

Záver prešetrovania:

S = súvisí – pracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba z povolania

N = nesúvisí – nepracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba z povolania

? = nejednoznačné/sporné

K = podozrenie na chorobu z povolania bolo posúdené na regionálnej alebo celoslovenskej komisii na posudzovanie chorôb z povolania

X = nedoriešené = nedoriešené v danom roku, alebo záver nebol stanovený (pracovisko v zahraničí, zánik spoločnosti, spoločnosť v likvidácii, žiadosť odstúpená orgánu VZ iného rezortu, inému RÚVZ v SR, pracovník zomrel, adresát neznámy, prešetrovanie nebolo indikované z dôvodu dodatočne zisteného úrazového deja ochorenia) – uviesť dôvod

Lehota = lehota vypracovania odborného stanoviska pri podozrení na chorobu z povolania od prijatia žiadosti zo špecializovaného pracoviska po odoslanie odborného stanoviska (§ 31a ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.). Pri nedoriešených prípadoch a v prípade nedodržania maximálnej lehoty 90 dní uviesť aj dôvod v príslušnom stĺpci, napr.: X spoločnosť v likvidácii; 138 dní (objektívizácia hluku zamestnávateľom).

Tabuľka č. 3b

Prešetrovania podozrení na chorobu z povolania podľa krajov						
Kraj	Počet podľa položiek zoznamu CHzP	Záver prešetrovania*				
		S	N	?	K	X
		S - súvisiace s prácou, N - nesúvisiace s prácou ? - nejednoznačné/sporné K - doriešené na komisii, X - nedoriešené				

Bratislavský						
Trnavský						
Trenčiansky						
Nitriansky						
Žilinský						
Banskobystrický						
Prešovský						
Košický						

Tabuľka č. 4

RÚVZ v sídle kraja	Počet vydaných osvedčení o odbornej spôsobilosti na prácu s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami			Počet odobraných osvedčení
	Na základe skúšky pred komisiou	Na základe preukázania odbornej praxe (bez skúšky)	Spolu	Spolu
Bratislava				
Trnava				
Trenčín				
Nitra				
Žilina				
B. Bystrica				
Prešov				
Košice				

Tabuľka č. 5a

Počet zamestnancov exponovaných karcinogénnym a mutagénnym faktorom v SR - najčastejší výskyt podľa počtu exponovaných v rozdelení podľa krajov					
Chemický karcinogén, chemický mutagén, proces s rizikom chemickej karcinogenity (vrátane azbestu)		Klasifikácia*	Počet exponovaných** (vrátane azbestu) celkom / ženy		Počet podnikov / organizácií
1.	Azbest	karc. 1 A	60	0	19
2.	Prach z tvrdého dreva (dub, buk)	karc. 1 A	55	18	4
3.	PAU benzo(a)pyrén	karc. 1 B mut. 1 B	13	0	2
4.	Pevný aerosól (sadze)	karc. 1 A	7	0	1

- \* K 1A - dokázaný karcinogén pre ľudí, K 1B - pravdepodobný karcinogén,  
M 1A - mutagén ľudských zárodočných buniek, M 1B - mutagén cicavčích zárodočných buniek,  
proces - proces s rizikom chemickej karcinogenity  
\*\* Počet exponovaných zamestnancov vykonávajúcich prácu zaradenú do kategórie 2, 3 alebo 4.

Tabuľka č. 5b

Oznámenia o výkone odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest a výkon štátneho zdravotného dozoru podľa § 41 ods. 16 zákona č. 355/2007 Z. z. a NV SR č. 253/2006 Z. z.	Počet
Oznámenia o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	113
Výkon štátneho zdravotného dozoru po oznámení o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	0

Tabuľka č. 6

**Prehľad o počte podnikateľských subjektov, u ktorých bol v roku 2023 vykonaný ŠZD**

Prehľad o počte podnikateľských subjektov, u ktorých bol vykonaný ŠZD						
Právna forma subjektu	Počet kontrolovaných subjektov					
	rozdelenie podľa počtu zamestnancov v kontrolovanom subjekte					
	0	1 - 9	10 - 49	50 - 249	250 a viac	SPOLU
Podnikateľ-FO – nezapísaný v OR		37	8			45
Podnikateľ-FO – zapísaný v OR						
FO – slobodné povolanie						
FO – poľnohospodárska výroba						
<b>Fyzické osoby spolu</b>		<b>37</b>	<b>8</b>			<b>45</b>
Verejná obchodná spoločnosť						
Spoločnosť s ručením obmedzeným		59	41	9	3	112
Komanditná spoločnosť						
Nadácia						
Nezisková organizácia						
Akciová spoločnosť		1	7	1		9
Družstvo			3			3
Spoločenstvá vlastníkov pozemkov, bytov a pod.						
Štátny podnik						
Národná banka Slovenska						
Banka – štátny peňažný ústav						
Rozpočtová organizácia				1		1
Príspevková organizácia			1	3		4
Obecný podnik						
Fondy						
Verejnoprávna inštitúcia						
Zahraničná osoba						



Sociálna a zdravotné poisťovne						
Odštepny závod						
Združenie (zväz, spolok)			1			1
Politická strana, hnutie						
Cirkevná organizácia						
Organizačná jednotka združenia						
Komora (s výnimkou profesijných komôr)						
Záujmové združenie právnických osôb						
Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)		2	1			3
Krajský a obvodný úrad						
Samosprávny kraj (úrad samosprávneho kraja)						
<b>Právnické osoby spolu</b>		<b>62</b>	<b>54</b>	<b>14</b>	<b>3</b>	<b>133</b>
<b>Spolu:</b>		<b>99</b>	<b>62</b>	<b>14</b>	<b>3</b>	<b>178</b>

Tabuľka č. 7a

<b>Posudková činnosť a rozhodovacia činnosť orgánov verejného zdravotníctva v ochrane zdravia pri práci</b>	<b>Počet</b>		
	<b>RÚVZ</b>	<b>ÚVZ SR</b>	<b>Spolu</b>
<b>A. Rozhodnutia súhlasné/nesúhlasné</b> § 13 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.			
- o návrhoch na uvedenie priestorov do prevádzky vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu faktorov životného prostredia alebo pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky	<b>69</b>		
- o návrhoch na schválenie prevádzkových poriadkov a návrhoch na ich zmenu*			
o návrhoch na používanie biologických faktorov, na zmenu ich použitia			
- o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín			
- o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku	<b>1</b>		
- o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	<b>138</b>		
- o návrhoch na zaradenie prác do tretej alebo štvrtej kategórie, návrhoch na ich zmenu alebo vyradenie	<b>22</b>		
- ostatné	<b>14</b>		
<b>S p o l u:</b>	<b>244</b>		
<b>B. Rozhodnutia - pokyny</b> (§ 12 ods. 3 a 4 zákona č. 355/2007 Z. z.)	<b>3</b>		
<b>- opatrenia</b> (§ 55 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z.)			
<b>C. Vydané / odobraté oprávnenia na výkon pracovnej zdravotnej služby</b>	-		
<b>D. Vydané / odobraté oprávnenia na odstraňovanie azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb</b>	-		
<b>E. Záväzná stanoviská</b> § 13 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. súhlasné/nesúhlasné			

s prihladením na zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov			
§ 13 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z. súhlasné/nesúhlasné			
- k územným plánom a k návrhom na územné konanie	<b>4</b>		
- k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb	<b>22</b>		
- k návrhom na využívanie vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou			

Tabuľka č. 7b

<b>Oznámenie pred začatím prevádzky priestorov a výkon štátneho zdravotného dozoru podľa § 52 ods. 1 písm. b) a ods. 8 zákona č. 355/2007 Z. z.</b>	<b>Počet oznámení</b>	<b>Počet výkonov ŠZD na oznámených prevádzkach</b>
- administratívne priestory (podľa § 52 ods. 1 písm. b) šiesty bod zákona č. 355/2007 Z. z.)	<b>19</b>	0
- priestory, v ktorých sa vykonáva živnosť kúpy tovaru na účel jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) (podľa § 52 ods. 1 písm. b) siedmy bod zákona č. 355/2007 Z. z.)	<b>53</b>	7
- iné (podľa § 52 ods. 1 písm. b) prvý až piaty bod zákona č. 355/2007 Z. z.)	<b>13</b>	1

Tabuľka č. 8

<b>Štátny zdravotný dozor a súvisiace činnosti</b>	<b>P o č e t</b>
Výkon ŠZD (ukončený záznamom)	<b>190</b>
Šetrenie petícií	<b>0</b>
Šetrenie podnetov na výkon ŠZD	<b>9</b>
Odborné stanoviská (expertízy)	<b>0</b>
Konzultácie a poradenstvo*	<b>353</b>
Iné činnosti**	0

Tabuľka č. 9

<b>Objektívizácia faktorov v pracovnom prostredí</b>			
<b>Druh vzorky</b>	<b>Počet vzoriek</b>	<b>Počet ukazovateľov</b>	<b>Počet analýz</b>
Ovzdušie <sup>1)</sup> - pracovné			
Biologický materiál			

Genetická toxikológia			
Hluk			
Vibrácie			
Optické žiarenie <sup>2)</sup>			
Elektromagnetické pole			
Mikroklimatické podmienky <sup>3)</sup>			
Ionizujúce žiarenie			
<b>Spolu:</b>			

Vysvetlivky:

<sup>1)</sup> chemické faktory, karcinogény, mutagény, reprodukčne toxické faktory

<sup>2)</sup> lasery, UV, IR, IPL, viditeľné svetlo

<sup>3)</sup> teplota vzduchu, stredná teplota sálenia, relatívna vlhkosť vzduchu, rýchlosť prúdenia vzduchu, stereoteplota

**Počet vzoriek** sú komodity, každá označená ako „kód vzorky“ v centrálnom prijíme a na ktoré sa vydáva protokol o skúškach.

**Počet ukazovateľov** sa nenásobí počtom paralelných stanovení.

**Počet analýz** je počet paralelných stanovení ukazovateľov.

**Pri fyzikálnych faktoroch** sa v kolónke:

počet vzoriek uvedie **počet meraných miest**, napr. vysielateľ, miestnosť, stroj, označené ako kód vzorky v centrálnom prijíme

počet ukazovateľov uvedie **počet fyzikálnych veličín** (napr. teplota, relatívna vlhkosť, prúdenie vzduchu = 3 ukazovatele), odmeraných na meracích miestach

počet analýz uvedie sa **počet uskutočnených odčítaní**.

Poznámka: Objektívizácia faktorov v pracovnom prostredí vykonávaná laboratórnymi pracoviskami (vrátane pracovísk na objektívizáciu fyzikálnych faktorov), alebo inými pracoviskami, v rámci ktorých sa objektívizácia vykonáva.

Posúdenie fyzickej záťaže a psychickej pracovnej záťaže (počet hodnotených profesií), metódy merania a hodnotenia **uved'te v komentári**.

Tabuľka č. 10

Sankčné opatrenia	Počet	V sume
Pokuty za priestupky – blokové konanie		
Pokuty za priestupky – pokuty do 1 659 € okrem blokových konaní (§ 56 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z.)		
Pokuty za iné správne delikty (§ 57 ods. 42 zákona č. 355/2007 Z. z.)	5	7300,-
Iné sankcie / opatrenia – zákaz výroby, používania zariadení a prevádzky (§ 55 ods. 2 písm. a), f), g) zákona č. 355/2007 Z. z.)		-
Trestné oznámenie		-
Náhrada nákladov (§ 58 zákona č. 355/2007 Z. z.)		
Zvýšenie poisťného (podľa zákona č. 461/2003 Z. z.)		
Výkon rozhodnutia (§ 79 zákona č. 71/1967 Zb.)		-

<b>Použitie kontrolných listov (dotazníkov informovanosti zamestnancov) pri výkone ŠZD</b>										
<b>RÚVZ</b>	<b>Počet kontrolných listov</b>									
	<b>A</b>	<b>B</b>	<b>C</b>	<b>H</b>	<b>K</b>	<b>N</b>	<b>P</b>	<b>R</b>	<b>V</b>	<b>Z</b>
Banská Bystrica										
Bardejov										
Bratislava										
Čadca										
Dolný Kubín										
Dunajská Streda										
Galanta										
Humenné										
Komárno										
Košice										
Levice										
Liptovský Mikuláš	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lučenec										
Martin										
Michalovce										
Nitra										
Nové Zámky										
Poprad										
Považská Bystrica										
Prešov										
Prievidza										
Rimavská Sobota										
Rožňava										
Senica										
Spišská Nová Ves										
Stará Ľubovňa										
Svidník										
Topoľčany										
Trebišov										
Trenčín										
Tnava										
Veľký Krtíš										
Vranov n/Topľou										
Zvolen										
Žiar n/Hronom										
Žilina										

A – azbest

B – biologické faktory

C – chemické faktory

H – hluk

K – karcinogénne a mutagénne faktory

N – neionizujúce žiarenie

P – psychická pracovná záťaž

R – bremená

V – vibrácie

Z – zobrazovacie jednotky

Tabuľka č. 12a

RÚVZ	<b>Úroveň ochrany zdravia pri práci na chránených pracoviskách</b>
	<b>Počet</b>

	rozhodnutí	stanovísk	oznámených prevádzok na účely CHP	kontrolovaných CHP	kontrol na CHP *	zamestnancov so ZP na kontrolovaných CHP	kontrolných listov (iba PPL)	zistených nedostatkov	uložených opatrení
Liptovský Mikuláš	8	4	8	9	9	13	0	0	0

Vysvetlivky:

CHP – chránené pracoviská

ZP – zdravotne postihnutie

\* Ak bolo na jednom kontrolovanom CHP v danom roku viac kontrol, uvádza sa celkový počet kontrol spolu.

Napr. ak bolo kontrolované iba jedno CHP, ale kontrola bola v priebehu roka 2 krát, do počtu kontrolovaných CHP za daný rok sa doplní 1, ale do počtu kontrol v danom roku sa uvedie 2.

Tabuľka č. 12b



Tabuľka č. 13a

RÚVZ	Špecializované úlohy a iná odborná činnosť					
	Prednášky		Publikácie v odborných časopisoch a zborníkoch (počet)	Zahraničné pracovné a študijné cesty (počet)	Špeciali- zované úlohy (počet)	Iné činnosti (počet)
	na odborných podujatiach (počet prednášok)	Pregraduálna a postgraduálna výchova (počet hodín)				
	-	-	-	-	-	-

**Poznámka:** Podrobnejšie sú údaje spracované vo všeobecnej časti VS

**Komentár:**

Zahraničné pracovné a študijné cesty

- názov podujatia, miesto, dátum

Špecializované úlohy – aktívna práca na špecializovaných odborných činnostiach schválených ÚVZ SR pre dané RÚVZ a ÚVZ SR

Iné činnosti, napr.

- členstvo v medzirezortných a medzinárodných pracovných skupinách a komisiách
- besedy a relácie v rozhlase, v televízii, besedy so žiakmi ZŠ a so študentmi SŠ a SOU
- články v denníkoch, časopisoch a v regionálnej tlači, články (aktivity) na internetových stránkach, atď.

Tabuľka č. 13b

Kraj	Špecializované úlohy a iná odborná činnosť podľa krajov					
	Prednášky		Publikácie v odborných časopisoch a zborníkoch (počet)	Zahraničné pracovné a študijné cesty (počet)	Špeciali- zované úlohy (počet)	Iné činnosti (počet)
	na odborných podujatiach (počet prednášok)	Pregraduálna a postgraduálna výchova (počet hodín)				
Bratislavský						
Tnnavský						
Trenčiansky						
Nitriansky						
Žilinský						
Banskobystrický						
Prešovský						
Košický						



Tabuľka č. 14a

<b>Spoločné preverky orgánov verejného zdravotníctva a orgánov inšpekcie práce vo vybraných organizáciách</b>		
<b>Kraj</b>	<b>Vykonal RÚVZ</b>	<b>Kontrolované subjekty (zoznam)</b> (názov spoločnosti podľa Obchodného reg., názov prevádzky, obec, dátum kontroly)
Bratislavský		1.
		2.
		....
Trnavský		
Nitriansky		
Žilinský	Liptovský Mikuláš	Eltek s.r.o., Pálenica 53/79, 033 17 Liptovský Hrádok Prevádzka HALA TELEKOM, 19.09.2023, 02.11.2023
Banskobystrický		
Trenčiansky		
Prešovský		
Košický		

Tabuľka č. 14b

<b>Spoločné koordinované dozorné aktivity orgánov verejného zdravotníctva s inými orgánmi dozoru vo vybraných organizáciách zamerané na prevenciu závažných priemyselných havárií (podľa zákona č. 128/2015 Z. z.)</b>				
<b>Kraj</b>	<b>Vykonal RÚVZ</b>	<b>Kontrolované subjekty (zoznam)</b> (názov spoločnosti podľa OR, názov prevádzky, obec)	<b>Kategória subjektu (A, B)</b>	<b>Počet uložených opatrení</b>
Bratislavský		1.		
		2.		
		...		
Trnavský				
Nitriansky				
Žilinský	Liptovský Mikuláš	Mondi SCP a.s., Tatranská cesta 3, 034 17 Ružomberok OJ Vláknitá linka – Terpentínové hospodárstvo - Várňa	B	0
Banskobystrický				
Trenčiansky				
Prešovský				
Košický				

Tabuľka č. 15a

Rozhodnutia orgánov verejného zdravotníctva v oblasti chemických faktorov, karcinogénov, mutagénov a reprodukčne toxických látok	P o č e t rozhodnutí	
	súhlas.	nesúhlas.
Rozhodnutia o návrhoch na <b>uviedenie priestorov do prevádzky*</b> vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu chemických faktorov (vrátane karcinogénov, mutagénov a reprodukčne toxických látok) pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky (§ 13 ods. 4 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.)	<b>14</b>	
Rozhodnutia o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín (§ 13 ods. 4 písm. h) zákona č. 355/2007 Z. z.)		
Rozhodnutia o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku (§ 13 ods. 4 písm. i) zákona č. 355/2007 Z. z.)	<b>1</b>	
Rozhodnutia o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb (§ 13 ods. 4 písm. j) zák. č. 355/2007 Z. z.)	<b>138</b>	

\* Týka sa prevádzok, u ktorých:

- zamestnávateľ vypracoval prevádzkový poriadok s nebezpečnými chemickými faktormi, ktorého súčasťou je posudok o riziku (od 01.10.2021).

V komentári osobitne uveďte, či sa jednalo o schvaľovanie prevádzky s expozíciou zamestnancov karcinogénom, mutagénom, látkam reprodukčne toxickým.

Tabuľka č. 15b

Nápravné a predbežné opatrenia, oznámenia týkajúce sa chemických faktorov	Počet
Zákaz alebo obmedzenie uvádzania do obehu a použitia nebezpečných chemických látok a chemických prípravkov a iných výrobkov ohrozujúcich verejné zdravie (§ 12 ods. 3 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z.)	
Zákaz alebo obmedzenie výroby, spracovania a používania chemických látok a prípravkov, ktoré zhoršujú pracovné prostredie, podmienky práce a ohrozujú zdravie zamestnancov (§ 12 ods. 4 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z.)	
Oznámenie začiatku vykonávania dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov ako profesionálnu činnosť fyzickými osobami - podnikateľmi a právnickými osobami písomne najneskôr do 48 hodín pred jej začiatkom (§ 52 ods. 4 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)	<b>235/637 objektov</b>
Zákaz výroby, manipulácie alebo uvádzania do obehu výrobkov, ktoré odporujú požiadavkám ustanoveným týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia (§ 55 ods. 2 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.)	

Opatrenie nariadené v prípade, ak hrozí poškodenie zdravia alebo života alebo ak k nemu už došlo vplyvom expozície karcinogénnym látkam, mutagénnym látkam a látkam reprodukčne toxickým vrátane nariadenia zneškodnenia nebezpečnej látky, nebezpečnej zmesi alebo nebezpečného výrobku (§ 26 ods. 2 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	
Opatrenia prijaté na obmedzenie látky, látky v zmesi alebo látky vo výrobku, ak sa zistí, že na ochranu zdravia je nevyhnutný zásah (§ 26 ods. 2 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.)	
Opatrenia prijaté v prípade, ak látka alebo zmes predstavuje vážne riziko pre zdravie ľudí z dôvodov klasifikácie, označovania alebo balenia* (§ 26 ods. 3 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.)	

\* Údaje od RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici.  
V komentári uveďte dôvody prijatia rozhodnutia.

Tabuľka č. 15c

<b>Sankčné opatrenia uložené orgánmi verejného zdravotníctva za správne delikty v oblasti chemických faktorov podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a zákona č. 67/2010 Z. z.</b>	<b>Podľa</b>	<b>Počet</b>	<b>V sume €</b>
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 zákona č. 355/2007 Z. z.:	(uviesť odsek a písmeno)	-	-
Pokuty uložené za správne delikty podľa zákona č. 67/2010 Z. z.	§ 33 písm. ods. 1 písm. c), d), e) zákona č. 67/2010 Z. z.	-	-
<del>Poriadkové pokuty</del> Pokuty uložené podľa zákona č. 67/2010 Z. z.	§ 36 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.	-	-

Tabuľka č. 15d

<b>Stanoviská, informácie, vyjadrenia a expertízy vypracované v oblasti chemických faktorov</b>	<b>Počet</b>
Odborné stanoviská, informácie, expertízy a vyjadrenia pre Centrum pre chemické látky a prípravky Ministerstva hospodárstva SR (§ 26 ods. 3 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)*	-
Vyjadrenie k bezpečnostnej správe podnikov kategórie A alebo B (§ 23 ods. 7 písm. a) zákona č. 128/2015 Z. z.)	-

\* Údaje od RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici.

Výkon ŠZD na pracoviskách, na ktorých zamestnanci a SZČO <sup>1)</sup> vykonávajú prácu s diizokyanátmi v r. 2023 <sup>2)</sup>						
RÚVZ	Počet kontrolovaných subjektov, ktoré <u>predložili</u> písomný záznam o absolvovaní odbornej prípravy	Odbornú prípravu vykonala PZS <sup>3)</sup> (počet)	Odbornú prípravu vykonal BT <sup>4)</sup> (počet)	Počet kontrolovaných subjektov, ktoré <u>nepredložili</u> písomný záznam o absolvovaní odbornej prípravy	Počet začatých správnych konaní k deliktu podľa § 57 ods. 29 zákona č. 355/2007 Z. z.	V celkovej sume €
B. Bystrica						
Bardejov						
Bratislava						
Čadca						
Dol. Kubín						
D. Streda						
Galanta						
Humenné						
Komárno						
Košice						
Levice						
L. Mikuláš	7	7	0	0	0	0
Lučenec						
Martin						
Michalovce						
Nitra						
N. Zámky						
Poprad						
P. Bystrica						
Prešov						
Prievidza						
R. Sobota						
Rožňava						
Senica						
Sp. N. Ves						
S. Lubovňa						
Svidník						
Topoľčany						
Trebišov						
Trenčín						
Trnava						
V. Krtíš						
Vranov n/T						
Zvolen						



Topoľčany								
Trebišov								
Trenčín								
Trnava								
Veľký Krtíš								
Vranov n/T.								
Zvolen								
Žiar n/Hronom								
Žilina								

- VŠ zdrav. – zdravotnícki pracovníci s vysokoškolským vzdelaním v odbore verejné zdravotníctvo (Bc., Mgr.)
- VŠ iní – odborní pracovníci v zdravotníctve s vysokoškolským vzdelaním iného ako zdravotníckeho smeru (podľa NV SR č. 296/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov)
- DAHE – diplomovaní asistenti hygieny a epidemiológie
- AHE – asistenti hygieny a epidemiológie
- SŠ zdrav. – zdravotnícki laboranti, sestry
- SŠ ostatní – chemickí laboranti, odborní pracovníci v zdravotníctve so stredoškolským vzdelaním iného ako zdravotníckeho smeru

# PODPORA ZDRAVIA A VÝCHOVA K ZDRAVIU

## A. Organizácia a podmienky činnosti odboru podpory zdravia a výchovy k zdraviu Vrátane Poradenského centra ochrany a podpory zdravia

### a. Organizačná štruktúra

Oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu je samostatné oddelenie, organizačne podriadené regionálnej hygieničke RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši.

Súčasťou oddelenia je Poradenské centrum ochrany a podpory zdravia, ktoré sa člení na poradne:

1. Základná poradňa
2. Nadstavbové poradne:
  - a) Poradňa zdravej výživy,
  - b) Poradňa optimalizácie pohybovej aktivity,
  - c) Poradňa odvykania od fajčenia.

### b. Personálne obsadenie odboru

Na oddelení podpory zdravia pracovali v roku 2023 na plný pracovný úväzok dve pracovníčky: lekárka (do konca júna 2023) a zdravotná sestra (od septembra 2023).

## B. Vzdelávanie pracovníkov

Pracovníci oddelenia podpory zdravia sa zúčastnili v priebehu kal. roka 2023 nasledovných vzdelávacích aktivít:

- Krajský odborný seminár „Výsledky vyšetrení študentov úlohy č. 5.1.1., príčiny vzniku rizikových hodnôt z aspektu nedostatočnej pohybovej aktivity a odporúčenia k zmenám v pohybových zvyklostiach“, RÚVZ v Martine, aktívne sa zúčastnila MUDr. Benková dňa 11.2.2023,
- Zasadnutie pracovnej skupiny „Pohybová aktivita, prevencia nadváhy a obezity“- RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici, zúčastnená MUDr. Benková dňa 21.2.2023,
- Zasadnutie špecializovanej skupiny Test zdravé srdce, RÚVZ Spišská Nová Ves zúčastnená MUDr. Benková dňa 7.3.2023,
- Webinár - „Program Test Zdravé srdce“, RÚVZ Spišská Nová Ves, absolvovala MUDr. Benková dňa 27.3.2023,
- Školenie k novému programu „Test Zdravé srdce“, RÚVZ Banská Bystrica, absolvovali Katarína Slabejová a Ivana Štepánková (odd. hygieny detí a mládeže) dňa , 25.9.2023.
- Pracovné rokovanie Komisie pre prevenciu Kriminality a inej protispoločenskej činnosti mesta Liptovský Mikuláš, ktoré sa konalo dňa 05.10.2023 v zasadačke Mestskej polície v Lipt. Mikuláši. Rokovanie absolvovali Katarína Slabejová a Ivana Štepánková (odd. hygieny detí a mládeže).
- Online preškolenie užívateľov prístroja Afinion2, absolvovala Katarína Slabejová, dňa 24.10.2023.
- Manuál pre špecializovanú poradňu zdravej výživy, RÚVZ Banská bystrica, absolvovali Katarína Slabejová a Eva Ižariková ( odd. epidemiológie) dňa 9.11.2023.

- Online školenie k nutričnému softvéru Planeat, absolvovala Katarína Slabejová dňa 13.december 2023.

## C. Rozbor činnosti

### 1. Prioritné celospoločenské intervenčné aktivity podpory zdravia

#### Zvýšenie pohybovej aktivity

V rámci celonárodnej medzinárodne koordinovanej kampane na zvýšenie pohybovej aktivity dospeléj populácie bolo distribuovaných **50 účastníckych listov**, z ktorých na RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici bolo nami zaslaných **20 ks**, ostatné účastnícke listy boli zasielané na RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici klientmi individuálne.

#### Ozdravenie výživy

Zvyšovanie zdravotného povedomia v zmysle zásad správnej výživy bolo realizované formou prednáškovej činnosti v cieľovej skupine detí a mládeže a u občanov poproduktívneho veku. V oblasti zmeny stravovacích zvyklostí sa celkovo uskutočnilo **47** zdravotno-výchovných skupinových aktivít. Celkový počet edukovaných: **578** osôb.

**V cieľovej skupine detí a mládeže:** bolo vykonaných **36** besied v 10 školských zariadeniach okresu Liptovský Mikuláš a Ružomberok (6 základných škôl a jedna odborná škola, ktorú navštevujú žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a jedna stredná škola). Počet zúčastnených žiakov: **371**.

**Témy edukačných aktivít** Zdravotné následky nevyváženej stravy (obezita, diabetes mellitus, zubný kaz, kolorektálny karcinóm), Zdravotné riziká energetických, sladkých nápojov pre detský organizmus, Ochorenia z nevyváženej stravy (malnutrícia, anorexia, bulímia, ortorexia a obezita), Význam zdravej výživy v období telesného vývoja a rastu, Chyby v stravovacích návykoch u školáka (vynechávanie raňajok, polievok v školskej jedálni, nesprávna desiata žiaka, prejedanie sa a pod.).

**V cieľovej skupine poproduktívny vek:** boli vykonané 2 aktivity s počtom edukovaných 61 seniorov. Edukačných aktivít sa zúčastnili seniori organizovaní v Jednote dôchodcov Slovenska.

#### Zdravá rodina

Zdravotno-výchovné informácie v oblasti vplyvu spôsobu života na pokles hladiny cholesterolu v krvi boli poskytnuté seniorom v priebehu vyšetrení krvi u 106 členov nasledovných organizácií Jednoty dôchodcov Slovenska : ZO JDS Dúbrava, ZO JDS Závažná Poruba, ZO JDS Lipt. Hrádok – učiteľia, ZO Jednota dôchodcov Slovenska, Východná, Jednota dôchodcov Slovenska, Vajanského 11, Lipt. Mikuláš .

Zvýšenie úrovne zdravotného uvedomenia bolo realizované intervenčnými aktivitami v cieľovej skupine seniorov,

- Jednoty dôchodcov Slovenska, Palúdzka Lipt.Mikuláš.
- Zariadenia pre seniorov KARITA, Partizánska Lupča 84.

Témy a počty edukačných aktivít (prednášková činnosť): Kolorektálny karcinóm - incidencia, prevalencia, vývoj, Výživa v prevencii kolorektálneho karcinómu, Osteoporóza - faktory spôsobu života v prevencii rednutia kostí, Výživa v prevencii osteoporózy, Výživa v prevencii srdcovocievnych ochorení, Význam správneho pitného režimu seniora.

Počet aktivít : 9, počet edukovaných : 161 seniorov.



### **Znevýhodnené skupiny**

V rámci „Akčného plánu Stratégie rovnosti, inklúzie a participácie Rómov“ boli vykonané aktivity v dvoch cieľových skupinách:

Marginalizovaná rómska komunita Važec, Komunitné centrum Hlboké Liptovský Mikuláš, ZŠ Nábrežie Dr. A Stodolu, Liptovský Mikuláš (škola so 100% rómskymi žiakmi, žiaci so sociálne znevýhodneného prostredia).

Aktivity : **4 prednášky** na tému „ Rizikové faktory spôsobu života v prevencii srdcovo – cievných ochorení – fajčenie, nezdravé stravovanie, nedostatočný pohyb, nadmerná konzumácia alkoholu

### **Prevencia závislostí (tabak, alkohol, drogy)**

V rámci prevencie užívania legálnych návykových látok (alkohol, tabak) a vzniku závislosti na legálnych drogách boli realizované zdravotno-výchovné aktivity (prednášky, besedy) pre deti a mládež.

**A./**Realizácia prednášok v oblasti užívania **tabaku**- počet a druh realizovaných preventívnych aktivít.

Skupinové edukačné aktivity boli zamerané na prevenciu užívania tabakových výrobkov a zvýšenie zdravotnej uvedomenosti.

Aktivity boli realizované v nasledovných zariadeniach:

Stredné školy: **2**

Hotelová akadémia, Ul. čs. brigády 1804, Liptovský. Mikuláš, Obchodná akadémia, Scota Viatora 4, Ružomberok.

Základné školy: **2**

ZŠ Nábrežie Dr. A Stodolu, Liptovský Mikuláš (škola so 100% rómskymi žiakmi, žiaci so sociálne znevýhodneného prostredia), ZŠ M. R. Martákovej, Nábrežie 4. apríla Liptovský Mikuláš.

Iné :

- Komunitné centrum Hlboké Liptovský Mikuláš;
- Marginalizovaná rómska komunita Važec.

Prednášané boli nasledovné témy: Materstvo a vplyv fajčenia, Vplyv cigaretového dymu na ľudský organizmus, Závislosť na nikotíne, Pasívne fajčenie, Fajčenie a jeho dopad na ľudský organizmus, Nebezpečné chemické látky v cigaretovom dyme a Zákon č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov. Použité boli aj videozáznamy „ No smoking „, a „The oral cancers“.

Celkový počet zdravotno-výchovných aktivít : **11**

Celkový počet edukovaných: **201 osôb.**

**B./** Realizácia prednášok v oblasti užívania **alkoholu** - počet a druh realizovaných preventívnych aktivít: **4** vrátane použitia DVD s predmetnou tematikou. Edukačné aktivity boli realizované v nasledovných školských zariadeniach okresu Liptovský Mikuláš a Ružomberok: ZŠ Liptovská Lúžna 569.

Celkový počet zdravotno-výchovných aktivít : **3**

Celkový počet edukovaných: **48 osôb.**

**Prednášané témy:** Abúzus alkoholu a jeho vplyv na ľudský organizmus, Dôsledky chronického užívania alkoholu.

Cieľová skupina: žiaci, študenti a pedagógovia.

## **2. Verejné kampane a zdravotno-výchovné aktivity pri príležitosti významných dní**

**„Svetový deň proti rakovine“ - 4. február 2023**

Intervenčné zdravotno-výchovné aktivity vo forme prednáškovej činnosti boli realizované nasledovne :

- na web stránku RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši bola umiestnená téma : „Podpora zdravia a prevencia onkologických ochorení, cestou poradní zdravia podporujúcich zdravý životný štýl, ako súčasť opatrení Národného onkologického programu SR“.
- v cieľovej skupine seniorov Jednoty dôchodcov Palúdzka, Lipt. Mikuláš bola vykonaná beseda na tému „Kolorektálny karcinóm - incidencia, prevalencia, vývoj“,
- v cieľovej skupine deti a mládež boli v školských zariadeniach ( Stredná odborná škola stavebná, Školská 8, Lipt. Mikuláš a Spojená škola J. Rumana 6, Lipt. Mikuláš) realizované besedy na tému : Zdravotné riziká alkoholu, zvýšené riziko nádorových ochorení.

### **„Svetový deň obezity“ - 04. marec 2023**

V spolupráci s lekárnou BENU SK 32, s.r.o OC STOP SHOP, ul. 1. Mája 41, Lipt. Mikuláš bolo vyšetrených 8 klientov, návštevníkov a zamestnancov obchodného centra Stop Shop. U klientov sa robili antropometrické merania (výška, váha, pás, boky), stanovili sme indexy BMI a WHR, analyzovaná bola stavba tela (meranie podielu tuku v tele (%), množstva viscerálneho tuku, meranie podielu kostrového svalstva (%), výpočet bazálneho metabolizmu.

### **„Svetový deň vody“ - 23. Marec 2023**

Intervenčné zdravotno-výchovné aktivity vo forme prednáškovej činnosti boli realizované v školských zariadeniach : Spojená škola J. Rumana 6, Lipt. Mikuláš, Odborné učilište Ul. Janka Alexyho č. 1942, Lipt. Mikuláš, ZŠ Okoličianska 404/86, Lipt.Mikuláš, ZŠ s MŠ, Školská 57, Liptovská Osada.

Odprezentované témy : Zásady a význam správneho pitného režimu, riziká nápojov so zvýšeným obsahom cukru, kofeínu a aditív potravinového priemyslu.

### **„Svetový deň Alzheimerovej choroby“ - september 2023**

Na web stránku RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši boli umiestnené informácie s predmetnou témou.

**Intervenčné výchovno-vzdelávacie aktivity:** prednášková činnosť pre seniorov.

**Miesto realizácie prednášok:** Zariadenie pre seniorov GOLDEN AGE, Mincová 5, Ondrašová.

**Témy edukačných aktivít:** „Prevencia úrazov u seniorov, Výživa v prevencii osteoporózy, Pohyb v prevencii osteoporózy, Pitný režim seniorov, Chríпка a Pneumokokové ochorenia u seniorov“.

Seniorom zariadenia bol meraný tlak krvi, zisťovaná osobná anamnéza a antropometrické údaje na výpočet BMI. Počet zúčastnených : 35 seniorov .

### **„Svetový deň diabetu“ -14. November 2023**

Na web stránku RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši boli umiestnené informácie s predmetnou témou.

V spolupráci s OC STOP SHOP, ul. 1. Mája 41, Lipt. Mikuláš bolo vyšetrených 41 klientov, návštevníkov a zamestnancov obchodného centra STOP SHOP. U klientov sa vykonali antropometrické merania (výška, váha, pás, boky), stanovili sme indexy BMI a WHR, analyzovaná bola stavba tela (meranie podielu tuku v tele (%), množstva viscerálneho tuku, meranie podielu kostrového svalstva (%), výpočet bazálneho metabolizmu.

Okrem glukózy bola zisťovaná u rizikových klientov aj hladina celkového cholesterolu. Zisťovaná bola osobná a rodinná anamnéza, meraný bol tlak krvi a vykonávané boli antropometrické merania (pás, boky, výška a hmotnosť) na zistenie BMI a WHR. Podľa zistených hodnôt a údajov, klientom bolo vypočítané celkové rizikové skóre (podľa Európskej kardiologickej spoločnosti 2013), ktorým sa určuje pravdepodobnosť ochorenia na diabetes mellitus v najbližších 10 rokoch. Klientom bolo poskytované poradenstvo v oblasti nefarmakologického ovplyvňovania krvného tlaku v oblasti zdravej výživy a pohybovej aktivity. Zdravotné uvedomenie, okrem vyššie uvedených aktivít, bolo študentom a klientom zvyšované prostredníctvom **edukačných materiálov** poskytnutých ÚVZ SR a letáčikov pripravených na tunajšom oddelení podpory zdravia. Na web stránke RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši bol uvedený oznam o možnosti bezplatného vyšetrenia hodnoty cukru v krvi u občanov, vrátane možnosti konzultačného programu v poradni zdravia. Na web stránku RÚVZ bola umiestnená téma: „Svetový deň cukrovky“.

### **„Svetový deň boja proti AIDS“ -1. December 2023**

Na web stránku RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši boli umiestnené informácie s predmetnou témou

**Intervenčné výchovno-vzdelávacie aktivity:** prednášková činnosť v stredných školách a vyšetovanie dospelých populácie.

#### **Miesto realizácie prednášok:**

- Základná škola Márie Rázusovej Martákovcej, Liptovský Mikuláš,
- Stredná odborná škola stavebná, Školská 8, Liptovský Mikuláš.

**Témy edukačných aktivít:** Prevencia a príznaky ochorenia HIV, Sexuálne prenosné ochorenia a použitie DVD „Príbehy anjelov“.

Celkovo sa edukačných aktivít (dvoch besied) zúčastnilo **52** študentov a 2 pedagogickí pracovníci.

### **3. Výskumná a prieskumná činnosť**

Dotazníkový prieskum v roku 2023 nebol RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši realizovaný.

### **4. Ďalšie špecifické programy, projekty alebo úlohy riešené na regionálnej úrovni**

Na regionálnej úrovni v roku 2023 neboli RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši realizované projekty.

### **5. Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom**

Do procesu podpory zdravia bolo zainteresovaných 48 subjektov : 10 základných škôl, 3 stredné školy, 3 obecné úrady, 9 zariadení sociálnych služieb, 12 základných organizácií Jednoty dôchodcov Slovenska a 11 neštátnych organizácií sídliajich v okrese Liptovský Mikuláš a Ružomberok. Intervenčné zdravotno- výchovné aktivity boli zamerané na cieľovú skupinu deti a mládež, produktívny a poproduktívny vek.

### **6. Iné činnosti odboru (legislatíva, členstvo v pracovných skupinách, organizovanie konferencií, seminárov... )**

Lekárka oddelenia podpory zdravia bola členkou :

- Komisie pre prevenciu kriminality a inej protispoločenskej činnosti mesta Liptovský Mikuláš,
- Pracovnej skupiny odboru podpory zdravia ÚVZ SR k podpore pohybovej aktivity, prevencii obezity a nadváhy.

## 7. Činnosť poradenského centra ochrany a podpory zdravia.

### 7.1. Základná poradňa

V základnej poradni zdravia bolo vyšetrených 559 klientov, z toho v Teste zdravého srdca bolo zadaných 113 klientov a mimo testu je evidovaných 232 vyšetrených klientov Poradne zdravia. Biochemické ukazovatele vo vyšetrovanej krvi: Cholesterol celkový – vyšetrený u 406 klientov, Triacylglyceroly – 43 klientov, Glukóza – 130 klientov.

Počty ďalších výkonov v základnej poradni zdravia :

- Stanovenie rizika Diabetes mellitus II. podľa Európskej kardiologickej spoločnosti 2013, s následným poradenstvom v oblasti výživy a pohybu u 15 klientov v Poradni zdravia.
- Meranie tlaku krvi a pulzu – 559 klientov, zisťovanie osobnej a rodinnej anamnézy – 556 klientov , antropometria – 231 klientov.
- Určenie hodnôt : BMI – 231 klientov, WHR , WHtR – 16 klientov,
- Analýza stavby tela - analyzátorom stavby tela boli zistené parametre: podielu tuku v tele (%), množstvo viscerálneho tuku, meranie podielu kostrového svalstva (%), hodnota BMI a bazálneho metabolizmu. V rámci výjazdov do terénu bolo vyšetrenia stavby tela s následným poradenstvom realizované u 34 klientov základnej poradne zdravia. V rámci výjazdov do terénu bolo vyšetrenia stavby tela s následným poradenstvom realizované u 34 klientov základnej poradne zdravia.

Odborné poradenstvo a konzultácie : 446 klientov

Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení : 3 klienti

V rámci výjazdov do terénu bolo vyšetrenie krvi realizované v nasledovných organizáciách a zariadeniach:

	<b>Názov organizácie:</b>	<b>Počet vyšetrených zamestnancov:</b>
1.	Domov sociálnych služieb pre seniorov - GOLDEN AGE, Mincová 503, Lipt. Mikuláš	47
2.	Mestský úrad, Štúrova 1989/41, Lipt. Mikuláš	18
3.	Liptovské laboratória, Štúrova 36, Lipt. Mikuláš.	14
4.	Okresný úrad 292, Komjatná	6
5.	Pečivárne Liptovský Hrádok, Liptovská Porúbka 347	17
6.	CSS Trojlístok, Riadok 2120/8 Ružomberok	19
7.	Ekofarma Važec, Urbárska 72	27
8.	Farma Východná, Východná 465	24
9.	IKEA Industry Jasná, Závažná Poruba, Hlavná 500	30
10.	Okresný úrad, Liptovské Revúce	13
11.	Mondi scp, Tatranská cesta 3, Ružomberok	85
12.	Plus Lekáreň u Jakuba, Štúrova 36, 031 01 Liptovský Mikuláš	27
13.	OC STOP SHOP, ul. 1. Mája, Lipt. Mikuláš	65
14.	CD PROFIL, s.r.o, 1. mája 2070, Lipt. Mikuláš	7
15.	DSS KARITA, Partizánska Ľupča	35
16.	OC RGB Liptov, Kamenné pole 4449/3, 031 01 Liptovský Mikuláš	31
17.	OC CENTRAL, Námestie mieru 1, 031 01 Liptovský Mikuláš	26
18.	CSS ANIMA, Jefremovská 632, 031 04 Liptovský Mikuláš-Podbreziny	21
19.	Klub dôchodcov Závažná Poruba	21
20.	Klub dôchodcov Liptovský Ondrej	11

21.	Klub dôchodcov Ondrašová, Liptovský Mikuláš	13
22.	Katolícka univerzita, Hrabovská cesta 1A 034 01 Ružomberok	15

## **7.2. Nadstavbové poradne**

Poradenstvo v oblasti zmeny spôsobu života bolo poskytované spolu 93 klientom v nižšie uvedených nadstavbových poradniach.

### **Poradňa zdravej výživy**

Dotazník o stravovacích zvyklostiach vyplnilo 232 klientov, ktorým bolo poskytované individuálne poradenstvo v rámci priestorov Oddelenia podpory zdravia v RÚVZ ako aj v rámci výjazdov v nasledovných v prevádzkach :

- OC STOP SHOP, ul. 1. Mája, Lipt. Mikuláš,
- ZO JDS Závažná Poruba,
- L.L.s.r.o Liptovské Laboratória, Štúrova 36, Lipt. Mikuláš,
- Obchodná akadémia, Scota Viatora 4, Ružomberok,
- OC CENTRAL, Námestie mieru 1, 031 01 Liptovský Mikuláš,
- OC RGB Liptov, Kamenné pole 4449/3, 031 01 Liptovský Mikuláš.

### **Poradňa optimalizácie pohybovej aktivity:**

V rámci Národného akčného plánu pre podporu pohybovej aktivity (NAPPPA) boli pre Úrad verejného zdravotníctva SR vypracované tri metodické pokyny pre realizáciu aktivít u študentov prvých ročníkov stredných škôl:

1. Tlak krvi, pulz – meranie
2. Biochemické vyšetrenie krvi
3. Hodnotenie držania tela

Pre ÚVZSR boli vypracované aj materiály v rámci projektu NAPPPA:

1. "Oslovenie rodičov",
2. "Informovaný súhlas " pre rodičov .

Pre poradne zdravia boli vypracované letáky – tematické oblasti :

1. Pohybová aktivita a vnútrobrušný tuk;
2. Pohybová aktivita a cukrovka;
3. Pohybová aktivita a držanie tela;
4. Pohybová aktivita a tuky v krvi;
5. Pohybová aktivita a odporúčania WHO;
6. Pohybová aktivita a tlak krvi.

### **Poradňa odvykania od fajčenia:**

#### **Plnenie úloh v oblasti edukácie na školách**

Besedy a iné aktivity v oblasti prevencie fajčenia:

Počet: **11 aktivít**

Pri edukácií bolo použité aj tematické DVD s názvom „Kým stúpa dym“.

#### **Plnenie úloh v oblasti poradenstva**

Poradenstvo v oblasti odvykania od fajčenia absolvovalo **10 klientov**.

Tabuľka č. 1

**Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a výchovy k zdraviu a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2023**

Tabuľka č. 2

**Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia a výchovy k zdraviu v roku 2023**

Tabuľka č. 3

**Návštevnosť základnej poradne od 1.1.2023 do 31.12.2023**

Tabuľka č. 4

**Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetřilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023**

Tabuľka č. 5

**Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetřených v poradni zdravia podľa vzdelania za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023**

Tabuľka č. 6

**Ročný výkaz Poradenského centra ochrany a podpory zdravia za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023**

Tabuľka č. 7

**Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2023**

Tabuľka č. 8a, b

**Výsledky biochemických vyšetření prvýkrát vyšetřených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023**

Tabuľka č. 9a, b

**Výsledky biochemických vyšetření opakovane vyšetřených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023**

Tabuľka č. 10a, b

**Výsledky hodnotenia skrínungu tlaku krvi u prvý raz vyšetřených klientov za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023**

Tabuľka č. 11a, b

**Výsledky hodnotenia skrínungu tlaku krvi u opakovane vyšetřených klientov za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023**

Tabuľka č. 12a

**Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetřených klientov z prvého a posledného vyšetřenía za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023**

Tabuľka č. 12b

**Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetřených klientov z prvého a posledného vyšetřenía pre skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetření za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023**

**Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a výchovy k zdraviu a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2023**

RÚVZ

tab. č. 1

Pracovníci	Odbornosť - kvalifikácia (špecializačná skúška)	prac. miesta úväzok	Počet osôb
Ved. odboru/oddelenia	Sociálne lekárstvo a organizácia zdravotníctva	1	1
Lekár - metodológ			
Verejný zdravotník I. stupňa			
Verejný zdravotník II. stupňa	Verejné zdravotníctvo		
DAHE			
AHE			
Zdravotná sestra			
Iný zdravotnícky pracovník		1	1
Iný nezdravotnícky pracovník			
S P O L U		2	2

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia a výchovy k zdraviu v roku 2023

tab.č.2

Poradové číslo	NÁZOV AKTIVITY	Počty aktivít/poslucháčov vzhľadom k jednotlivým cieľovým skupinám							
		deti a mládež		produktívny vek		poproduktívny vek		SPOLU	
		počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov
1.	Zvýšenie pohybovej aktivity	19	350	19	40	6	75	44	465
	Ozdravenie výživy a zlepšenie pitného režimu	17	325	19	46	11	207	47	578
	Prevenia sociálne patologických javov								
	- Fajčenie	11	201	3	4	0	0	11	201
	- Alkohol	3	48	3	4	1	28	7	80
	- Drogy – látkové závislosti	3	48	3	4	0	0	6	52
	- nelátkové závislosti	0	0	0	0	0	0	0	0
	Podpora zdravia obyvateľov rómskych osád	2	15	2	4	0	0	4	19
	Výchova k partnerstvu a rodičovstvu	2	60	1	7	0	0	3	67
	Zdravé starnutie	0	0	6	11	8	88	14	99
	Duševné zdravie	15	258	17	40	7	115	39	413
	Prevenia úrazov a prvá pomoc	13	258	14	31	3	60	30	349
	Prevenia sexuálne prenosných chorôb (vrátane HIV/AIDS)	6	189	6	9	0	0	12	198
	Stomatohygienu	5	82	1	3	0	0	6	85
	Prevenia civilizačných ochorení								
	- srdco-cievne	10	153	11	24	9	161	30	338
	- diabetes mellitus	0	0	4	7	5	108	9	115
	- osteoporóza	0	0	6	11	6	85	12	96
	- onkologické ochorenia	13	229	7	19	8	181	28	429
	- alergické ochorenia	0	0	0	0	0	0	0	0
	- iné	4	86	8	18	4	53	16	157
Iné témy (napr. chrípka, salmonelóza,...a pod.)	3	16	4	11	1	28	8	55	



	<b>SPOLU</b>	126	2318	134	293	69	1189	326	3796
--	--------------	-----	------	-----	-----	----	------	-----	------

			Počet aktivít	
2.	Realizácia <b>jednorazových</b> aktivít pri príležitosti významných dní podľa kalendára WHO (počet všetkých aktivít realizovaných pri príležitosti Svetových dní podľa WHO)		37	
3.	<b>Iné intervenčné a informačné zdravotno-výchovné aktivity</b> (napr. konzultácie, distribúcia zdravotno-výchovného materiálu, premietanie videokaziet a pod.)		134	
4.	<b>Medializácia výchovy k zdraviu (komunikácia s médiami)</b>		0	
			0	
			13	
			4	
			0	
5.	<b>Vytvorenie vlastných propagačných materiálov</b> (neuvádza sa počet výtlačkov, ale len konkrétna zdravotnícka téma )		8	
			0	
			9	
			0	
6.	<b>Odborné publikácie (časopisy, zborníky, monografie, ktoré majú ISBN, ISSN)</b>		0	
			0	
7.	<b>Zapožičanie DVD a CD nosičov, USB, videokaziet</b>		Počet zapožičaní	
			0	
			Počet absolvovaných školení	
			Aktívna účasť	Pasívna účasť
8.	<b>Školenia, odborné semináre, porady, konferencie, pracovné stretnutia, kurzy ...</b> (pri aktívnej účasti uvádzať počet príspevkov – nie autorov, pri pasívnej účasti uvádzať počet pracovníkov)	regionálne	0	0
		celoštátne	0	23
		medzinárodné	0	0
		v rámci RÚVZ	5	2
		<b>SPOLU</b>	5	25

9.	Školenie lektorov a laikov (počet organizovaných školení pre lektorov a laikov)		Počet školení
			0
10.	Realizované projekty, prieskumné a výskumné úlohy		Počet
		Medzinárodné projekty, štúdie ...	0
		Iné národné programy, projekty, štúdie...	5
		Regionálne a lokálne (mestské, miestne) projekty	0
		Iné (viazané na jeden subjekt, alebo cieľovú skupinu - napr. znevýhodnené skupiny)	0
11.	Členstvo v pracovných skupinách Poradného zboru hlavného hygienika SR a iných pracovných skupín, komisií (uviesť len číslo v kolíkoch pracovných skupinách ste)		Počet členstiev
			0
12.	Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom		Počet subjektov
			114
13.	Odborné materiály predkladané vláde SR, MZ SR, ÚVZ SR a iným subjektom		Počet materiálov
		Vlastné vytvorené	0
		Pripomenované v rámci gremiálnej porady ministra zdravotníctva, vnútrorezortného, medzirezortného a predbežného pripomienkového konania	0
		Stanoviská k materiálom z MZ SR a ÚVZ SR	0
		Iné (napr. stanoviská, pripomienky a k materiálom WHO, EU, OECD a pod.)	0
14.	Iné písomnosti (Správy, vyjadrenia, rozbor)		Počet písomnosti
		Analytické správy (napr. rozbor, výročné správy)	4
		Informatívne správy (napr. odpočet plnenia úloh)	50
		Iné (napr. stanovisko, vyjadrenia)	3
15.	Poskytovanie odbornej praxe pre študentov VŠ a postgraduálneho vzdelávania (počet študentov = počet fyzických osôb; počet dní je počet dní na odbornej praxi každého študenta – napr. 3 študenti za sledované obdobie po 5 dní je 3x5= 15 dní)	Počet študentov	Počet dní
		0	0

## Návštevnosť základnej poradne od 1.1.2023 do 31.12.2023

Základné - prvé vyšetrenie

Tab.č.3

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
0-14	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-19	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20-24	1	8,3	15,6	0	0	0	1	2,3	4,4
25-34	1	8,3	15,6	3	9,6	0	4	9,1	8,5
35-44	2	16,7	21,1	6	18,8	0	8	18,2	11,4
45-54	2	16,7	21,1	12	37,5	0	14	31,8	13,8
55-64	4	33,3	26,7	8	25,0	0	12	27,3	13,2
65 a viac	2	16,7	21,1	9	9,4	0	5	11,4	9,4
<b>SPOLU:</b>	<b>12</b>	<b>100</b>		<b>32</b>	<b>100</b>		<b>44</b>	<b>100</b>	

Kontrolné vyšetrenie

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
0-14	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-19	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20-24	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25-34	0	0	0,0	0	0	0	0	0	0
35-44	0	0	0,0	0	0	0	0	0	0
45-54	0	0	0,0	0	0	0	0	0	27,9
55-64	0	0	0,0	1	50,0	69,3	1	50,0	69,3
65 a viac	0	0	0	1	50,0	69,3	1	50,0	69,3
<b>SPOLU:</b>	<b>0</b>	<b>100</b>		<b>2</b>	<b>100</b>		<b>2</b>	<b>100</b>	

**Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023**

Základné - prvé vyšetrenie

Tab. č. 4

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
0 -14	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-19	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20-24	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25-34	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35-44	0	0,0	0,0	9	40,9	20,5	9	34,6	18,3
45-54	2	50,0	49,0	8	36,4	20,1	10	38,5	18,7
55-64	2	50,0	49,0	5	22,7	17,5	7	26,9	17,0
65 a viac	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<b>SPOLU:</b>	<b>5</b>	<b>100,0</b>		<b>19</b>	<b>100,0</b>		<b>24</b>	<b>100,0</b>	

Kontrolné vyšetrenie

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
0 -14	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-19	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20-24	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25-34	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35-44	0	0	0	0	0	0	0	0	0
45-54	0	0,0	0,0	1	100,0	0,0	1	100,0	0,0
55-64	0	0	0	0	0	0	0	0	0
65 a viac	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<b>SPOLU:</b>	<b>0</b>	<b>0,0</b>		<b>1</b>	<b>100,0</b>		<b>1</b>	<b>100,0</b>	

**Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023**

Tab. č. 5

Vzdelanie	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
Základné	0	0,0	0,0	1	2,1	2,4	1	1,8	2,4
Učňovské	1	21,7	16,9	0	22,1	6,9	1	22,1	6,9
Stredoškolské s maturitou	2	39,1	19,9	13	46,4	8,3	15	45,4	8,3
Vysokoškolské	3	39,1	19,9	13	29,3	7,5	16	30,7	7,5
Neregistrované	6	0,0	0,0	5	0,0	0,0	11	0,0	0,0
<b>SPOLU:</b>	<b>12</b>	<b>100,0</b>		<b>32</b>	<b>100,0</b>		<b>44</b>	<b>100,0</b>	





Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2023

tab.č.7

	Výkon	Počet výkonov	
		TZS	Mimo TZS
<p><b>1. Merania a iné výkony v poradni zdravia</b></p> <p><b>Počet klientov TZS</b> (počet prvovýšetrených a opakovane vyšetrených klientov, ktorí sú v TZS):</p> <p><b>Počet klientov mimo TZS</b> (počet klientov vyšetrených v rámci realizovaných aktivít výjazdovou PZ, ktorí nie sú v TZS):</p>	Antropometrické meranie	113	232
	- výška		
	- váha	113	232
	- BMI	86	145
	- obvod pása	80	116
	- obvod bokov	80	116
	- WHR	80	116
	- WHtR	0	0
	- % celkového tuku (Bodystat, Kaliper, Omron)	86	145
	- Iné (kostrové svalstvo, bazálny metabolizmus...) * balík vyšetrenia získaný jedným meraním sa vykazuje ako jeden výkon	86	145
	Biochemické vyšetrenia	145	406
	- Celkový cholesterol		
	- HDL cholesterol	0	0
	- LDL cholesterol	0	0
	- Triacylglyceroly	0	43
	- Glukóza	15	105
	- Iné biochemické vyšetrenie (AST, ALT, kyselina močová, laktát a pod.)	0	0
	Somatické vyšetrenia	113	446
	- Krvný tlak + pulz *(u jedného klienta rátame vyšetrenie TK + pulz spolu ako jeden výkon)		
	Vyšetrenie smokerlyzénom	0	6
	Vyšetrenie spirometrom	0	15
	Založenie karty klienta pre Test zdravé srdce	113	164
	Osobná a rodinná anamnéza	113	556
	Vyplnenie dotazníka celkovej životnej pohody	0	0
	Stanovenie rizikového skóre KVCH podľa TZS	0	0
	Odborné poradenstvo a konzultácie	113	446
	Iné (telefonické, istom, e-mailom a pod.)	0	45
Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	0	0	
Iné	0	3	



		Počet výkonov
<b>2. Poradňa zdravej výživy</b>	Odborné poradenstvo	446
	Založenie karty klienta	165
	Počet klientov: Vyplnenie dotazníka o stravovacích zvyklostiach	232
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	0
	Iné (Zadanie údajov do príslušného software pre HVBPKV)	0
<b>3. Poradňa odvykania od fajčenia</b>	Odborné poradenstvo	10
	Založenie karty klienta	10
	Počet klientov: Meranie spirometrom	10
	Meranie smokerlyzérom	10
	Meranie krvného tlaku, pulzu	10
	Vyplnenie dotazníka (Fagerstromov a iné)	10
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	0
	Telefonické poradenstvo	22
	Iné	2
<b>4. Poradňa optimalizovania pohybovej aktivity</b>	Odborné poradenstvo	113
	Založenie karty klienta	113
	Počet klientov: Meranie spirometrom	15
	Vyšetrenie funkčnej zdatnosti	0
	Vyšetrenie aeróbnej výkonnosti	0
	Vyšetrenie EKG	0
	Meranie flexibility	0
	Držanie tela	0
	Pohybová inštruktáž	0
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	0
	Iné	0
<b>5. Poradňa podpory psychického zdravia</b>	Odborné poradenstvo	0
	Psychologické vyšetrenie	0
	Počet klientov: Odporúčanie do siete zdrav. zariadení.	0
	Založenie karty klienta	0
	Iné	0
<b>6. Poradňa pre deti a mládež</b>	Odborné poradenstvo	0
	Počet klientov: Odporúčanie do siete zdravot. zariadení	0
	Založenie karty klienta	0
	Iné	0
		0

		<b>Počet výkonov</b>
<b>7. Poradňa pre HIV/AIDS a drogové závislosti</b>	Odborné poradenstvo	0
	Odber krvi na HIV/AIDS	0
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	0
	Počet klientov: Založenie karty klienta	0
	Iné	0
<b>8. Poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci</b>	Odborné poradenstvo	0
	Vyšetrenie pracovného rizika	0
	Založenie karty klienta	0
	Počet klientov: Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	0
	Iné	0
<b>SPOLU počet výkonov</b>		<b>5985</b>

## Výsledky biochemických vyšetření prvýkrát vyšetřených klientů v poradni zdraví za období od 1.1.2023 do 31.12.2023

Muži

Tab. č. 8a

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-19	abs.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	rel.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20-24	abs.	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
	rel.	0,0	0,0	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,3	9,1	0,0
	+-%	0,0	0,0	18,6	22,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,9	17,0	0,0	13,5
25-34	abs.	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1
	rel.	0,0	0,0	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	14,3	50,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	14,3	6,3	0,0	14,3
	+-%	0,0	0,0	18,6	22,9	0,0	0,0	0,0	0,0	69,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,9	0,0	25,9	18,3
35-44	abs.	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0
	rel.	7,1	11,1	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,5	9,1	0,0
	+-%	13,5	20,5	18,6	22,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,2	17,0	0,0	13,5
45-54	abs.	0	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	3	3	2
	rel.	0,0	33,3	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	28,6	18,8	27,3	28,6
	+-%	0,0	30,8	24,8	30,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	19,1	26,3	33,5	18,3
55-64	abs.	0	1	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	4	2	2
	rel.	0,0	11,1	50,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	28,6	25,0	18,2	28,6
	+-%	0,0	20,5	31,0	33,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	21,2	22,8	33,5	25,1
65 a více	abs.	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	5	4	2
	rel.	0,0	44,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	28,6	31,3	36,4	28,6
	+-%	0,0	32,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	22,7	28,4	33,5	21,5
<b>SPOLU: 100%</b>		<b>1</b>	<b>11</b>	<b>2</b>	<b>4</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>5</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>1</b>	<b>8</b>	<b>5</b>	<b>2</b>

Ženy

Tab. č. 8b

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-19	abs.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	rel.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20-24	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25-34	abs.	2	1	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2	1	2	1
	rel.	28,6	4,8	28,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,8	0,0	8,3	3,4
	+-%	33,5	9,1	33,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	29,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,3	0,0	11,1	3,8
35-44	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
45-54	abs.	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
55-64	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
65 a viac	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>SPOLU: 100%</b>		<b>2</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>1</b>



Ženy

Tab. č. 9b

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20-24	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25-34	abs.	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0
	rel.	50,0	0,0	33,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	0,0	50,0	0,0
	+-%	49,0	0,0	37,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	30,0	0,0	49,0	0,0	49,0	0,0	37,7	0,0	0,0	0,0
35-44	abs.	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0
	rel.	25,0	12,5	16,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	0,0	25,0	0,0
	+-%	42,4	22,9	29,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	30,0	0,0	42,4	0,0	42,4	22,9	29,8	0,0	0,0	0,0
45-54	abs.	abs.	1	4	3	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	3	2	1
	rel.	25,0	50,0	50,0	100,0	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	37,5	66,7	25,0	60,0
	+-%	42,4	34,6	40,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33,5	53,3	42,4	42,9	42,4	34,6	40,0	0,0	0,0	0,0
55-64	abs.	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	2
	rel.	0,0	37,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,5	33,3	0,0	40,0
	+-%	0,0	33,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	22,9	53,3	0,0	42,9	0,0	33,5	0,0	0,0	0,0	0,0
65 a viac	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<b>SPOLU:</b>	<b>100%</b>	<b>4</b>	<b>8</b>	<b>6</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>8</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>5</b>

### Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tab. č. 10a

Muži	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	0	0	0	1	1	0	0	2
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	20,0	0,0	0,0	14,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	35,1	0,0	0,0	18,3
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0	0	0	0	0	0	1	1	2
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	25,0	14,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	69,3	42,4	18,3
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	1	0	0	2	0	1	4
	rel.	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	40,0	0,0	25,0	28,6
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	42,9	0,0	42,4	23,7
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	1	0	2	1	1	5
	rel.	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	40,0	50,0	25,0	35,7
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	42,9	69,3	42,4	25,1
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	7,1
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	42,4	13,5
6. Hypertenzia III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
<b>S P O L U</b>	<b>abs.</b>	0	0	0	1	1	1	3	2	8
<b>HYPERTENZIA</b>	abs.	0	0	0	0	1	0	2	1	4
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	50,0	50,0	50,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	69,3	49,0	34,6

Tab. č. 10b

Ženy	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	<b>abs.</b> <b>rel.</b> <b>+-%</b>	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	2 100,0 0,0	2 50,0 49,0	8 42,1 22,2	4 25,0 21,2	3 16,7 17,2	1 3,6 6,9	20 23,0 8,8
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	<b>abs.</b> <b>rel.</b> <b>+-%</b>	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	1 25,0 42,4	4 21,1 18,3	0 0,0 0,0	3 16,7 17,2	1 3,6 6,9	9 10,3 6,4
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	<b>abs.</b> <b>rel.</b> <b>+-%</b>	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	5 26,3 19,8	6 37,5 23,7	6 33,3 21,8	13 46,4 18,5	30 34,5 10,0
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	<b>abs.</b> <b>rel.</b> <b>+-%</b>	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	1 25,0 42,4	2 10,5 13,8	5 31,3 22,7	5 27,8 20,7	7 25,0 16,0	20 23,0 8,8
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	<b>abs.</b> <b>rel.</b> <b>+-%</b>	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	1 6,3 11,9	0 0,0 0,0	4 14,3 13,0	5 5,7 4,9
HYPERTENZIA III (>179 alebo >109)	<b>abs.</b> <b>rel.</b> <b>+-%</b>	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	0 0,0 0,0	1 5,6 10,6	2 7,1 9,5	3 3,4 3,8
<b>S P O L U</b>	<b>abs.</b>	0	0	2	4	19	16	18	28	87
<b>HYPERTENZIA</b>	<b>abs.</b> <b>rel.</b> <b>+-%</b>	<b>0</b> <b>0,0</b> 0,0	<b>0</b> <b>0,0</b> 0,0	<b>0</b> <b>0,0</b> 0,0	<b>1</b> <b>25,0</b> 42,4	<b>2</b> <b>10,5</b> 13,8	<b>6</b> <b>37,5</b> 23,7	<b>6</b> <b>33,3</b> 21,8	<b>13</b> <b>46,4</b> 18,5	<b>28</b> <b>32,2</b> <b>9,8</b>
<b>CELKOM</b>	<b>abs.</b>	0	0	0	3	6	10	6	2	27



**Výsledky hodnotenia skriningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie  
od 1.1.2023 do 31.12.2023**

Tab.č.11a

Muži	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
S P O L U	abs.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	abs.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>HYPERTENZIA</b>	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Tab.č.11b

Ženy	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny	abs.	0	0	0	1	0	1	0	0	2
	rel.	0,0	0,0	0,0	50,0	0,0	25,0	0,0	0,0	28,6

(<120 a <80)	+-%	0,0	0,0	0,0	69,3	0,0	42,4	0,0	0,0	33,5
2. Normálny (120-129 or 80-84)	abs.	0	0	0	1	1	1	0	0	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	50,0	100,0	25,0	0,0	0,0	42,9
	+-%	0,0	0,0	0,0	69,3	0,0	42,4	0,0	0,0	36,7
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	0,0	0,0	14,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	42,4	0,0	0,0	25,9
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	0,0	0,0	14,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	42,4	0,0	0,0	25,9
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	14,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,9
HYPERTENZIA III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
<b>S P O L U</b>	abs.	0	0	0	2	1	4	0	0	7
<b>HYPERTENZIA</b>	abs.	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>1</b>
	rel.	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>25,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>14,3</b>
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	42,4	0,0	0,0	25,9
<b>CELKOM</b>	abs	0	0	0	2	1	4	0	0	

**Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023**

Tab. č. 12a

Dynamika		Cholesterol	Glukóza	Triglyceridy	TK-S	TK-D	HDL	LDL	TC / HDL
<i>Muži</i>	<b>Abs</b>	0	0	0	0	0	0	0	0
	<b>Pokles</b>	<b>Rel</b>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
		+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
		<b>Abs</b>	0	0	0	0	0	0	0
	<b>Nezmenené</b>	<b>Rel</b>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
		+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	<b>Nárast</b>	<b>Abs</b>	0	1	0	0	0	0	0
		<b>Rel</b>	0,0	9,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
		+-%	0,0	17,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	<b>Celkom</b>	<b>100%</b>	0	0	0	0	0	0	0
		<b>Abs</b>	0,0	1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	<b>Pokles</b>	<b>Rel</b>	0,0	9,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0	17,0	0	0	0	0	0	



<i>Spolu</i>	<b>Pokles</b>	<b>Rel</b>	0	0	0	0	0	0	0	0
		<b>+-%</b>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
		<b>Abs</b>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	<b>Nezmenené</b>	<b>Rel</b>	0	0	0	0	0	0	0	0
		<b>+-%</b>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
		<b>Abs</b>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	<b>Nárast</b>	<b>Rel</b>	0	0	0	0	0	0	0	0
		<b>+-%</b>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	<b>Celkom</b>	<b>100%</b>	2	1	2	0,0	0,0	0,0	1	0,0

# **HYGIENA DETÍ A MLÁDEŽE**

## **1. Celkové zhodnotenie činnosti oddelenia HDM**

Činnosť oddelenia HDM bola zameraná predovšetkým na výkony kontrol v zariadeniach pre deti a mládež a zariadeniach školského stravovania. Kontrolované bolo dodržiavanie povinností prevádzkovateľov týchto zariadení v súlade so zákonom č. 355/2007 Z.z. a vykonávacích vyhlášok. Kontroly boli taktiež vykonávané počas organizovania zotavovacích podujatí – letných táborov, lyžiarskych výcvikov a škôl v prírode, ako aj v ostatných typoch zariadení, ktoré dozoruje oddelenie hygieny detí a mládeže.

Aj v roku 2023 sme sa podieľali na plnení Viacročného národného plánu úradnej kontroly potravín a kozmetických výrobkov, vykonávanej orgánmi verejného zdravotníctva. V rámci úradnej kontroly sme vykonávali odber vzoriek potravín a hotových jedál v dozorovaných zariadeniach podľa plánu, vypracovaného oddelením hygieny výživy tunajšieho RÚVZ.

V roku 2023 sme plnili aj mimoriadnu cieleňú kontrolu, zameranú na kontrolu používania múky a mäsa z Ukrajiny v zariadeniach školského stravovania, celkom sme vykonali 32 kontrol v školských jedálňach pri materských, základných, stredných školách a gymnáziách.

Ďalšou z činností bolo sledovanie kvality piesku vo vybraných pieskoviskách regiónu Liptov (bližšie uvedené v kap. 2.2.).

V roku 2023 boli ÚVZ SR pre oddelenia HDM vyhlásené nasledovné programy a projekty:

1. Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia národného akčného plánu prevencie obezity na roky 2015 – 2025.
2. Predaj doplnkových jedál v školských bufetoch.
3. Úrazy u detí v SR.
4. Monitorovanie kvality vnútorného prostredia v predškolských zariadeniach.

Vyhodnotenie projektov bolo spracované samostatne.

V roku 2023 boli oddelením HDM uložené pokuty rozhodnutím v sume 1 500,- € a blokové pokuty v sume 665,- €.

## **2. Činnosť presahujúca rámec štátneho zdravotného dozoru, osobitná činnosť a agenda (tab.č.1)**

### **Účasť na odborných podujatiach**

V roku 2023 sme sa zúčastnili odbornej konferencie: XX. Celoštátnej odbornej konferencie Slovenskej komory medicínsko-technických pracovníkov, ktorá sa konala v dňoch 17. – 18. apríla 2023 v Banskej Bystrici. Tiež sme sa v priebehu roka zúčastňovali odborných seminárov, organizovaných jednotlivými oddeleniami RÚVZ, celkom sme sa v roku 2023 zúčastnili 5 seminárov.

## **Činnosti na úseku výchovy ku zdraviu**

Na úseku výchovy ku zdraviu samostatné prednášky neboli realizované.

## **Úlohy vyplývajúce z požiadaviek ÚVZ SR**

V rámci plnenia úloh vyplývajúcich z požiadaviek ÚVZ SR sme vykonávali mimoriadnu cieľnú úlohu, zameranú na kontrolu používania mäsa a múky z Ukrajiny.

Spracovávali sme správy o plnení Programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR (za rok 2023) a údaje v rámci výkazníctva (za 1. polrok a celý rok 2023).

## **Odborné stanoviská, expertízy**

V roku 2023 bolo na základe požiadaviek obcí a iných právnických a fyzických osôb vydaných 66 odborných stanovísk a vyjadrení (problematika týkajúca sa zariadení pre deti a mládež, podmienok organizovania zotavovacích, športových a iných hromadných podujatí pre deti, prevádzky detských interiérových a exteriérových ihrísk, podmienok prípravy stravy pre seniorov a deti zo sociálne znevýhodneného prostredia v zariadeniach školského stravovania, zaradenie do siete škôl a školských zariadení a pod.).

## **Odborná a metodická činnosť**

V rámci odbornej metodickej činnosti boli vykonávané konzultácie, celkovo sme v roku 2023 realizovali 632 konzultácií. Konzultácie boli poskytované jednak pre zariadenia pre deti a mládež a jednak pre verejnosť. Zariadenia pre deti a mládež boli usmerňované hlavne vo veci postupu pri prerušovaní výchovno-vzdelávacieho procesu, postupu pri organizovaní letných a zimných zotavovacích podujatí, vypracovávaní prevádzkových poriadkov, pri vykonávaní stavebných úprav objektov a pod.

## **Iné činnosti**

- činnosť súvisiaca s prípravou a realizovaním skúšok na získanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti osôb

V roku 2023 sa konali skúšky odbornej spôsobilosti 10 krát. Vyskúšaných bolo celkom 282 osôb, vydaných bolo 238 osvedčení o odbornej spôsobilosti (44 osôb nevyhovelo písomnej časti skúšky). O vydanie duplikátu požiadalo 46 osôb. Za rok 2023 bolo vo veci podaných žiadostí o preskúšanie odbornej spôsobilosti vydaných 14 rozhodnutí o vrátení správneho poplatku a 48 rozhodnutí o zastavení konania.

## **2.1. Zhodnotenie školského mliečného programu**

Školské jedálne sa podieľajú na školskom mliečnom programe v zmysle Nariadenia vlády SR č. 339/2008 Z.z. o poskytovaní pomoci na podporu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov pre deti v materských školách, pre žiakov na základných školách a pre žiakov na stredných školách a v zmysle Nariadenia vlády SR č. 342/2009 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa NV SR č. 399/2008 Z.z. V rámci tohto programu je mlieko resp. jogurty poskytované len pre stravujúcich sa žiakov. Do uvedeného programu bolo v roku 2023 zapojených celkovo 97

školských jedálni, s počtom stravujúcich sa žiakov 10 810. Oproti roku 2022 došlo k zvýšeniu počtu zapojených školských jedálni aj žiakov (v roku 2022 bolo zapojených 92 školských jedálni s počtom žiakov 9 080 žiakov). V rámci výkonu ŠZD neboli zistené nedostatky v manipulácii s mliekom resp. mliečnymi výrobkami pri realizácii tohto programu. K uvedenému prispieva aj skutočnosť, že program je zabezpečený prostredníctvom školských jedálni, kde sú vytvorené vyhovujúce podmienky na skladovanie (dostatok chladiacich zariadení, dodržanie chladiaceho reťazca, kontrola doby spotreby a pod.) a manipuláciu vykonávajú pracovníci, ktorí sú zdravotne a odborne spôsobilí.

V niektorých školách je realizovaná aj tzv. mliečna liga DANONE. V roku 2023 bola do ligy zapojená iba 1 škola s počtom žiakov 153 (rovnako aj v roku 2022 bola zapojená iba 1 škola, s počtom žiakov 158).

V niektorých školách sú inštalované mliečne automaty RAJO, v roku 2023 bolo v našom regióne prevádzkovaných 7 automatov v 5 školách a ponúkali mlieka pre 2 245 žiakov (v roku 2022 boli automaty prevádzkované tiež v 5 školách, celkom 6 automatov a ponúkali mlieko pre 1 796 žiakov), tu došlo k nárastu počtu zapojených žiakov.

### Zhodnotenie školského mliečného programu v roku 2023

Druh zariadenia	Počet škôl, zapojených do školského mliečného programu	Podmienky	
		vyhovujú (počet)	nevyhovujú (počet)
MŠ	58	58	0
ZŠ	36	36	0
SŠ	0	0	0
Iné	3	3	0
<b>Spolu</b>	<b>97</b>	<b>97</b>	<b>0</b>

## 2.2. Zhodnotenie stavu pieskovísk

V regióne Liptov je celkom 195 pieskovísk, z toho 113 v predškolských zariadeniach a 82 pieskovísk vybudovaných v rámci občianskej vybavenosti. V roku 2023 bola vykonaná úprava vonkajšieho areálu, vrátane pieskoviska, v Materskej škole Vavrišovo, Materskej škole Jakubovany a Súkromnej materskej škole Stonožka Liptovský Mikuláš. Na všetkých verejných pieskoviskách bol v jarnom období roku 2023 doplnený, resp. úplne vymenený piesok.

V roku 2023 bolo odobratých a vyšetrených 25 vzoriek piesku. Z pieskovísk, vybudovaných v rámci občianskej vybavenosti, bolo odobratých 14 vzoriek, z pieskovísk predškolských zariadení bolo odobratých 11 vzoriek.

Odobraté vzorky boli vyšetrené v zmysle vyhlášky č. 521/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na pieskoviská. Požiadavkám citovanej vyhlášky vyhovelo 21 vzoriek, nevyhoveli 4 vzorky piesku, z toho 3 vzorky z verejných pieskovísk v meste Ružomberok, z dôvodu mikrobiálneho resp. parazitárneho znečistenia piesku – prekročenia najvyššieho prípustného množstva termotolerantných koliformných baktérií a prítomnosti vajčiek geohelminotov. Jedna vzorka nevyhovela z pieskoviska predškolského zariadenia z dôvodu parazitárneho znečistenia piesku. Prevádzkovateľom pieskovísk boli vydané pokyny na vykonanie opatrení, ktoré zabezpečia odstránenie mikrobiálneho znečistenia piesku.

Prevádzkovatelia písomne informovali RÚVZ o vykonaných opatreniach. V pieskovisku v predškolskom zariadení bol realizovaný opakovaný odber, ktorý potvrdil nezávadnosť piesku.

### Zhodnotenie stavu vyšetrených pieskovísk v roku 2023

Miesto odberu	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Počet nevyhovujúcich vzoriek z celkového počtu vyšetrených vzoriek vzhľadom na prítomnosť:		
		Termotolerantné koliformné baktérie	Fekálne streptokoky	Salonella sp. Geohelminty (vajíčka, larvy)
Pieskoviská v MŠ	11	0	0	1
Verejné pieskoviská	14	1	0	2
SPOLU:	25	1	0	3

### 2.3. Zhodnotenie sortimentu v školských bufetoch

Školské bufety sú zriadené len v stredných odborných školách, ich počet bol 8. V roku 2022 bol počet bufetov 9, prevádzku prerušil bufet v Hotelovej akadémii v Liptovskom Mikuláši. V roku 2023 boli kontroly v bufetoch zamerané na ponúkaný sortiment, nakoľko bola uvedená do platnosti nová vyhláška č. 75/2023, ktorá o.i. stanovila aj sortiment v školských bufetoch, vrátane predaja doplnkových jedál.

Celkom sme vykonali 21 kontrol, z toho 5 kontrol bufetov a 16 kontrol v školách, kde sú umiestnené automaty (celkom bolo kontrolovaných 26 automatov, nakoľko v niektorých školách je umiestnených viac automatov). Predaj sortimentu, ktorý nie je možné ponúkať podľa vyhlášky č. 75/2023 Z.z. (predaj nápojov s obsahom kofeínu, taurínu, chinínu, výrobkov s obsahom majonézy a pod.) nebol zistený v žiadnom kontrolovanom zariadení. V 2 bufetoch a 7 automatoch nebol dodržaný sortiment tak, aby cukrovinky a slané výrobky nepresiahli 50% sortimentu. V žiadnom z kontrolovaných bufetov nebola zabezpečená vlastná výroba pokrmov rýchleho občerstvenia, lahôdkárskych výrobkov a vyprážených jedál, v 1 bufete je vykonávané dopekávanie mrazených slaných a sladkých pekárenských výrobkov.

Ovocie v čerstvom stave bolo ponúkané len v 2 bufetoch, čerstvá zelenina nebola ponúkaná v žiadnom bufete. V žiadnom z kontrolovaných bufetov nebola umiestnená informačná plocha na podporu zdravého životného štýlu.

Po vykonaných kontrolách bufetov a automatov možno konštatovať, že prevažuje počet zariadení, v ktorých je sortiment v súlade s citovanou vyhláškou, niektorí prevádzkovatelia pristúpili k úprave sortimentu. V prípadoch nedodržania sortimentu (u 2 bufetov a 7 automatov) bolo prevádzkovateľom uložené upraviť sortiment v súlade s vyhláškou č.75/2023 Z.z. a prevádzkovateľom bufetov bolo uložené umiestniť informačné plochy na podporu zdravého životného štýlu.

Zo školských bufetov bola v roku 2023 odobratá 1 vzorka, vyhovela mikrobiologickým požiadavkám podľa kritérií hygieny procesu výroby a kritérií bezpečnosti potravín v súlade s PK SR.

## Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť



## ( tab. č. 2 a 3 )

Celkový počet zariadení, dozorovaných oddelením HDM je 1 245 (okres Liptovský Mikuláš a okres Ružomberok). Z uvedeného počtu je 371 neštátnych zariadení.

Kontrolná činnosť bola v roku 2023 vykonávaná v nasledovných zariadeniach:

- vo všetkých typoch zariadení pre deti a mládež (v prevádzkach do 6 rokov, v predškolských a v školských zariadeniach a pod.)
- v zariadeniach školského stravovania (školské jedálne a výdajné školské jedálne) pri všetkých typoch škôl
  - v školských bufetoch a automatoch
  - v miestach výkonu praktického vyučovania žiakov
  - v zariadeniach a lokalitách, kde prebiehali letné zotavovacie podujatia, pokiaľ ich konanie bolo povolené
    - na vonkajších ihriskách a pieskoviskách
    - v zariadeniach mimoškolskej výchovy
    - v iných typoch prevádzok ako sú autoškoly a pod.

Celkový počet kontrol vykonaných v roku 2023 bol 306. Z toho bolo 234 kontrol vykonaných v rámci štátneho zdravotného dozoru (tu sú zahrnuté aj kontroly dodržiavania ustanovení zákona č. 377/2004 Z z. o ochrane nefajčiarov v znení neskorších predpisov - 43 kontrol) a 72 kontrol bolo vykonaných v rámci úradnej kontroly potravín. Pri kontrolách v zariadeniach školského stravovania a pracoviskách praktického vyučovania odboru cukrár bol vykonávaný aj odber vzoriek hotových pokrmov a cukrárskych výrobkov na mikrobiologické vyšetrenie podľa kritérií hygieny procesu výroby a kritérií bezpečnosti potravín v súlade s PK SR. Celkový počet odobratých vzoriek v roku 2023 bol 53, z toho 28 vzoriek potravín a 25 vzoriek piesku (uvedené v tabuľke č. 2, v kolónke č.6). V rámci 28 vzoriek potravín bolo odobratých:

6 vzoriek cukrárenských výrobkov,  
1 vzorka lahôdkárskych výrobkov a  
21 vzoriek hotových pokrmov (z toho 15 vzoriek pokrmov s tepelnou úpravou a 6 vzoriek hotových pokrmov bez tepelnej úpravy).

Všetky odobraté vzorky vyhoveli mikrobiologickým požiadavkám podľa PK SR.

V tabuľke č. 2, v kolónke č. 7 sú uvedené iné výkony v počte 411, ktoré zahŕňajú vydané rozhodnutia, týkajúce sa oddelenia hygieny detí a mládeže. Okrem uvedených rozhodnutí bolo vydaných 62 rozhodnutí vo veci odbornej spôsobilosti (zastavenie konania, vrátenie správneho poplatku).

## ŠPECIÁLNA ČASŤ:

### 1. Analýza hygienickej situácie v zariadeniach pre deti a mládež

#### (tab. č. 3 a 4)

#### ÚSEKY:

##### Prevádzkárne do 6 rokov (detské jasle)

Do tejto kategórie zaradíme zariadenia starostlivosti o deti do 3 rokov veku (predtým jasle). V regióne boli v roku 2023 v prevádzke 4 zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku (v roku 2022 bol počet zariadení 6), z toho sú 2 zariadenia súkromné a 2 štátne. Svoju činnosť ukončili 2 zariadenia a to: Súkromné detské jasličky, Čutkovská ul.,

Ružomberok a Súkromné zariadenie starostlivosti o deti do 3 rokov veku Lobelka, ul. SNP 9, Liptovský Mikuláš.

Celková kapacita týchto zariadení je 71 detí (pôvodná kapacita bola 96 detí). Hygienická situácia v nich je vyhovujúca.

V zariadeniach starostlivosti o deti do 3 rokov veku boli v roku 2023 vykonané 3 kontroly v rámci štátneho zdravotného dozoru. K výraznému zlepšeniu hygienickej situácie došlo v detských jasliach v meste Liptovský Mikuláš, kde boli realizované stavebné úpravy. Došlo k zatepleniu obidvoch budov jaslí, vymenené boli okná, elektroinštalácia, prestrešená bola terasa. Taktiež došlo z zväčšeniu priestorov kuchyne, jedálne a administratívnych priestorov pre personál, doplnené bolo technologické vybavenie do kuchyne.

## **Materské školy**

V regióne bolo v roku 2023 v prevádzke 83 materských škôl (rovnaký počet ako v roku 2022), z toho je 11 neštátnych - 7 súkromných a 4 cirkevné. Počet detí v materských školách v roku 2023 bol 4 325 (v roku 2022 bol 4 384 detí), vek detí od 2,5 do 6 rokov.

V niektorých materských školách došlo k zvýšeniu kapacity v súvislosti s nadobudnutím účinnosti novej vyhlášky č. 75/2023 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež (napr. v Súkromnej materskej škole Lobelka Liptovský Mikuláš, Materskej škole Kráľova Lehota, Materskej škole Liptovský Ondrej, Materskej škole Liptovská Kokava, Materskej škole Lisková, Materskej škole Lúčky). V niektorých materských školách došlo zvýšeniu kapacity z dôvodu zriadenia nových tried, napr. v Materskej škole Bešeňová, Materskej škole Liptovské Sliače. V týchto materských školách boli nové triedy uvedené do prevádzky a schválené boli prevádzkové poriadky. K zvýšeniu kapacity došlo aj v materskej škole v Partizánskej Ľupči, kde boli realizované stavebné úpravy a prístavba materskej školy.

Po vykonaných dozoroch v materských školách v roku 2023 možno konštatovať, že hygienická situácia v nich je vyhovujúca, priestory sú udržiavané, vykonávané je pravidelné maľovanie a údržba, napr. v Materskej škole Vavrišovo, Súkromnej materskej škole Stonožka v Liptovskom Mikuláš, Materskej škole Veterná Poruba, Materskej škole na ul. Bernoláka v Ružomberku, Súkromnej materskej škole TatraKUK v Ružomberku, Materskej škole sv. Lujzy v Ružomberku (maľovanie priestorov), v niektorých je vykonávaná postupná výmena nábytku (napr. v Materskej škole na ul. Bernoláka v Ružomberku, Materskej škole Liptovské Sliače, Materskej škole Bešeňová).

V materských školách bolo v roku 2023 vykonaných celkom 43 kontrol.

## **Základné školy**

V regióne je spolu 49 základných škôl, z toho 4 cirkevné a 3 súkromné (v roku 2022 bol počet základných škôl rovnaký). Počet žiakov navštevujúcich základné školy v roku 2023 bol 10 970 (v roku 2022 bol 10 820 žiakov).

Stavebné úpravy boli vykonané v objekte Základnej školy v Partizánskej Ľupči, kde prístavbou vznikli nové šatne pre žiakov školy a odborná učebňa (dielne). Šatne boli vybavené novými šatníkovými skrinkami.

V objekte Súkromnej základnej školy Felix v Liptovskom Mikuláši bola uvedená do prevádzky nová výdajná školská jedáleň.

V základných školách boli v roku 2023 vykonané 4 kontroly v rámci štátneho zdravotného dozoru, k zhoršeniu hygienickej situácie nedošlo.

## **Gymnázia**

V regióne bolo v roku 2023 v prevádzke 6 gymnázií (rovnaký počet ako v roku 2022), z toho sú 2 cirkevné a 1 súkromné. Počet žiakov navštevujúcich tieto školy v roku 2023 bol 1 830 (v roku 2022 bol 1 809 žiakov). K zlepšeniu hygienickej situácie došlo v Gymnázium sv. Andreja v Ružomberku, kde je vykonávaná postupná rekonštrukcia učební (maľovanie učební, výmena nábytku, vykurovacích telies, v niektorých učebniach aj výmena osvetlenia a inštalácia akustických prvkov). Rekonštruovaná bola aj telocvičňa pri uvedenom gymnázium. Plánované je zriadenie výdajnej školskej jedálne pri gymnázium, vydané bolo súhlasné stanovisko RÚVZ k zaradeniu výdajnej školskej jedálne do siete škôl a školských zariadení SR. Hygienická situácia v gymnáziách je vyhovujúca. V gymnáziách boli v roku 2023 vykonané 2 kontroly.

## **Stredné odborné školy**

V regióne bolo v roku 2023 v prevádzke 13 stredných odborných škôl (SOŠ), z toho je jedna cirkevná a jedna súkromná (počet SOŠ bol rovnaký aj v roku 2022). Počet žiakov v SOŠ v roku 2023 bol 3 490 (v roku 2022 bol 3 514). K zhoršeniu hygienickej situácie v SOŠ nedošlo.

## **Jazykové školy**

V regióne je 6 jazykových škôl - z toho 1 štátna pri Gymnázium M.M.Hodžu v Liptovskom Mikuláši a 5 súkromných (rovnaký počet ako v roku 2022).

## **Miesta výkonu praktického vyučovania**

V roku 2023 stredné odborné školy prevádzkovali 192 pracovísk praktického vyučovania. PPV sú zriadené jednak pri SOŠ – ich počet je 31 a jednak PPV u iných PO a FO – ich počet je 161. Počet PPV je získaný údajov, ktoré nám poskytli jednotlivé SOŠ. V uvedenom počte PPV sú zahrnuté aj pracoviská duálneho vzdelávania, ktorého sa zúčastňujú žiaci Obchodnej akadémie a Hotelovej akadémie v Liptovskom Mikuláši a žiaci Obchodnej akadémie v Ružomberku.

V roku 2023 bol dozor vykonaný v PPV - cukrárskej výrobni a školskej jedálni pri Spojenej škole, Scota Viatora v Ružomberku, spojený s odberom vzoriek cukrárenských výrobkov.

## **Špeciálne školy**

V regióne máme 14 škôl pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, s počtom žiakov 600. Počet žiakov je porovnateľný s predchádzajúcim rokom (v roku 2022 bol počet žiakov 592, počet škôl bol rovnaký). Z vedeného počtu škôl sú 4 internátne.

V Základnej škole internátnej pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou v Jamníku bolo vykonané maľovanie a výmena nábytku v učebniach.

Ku školám pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami zaraďujeme v zmysle zákona č. 245/2008 Z.z. aj špeciálne triedy v materských, základných a stredných školách pre deti s nadaním (intelektovým resp. športovým). V roku 2023 bolo takýchto tried spolu 7, išlo o triedy pre žiakov s intelektovým nadaním v Základnej škole, Dončova, Ružomberok.

V špeciálnych školách boli v roku 2023 vykonané 3 kontroly.

## **Fakulty VŠ**

V regióne boli v roku 2023 boli v prevádzke 3 fakulty vysokých škôl (rovnaký počet ako v roku 2022). Išlo o fakulty pri Katolíckej univerzite v Ružomberku a to: filozofická, pedagogická a zdravotníctva.

Fakulty navštevovalo spolu 2 328 študentov, čo je mierne nižší počet študentov ako bolo v roku 2022, kedy fakulty navštevovalo 2 465 študentov.

## **Zariadenia a prevádzky mimoškolskej výchovy a vzdelávania a základné umelecké školy**

Medzi zariadenia mimoškolskej výchovy a vzdelávania zaraďujeme školské kluby detí (ŠKD) a centrá voľného času (CVC). V roku 2023 bolo v prevádzke 56 ŠKD (v roku 2022 bolo v prevádzke 51 ŠKD) a 37 CVC (rovnaký počet ako v roku 2022). Školské kluby detí sú zriadené pri základných a špeciálnych školách, buď v samostatných priestoroch, prípadne sa na tento účel využívajú kmeňové učebne. Štátny zdravotný dozor v školských kluboch detí je vykonávaný v súčinnosti s výkonom dozoru v škole.

V roku 2023 bolo prevádzkovaných 88 pracovísk ZUŠ (rovnaký počet ako v roku 2022). V zariadeniach mimoškolskej činnosti boli v roku 2023 vykonané 2 kontroly.

## **Ubytovacie zariadenia**

V roku 2023 bolo v prevádzke 18 ubytovacích zariadení (rovnaký počet ako v roku 2022). K ubytovacím zariadeniam zaraďujeme všetky ubytovacie zariadenia pri stredných, vysokých a špeciálnych školách, ako aj ubytovacie zariadenia pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež. Celková ubytovacia kapacita týchto zariadení je 1 792 miest.

Počet ubytovaných v roku 2023 bol 1 345, čo je 75,06 % vyťaženosť (v roku 2022 bol počet ubytovaných 1 403). Ani v jednom ubytovacom zariadení nedošlo za sledované obdobie k prekročeniu ubytovacej kapacity.

## **Zariadenia sociálnych služieb a zariadenia na vykonávanie opatrení sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately**

V roku 2023 bolo v prevádzke 12 zariadení sociálnych služieb a to: Komunitné centrum „Nový svet – Hlboké“, Komunitné centrum vo Važci, Dom Charitas sv. Kláry v Liptovskom Mikuláši, Nízkoprahové centrum pre deti a rodinu v Ružomberku, Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých na ul. Sv. Anny v Ružomberku, Komunitné centrum na Madačovej ulici v Ružomberku, Komunitné centrum na ul. Bernoláka 18 v Ružomberku, Centrum včasnej intervencie na ul. Jefremovskej v Liptovskom Mikuláši, Detské centrum Samuel vo Važci a Centrum včasnej intervencie na Námestí A. Hlinku v Ružomberku, Špecializované sociálne poradenstvo na ul. Majere 5 v Ružomberku a Nízkoprahové centrum na ul. Sládkovičovej 12 v Ružomberku.

V regióne je zriadených 14 centier pre deti a rodiny (predtým detské domovy), v ktorých je prevádzkovaných 16 samostatných výchovných skupín (vek klientov od 0 – do 25 rokov) s celkovou kapacitou 160 miest. Sú umiestnené v rodinných domoch, hygienické podmienky sú v nich vyhovujúce.

## **Špeciálne výchovné zariadenia**

V regióne boli v roku 2023 v prevádzke 2 špeciálne zariadenia a to Diagnostické centrum v Ružomberku a Liečebno-výchovné sanatórium, Ľubochňa – dolina, v ktorých bolo

umiestnených 72 detí (rovnaký počet ako v roku 2022). Hygienické podmienky v obidvoch zariadeniach sú vyhovujúce.

K špeciálnym výchovným zariadeniam zaraďujeme aj centrá pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie a centrá špeciálno-pedagogického poradenstva. Takýchto centier bolo v roku 2023 v prevádzke 12 (rovnaký počet ako v roku 2022). V špeciálnych výchovných zariadeniach boli v roku 2023 vykonané 2 kontroly.

### **Zotavovacie podujatia a školy v prírode**

V roku 2023 bolo organizovaných 331 zotavovacích podujatí, čo je porovnateľný počet s rokom 2022, kedy bolo organizovaných 322 podujatí. Dve zimné zotavovacie podujatia (lyžiarske výcviky) neboli schválené orgánom verejného zdravotníctva.

Problematika zotavovacích podujatí je bližšie popísaná v bode č. 6.

### **Zariadenia školského stravovania**

Zariadení školského stravovania (školských jedální a výdajných školských jedální) bolo v roku 2023 v prevádzke 138 (rovnaký počet ako v roku 2022).

Vo viacerých školských jedálňach a výdajných školských jedálňach bola v roku 2023 vykonaná výmena opotrebovaného technologického vybavenia resp. vybavenie bolo doplnené vo:

- VŠJ pri Súkromnej základnej škole Felix, Liptovský Mikuláš
- ŠJ pri Materskej škole, Veterná Poruba
- ŠJ pri Materskej škole, Jakubovany
- ŠJ pri Zariadení starostlivosti o deti do 3 rokov veku Mikulášik, Liptovský Mikuláš
- ŠJ pri Základnej škole s materskou školou, Pribylina
- ŠJ pri Základnej škole s materskou školou, Partizánska Ľupča

Štátny zdravotný dozor v zariadeniach školského stravovania bol zameraný na dodržiavanie platných opatrení na ochranu verejného zdravia pri príprave a výdaji stravy, vykonaných bolo 88 kontrol. Úradných kontrol v zariadeniach školského stravovania bolo vykonaných 72, v rámci nich bol vykonávaný aj odber vzoriek. Odoberaných bolo 21 vzoriek hotových pokrmov. Problematika školského stravovania je bližšie popísaná v bode č. 5.

### **Zariadenia rýchleho občerstvenia**

Medzi zariadenia rýchleho občerstvenia zaraďujeme všetky formy ambulantného predaja a bufety v školách. V roku 2023 bolo v prevádzke 8 zariadení (v roku 2022 bol počet zariadení 9, prerušená bola prevádzka bufetu v Hotelovej akadémii v Liptovskom Mikuláši, z dôvodu rekonštrukcie školy).

V bufetoch bolo v roku 2023 vykonaných 6 kontrol. Riešený bol 1 podnet na nevyhovujúci sortiment v automate v základnej škole v Ružomberku.

## **Telocvične pri školách**

Do uvedenej kategórie zaraďujeme areály na výučbu telesnej výchovy pri školách, jednak vnútorné (telocvične), ktorých bolo v roku 2023 v prevádzke 69 a jednak vonkajšie areály (multifunkčné ihriská, bežecké dráhy a pod.), ktorých bolo v prevádzke 71.

K zlepšeniu hygienickej situácie došlo v telocvični pri Gymnázium sv. Andreja v Ružomberku. Vymenená bola podlaha, elektroinštalácia, osvetľovacie telesá, vykurovacie telesá, okná, rekonštruované boli šatne aj sprchy.

## **Ostatné**

Medzi ostatné zariadenia, ktorých je 321 boli zaradené: materské a opatrovateľské centrá, autoškoly, Akadémie vzdelávania, rekreačné zariadenia, ktoré dozoruje odd. HDM, tanečné školy, detské pieskoviská a dopravné ihriská, detské interiérové herne a pod.

Štátny zdravotný dozor bol v roku 2023 vykonávaný hlavne v rekreačných zariadeniach, v ktorých sa uskutočňovali zotavovacie podujatia, na vonkajších areáloch predškolských zariadení a detských ihrísk, ktorý bol spojený s odberom vzoriek piesku z pieskovísk.

## **2. Zhodnotenie zmennosti na školách**

(tab.č.5)

Zmenného vyučovania sa v základných školách v školskom roku 2023/2024 nezúčastňujú žiaci žiadnej školy v okrese Liptovský Mikuláš a Ružomberok.

## **3. Zásobovanie vodou v zariadeniach pre deti a mládež**

(tab.č.6)

Z počtu zariadení 1 245 je na verejný vodovod napojených 1 227, čo predstavuje 98,55 %, 25 zariadení je napojených na individuálny vodný zdroj.

Problémy s kvalitou vody neboli v roku 2023 riešené, kvalita vody na odberových miestach je pravidelne kontrolovaná oddelením HŽP.

## **4. Výskyt dusičnanovej methemoglobinémie**

(tab.č.7)

V roku 2023 sa v regióne nevyskytlo žiadne ochorenie na dusičnanovú methemoglobinémiu.

## **5. Stravovanie detí a mládeže**

(tab. č. 8/a, 8/b,8/c, 8/d)

Z počtu 540 zariadení (uvedených v tab. č.8/a) má 100 vlastné stravovacie zariadenie, do 38 sa strava dováža, 62 zariadení má zabezpečené stravovanie v inom účelovom zariadení (ŠJ pri MŠ, ZŠ, SOŠ, ŠI a v iných zariadeniach spoločného stravovania) a 7 zariadení má zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zariadení. V kolónke č. 10 tabuľky č.8/a je celkový počet 336 zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie, v skutočnosti však ide o poradne a všetky zariadenia v kategórii ostatné, t.j. autoškoly, materské centrá a pod.

V tabuľke č.8/b – kategorizácia zariadení spoločného stravovania sú hodnotené podmienky 100 stravovacích zariadení detí a mládeže. Z uvedeného počtu do I. kategórie bolo zaradených 77 prevádzok, do II. kategórie 23 prevádzok (do III. kategórie nemáme zaradené žiadne zariadenie).

V tabuľke č.8/c – kategorizácia výdajní stravy, sú hodnotené podmienky 38 výdajní stravy, z toho 27 je zaradených do I. kategórie a 11 do II. kategórie (do III. kategórie nemáme zaradené žiadne zariadenie).

V tabuľke č. 8/d je uvedený počet stravujúcich sa detí a mládeže. Podľa získaných podkladov k výročnej správe najmenej stravujúcich sa je medzi študentmi VŠ – z celkového počtu 2 328 študentov sa stravuje len 395, čo je 16,97% (v roku 2022 sa z počtu 2 465 študentov stravovalo 389, čo predstavovalo 15,78% študentov). Z celkového počtu 3 490 žiakov stredných odborných škôl sa stravuje len 1 545, čo je 44,27 % žiakov. Tu možno konštatovať mierny nárast počtu stravujúcich sa žiakov s predchádzajúcim rokom (v roku 2022 sa z počtu 3 514 žiakov stravovalo 1 409, čo predstavovalo 40,10%). Rovnako je mierny nárast v počte stravujúcich sa žiakov v základných školách, kde sa z celkového počtu 10 970 žiakov stravuje 8 584, čo je 78,25 % (v roku 2022 sa stravovalo 7 924 žiakov, čo predstavovalo 73,23%). Mierny pokles je v porovnaní s predchádzajúcim rokom v počte stravujúcich sa žiakov gymnázií, z počtu 1 830 žiakov sa stravuje 923, čo je 50,13% (v roku 2022 to bolo 52,13 % žiakov). Porovnateľný je počet stravujúcich sa detí v materských školách, z počtu 4 325 detí sa stravuje 4 287, čo je 99,12% (v roku 2022 sa stravovalo 98,27% detí). 100 % detí sa stravuje v zariadeniach starostlivosti o deti do 3 rokov veku (predtým jasle). V roku 2023 bolo v zariadeniach školského stravovania (školské jedálne a výdajné školské jedálne) vykonaných 88 kontrol. V rámci úradnej kontroly potravín bolo odobratých 21 vzoriek hotových pokrmov, všetky vzorky vyhoveli mikrobiologickým požiadavkám.

## **6. Zotavovacie podujatia pre deti a mládež**

( tab. č. 9/a, 9/b)

Úroveň organizovania zotavovacích podujatí je možné porovnávať s predchádzajúcim rokom. Organizované boli letné aj zimné zotavovacie podujatia – školy v prírode, letné tábory a lyžiarske výcviky.

V roku 2023 bolo organizovaných 331 zotavovacích podujatí, 2 podujatia (lyžiarske výcviky) neboli schválené rozhodnutím RÚVZ. Spolu sa rekreovalo 15 798 detí (v roku 2022 sa konalo 322 zotavovacích podujatí, rekreovalo sa 13 507 detí).

Podujatia prebiehali v účelových rekreačných zariadeniach, zariadeniach cestovného ruchu a organizovaný bol aj jeden letný stanový tábor. Počas konania zotavovacích podujatí sa nevyskytli žiadne epidémie. S organizátormi lyžiarskych výcvikov, ktorí nepožiadali o posúdenie podujatí, bolo začaté správne konanie vo veci uloženia sankcie za porušenie povinností organizátora podujatia podľa § 25 zákona č. 355/2007 Z.z.

## **7. Zhodnotenie hygienickej situácie zariadení pre deti a mládež a životných a pracovných podmienok detí a mládeže.**

V roku 2023 trend obnovy zariadení pre deti a mládež prebiehal minimálne. Ukončené boli niektoré rekonštrukcie objektov materských, základných a stredných odborných škôl, zahájené ešte v roku 2022 (konkrétne školské zariadenia, v ktorých boli v roku 2023 vykonané stavebné úpravy sú uvedené pri jednotlivých typoch zariadení pre deti a mládež, v špeciálnej časti, kapitola Analýza hygienickej situácie v zariadeniach pre deti a mládež).

Napriek vyššie uvedenému je možné konštatovať, že hygienická situácia v zariadeniach pre deti a mládež je vyhovujúca, nakoľko v predchádzajúcich rokoch bol trend obnovy zariadení intenzívny. Za rok 2023 nedošlo k zhoršeniu hygienickej situácie ani haváriám v objektoch škôl. V regióne nemáme zariadenia so závažnými hygienickými nedostatkami, ktoré by mohli ovplyvniť zdravie detí a mládeže.

## **8. Mimoriadne protiepidemické opatrenia v zariadeniach pre deti a mládež**

V roku 2023 sa v zariadeniach pre deti a mládež vyskytla 1 epidémia:

1. Rotavírusová enteritída v Materskej škole, ul. Bernoláka 17, Ružomberok  
Dňa 18.01.2023 bol pri epidemiologickom šetrení zistený zvýšený výskyt gastrointestinálnych príznakov u detí v kolektíve materskej školy na ul. Bernoláka 17 v Ružomberku. Z celkového počtu 104 detí a 19 zamestnancov ochorelo 9 detí. Klinický obraz bol bez teploty, dominovalo zvracanie, bolesti brucha a hnačky. Prvé príznaky ochorenia boli od 10.01.2023, posledné ochorenie pribudlo 18.01.2023. Ochorenia mali rýchly priebeh. Rotavírus bol potvrdený mikrobiologickým vyšetrením stolice u jedného dieťaťa. Hospitalizovaný nebol nikto. V materskej škole bol vykonaný štátny zdravotný dozor, nariadené boli protiepidemické opatrenia.

Kontrola fajčenia podľa zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

<b>Celkový počet vykonaných kontrol fajčenia:</b>	<b>43</b>
<b>Počet uložených sankcií na základe priestupkového konania:</b>	<b>0</b>
<b>Výška pokút v rámci priestupkového konania:</b>	<b>0</b>
<b>Počet uložených sankcií v rámci správneho konania:</b>	<b>0</b>
<b>Výška pokút v rámci správneho konania:</b>	<b>0</b>

### **Publikačná a prednášková činnosť za odbor príslušného RÚVZ v SR - HDM**

1. Konkrétne publikačnú činnosť uvádzať podľa normy STN ISO 690,  
**Bibliografické odkazy - 0**
2. **Prednášková činnosť – 0**





Tab. 1. Špecializované úlohy úradov verejného zdravotníctva (§§ 10,11 zák. č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.)

úsek činnosti	úlohy vyplývajúce z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR	Odborné stanoviská, expertízy	konceptná činnosť	počet riešených úloh, programov a projektov	počet vyšetrených detí v rámci úloh a programov	Odborná a metodická činnosť			účasť na odborných podujatiach	činnosť krajských odborníkov	publikačná činnosť	spolupráca s masovo-komunikačnými prostriedkami	výchova ku zdraviu	iné
						5	6	7						
	1	2	3	04.1	04.2	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<b>S p o l u</b>		66	0	2	0	632	0	2	1	0	0	0	0	0

Tab. 2 Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Celkový počet výkonov				
		1	2	3	4	5	6	7
1.	Prevádzkarne do 6 r. <sup>a)</sup>	4	2	3	0	0	0	3
2.	Materské školy	83	11	43	0	0	10	25
3.	Základné školy	49	7	4	0	0	0	4
4.	Gymnázia	6	3	2	0	0	0	0
5.	SOS <sup>b)</sup>	13	2	0	0	0	0	1
6.	Jazykové školy	6	5	0	0	0	0	0
7.	Miesta výkonu praktického vyučovania	192	100	1	0	0	6	0
8.	Špeciálne školy <sup>c)</sup>	21	1	3	0	0	0	0

9.	Fakulty vysokých škôl	3	3	0	0	0	0	0
10.	Zar. a prev. mimoškol. vych. a vzdel. + ZUŠ	193	86	2	0	0	0	0
11.	Ubytovacie zariadenia <sup>d)</sup>	18	8	2	0	0	0	1
12.	ZSS + zar. soc. kurately	28	10	0	0	0	0	3
13.	Špeciálne vých. zariadenia	14	6	2	0	0	0	1
14.	Zot. poduj. + ŠvP	8	7	20	0	0	0	350
15.	Zar. školského stravov. <sup>e)</sup>	138	18	88	0	0	21	3
16.	Zar. rýchleho občerstv.	8	7	6	0	0	1	2
17.	Telocvične pri školách	140	5	2	0	0	0	0
18.	Ostatné	321	90	128	0	0	15	18
SPOLU		1245	371	306	0	0	53	411

Tab.3. Prehľad o základných stavebných podmienkach a o úrovni prevádzky zariadení pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení			Hodnotenie zariadení						
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. <sup>a)</sup>	4	2	4	100,00	4	100,00	0	0,00	0	0,00
2.	Materské školy	83	11	74	89,16	9	10,84	0	0,00	0	0,00
3.	Základné školy	49	7	37	75,51	12	24,49	0	0,00	0	0,00
4.	Gymnázia	6	3	2	33,33	4	66,67	0	0,00	0	0,00

5.	SOŠ <sup>b)</sup>	13	2	8	61,54	5	38,46	0	0,00	0	0,00
6.	Jazykové školy	6	5	5	83,33	1	16,67	0	0,00	0	0,00
7.	Miesta výkonu praktického vyučovania	192	100	130	67,71	62	32,29	0	0,00	0	0,00
8.	Špeciálne školy <sup>c)</sup>	21	1	20	95,24	1	4,76	0	0,00	0	0,00
9.	Fakulty vysokých škôl	3	3	3	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. a ZUŠ	193	86	145	75,13	48	24,87	0	0,00	0	0,00
11.	Ubytovacie zariadenia <sup>d)</sup>	18	8	16	88,89	2	11,11	0	0,00	0	0,00
12.	ZSS + zar. soc. kurately	28	10	24	85,71	4	14,29	0	0,00	0	0,00
13.	Špeciálne vých. zariadenia	14	6	13	92,86	1	7,14	0	0,00	0	0,00
14.	Zot. poduj. + ŠvP	8	7	7	87,50	1	12,50	0	0,00	0	0,00
15.	Zar. školského stravov. <sup>e)</sup>	138	18	103	74,64	28	20,29	0	0,00	0	0,00
16.	Zar. rýchleho občerstv.	8	7	5	62,50	3	37,50	0	0,00	0	0,00
17.	Telocvične pri školách	140	5	92	65,71	48	34,29	0	0,00	0	0,00
18.	Ostatné	321	90	250	77,88	78	24,30	0	0,00	0	0,00
SPOLU		1245	371	938	75,34	311	24,98	0	0,00	0	0,00

Tab. 4. Vybrané ubytovacie zariadenia pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia		Celkový počet ubytovacích zariadení	Celková kapacita ubytovacích zariadení	Počet ubytovaných	Percento vyťaženia	Počet ubytovacích zariadení s prekročenou kapacitou	
			1	2	3	4	5	6
1.	Ubytovacie zariadenia	gymnázia	0	0	0	0,00	0	0
2.		SOŠ	4	624	535	85,74	0	0
3.		konzervatóriá	1	25	24	96,00	0	0
4.		VŠ	7	946	637	67,34	0	0
5.	Ubytovacie zariadenia pri špeciálnych školách	MŠ	1	15	15	100,00	0	0
6.		ZŠ	2	75	57	76,00	0	0
7.		SŠ	1	30	7	23,33	0	0
8.		praktické OU	0	0	0	0,00	0	0
9.	Ubytovacie zariadenia pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež		2	77	70	90,91	0	0
SPOLU			18	1792	1345	75,06	0	0

Tab. 5. Prehľad o zmennosti na základných školách

Okres	Počet základných škôl		Počet žiakov v základných školách		Počet žiakov v ZŠ s dvojzmenným vyučovaním			Percento zmennosti
	1	2	3	4	5	6	7	8
Liptovský Mikuláš	26	0	6168	692	0	0	0	0
Ružomberok	23	0	4802	568	0	0	0	0
<b>Kraj: Žilinský</b>								
<b>Spolu šk.r. 2022/2023</b>	49		10970	1260	0	0	0	0

Tab.6. Prehľad o zásobovaní vodou v zariadeniach pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení				Kvalita vody				Množstvo vody	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. <sup>a)</sup>	4	4	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	
2.	Materské školy	83	83	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	
3.	Základné školy	49	49	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	
4.	Gymnáziá	6	6	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	
5.	SOŠ <sup>b)</sup>	13	13	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	
6.	Jazykové školy	6	6	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	
7.	Miesta výkonu praktického vyučovania	192	192	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	
8.	Špeciálne školy <sup>c)</sup>	21	21	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	
9.	Fakulty vysokých škôl	3	3	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	193	193	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	
11.	Ubytovacie zariadenia <sup>d)</sup>	18	18	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	
12.	ZSS + zar. soc. kurately	28	28	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	
13.	Špeciálne vých. zariadenia	14	14	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	
14.	Zot. poduj. + ŠvP	8	5	62,50	3	0	0,00	0	0,00	0	
15.	Zar. školského stravov. <sup>e)</sup>	138	136	98,55	2	0	0,00	0	0,00	0	
16.	Zar. rýchleho občerstv.	8	8	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	
17.	Telocvične pri školách	140	140	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	
18.	Ostatné	321	308	95,95	20	0	0,00	0	0,00	0	
SPOLU		1245	1227	98,55	25	0	0,00	0	0,00	0	0

Tab.7. Prehľad o výskyte ochorení na dusičnanovú methemoglobinémiu

Kraj	Okres	Obec – miesto ochorenia:	Počet ochorení				Úmrtia
			1	2	3	4	5
Bratislava			0	0	0	0	0
B.Bystrica			0	0	0	0	0
Nitra			0	0	0	0	0
Trnava			0	0	0	0	0
Trenčín			0	0	0	0	0
Žilina			0	0	0	0	0
Košice			0	0	0	0	0
Prešov			0	0	0	0	0
<b>S p o l u kraj:</b>			0	0	0	0	0

Tab. 8a. Spôsob zabezpečenia stravovania detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zar.	Spôsob zabezpečenia stravovania									
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. <sup>a)</sup>	4	1	25,00	3	75,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2.	Materské školy	83	44	53,01	28	33,73	11	13,25	0	0,00	0	0,00
3.	Základné školy	49	32	65,31	5	10,20	12	24,49	0	0,00	0	0,00
4.	Gymnázia	6	3	50,00	0	0,00	6	100,00	0	0,00	0	0,00
5.	SOŠ <sup>b)</sup>	13	7	53,85	0	0,00	6	46,15	0	0,00	0	0,00



6.	Špeciálne školy <sup>c)</sup>	21	3	14,29	2	9,52	1	4,76	0	0,00	15	71,43
7.	Fakulty vysokých škôl	3	1	33,33	0	0,00	2	66,67	0	0,00	0	0,00
8.	Ubytovacie zariadenia <sup>d)</sup>	18	1	5,56	0	0,00	11	61,11	6	33,33	0	0,00
9.	Špeciálne vých. zariadenia	14	2	14,29	0	0,00	12	85,71	0	0,00	0	0,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	8	6	75,00	0	0,00	1	12,50	1	12,50	0	0,00
11.	Ostatné	321	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	321	100,00
SPOLU		540	100	18,52	38	7,04	62	11,48	7	1,30	336	62,22

Tab.8 Kategorizácia školských jedální pre deti amládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - vývarovne, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho výva-rovní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. <sup>a)</sup>	4	1	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2.	Materské školy	83	44	38	86,36	5	11,36	0	0,00	0	0,00	0	0,00
3.	Základné školy	49	32	29	90,63	3	9,38	0	0,00	0	0,00	0	0,00
4.	Gymnázia	6	3	1	33,33	2	66,67	0	0,00	0	0,00	0	0,00
5.	SOŠ <sup>b)</sup>	13	7	3	42,86	4	57,14	0	0,00	0	0,00	0	0,00
6.	Špeciálne školy <sup>c)</sup>	21	3	0	0,00	3	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
7.	Fakulty vysokých škôl	3	1	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
8.	Ubytovacie zariadenia <sup>d)</sup>	18	1	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
9.	Špeciálne vých. zariadenia	14	2	2	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	8	6	3	50,00	4	66,67	0	0,00	0	0,00	0	0,00

11.	Ostatné	321	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
SPOLU		540	100	77	77,00	23	23,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Tab.8c  
Kategorizácia  
výdajných  
školských  
jedální pre  
detia a  
mládež

c Kategorizácia výdajných školských jedální pre detia mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - výdajne stravy, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho výdajní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. <sup>a)</sup>	4	3	2	66,67	1	33,33	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2.	Materské školy	83	28	22	78,57	6	21,43	0	0,00	0	0,00	0	0,00
3.	Základné školy	49	5	2	40,00	3	60,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
4.	Gymnázia	6	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
5.	SOŠ <sup>b)</sup>	13	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
6.	Špeciálne školy <sup>c)</sup>	21	2	1	50,00	1	50,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
7.	Fakulty vysokých škôl	3	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
8.	Ubytovacie zariadenia <sup>d)</sup>	18	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
9.	Špeciálne vých. zariadenia	14	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	8	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00

11.	Ostatné	321	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
SPOLU		540	38	27	71,05	11	28,95	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Tab. 8d. Vytáženosť zariadení spoločného stravovania pre deti a mládež  
a percentuálne zastúpenie stravujúcich sa detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet detí a mládeže v zariadeniach	Počet stravujúcich sa detí a mládeže	Percento stravujúcich sa detí a mládeže
		1	2	3
1.	Prevádzkarne do 6 r. <sup>a)</sup>	71	71	100,00
2.	Materské školy	4325	4287	99,12
3.	Základné školy	10970	8584	78,25
4.	Gymnázia	1830	923	50,44
5.	SOŠ <sup>b)</sup>	3490	1545	44,27
6.	Špeciálne školy <sup>c)</sup>	600	500	83,33
7.	Fakulty vysokých škôl	2328	395	16,97
8.	Ubytovacie zariadenia <sup>d)</sup>	1345	1050	78,07
9.	Špeciálne vých. zariadenia	72	72	100,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	15798	15798	100,00
11.	Ostatné	0	0	0,00
SPOLU		40829	33225	81,38

Tab. 9a Prehľad o letných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. číslo	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	12	12	0	971
2	školy v prírode	152	152	0	7215
3	Iné	0	0	0	0
<b>S p o l u:</b>		164	164	0	8186

Tab. 9b Prehľad o zimných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. číslo	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	167	167	2	7612
2	školy v prírode	0	0	0	0
3	Iné	0	0	0	0
<b>S p o l u:</b>		167	167	2	7612



# Epidemiológia

## okres Liptovský Mikuláš

### II. Stručná epidemiologická charakteristika okresu Liptovský Mikuláš

Epidemiologická situácia vo výskyte infekčných ochorení v okrese Liptovský Mikuláš bola v roku 2023 aj vzhľadom k pokračujúcej pandémie ochorenia COVID-19 a silnejšej chrípkovej sezóne oproti roku predchádzajúcemu špecifická.

V okrese Liptovský Mikuláš bol celkový počet prenosných ochorení **2 919**, oproti 15 764 ochoreniam v roku minulom.

V priebehu roka bolo zaznamenaných celkovo 11 epidémií v kolektíve. Jednalo sa 1x o epidémiu svrabu, 1x o nešpecifikovanú vírusovú črevnú infekciu, 1x o epidémiu spôsobenú *Shigella sonnei*, 8x o epidémiu na COVID – 19 v CSS a DSS.

Vo výskyte alimentárnych ochorení bol zaznamenaný vzostup výskytu kampylobakteriôz (72 ochorení). V najväčšom zastúpení sa vyskytovali vírusové črevné nákazy (164 ochorení). V prípade rotavírusových infekcií ide o ochorenie preventabilné očkovaním a preto sa preveroval aj očkovací status postihnutých detí.

Zaznamenané bolo jedno importované ochorenie na salmonelózu z Turecka, po 1 ochorení na iné črevné infekcie z Českej republiky – Maďarska - Chorvátska, 1 prípad septikémie z Mjanmarska.

V roku 2023 nevykazujeme prípad Akútnej hepatitídy typu A a Akútnej hepatitídy typu B bez agensu delta a bez pečenej kómy. Vykazujeme 2 prípady Akútnej hepatitídy typu E, 5 prípadov Chronickej vírusovej hepatitídy typu C a 4 prípady Nosičstva vírusovej hepatitídy.

V roku 2023 boli z ochorení imunizačného programu zaznamenané 3 ochorenia na Pertusis, 3 prípady pneumokokového invazívneho ochorenia.

U vzdušných nákaz - varicella bol zaznamenaný výrazný vzostup hlásených prípadov oproti minulému roku (800/272).

Epidemiologická situácia vo výskyte chrípky mala ku koncu roka 2023 epidemický charakter. Vzhľadom k nárastu prípadov chrípky a akútnych respiračných ochorení v predškolských a školských kolektívov zo strany riaditeľov škôl došlo k postupnému uzatváraniu kolektívov. Ochorenia SARI neboli hlásené.

Zo zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou v roku 2023 boli hlásené 4 prípady Lymeskej boreliózy, 1 prípad Polyneuropatie pri Lymeskej chorobe, 1 prípad Artritídy pri Lymeskej chorobe a 2 prípady Stredoeurópkke kliešťovej encefalitídy.

Počet pohryzení zvierat'om oproti minulému roku bol vyšší (17/9). Potvrdené boli 2 prípady Creutzfeldt-Jacobovovej choroby (CJCH).

Z neuroinfekcií sme v roku 2023 zaznamenali 1 prípad vírusovej meningitídy.

V roku 2023 bol zaznamenaný sporadický vzostup pohlavných ochorení. Boli zistené 2 nové prípady HIV pozitívnych pacientov.

V okrese Liptovský Mikuláš v roku 2023 evidujeme celkovo 6 úmrtí na infekčnú diagnózu. V súvislosti s COVID - 19 bolo hlásené 1 úmrtie, 2 úmrtia na CJCH, 1 úmrtie na Septikémiu vyvolanú streptokokom zo skupiny A, 1 úmrtie na Pneumóniu vyvolanú respiračným synciálnym vírusom a 1 úmrtie na Pneumóniu vyvolanú inými bližšie určenými infekčnými organizmami.

### **III. Epidemiologická situácia :**

#### **a.) Epidemiologická analýza jednotlivých skupín ochorení r. 2023**

A02	Vylučovanie salmonel	<b>2</b>
A020	Salmonelová enteritída	<b>48</b>
A031	Šigelóza zapríčinená Shigella flexneri	<b>3</b>
A033	Šigelóza zapríčinená Shigella sonnei	<b>13</b>
A040	Infekcia enteropatogénnymi Escherichia coli	<b>15</b>
A045	Kampylobakteriálna enteritída	<b>72</b>
A046	Enteritída zapríčinená Yersinia enterocolitica	<b>3</b>
A047	Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	<b>79</b>
A071	Giardióza (lambliaza)	<b>1</b>
A072	Kryptosporidióza	<b>1</b>
A080	Rotavírusová enteritída	<b>123</b>
A081	Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk	<b>21</b>
A082	Adenovírusová enteritída	<b>19</b>
A084	Nešpecifikovaná vírusová črevná infekcia	<b>2</b>
A150	Tuberkulóza pľúc potvrdená mikroskopiou spúta	<b>2</b>
A180	Tuberkulóza kostí a kĺbov	<b>1</b>
A370	Divý kašeľ vyvolaný Bordetella pertussis	<b>3</b>
A38	Šarlach - scarlatina	<b>315</b>
A400	Septikémia vyvolaná streptokokom zo skupiny A	<b>1</b>
A403	Septikémia vyvolaná streptokokom pneumónie	<b>2</b>
A408	Iná streptokoková septikémia	<b>1</b>
A415	Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi mikroorganizmami	<b>1</b>
A46	Ruža – erysipelas	<b>34</b>
A510	Primárny genitálny syfilis	<b>2</b>
A513	Sekundárny syfilis kože a slizníc	<b>1</b>
A515	Latentný včasný syfilis	<b>1</b>
A530	Latentný syfilis nešpecifikovaný ako včasný alebo neskorý	<b>1</b>
A549	Nešpecifikovaná gonokoková infekcia	<b>9</b>
A560	Chlamýdiové infekcie dolných častí močovopohlavnej sústavy	<b>4</b>
A562	Nešpecifikovaná chlamýdiová infekcia močovopohlavnej sústavy	<b>10</b>
A590	Urogenitálna trichomonóza	<b>3</b>
A692	Lymeská choroba	<b>4</b>
A810	Creutzfeldtova-Jakobova choroba	<b>2</b>
A841	Stredoeurópska kliešťová encefalitída	<b>2</b>
A851	Adenovírusová encefalitída (G05.1*)	<b>1</b>
A879	Nešpecifikovaná vírusová meningitída	<b>1</b>
B004	Herpetickovírusová encefalitída (G05.1)	<b>1</b>
B019	Varicella bez komplikácie	<b>800</b>
B023	Zosterové choroby oka	<b>3</b>
B029	Zoster bez komplikácie Zoster, NS	<b>61</b>

B083 Erythema infectiosum (piata choroba)	3
B172 Akútna hepatitída E	2
B182 Chronická vírusová hepatitída C	5
B279 Nešpecifikovaná infekčná mononukleóza	2
B670 Infekcia pečene Echinococcus granulosus	1
B676 Infekcia iných (viacerých) miest Echinococcus multilocular	1
B779 Nešpecifikovaná askarióza	1
B80 Enterobióza - mrle, Oxyuriáza	1
B86 Svrab – scabies	38
G001 Pneumokokový zápal mozgových plien - pneumokoková meningitída	1
G008 Iný bakteriálny zápal mozgových plien	1
G630 Polyneuropatia pri infekčných a parazitárnych chorobách zatriedených inde	1
J06 Akútne infekcie horných dýchacích ciest	56
J10 Chrápka vyvolaná identifikovaným vírusom chrípky	103
J100 Chrápka so zápalom pľúc, vírus chrípky identifikovaný	4
J107 SARI	3
J121 Pneumónia vyvolaná respiračným syncyciálnym vírusom	10
J122 Pneumónia vyvolaná vírusom parainfluenzy	3
J150 Pneumónia vyvolaná Klebsiella pneumoniae	2
J16 Zápal pľúc vyvolaný inými mikroorganizmami	1
J168 Pneumónia vyvolaná inými bližšie určenými infekčnými organizmami	3
J20 Akútny zápal priedušiek - bronchitis acuta	9
J205 Akútna bronchitída vyvolaná respiračným syncyciálnym vírusom	35
J208 Akútna bronchitída vyvolaná inými špecifikovanými organizmami	22
J209 Bližšie neurčená akútna bronchitída	1
M012 Artritída pri Lymeskej borelióze (A69.2+)	1
N30 Cystitída	1
N309 Nešpecifikovaná cystitída	1
N39 Infekcia močovej sústavy bez určenia miesta	1
U071 COVID-19 potvrdený PCR	913
Z203 Kontakt alebo ohrozenie besnotou	17
Z21 Bezpríznakový stav infekcie HIV	2
Z225 Nosič vírusovej hepatitídy B	4
Z228 Nosič inej infekčnej choroby	3
<b>SPOLU:</b>	<b>2919</b>

### III.1. Skupina alimentárnych infekcií

#### **Brušný týfus a paratýfus**

**A01**

Posledný prípad ochorenia bol hlásený v r. 1986. Bacilonosičstvo nie je evidované.

#### **Iné infekcie salmonelami**

**A02**

V roku 2023 bolo hlásených 50 prípadov salmonelóz. V roku predchádzajúcom 58



prípadoch ochorenia. 5 - ročný priemer chorobnosti je 89,15/100 000.

Evidujeme 48 ochorení s Dg. A020 Salmonelová enteritída, 2 prípady s dg. Vylučovanie salmonel. 48 ochorení bolo potvrdených kultivačným vyšetrením a jedno ochorenie vykázané na základe klinických príznakov.

Najväčší výskyt ochorení bol zaznamenaný v mesiacoch Apríl (8), Júl (6) a November (7). Najviac postihnutou vekovou skupinou bola skupina 1 - 4 ročných 11 prípadov a 65+ ročných – 11 prípadov. Podľa pohlavia ochorelo 23 žien a 27 mužov. Ochorenia mali vo väčšine prípadov sporadický charakter. Rodinný výskyt sme zaznamenali v piatich menších rodinných epidémiách, kde ochorelo – 4x 2 prípady a 1x 3 prípady. Jedno ochorenie bolo importované z Turecka.

#### Analýza podľa pôvodcu ochorenia:

Typ	OCHORENIE		VYLUČOVANIE		SPOLU	
	Freq.	Perc.	Freq.	Perc.	Freq.	Perc.
S. Bližšie neurčená	1	2,08 %	0		1	2, %
S. Enteritidis	41	85,42 %	2	100, %	43	86, %
S. Infantis	1	2,08 %	0		1	2, %
S. Mbandaka	1	2,08 %	0		1	2, %
S. Typhimurium	3	6,25 %	0		3	6, %
ZES nevyšetrený	1	2,08 %	0		1	2, %

#### Prehľad salmonelóz v epidemiologickej súvislosti v roku 2023 v okrese Liptovský Mikuláš:

P. č.	Obec	Dátum výskytu	Počet ochorení	Sérotyp	Faktor prenosu	Typ výskytu
1	2	3	4	5	6	7
1.	Lubeľa	5.3.- 6.3.2023	2	S. enteritidis	Domáce vajcia	rodinný
2.	Dúbrava	9.4.- 21.4.2023	3	S. enteritidis	Domáce vajcia	rodinný
3.	Liptovský Mikuláš	11.5.- 13.5.2023	2	S. enteritidis	Domáce vajcia	rodinný
4.	Liptovský Mikuláš	6.7.- 10.7.2023	2	S. enteritidis	Domáce vajcia	rodinný
5.	Východná	14.11.- 17.11.2023	2	S. enteritidis	Domáce vajcia	rodinný

#### **Bacilárna dyzentéria - šigelóza**

**A03**

V roku 2023 bolo hlásených 16 prípadov bacilárnej dyzentérie. 5 - ročný priemer chorobnosti je 2,22 /100 000.

V tomto roku sme zaznamenali jednu epidémiu, ktorá je podrobne popisovaná v kapitole Epidémie.

Typ	OCHORENIE		SPOLU	
	Freq.	Perc.	Freq.	Perc.
Shigella flexneri	3	18,75 %	3	18,75 %
Shigella sonnei	13	81,25 %	13	81,25 %

### **Iné bakteriálne črevné infekcie**

**A04**

V roku 2023 bolo hlásených 169 prípadov, čo je oproti minulému roku viac o 40 prípadov. 5 - ročný priemer chorobnosti je 226,37/100 000.

168 prípadov bolo laboratórne potvrdených, jedno ochorenie bolo vykázané na základe klinických príznakov ochorenie (v rodinnej epidémii spôsobenej C. jejuni). Podľa etiologického agens sa najčastejšie uplatnil Clostridium difficile v 79 prípadoch, z toho v 36 prípadoch sa jednalo o NN, Campylobacter jejuni 72 prípadov, v 15 prípadoch enteropatogénne E. coli a v 3 prípadoch Yersinia enterocolitica.

Sporadický charakter malo 164 ochorení a päť osôb ochorelo v dvoch rodinných epidémiách.

U kamylobakteriôz boli udávané viaceré faktory prenosu, tak ako sú prehľadne uvedené v tabuľke. Najčastejším pravdepodobným faktorom prenosu bolo kuracie mäso (8). V 53 prípadoch ostal faktor prenosu nezistený.

Tri ochorenia sme zaznamenali ako importovanú nákazu. Po jednom ochorení z Česka, Maďarska a Chorvátska.

### **Analýza podľa pôvodu ochorenia :**

Typ	Podtyp	Agens	Frekvencia	Percentuálne
Campylobacter jejuni	nešpecifikované	nešpecifikované	70	41,42 %
Campylobacter coli	nešpecifikované	nešpecifikované	1	0,59 %
Clostridium difficile	produkujúci toxín A aj toxín B	nešpecifikované	61	36,09 %
Clostridium difficile	produkujúci toxín B	nešpecifikované	9	5,33 %
Clostridium difficile	produkujúci toxín A	nešpecifikované	6	3,55 %
Clostridium difficile	nešpecifikované	nešpecifikované	3	1,78 %
Yersinia enterocolitica	nešpecifikované	nešpecifikované	3	1,78 %
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O128	nešpecifikované	1	0,59 %
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O124	nešpecifikované	2	1,18 %
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O111	nešpecifikované	2	1,18 %
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O142	nešpecifikované	2	1,18 %
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O44	nešpecifikované	2	1,18 %
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O26	nešpecifikované	4	2,37 %
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O125	nešpecifikované	1	0,59 %

E.coli/EPEC- enteropatogénne	O119	nešpecifikované	1	0,59 %
ZES nevyšetrený	nešpecifikované	nešpecifikované	1	0,59 %

#### **Analýza kampylobakterií podľa faktora prenosu:**

<b>Faktor prenosu</b>	<b>počet</b>
syr	7
nepasterizované mlieko	1
mäsové výrobky	1
mäso- hydina	8
neznámy	53
ovocie	1
vajcia domáce	1
<b>Spolu:</b>	<b>72</b>

#### **Iné bakteriálne otravy potravinami**

**A05**

V roku 2023 sme ochorenie nezaznamenali, tak ako v roku predchádzajúcom. 5 - ročný priemer chorobnosti je 0,56/100 000.

#### **Iné protozoárne črevné choroby**

**A07**

V roku 2023 sme zaznamenali 2 ochorenia. Jedno ochorenie s Dg. A07.1 Giardióza a 1 ochorenie s Dg. A07.2 Kryptosporidióza. 5 - ročný priemer chorobnosti je 0,56/100 000.

#### **Vírusové a inými organizmami vyvolané črevné infekcie**

**A08**

V tomto roku sme zaznamenali 163 prípadov vírusových infekcií, čo predstavuje pokles oproti roku 2022 (167).

Z celkového počtu ochorení bolo 122 prípadov rotavírusovej etiológie, 21 prípadov norovírusovej etiológie, 18 prípadov adenovírusovej etiológie a 2 prípady nešpecifikovaných vírusových črevných infekcií. 5 - ročný priemer chorobnosti je 147,49/100 000.

Najviac sa podieľali na vysokom počte ochorení detskí pacienti, hlavne vo vekovej skupine 0 ročných (21), 1 - 4 ročných (71) a 5 - 9 ročných (45). U väčšiny ochorení bol faktor prenosu nezistený.

U rotavírusovej enteritídy z celkového počtu 122 ochorení malo 90 prípadov sporadický charakter, 32 ochorení sa vyskytlo v rodinnej súvislosti. Najviac postihnutou vekovou skupinou boli deti od 1 - 4 rokov (53). 111 ochorení bolo laboratórne potvrdených, 11 ochorení bolo vykazovaných na základe klinických príznakov. Importovanú nákazu sme zaevidovali z Albánska.

Vzhľadom k tomu, že rotavírusová gastroenteritída je zaradená medzi ochorenia preventabilné očkovaním, v jednotlivých prípadoch pri spracovaní ohniska bol zisťovaný aj údaj o očkovaní. 8 ochorení sa vyskytlo u očkovaných detí (7 detí očkovaných dvoma dávkami - Rotarix a 1 dieťa očkované tromi dávkami Rotateq). V 69 prípadoch si ochorenie vyžiadalo hospitalizáciu. 5 - ročný priemer chorobnosti 78,05/100 000.

Na Norovírusovú enteritídu ochorelo 21 osôb, 19 ochorení malo sporadický charakter a v 1 rodinnom výskyte ochoreli 2 osoby. Najviac postihnutou vekovou skupinou boli 1 - 4 ročné deti (12). Importovanú nákazu sme nezaznamenali. V 11 prípadoch si ochorenie vyžiadalo hospitalizáciu. 5 - ročný priemer chorobnosti 26,11/100 000.

Na Adenovírusovú enteritídu ochorelo 18 osôb, 16 ochorení malo sporadický charakter a v 1 rodinnom výskyte ochoreli 2 osoby. Najviac postihnutou vekovou skupinou boli deti 0 ročné (7) a 1 - 4 ročné deti (6). Importovanú nákazu sme nezaznamenali. V 7 prípadoch si ochorenie vyžiadalo hospitalizáciu. 5 - ročný priemer chorobnosti 15,28/100 000.

Na nešpecifikovanú vírusovú črevnú infekciu ochoreli 2 osoby, v oboch prípadoch sa nepodarilo potvrdiť pôvodcu ochorenia. Ochorenie si nevyžiadalo hospitalizáciu. 5 - ročný priemer chorobnosti 27,78/100 000.

Diagnóza	Počet ochorení	Percentá
A 080 Rotavírusová enteritída	122	74,8
A 081 Norovírusová enteritída	21	12,9
A 082 Adenovírusová enteritída	18	11,1
A 084 Nešpecifikovaná vírusová črevná infekcia	2	1,2
<b>SPOLU</b>	<b>163</b>	<b>100,00</b>

### **Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne inf. pôvodu**

**A09**

V roku 2023 sme nezaznamenali ochorenie, tak ako v roku predchádzajúcom. 5 – ročný priemer chorobnosti je 5,56/100 000.

### **III.2. Skupina vírusových hepatítid**

V roku 2023 nevykazujeme prípad Akútnej hepatitídy typu A a Akútnej hepatitídy typu B bez agensu delta a bez pečenej kómy, 2 prípady Akútnej hepatitídy typu E, 5 prípadov Chronickej vírusovej hepatitídy typu C a 4 prípady Nosičstva vírusovej hepatitídy.

#### **Akútna hepatitída A**

**B15**

V roku 2023 nevykazujeme ochorenie, tak ako v roku predchádzajúcom.

#### **Akútna hepatitída B**

**B16**

A. V roku 2023 nevykazujeme ochorenie na akútnu hepatitídu typu B. V roku 2022 sme vykazovali jedno ochorenie. 5 - ročný priemer chorobnosti je 1,11/100 000.

#### **Nosiči HBsAg**

V roku 2023 vykazujeme 3 prípady novozisteného nosičstva HBsAg a 1 nosičstvo zistené v r. 1992, vykazované do nového Episu. V r. 2022 sme vykazovali jeden prípad.

- Nosičstvo zistené u 67 - ročného muža, v rámci predoperačného vyšetrenia pred operáciou CA hrubého čreva. Dispenzarizovaný v ambulancii na liečbu chronických hepatítid v UN Martin. Serologické vyšetrenie HBV DNA 12 849 kópií HBsAg vysoko pozit., prítomnosť protilátok HBeAg pozit. EA: nezistená.

- Nosičstvo zistené u 71 - ročného muža, v rámci predoperačného vyšetrenia pred operáciou totálna gastrektómia pre CA žalúdka. Serologické vyšetrenie HBsAg vysoko pozit., anti Hbs negat.. EA: jedná sa o bývalého športovca Dukla B. Bystrica, pred cca 10 rokmi prekonal operáciu hemoroidov, transfúziu a krvné deriváty nedostal.
- Nosičstvo zistené u 30 - ročného muža cudzinca, v rámci vyšetrení pre trvalý pobyt v SR pre cudzineckú políciu. Serologické vyšetrenie HBV PCR 9 824 000 kópií, HBsAg pozit.. EA: nezistené.
- Nosičstvo zistené u 50 – ročnej ženy. Pacientka dispenzarizovaná v Internej ambulancii. Serologické vyšetrenie HBsAg pozit.. EA: nezistené.

**B.**

**C. Vyšetrovanie HBsAg u tehotných:**

**D.**

E. V roku 2023 nevykazujeme pôrod HBsAg pozit. matky.

**F.**

**G. Prehľad o očkovaní zdravotníkov a žiakov SZŠ v okrese:**

**H.**

Očkovanie žiakov SZŠ ako aj zdravotníkov je zabezpečené. Cielový prehľad zaočkovanosti nebol zisťovaný.

**I.**

**J. Hepatitída non A non B**

**B19**

**K.**

L. V roku 2023 ich nevykazujeme. V okrese diferenciálna diagnostika hepatitíd je na dobrej úrovni a výsledky sú k dispozícii do 24 hodín po ohlásení suspektného ochorenia.

**M.**

**Akútna hepatitída C**

**B171**

N. V roku 2023 nevykazujeme ochorenie na akútnu hepatitídu typu C, tak ako v roku predchádzajúcom. 5 - ročný priemer chorobnosti je 0,56/100 000.

**O.**

**Akútna hepatitída E**

**B172**

V roku 2023 vykazujeme dva prípady s Dg. B172 Akútna hepatitída typu E.

- Ochorel 72 - ročný dôchodca s DM a kardiovaskulárnym ochorením. V klinickom obraze nechutenstvo, zvracanie, ťažoba na žalúdku, bolesti brucha. Vyšetrený na Chirurgickom urgentnom prijme pre ikterus sklér, kože, tmavý moč, výraznú hepatopatiu s vysokými hodnotami transamináz. Hospitalizovaný na infekčnej klinike ÚVN Ružomberok. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením anti – HEV pozit.. EA: negat.
- Ochorel 67 - ročný muž. Odoslaný obvodnou lekárkou pre tmavý moč a ikterus sklér na hospitalizáciu na infekčnú kliniku ÚVN Ružomberok. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením anti – HEV pozit.. EA: negat.

**Chronická vírusová hepatitída typu B bez agensu delta**

**B181**

V roku 2023 nevykazujeme ochorenie, v roku 2022 sme vykazovali 2 ochorenia.  
- ročný priemer chorobnosti je 0,56/100 000.

5

## **Chronická vírusová hepatitída typu C**

**B182**

V roku 2023 vykazujeme 5 ochorení, v roku 2022 sme vykazovali 2 ochorenia. 5 - ročný priemer chorobnosti je 1,11/100 000.

- Ochorenie zistené u 32 – ročnej tehotnej ženy vo výkone trestu. Vyšetrená v rámci vstupnej prehliadky pred nástupom do ÚVTOS. Pacientka sa sťažovala na svrbenie kože. V epidemiologickej anamnéze zistené užívanie i. v. drog - pervitínu, 8 pôrodov, žila v podmienkach s nízkym hygienickým štandardom. Dieťa po pôrode vyšetrené, laboratórne negatívne.
- Ochorenie zistené u 34 – ročného, odsúdeného vo výkone trestu. Vyšetrený v rámci vstupnej prehliadky pred nástupom do ÚVTOS. Pacient bez klinických príznakov. EA: užívanie i. v. Pervitínu, podomácky robené tetovanie.
- Ochorenie zistené u 28 - ročného, odsúdeného vo výkone trestu. Vyšetrený v rámci vstupnej prehliadky pred nástupom do ÚVTOS. Pacient bez klinických príznakov. EA: užívanie i. v. Pervitínu.
- Ochorenie zistené u 80 - ročného muža. Pozitívita zistená v rámci predoperačného vyšetrenia pred operáciou hernie. Pacient bez klinických príznakov. EA: v r. 2000 výmena bedrového kĺbu s podaním transfúzie.
- Ochorenie zistené u 32 – ročného muža, pracujúceho v ČR. Vyšetrený v rámci hospitalizácie v Psychiatrickej nemocnici v Kromněříži pre dekompenzáciu psychického stavu. Pacient bez klinických príznakov. EA: užívanie i. v. Pervitínu a THC 10 - 12 rokov, t. č. závislosť na metamfetamíne.

## **Kontakt alebo ohrozenie vírusovou hepatitídou**

**Z205**

V roku 2023 v okrese Liptovský Mikuláš nevykazujeme kontakt, alebo ohrozenie vírusovou hepatitídou, tak ako v roku predchádzajúcom.

### **III.3. Skupina nákaz preventabilných očkovaním**

#### **Divý kašeľ – Pertussis**

**A370**

V roku 2023 vykazujeme 3 ochorenia z toho 2 ochorenia v rodine a 1 sporadické s dg. Divý kašeľ vyvolaný Bordetella pertussis, v roku 2022 boli dva ochorenia. 5 - ročný priemer chorobnosti 6,11/100 000.

- Ochorel 46 - ročný muž a jeho 44 - ročná manželka. V klinickom obraze záchvatovitý kašeľ, bez teplôt. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením anti Bordetella pertussis IgG. Obaja kompletne očkovaní. Dve deti kompletne očkované, bez klinických

príznakov, serologicky negat.. Manžel pracuje v IKEA Industry, kde pracujú Ukrajinci (utečenci), niektorí kašľali.

- Ochorel 81 – ročný muž, ktorý dlhodobo hospitalizovaný v LNšP Liptovský Mikuláš od 9/2023. Najskôr na psychiatrickom odd., kde sa nakazil Covid – 19, preto preložený na interné odd.. Od 11/2023 na doliečovacom odd.. Na doliečovacom odd. pacient somnolentný, TT do 38°C, sopor. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením v I. vzorke anti Bordetella pertussis IgG negat, IgA. pozit., v II. vzorke Westernblot – Bordetella pertussis pozit., anti Bordetella pertussis IgG pozit, IgA. pozit. Pacient neočkovaný. V spoločnej domácnosti žije spolu so synom, ktorý bez klinických príznakov ochorenia. Ochorenie vykazované ako NN.

### **Úroveň očkovania a preočkovania je veľmi dobrá.**

Pri kontrole očkovania k 1.9.2023 bola úroveň očkovania nasledovná:

<b><u>Ročníky narodenia:</u></b>	<b><u>Percento zaočkovanosťi</u></b>
roč. nar. 2021 .....	96,9 %
roč. nar. 2016 .....	94,6 %
roč. nar. 2009 .....	94,7 %

### **Divý kašeľ – Parapertussis**

**A371**

V roku 2023 nevykazujeme ochorenie s Dg. Divý kašeľ vyvolaný Bordetella parapertussis, v roku 2022 sme vykazovali 2 ochorenia.

### **Osýpky - Morbilli**

**B05**

Naposledy bol výskyt osýpok v okrese v r. 1993, kedy sa vyskytlo 1 ochorenie.

### **Očkovanie proti osýpkam k 1.9.2023:**

roč. nar. 2021 .....	94,1 %
roč. nar. 2020 .....	96,6 %

### **Preočkovanie proti osýpkam v 11 r. života:**

roč. nar. 2011 .....	94,8 %
roč. nar. 2010 .....	97,7 %

### **Preočkovanie proti osýpkam v 5 r. života:**

roč. nar. 2017 .....	93,7 %
roč. nar. 2016 .....	95,8 %

V roku 2023 sme ochorenie nezaznamenali.

**Očkovanie proti rubeole k 1.9.2023:**

Vid' očkovanie vyššie u morbíl.

**Mumps - Parotitis epidemica**

V roku 2023 sme nezaznamenali ochorenie, tak ako v roku predchádzajúcom. Priemerná 5 - ročná chorobnosť je 0,28/100 000.

**Očkovanie proti parotitíde k 1.9.2023:** Vid' očkovanie vyššie u morbíl.

**Pneumokokové invazívne nákazy**

V roku 2023 sme zaznamenali 1 ochorenie s Dg. G001 Pneumokokový zápal mozgových plien - pneumokoková meningitída a 2 ochorenia s Dg. A403 Septikémia vyvolaná streptokokom pneumoniae. V roku 2022 sme zaznamenali 1 ochorenie s Dg. G001 Pneumokokový zápal mozgových plien - pneumokoková meningitída.

- Ochorel 62 – ročný, polymorbídny muž s Dg. G001 Pneumokokový zápal mozgových plien - pneumokoková meningitída. V klinickom obraze zalahnutie v ušiach, slabosť, cefalea, TT 38,9°C, triaška, dezorientovaný, zhoršená komunikácia. Pacient preložený z Interného odd. LN sP pre bakteriálnu meningitídu, CRP 280 a následne na Infekčnú kliniku ÚVN Ružomberok. Nasadená antibiotická liečba. Ochorenie potvrdené aglutináciou na bakt. Ag - Ag EIA Streptococcus pneumoniae. Pre nasadenú liečbu sa nepodaril kultivačný záchyt, kmeň nebol zaslaný do NRC. Pacient nebol očkovaný proti Pneumokokom.
- Ochorela 84 – ročná žena, klientka DSS s Dg. A403 Septikémia vyvolaná streptokokom pneumoniae. V klinickom obraze nádcha, zimnica, vomitus, cefalea, bolesti hrdla, subfebrílie, dráždivý suchý kašeľ s expektoráciou spúta. Hospitalizovaná na JIS Interného odd. LN sP pre zhoršenie stavu spojené s dyspnoe, bolesťami na hrudníku, nôh, hlavy v temporálnej oblasti. Ochorenie potvrdené kultivačným vyšetrením hemokultúry – Streptococcus pneumoniae, kmeň odoslaný do NRC - sérotyp 43/44/45/46/48. Pacientka nebola očkovaná proti Pneumokokom.
- Ochorela 75 – ročná, polymorbídna žena s Dg. A403 Septikémia vyvolaná streptokokom pneumoniae. V klinickom obraze zimnica, kašeľ s vykašliavaním hlienu a krvi, TT 39,5°C, dyspnoe. Hospitalizácia na internom odd. LN sP. Ochorenie potvrdené kultivačným vyšetrením hemokultúry – Streptococcus pneumoniae, kmeň odoslaný do NRC - sérotyp 3. Pacientka nebola očkovaná proti Pneumokokom.

**Hemofilové invazívne nákazy**

V roku 2023 nevykazujeme ochorenie. Naposledy bolo ochorenie zistené v roku 2018.



### III.4. Skupina respiračných nákaz

#### Tuberkulóza

**A15, A16**

V roku 2023 sme vykazovali 2 ochorenia s Dg. Tuberkulóza pľúc potvrdená mikroskopiou spúta a 1 ochorenie s dg. Tuberkulóza kostí a kĺbov.

- Ochorel 5 – ročný chlapec žijúci v podmienkach s nízkym hygienickým štandardom. V rokoch od 2018 – 2021 žil v Anglicku, kde bol v kontakte s osobami z Indie a Pakistanu. Už počas pobytu bol opakovane chorý. V klinickom obraze zvýšené teploty a kašeľ, preliečený ATB. Od začiatku roku 2022 sa sťažoval na bolesť v oblasti krížov a nôh. Po návrate dieťa opakovane vyšetrené v ortopedickej ambulancii, odoslané na dodiferencovanie diagnózy do Národného ústavu detskej tuberkulózy a respiračných chorôb, kde stanovená dg. Tuberkulóza kostí a kĺbov. Ochorenie potvrdené laboratórnymi vyšetreniami IGRA testu (Quantiferon pozit.), pozitívna tuberkulínová skúška (MTX) a TBC spondylociscitídu Th12-L1. Dieťa nebolo BCG vakcinované. V liečbe nasadené antituberkulotiká v 5-kombinácii.
- Ochorel 46 – ročný muž, pôvodom z Ukrajiny. Na územie SR sa prisťahoval v marci 2022. V klinickom obraze pretrvávajúce teploty 37°C, pokašliavanie, čo dávali do súvisu s fajčením, vykašliaval žlté spútum. Pacient hospitalizovaný v Národnom ústave tuberkulózy, pľúcnych chorôb a hrudníkovej chirurgie Vyšné Hágy. U pacienta zistená aj novovzniknutá pozitívita HIV infekcia. Ochorenie potvrdené mikrobiologickým a kultivačným vyšetrením spúta na prítomnosť BK (Kochov bacil), pozit. PCR na dôkaz mykobacterium tuberculosis komplex, RTG nález so susp. TBC. Záznam o BCG vakcinácii nie je k dispozícii. V liečbe nasadené antituberkulotiká v 2-kombinácii.  
Pravdepodobne sa jedná o importovanú nákazu.
- Ochorela 30 – ročná žena, žijúca v podmienkach s nízkym hygienickým štandardom. V marci 2023 prekonala silnú chrípku, od začiatku apríla suchý kašeľ, nechutenstvo, mierne zvýšená teplota, schudla 20 kg, nevládala chodiť, vykašľovala hlien, opuch dolných končatín, opakovane vyšetrená na LSPP. V máji vyšetrená u svojho obvodného lekára, odoslaná na hospitalizáciu na interné odd. LN sP pre početelné chrapoty, febrilný stav. Preklad do Národného ústavu tuberkulózy, pľúcnych chorôb a hrudníkovej chirurgie Vyšné Hágy. Ochorenie potvrdené RTG nálezom, laboratórnym nálezom Mycobacterium tuberculosis, pozit. PCR na dôkaz mykobacterium tuberculosis komplex. Nasadená antituberkulózná liečba v 4-kombinácii. V epidemiologickej anamnéze udáva kontakt s TBC pozitívnym partnerom z obce Hranovnica, ktorý taktiež hospitalizovaný v Národnom ústave tuberkulózy, pľúcnych chorôb a hrudníkovej chirurgie Vyšné Hágy. Záznam o BCG vakcinácii nie je k dispozícii.

#### Diftéria - Záškrt

**A36**

V roku 2023, ani za posledných 5 rokov nebolo hlásené ochorenie, ani nosičstvo toxického kmeňa *Corynebacterium diphteriae*.

## **Šarlach - Scarletina**

**A38**

V roku 2023 sme zaznamenali 315 ochorení, pričom v roku 2022 sme ochorenie neevidovali. 5 - ročná chorobnosť je 6,11/100 000. Najviac postihnutou vekovou skupinou 5 - 9 ročné deti (191 ochorení), 10 - 14 ročné deti (58 ochorení) a 1 - 4 ročné deti (39 ochorení). Ochorelo 173 mužov a 142 žien. Najvyšší výskyt v mesiacoch november (87 ochorení) a jún (85 ochorení).

## **Ruža - Erysipelas**

**A46**

V roku 2023 bolo hlásených 34 ochorení, čo je o 4 ochorenia viac ako roku predchádzajúcom. Ochorenie postihlo 18 mužov a 16 žien. Najviac ochorení evidujeme vo vekovej skupine 65+ (20 ochorení). Najviac ochorení vykazujeme v mesiacoch júl (10 ochorení) a august (9 ochorení).

## **Ovčie kiahne – Varicella a Herpes Zoster**

**B01, B02**

### **Varicella – B01**

V roku 2023 vykazujeme 800 ochorení s Dg. B019 - Varicella bez komplikácií. V roku 2022 bolo evidovaných 272 ochorení. 5 - ročná chorobnosť 279,42/100 000. Najviac ochorení sa vyskytlo vo vekových skupinách 1 - 4 ročných (311 ochorení) a 5 - 9 ročných detí (375 ochorení). Podľa pohlavia ochorelo 432 mužov a 368 žien. Najviac ochorení vykazujeme v mesiacoch marec (153 ochorení), apríl (152 ochorení) a máj (146 ochorení).

### **Herpes zoster – B02**

V roku 2023 bolo hlásených 64 ochorení. V minulom roku sme evidovali 78 ochorení. 5 - ročný priemer chorobnosti je 119,16/100 000.

B023 Zosterové choroby oka	3
B029 Zoster bez komplikácií	61
<b>Spolu</b>	<b>64</b>

Ochorenie postihlo 25 mužov a 39 žien. Najviac ochorení sa vyskytlo vo vekovej kategórii 55 - 64 ročných (18 ochorení) a 65+ (23 ochorení).

## **Varicella s inými komplikáciami**

**B018**

V roku 2023 ochorenie nebolo hlásené.

## **Iné vírusové infekcie, charakterizované léziami kože a sliznice**

**B08**

V roku 2023 vykazujeme 3 ochorenia. Ochoreli 2 muži a 1 žena, vo vekových skupinách 1 - 4 ročných (1 prípad) a 5 - 9 ročných (2 prípady), výskyt 2 ochorení v apríli a 1 ochorenia v marci. Ochorenia mali sporadický charakter.

## **Infekčná mononukleóza**

**B27**

V roku 2023 vykazujeme 2 ochorenia, v roku predchádzajúcom boli 3 ochorenia. 5  
- ročný priemer chorobnosti je 5,83/100 000. Po jednom ochorení zaznamenané u mužov a žien.  
Ochorenia sa vyskytli v mesiaci marec, vo vekovej skupine 15 - 19 ročných a 25 - 34 ročných.

### **Chrípka a akútne respiračné ochorenia**

**J10, J11**

V tomto roku vykazujeme 103 ochorení na Dg. J10 Chrípka vyvolaná identifikovaným vírusom chrípky, 4 ochorenia s Dg. J100 Chrípka so zápalom pľúc, vírus chrípky identifikovaný.

Epidemiologická situácia vo výskyte chrípky bola najmä koncom kalendárneho roka menej priaznivá. Vrchol chorobnosti na akútne respiračné ochorenia sme zaznamenávali v 49. kalendárnom týždni, kedy celková chorobnosť 2170,1/100 000. Najvyššia chorobnosť vo vekovej skupine 0 - 5 ročných detí na akútne respiračné ochorenia bola zaznamenaná v 41., 42. a 46. kalendárnom týždni – 6311,5/100 000. Najvyššia celková chorobnosť na chrípku a chrípke podobné ochorenia bola v 7. kalendárnom týždni, s chorobnosťou 2408,6/100 000. Najvyššia chorobnosť bola zaznamenaná u 0 - 5 ročných detí – 1061,1/100 000 v 50. kalendárnom týždni. Okresnú epidémiu v kolektívoch predškolských a školských zariadení sme v tomto roku nezaznamenali. V priebehu roka sme iba sporadicky zaznamenali lokálne epidémie u detí v predškolskom a školskom veku.

Chrípka typu A bola potvrdená v 41 prípadoch a typ B v 60 prípadoch, 1 ochorenie bolo vykazované na základe klinických príznakov v rodine pri výskyte chrípky typu B u súrodenca. Zo 103 ochorení bolo 6 ochorení od sentinelových lekárov, z toho chrípka typu A - 1 ochorenie, chrípka typu B 5 ochorení. Tri ochorenia boli potvrdené u pacientov, ktorí boli očkovaní očkovacou látkou Influvac.

V chrípkovej sezóne 2022/2023 sme vrchol chorobnosti na akútne respiračné ochorenia a chrípke podobné ochorenie zaznamenali v 50. kalendárnom týždni 2022, kedy bola celková chorobnosť na akútne respiračné ochorenia 4523,3/100 000 a chorobnosť na chrípku a podobné ochorenia 2279,5/100 000.

### **SARI**

**J107**

V roku 2023 vykazujeme 3 prípady SARI, v roku 2022 sme vykazovali 10 ochorení.

- Ochorelo 1 - mesačné dievča. V klinickom obraze spavosť, plačlivosť, TT 38°C. Z výteru z nosohltanu Ag testom potvrdený RS vírus. Dieťa hospitalizované na Detskom odd. LNŠP pre zhoršenie zdravotného stavu, obštrukčnú bronchitídu, sťažené dýchanie, zníženú saturáciu. Na RTG hrudníka potvrdená pneumónia. V liečbe nasadené antibiotiká a oxygenoterapia.
- Ochorel 1 - ročný chlapec. Dieťa hospitalizované na Detskom odd. LNŠP pre horúčky, nechutenstvo, dráždivý kašeľ, sťažené dýchanie, nízka saturácia. Z výteru z nosohltanu PCR metódou Metapneumovírus. V liečbe nasadené antibiotiká, kortikoidy a oxygenoterapia.
- Ochorela 90 – ročná žena. V klinickom obraze poruchy dýchania, na RTG hrudníka zistená bronchopneumónia vpravo, hypoglikémia, nechutenstvo. Z výteru z nosohltanu PCR metódou chrípka typu A. V liečbe nasadené antibiotiká, kortikoidy a oxygenoterapia.

Pacientka nebola očkovaná proti chrípke. Ochorenie skončilo úmrtím na inú príčinu. Exitus na infarkt myokardu.

## **COVID – 19**

**U071**

Celkovo sme v roku 2023 zaznamenali 913 ochorení na COVID – 19. Oproti predchádzajúcemu roku je to výrazný pokles (14 751). 5 - ročná chorobnosť je 9 460,22/100 000. Zaznamenali sme 8 epidémií v kolektívoch (viď. Epidémie). Podľa pohlavia ochorelo 348 mužov a 565 žien. Najviac ochorení sme zaznamenali vo vekovej skupine u 65 a viac roční – 375 prípadov. Zaznamenali sme 1 úmrtie na COVID - 19. Nebolo zaznamenané žiadne importované ochorenie.

### **Prehľad COVID-19 v epidemiologickej súvislosti v roku 2023 v okrese Liptovský Mikuláš**

P.č	Obec	Dátum výskytu	Počet exponovaných/ochorení	Kolektív	Miesto vzniku nákazy	Hospitализácia	Úmrtie	Typ epidémie
1.	Liptovský Mikuláš	6.2. – 7.3.2023	179/34	DSS Golden Age, klienti/zamestnanci	Liptovský Mikuláš	0	0	lokálna
2.	Liptovský Mikuláš	7.3. – 25.4.2023	230/18	CSS Anima, klienti/zamestnanci	Liptovský Mikuláš	0	0	lokálna
3.	Liptovský Hrádok	24.3.- 6.4.2023	67/31	DSS Pod lipami, klienti/zamestnanci	Liptovský Hrádok	0	0	lokálna
4.	Liptovský Mikuláš	14.10.- 30.10.2023	230/40	CSS Anima, klienti/zamestnanci	Liptovský Mikuláš	0	0	lokálna
5.	Liptovský Mikuláš	10.10.- 20.10.2023	33/22	DSS Royal Care, klienti/zamestnanci	Liptovský Mikuláš	3	1	lokálna
6.	Liptovský Hrádok	15.10.- 22.10.2023	28/4	SČK L.Hrádok, klienti/zamestnanci	Liptovský Hrádok	0	0	lokálna
7.	Liptovský Mikuláš	22.10. - 24.10.2023	61/7	LNŠP - Psychiatrické odd., klienti/zamestnanci	Liptovský Mikuláš	7	0	lokálna
8.	Liptovský Mikuláš	24.11.- 27.11.2023	50/4	LNŠP - Chirurgické odd., klienti/zamestnanci	Liptovský Mikuláš	0	0	lokálna

## **III.5. Neuroinfekcie**

### **Vírusová meningitída**

**A87**

V roku 2023 vykazujeme 1 ochorenie, v roku predchádzajúcom to boli 3 ochorenia. 5 – ročný priemer chorobnosti je 1,11/100 000.

- Ochorela 46 – ročná žena, v klinickom obraze myalgie, bolesti dolných končatín, bez predchádzajúcej fyzickej činnosti, bez odozvy na analgetiká, parestéza horných končatín na oboch predlaktiach, nevládala chodiť. Hospitalizovaná na Neurologickom odd. LNsP Liptovský Mikuláš, realizovaná lumbálna punkcia, kde zistená prítomnosť proteinocytologickej disociácie. Preklad na Infekčnú kliniku ÚVN Ružomberok pre susp. vírusovú meningitídu. Realizované serologické vyšetrenia na kliešťovú encefalitídu, listeriózu, boreliózu s negatívnym výsledkom a taktiež negatívne výsledky na enterovírusy v stolici. EA: nezistená. Diagnóza uzatvorená ako A879 Nešpecifikovaná vírusová meningitída.

### **Zosterová encefalitída**

**B020,B004 (G051)**

V roku 2023 vykazujeme 1 ochorenie s Dg. B004 Herpetickovírusovú encefalitídu (G051), v roku predchádzajúcom sme ochorenie nevykazovali.

- Ochorela 76 - ročná žena, v klinickom obraze krče celého tela a porucha vedomia, krče tváre, hyposaturácia 88%, ťažká paréza ľavej dolnej končatiny a plégia ľavej hornej končatiny, herpes zoster na chrbte vľavo. Hospitalizovaná na Neurologickom odd. LNsP Liptovský Mikuláš, realizovaná lumbálna punkcia - PCR anti HHV6 33,19. Preklad na Infekčnú kliniku ÚVN Ružomberok.

### **Adenovírusová encefalitída**

**A851(G051\*)**

V roku 2023 vykazujeme 1 ochorenie s Dg. A851 Adenovírusovú encefalitídu (G051), v roku predchádzajúcom sme ochorenie nevykazovali.

- Ochorel 35 - ročný muž, v klinickom obraze cefalea, pocit lámania v tele, bolesť kĺbov a svalov, porucha vedomia po EPI záchvate. Hospitalizovaný na Neurologickom odd. LNsP Liptovský Mikuláš, preložený na Infekčnú kliniku ÚVN Ružomberok. Realizovaná lumbálna punkcia, laboratórny nález svedčiaci na vírusovú infekciu. Serologické vyšetrenie na kliešťovú encefalitídu, listeriózu, boreliózu, HSV a VZV negatívne. Serologické vyšetrenie ELISA IgA a IgG na Adenovírusy pozitívny výsledok.

### **Hemofilová meningitída**

**G000**

V roku 2023 nevykazujeme ochorenie. 5 – ročný priemer chorobnosti je 0,28/100 000.

### **Iný bakteriálny zápal mozgových plien**

**G008**

V roku 2023 vykazujeme 1 ochorenie s Dg. G008 Iný bakteriálny zápal mozgových plien.

- Ochorel 51 - ročný muž, ktorý preložený z Neurologického odd. LNSP na Infektologickú kliniku ÚVN Ružomberok pre sekundárnu neuroinfekciu po extrakcii zuba a respiroinfekcii. V klinickom obraze subfebrílie a febrility, dezorientácia,

výrazné bolesti hlavy v čelovej oblasti, prechodne kvalitatívna porucha vedomia, meningeálny syndróm, prudký nárast zápalových parametrov. Ochorenie potvrdené na základe biochemického vyšetrenia likvoru, kultivačne likvor negat..

### **III.6. Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou**

#### **Creutzfeldt - Jacobova choroba**

**A81**

V roku 2023 boli šetrené 2 úmrtie na CJCH, v roku 2022 sme vykazovali 1 ochorenie. 5  
- ročný priemer chorobnosti je 1,39/100 000. Ochorenie je popisované v kapitole úmrtia.

#### **Stredoeurópska kliešťová encefalitída**

**A841**

V roku 2023 vykazujeme 2 ochorenie, v roku predchádzajúcom 1 ochorenie. 5  
- ročný priemer chorobnosti je 0,28/100 000.

- Ochorela 43 - ročná žena. Chorá od mája 2023, v klinickom obraze bolesť záhľavia a ľavého ucha. Hospitalizovaná na neurologickom odd. LNsP, vykonaný odber likvoru, pozitívny nález biochemického vyšetrenia svedčiaci na vírusovú meningitídu. Preložená na infekčnú kliniku ÚVN Ružomberok pre cefaleu, diplopiu až stratu zraku, strata sluchu, parestéza dolných končatín, subfebrílie, problémy s rozprávaním, rovnováhou, zášklby v oku. V laboratórnom náleze ELISA IgM pozit., IgG pozit.. Pacientka nebola očkovaná proti kliešťovej encefalitíde. EA: nezistená.
- Ochorela 48 - ročná žena. Chorá od júna 2023, v klinickom obraze bol prekolapsový stav s nauzeou a emézou, zhoršujúce vertigo, svetlo a zvukoplachosť, febrilný stav, CRP 49. Preložená na infekčnú kliniku ÚVN Ružomberok pre cefaleu, diplopiu až stratu zraku, strata sluchu, parestéza dolných končatín, subfebrílie, problémy s rozprávaním, rovnováhou, zášklby v oku. V laboratórnom náleze ELISA IgM pozit., IgG negat.. Pacientka nebola očkovaná proti kliešťovej encefalitíde. EA: v máji mala prisateľo kliešťa bez lokálnej kožnej reakcie.

#### **Lymeská choroba**

**A692**

V roku 2023 vykazujeme 4 ochorenia. V roku 2022 sme vykazovali 3 ochorenie. 5  
- ročný priemer chorobnosti je 5,56/100 000.

- Ochorela 63 - ročná žena, v klinickom obraze od septembra/2023 erythema chronicum migrans na predkolení a stehne. Ochorenie si nevyžiadalo hospitalizáciu. EA: poštipaná rôznym hmyzom, prisatie kliešťa negat.. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením Borrelia Western Blot IgM pozit., ELISA IgM pozit. Borrelia burgdorferi, ELISA IgG negat. Borrelia burgdorferi.
- Ochorela 60 - ročná žena, v klinickom obraze od augusta/2023 erythema chronicum migrans pod kolenom, ktoré ju svrbí a zväčšuje sa. Ochorenie si nevyžiadalo hospitalizáciu. EA: poštipaná rôznym hmyzom, prisatie kliešťa negat.. Ochorenie

potvrdené serologickým vyšetrením Borrelia Western Blot IgM pozit., ELISA IgM pozit. Borrelia burgdorferi, ELISA IgG negat. Borrelia burgdorferi.

- Ochorel 57 - ročný muž, v klinickom obraze od apríla/2023 erythema chronicum migrans na pravom stehne, nesvrbivé ložisko, ktoré sa zväčšovalo, cítil sa unavený. Ochorenie si nevyžiadalo hospitalizáciu. EA: poštípaný rôznym hmyzom, prisatie kliešť'a negat.. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením Borrelia Western Blot IgM pozit., Borrelia Western Blot IgG pozit., ELISA IgM pozit. Borrelia burgdorferi, ELISA IgG pozit. Borrelia burgdorferi.
- Ochorel 79 - ročný muž, v klinickom obraze od augusta/2023 erythema chronicum migrans na pravom boku, na kolenách, na dorzách rúk a na predlaktí. EA: na jar mal prisatého kliešť'a na ramene, ktorého mu vybrala manželka. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením Borrelia Western Blot IgM pozit., Borrelia Western Blot IgG hraničné hodnoty., ELISA IgM pozit. Borrelia burgdorferi, ELISA IgG pozit. Borrelia burgdorferi.

### **Zápalová polyneuropatia**

**G61**

V roku 2023 nevykazujeme ochorenia, tak ako v roku predchádzajúcom.

### **Polyneuropatia pri Lymeskej chorobe**

**G63**

V roku 2023 vykazujeme 1 ochorenie, v roku 2022 sme vykazovali 2 ochorenia.  
5 - ročný priemer chorobnosti je 1,39/100 000.

- Ochorel 70 - ročný muž. V klinickom obraze od septembra/2023 celková slabosť, prechodne porucha reči, a porucha vyjadrovania, závraty, sťažené dýchanie, bolesti chrbta. Hospitalizovaný na Neurologickom odd. LNsP s následným prekladom na Infekčnú kliniku ÚVN Ružomberok. EA: v auguste/2023 poštípanie kliešť'a na ramene, ktorého si vybral sám. Forma: neurologická. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením Borrelia burgdorferi Western Blot IgM pozit., Borrelia burgdorferi Western Blot IgG pozit..

### **Artritída pri Lymeskej chorobe**

**M012**

V roku 2023 vykazujeme 1 ochorenie, v roku 2022 sme ochorenie nevykazovali.  
5 - ročný priemer chorobnosti je 0,56/100 000.

- Ochorel 75 - ročný muž. V klinickom obraze cca 2 roky bolesti ramenných, bedrových a kolenných kĺbov. Opakovane preliečený ATB v júni/2023 a októbri/2023. Hospitalizovaný na Infekčnej klinike ÚVN Ružomberok za účelom podávania parenterálnej ATB liečby. EA: poštípanie rôznym hmyzom, prisatie kliešť'a neguje. Forma: kĺbna. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením anti - Borrelia burgdorferi s.l. IgM CLIA pozit., anti - Borrelia burgdorferi s.l. IgG CLIA pozit., anti - Borrelia burgdorferi IgM negat., anti - Borrelia burgdorferi IgG pozit..

### **Toxoplazmóza**

**B58**

V roku 2023 nevykazujeme ochorenia, tak ako v roku predchádzajúcom. 5 - ročný priemer chorobnosti je 1,39/100 000.

### **Kontakt alebo ohrozenie besnotou**

**Z203**

V roku 2023 vykazujeme 17 poranení zvierat'om, v roku 2022 sme vykazovali 9 prípadov. 5 - ročný priemer chorobnosti je 28,89/100 000. Ohrozených besnotou bolo 14 žien a 3 muž. Pozitivita zvierat'a na besnotu nebola zistená.

#### **Analýza podľa druhu zvierat'a a druhu vakcíny:**

druh zvierat'a	Imovax	Rabipur	Verorab	Počet
pes	0	0	14	14
mačka	0	0	3	3
<b>SPOLU</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>17</b>	<b>17</b>

#### **Analýza podľa zvierat'a a spôsobu poranenia:**

druh zvierat'a	Pohryznutie	Poškriabanie	Poslintanie	Počet
Pes	14	0	0	14
mačka	3	0	0	3
<b>Spolu</b>	<b>17</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>17</b>

#### **Analýza podľa lokalizácie poranenia:**

lokalizácia poranenia	Počet
predkolenie	7
ruka	6
trup	1
predlaktie	1
stehno	2
<b>Spolu</b>	<b>17</b>

### **Echinokokóza**

**B670, B676**

V roku 2023 vykazujeme 2 ochorenia, 1 ochorenie s Dg. B670 Infekcia pečene Echinococcus granulosus a 1 ochorenie s dg. B676 Infekcia iných (viacerých) miest Echinococcus multilocular.

- Na Dg. B670 Infekcia pečene Echinococcus granulosus ochorel 13 - ročný chlapec. Chorý od r 2020. V klinickom obraze bolesti brucha, opakovane hospitalizovaný na chirurgickom odd. LNsP, stav hodnotený ako Apendicitis acuta. V apríli/2020 vyšetrenie na Echinokoky negatívne, apríl/2021 USG brucha - zistená cysta na pečeni, mája/2021 pozitívne výsledky na Echinokoky. Pacient dispenzarizovaný v Detskej gastroenterologickej a infekčnej ambulancii UN Martin. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením Elisa IgG a Westernblot na Echinococcus granulosus.



EA: kontakt s voľne žijúcimi a domácimi psami od malička, nechodí do lesa, nezbera lesné plody.

- Na Dg. B676 Infekcia iných (viacerých) miest Echinococcus multilocularis ochorel 28 - ročný muž. Chorý od 12/2022. V klinickom obraze svrbenie celého tela, ikterus kože, hnačka, schudol 17 kg. Pacient hospitalizovaný na Internom odd. LNŠP. Stav uzatvorený s Dg. C249 TU žľových ciest Klatskin IV. typu. Pacient odoslaný do ambulancie klinickej onkológie, po prvej chemoterapii TT 39,9°C, hospitalizácia na Klinike hrudnej chirurgie UN Martin, kde vyšetrený infektológom, ktorý odporučil vyšetrenie na Echinokoky. Ochorenie potvrdené PCR vyšetrením biotického materiálu pečene a pľúc s pozitívnym výsledkom na Echinococcus multilocularis.  
EA: doma chová psa, pracuje ako knihovník v archíve, možný kontakt s trusom myši alebo potkanov.

### **Enterobióza- mrle, Oxyuriáza** **B80**

V roku 2023 vykazujeme 1 ochorenie, v minulom roku nám ochorenie nebolo ohlásené. Ochorenie u muža vo vekovej kategórii 5 - 9 ročné deti.

## **III.7. Nákazy kože a slizníc**

### **Tetanus** **A33 – A35**

Za sledovaných 10 rokov sa toto ochorenie v okrese nevyskytlo.

### **Plynová gangréna** **A480**

V roku 2023 nevykazujeme ochorenie, tak ako v roku predchádzajúcom.

### **Svrab - scabies** **B86**

V roku 2023 bolo hlásených 38 prípadov, v roku 2022 bolo hlásených 8 prípadov. 5 - ročný priemer chorobnosti je 37,22/100 000.

Najvyšší výskyt ochorenia bol zaznamenaný v mesiaci december 29 ochorení. Najviac ochorení sa vyskytlo vo vekovej skupine 45 - 54 ročných (11 prípadov). Ochorelo 15 mužov a 23 žien.

Ochorenia mali sporadický charakter v 19 prípadoch, 19 prípadov sa vyskytlo v epidémii u zamestnancov interného odd. LNŠP (popis v kapitole Epidémie).

## **III.8. Iné infekcie – nezaradené**

### **Iné septikémie** **A400, A408, A41**

V roku 2023 vykazujeme spolu 3 ochorenia. Po jednom ochorení s Dg. A400 Septikémia vyvolaná streptokokom zo skupiny A, Dg. A408 Iná streptokoková septikémia a Dg. A415 Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi mikroorganizmami.

- Na Dg. A400 Septikémia vyvolaná streptokokom zo skupiny A, ochorel 50 - ročný muž. Ochorenie skončilo úmrtím, je podrobne popísané v kapitole Úmrtia.
- Na Dg. A408 Iná streptokoková septikémia ochorela 75 - ročná žena, klientka Domova sociálnej starostlivosti. Ochorenie si nevyžiadalo hospitalizáciu. V klinickom obraze strata vedomia, odpadla, TT 39°C. Ochorenie potvrdené na základe kultivačného vyšetrenia hemokultúry, s pozitívnym výsledkom na Streptococcus beta - haemolyticus sk. C.
- Na Dg. A415 Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi mikroorganizmami ochorel 48 - ročný muž. Hospitalizácia na Infektologickej klinike ÚVN Ružomberok. Jedná sa o importovanú nákazu z pracovného pobytu v Mjanmarsku. V klinickom obraze akútna gastroenteritída s febrilitami ešte počas pracovného pobytu, po príchode dehydrovaný, v laboratórnom náleze zvýšená zápalová aktivita, TT 39,5°C. Ochorenie potvrdené na základe kultivačného vyšetrenia hemokultúry, s pozitívnym výsledkom na Pseudomonas aeruginosa.

### **Legionárska choroba**

**A481**

V roku 2023 nevykazujeme ochorenie, tak ako v roku predchádzajúcom.

### **Choroby vyvolané vírusom HIV**

**Z21**

V roku 2023 vykazujeme 2 ochorenie HIV infekcie u manželov prisťahovaných z Ukrajiny. V roku predchádzajúcom sme ochorenie nevykazovali. 5 - ročný priemer chorobnosti je 0,56/100 000.

V rámci poradenstva bolo zrealizovaných 11 konzultácií na základe telefonických a mailových otázok. V roku 2023 bolo anonymne vyšetrených 8 osôb s negatívnym výsledkom.

- Ochorel 46 - ročný muž, ktorý prišiel v marci/2022 so svojou manželkou a štyrmi deťmi z Ukrajiny. V klinickom obraze sledoval od februára/2023 pretrvávajúcu zvýšenú teplotu, kašeľ. Vyšetrený v infektologickej ambulancii, kde zistená generalizovaná lymfadenopatia, candida v ústach. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením Westernblot vírus HIV (HIV1). Okrem toho zistená aj novovzniknutá tuberkulóza, pacient hospitalizovaný a liečený v Národnom ústave tuberkulózy, pľúcnych chorôb a hrudníkovej chirurgie Vyšné Hágy. Pacient dispenzarizovaný na Klinike infektológie a cestovnej medicíny Jesseniovej lekárskej fakulty v Martine.
- Ochorela 36 – ročná žena. Pozitivita zistená pri šetrení ochorenia u manžela, s ktorým žije 3 roky. Jedná sa o bezpríznakovú formu ochorenia. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením Westernblot vírus HIV (HIV1). Pacientka dispenzarizovaná na Klinike infektológie a cestovnej medicíny Jesseniovej lekárskej fakulty v Martine.

V rámci poradenstva bolo zrealizovaných 11 konzultácií na základe telefonických a mailových otázok. V roku 2023 bolo anonymne vyšetrených 8 osôb s negatívnym výsledkom.

## **EPIDÉMIE**

V roku 2023 sme v okrese Liptovský Mikuláš zaznamenali 11 epidémií v kolektíve. Jednalo sa 1x o epidémiu svrabu, 1x o nešpecifikovanú vírusovú črevnú infekciu, 1x o epidémiu spôsobenú Shigella sonnei, 8x o epidémiu na COVID – 19 v CSS a DSS.

### **B86 Svrab – scabies**

- Ochorenia sa objavili u personálu Interného oddelenia LNŠP Liptovský Mikuláš. Z celkového počtu 46 exponovaných ochorelo 19 zamestnancov. Ako zdroj nákazy bola zistená pacientka (casus socialis) hospitalizovaná na oddelení. Ochorenia boli hlásené dermatologičkou na základe klinických príznakov. Na oddelení boli nariadené protiepidemické opatrenia.

### **A084 Nešpecifikovaná vírusová črevná infekcia**

- V hotelovom zariadení Wellness HOTEL CHOPOK u ubytovaných hostí bol nahlásený zvýšený výskyt gastroenteritíd. Z celkového počtu 300 exponovaných (230 ubytovaných a 70 zamestnancov) ochorelo 15 ubytovaných hostí, chorí boli dospelí aj deti, ochorenia mali rýchly priebeh, u zamestnancov ochorenia neboli hlásené. Z príznakov ochorenia dominovalo vracanie, nevoľnosť, hnačka. Vzhľadom k tomu, že sa nepodarilo získať údaje od hostí z dôvodu ukončenia pobytu, boli zaevidované len 2 osoby. Nikto z chorých nenavštívil lekára a nebol odobratý materiál na vyšetrenie, preto sa pôvodcu nepodarilo zistiť. Vzhľadom na rýchly priebeh ochorenia je predpoklad, že išlo o vírusové črevné gastroenteritídy. V zariadení boli nariadené protiepidemické opatrenia a odobraté vzorky stravy.

### **U071 COVID - 19 v CSS a DSS**

- **V CSS Anima** v Liptovskom Mikuláši sme zaznamenali 2 epidemické výskyty na ochorenie COVID - 19. Prvý epidemický výskyt bol zaznamenaný v mesiacoch marec – apríl. V zariadení je kapacita klientov 122 a zamestnancov 102. Ochorelo 5 zamestnancov a 9 klientov zariadenia. Hospitalizovaný nebol nikto. Ochorenia boli potvrdené antigénovým testovaním .  
Druhý epidemický výskyt sme zaznamenali v mesiaci október. Ochorelo 36 klientov zariadenia a 4 zamestnanci. Hospitalizovaný nebol nikto. Ochorenia boli potvrdené antigénovým testovaním.
- **V Domove pre seniorov Golden Age Liptovský Mikuláš** v mesiacoch jún a júl sme zaznamenali z celkového počtu 119 klientov a 60 zamestnancov - 6 ochorení (4 zamestnanci a 2 klienti). Hospitalizovaný nebol nikto. Ochorenia boli potvrdené antigénovým testovaním. V zariadení boli nariadené protiepidemické opatrenia.
- **V Domove sociálnych služieb Pod lipami, Liptovský Hrádok** v mesiacoch marec a apríl sme z celkového počtu 67 exponovaných (37 klientov a 30 zamestnancov) ochorelo 23 klientov, u zamestnancov ochorenie nebolo hlásené. Ochorenia mali mierny priebeh. Hospitalizovaný nebol nikto. Protiepidemické opatrenia boli zabezpečené. Ochorenia boli potvrdené antigénovým testovaním.
- **V zariadení pre seniorov SČK Liptovský Hrádok** z celkového počtu 28 exponovaných (18 klientov a 10 zamestnancov) ochoreli 3 klienti a 1 zamestnankyňa. Hospitalizovaný nebol nikto. Ochorenia boli zistené antigénovým testovaním. Ochorenia mali mierny priebeh.

- **V Domove sociálnych služieb Royal Care Vitálišovce** sme zaznamenali ochorenia na COVID – 19. Ochorelo celkovo 22 osôb - 19 klientov zariadenia a 3 zamestnanci. Počet exponovaných v zariadení bol 20 klientov a 13 zamestnancov. Hospitalizovaní boli traja klienti, u 1 klienta zariadenia sme zaznamenali úmrtie na COVID - 19.
- **V LNŠP Liptovský Mikuláš na Psychiatrickom oddelení** sme v mesiaci október zaznamenali epidemický výskyt ochorení na COVID - 19. Z celkového počtu 21 pacientov a 40 zamestnancov ochoreli 7 pacienti. Zdrojom nákazy bola pacientka hospitalizovaná na oddelení. Z klinického obrazu dominovala u chorých nádcha, bolesť hlavy a hrdla, subfebrílie. Protiepidemické opatrenia boli zabezpečené.
- **V LNŠP Liptovský Mikuláš na Chirurgickom oddelení** ochoreli na COVID – 19 4 zdravotné sestry. Celkovo bolo exponovaných 30 zamestnancov oddelenia a 20 pacientov. Ochorel len zdravotnícky personál, u pacientov ochorenie nebolo hlásené. Ochorenia boli potvrdené antigénovými testami.

### A033 Shigella sonnei

U obyvateľov **rómskej osady Hlboké v Liptovskom Mikuláši** sme v mesiacoch august, september z celkového počtu 46 exponovaných zaznamenali 9 ochorení. Ochorenia mali protrahovaný charakter. Ochoreli dospelí aj deti. Jedno ochorenie bolo u vychovávateľky, ktorá pracuje v detskom domove, kde boli deti z tejto osady na určitú dobu umiestnené. V osade je prívod studenej pitnej vody zabezpečený z verejného vodovodu mesta Liptovský Mikuláš, žijú tam rodiny v slabých hygienických podmienkach. Hospitalizované boli 3 deti. Bolo vykonané epidemiologické šetrenie v rodinách v osade a zabezpečené vyšetrenie kontaktov chorých, informované o výskyte ochorení boli aj pracovníčky komunitného centra v osade. Ochorenie bolo dokázané kultivačne tampón z recta – Shigella sonnei.

## ÚMRTIA

V roku 2023 vykazujeme 6 úmrtí na infekčnú diagnózu. V roku 2022 bolo vykázaných 7 úmrtí.

- Úmrtie u 86 ročnej ženy s **Dg. U071 COVID - 19**, pľúcna forma. Pacientka bola hospitalizovaná na Internom oddelení LNŠP Liptovský Mikuláš, antigénovým testom potvrdený COVID – 19. Ochorenie bolo zistené v rámci epidemického výskytu v DSS. U pacientky bolo pridružené kardiovaskulárne ochorenie. Pacientka na druhý deň hospitalizácie exitovala.

- Úmrtie u 50 ročného muža s **Dg. A40.0 Septikémia vyvolaná streptokokom zo skupiny A**. Pacient bol privezený RZP na OAIM v septickom šoku, hypotenziou a renálnym zlyhaním. U pacienta postupné zhoršenie stavu s multiorgánovým zlyhaním, na druhý deň exitus v dôsledku sepsy. V hemokultúre záchyt Streptococcus pyogenes sk A.

- Úmrtie u 56 ročnej ženy s **Dg. A81.0 Creuzfeldt - Jakobova choroba**, genetická forma. V klinickom obraze porucha spánku a zraku, následne porucha reči a chôdze. Pacientka hospitalizovaná nebola, diagnostika a substitučná liečba bola u nej riešená prostredníctvom neurologickej ambulancie. Po 3 mesiacoch od objavenia sa prvých príznakov ochorenia exitus.

V epidemiologickej anamnéze zistené, že pochádza z Oravy a rodičia chovali ovce a ošípané. V rodine ochorenie zatiaľ nebolo diagnostikované.

- Úmrtie u 60 ročnej ženy s **Dg. A81.0 Creutzfeldt - Jakobova choroba**, genetická forma. Pacientka si sťažovala na únavu, vyčerpanosť až syndróm vyhorenia, liečená bola ambulantne na psychiatrickej ambulancii s neskoršou následnou hospitalizáciou. V klinickom obraze porucha pamäte, s progredujúcou demenciou. Pacientka bola hospitalizovaná na Neurologickom oddelení a Doliečovacom oddelení v LNŠP Liptovský Mikuláš. Po 3 mesiacoch od objavenia sa klinických príznakov ochorenia - exitus. Epidemiologická anamnéza v dôsledku nespolupráce rodiny nezistená.

- Úmrtie u 63 ročnej ženy s **Dg. J12.1 Pneumónia vyvolaná respiračným syncytiálnym vírusom**. Pacientka bola prijatá na JIS interného oddelenie pre pľúcnu embóliu s bronchopneumóniou. U pacientky z nosohltanu dokázaný PCR testom RS vírus. Na 6. deň hospitalizácie exitus.

- Úmrtie u 71 ročnej ženy s **Dg. J16.8 Pneumónia vyvolaná inými bližšie určenými infekčnými organizmami**. Pacientka bola privezená RZP na Interné oddelenie LNŠP Liptovský Mikuláš. Pri prijíme potvrdená bronchopneumónia. Z nosohltanu bol PCR testom potvrdený Human rhinovírus. Na 4. deň hospitalizácie exitus.

## **b.) Analýza výskytu nozokomiálnych nákaz**

### **III.8. Nozokomiálne nákazy (NN)**

V okrese Liptovský Mikuláš bolo hlásených 60 prípadov NN z jedného lôžkového zdravotníckeho zariadenia z Liptovskej nemocnice s poliklinikou MUDr. I. Stodolu Liptovský Mikuláš. NN hlásili jednotlivé oddelenia.

V roku 2023 bolo hlásených 7 prípadov osídlenia *Klebsiella pneumoniae* produkujúcich karbapenemázu (KPC), z toho 4 prípady boli hlásené pod Dg. Z22.8, 1x pod Dg. N30.9, 1x pod Dg. N30, 1x Dg. A15.0 Pneumónia vyvolaná *Klebsiella pneumoniae*.

Výsledky na pozitívne nosičstvo KPC boli hlásené Mikrobiologickým laboratóriom LNŠP Liptovský Mikuláš. Prípady boli hlásené z OAIM (3), z urgentného príjmu (1), z interného oddelenia (1), z ambulancie všeobecného lekára (2).

Odbery boli vykultivované 3x tampón z recta, 2x z moču, 1x výter z tonzíl, 1x bronchoalveolárny výplach. Ide o pasívny zber údajov, preto reálne číslo osídlenia multirezistentnými mikroorganizmami je vyššie.

### **Výskyt NN podľa lokalizácie infekcie v Liptovskej nemocnici s poliklinikou MUDr. I. Stodolu, Liptovský Mikuláš.**

V roku 2023 bolo hlásených 60 NN, t. j. 0,59% z celkového počtu hospitalizovaných (10 128), čo predstavuje vzostup oproti minulému roku, kedy toto lôžkové zdravotnícke zariadenie vykazovalo 31 NN (0,30 %).

NN boli hlásené z OAIM (1), chirurgického oddelenia (9), interného oddelenia (10), detského oddelenia (6), oddelenia úrazovej chirurgie (2), neurologického oddelenia (5), oddelenia dlhodobo chorých (18), psychiatrického oddelenia (9).

**Z OAIM** bol hlásený 1 prípad NN, čo predstavuje 0,74% z celkového počtu hospitalizovaných pacientov (134) na tomto oddelení za rok. Išlo o respiračnú infekciu.

#### **respiračná NN:**

- Ochorel 76 ročný muž, prijatý s akútnou respiračnou insuficienciou spôsobenou kovidovou infekciou. U pacienta na 12. deň hospitalizácie izolovaná v spúte *Klebsiella pneumoniae* s produkciou karbapenemáz (CPO).

**Z chirurgie** bolo hlásených 9 prípadov NN, čo predstavuje 0,64% z celkového počtu hospitalizovaných pacientov (1402), v zastúpení 6 mužov a 3 ženy. Išlo o 9x črevné infekcie spôsobené *Clostridium difficile* po ATB terapii. V stolici 4x záchyt toxín A+B, 1x toxín A, 1x toxín B, 3x GDH.

**Z interného oddelenia** bolo hlásených 10 NN, čo predstavuje 0,52% z celkového počtu hospitalizovaných pacientov (1898). Išlo 9x o črevnú a 1x o respiračnú nákazu.

#### **črevná NN:**

Vo všetkých 9. prípadoch išlo o infekciu spôsobenú *Clostridium difficile* po ATB terapii, 5 žien a 4 muži. V stolici 7x záchyt toxín A+B, 2x toxín A.

#### **respiračná NN:**

- Ochorela 70 ročná žena, privezená RZP s Dg. Angina pectoris. Na 10. deň hospitalizácie potvrdený PCR testom COVID - 19, so zápalom pľúc.

**Z Detského oddelenia** bola hlásených 6 NN, čo predstavuje 0,31% z celkového počtu hospitalizovaných (1960). Išlo o črevné infekcie.

#### **črevná NN:**

- Ochorel 2 ročný chlapec, hospitalizovaný s akútnou obštrukčnou bronchitídou, na 4. deň vracanie, hnačky, subfebrílie. Stolica na rotavírus – pozit.. Na oddelení boli hospitalizovaní v rovnakom období aj iní pacienti s rotavírusovou enteritídou. Nebol očkovaný proti rotavírusom.
- Ochorel 9 ročný chlapec, hospitalizovaný pre liečbu hypertenzie a cukrovky, deň po prepustení teplota, vracanie, hnačka. Stolica na rotavírus – pozit., pacient opakovane hospitalizovaný pre dehydratáciu. Neočkovaný.

- Ochorelo 2 ročné dievča, hospitalizované s Dg. Pneumónia, po prepustení na 2. deň zvracanie, bolesti brucha, hnačka. Stolica na rotavírus – pozit., pacientka pre dehydratáciu bola hospitalizovaná vo FN Martin. Neočkovaná.
- Ochorel 3 ročný chlapec, hospitalizovaný s Dg. Krčná lymfadenopatia, na 8. deň hospitalizácie príznaky NN – zvracanie, hnačka, zvýšená teplota. Bol očkovaný 2 – mi dávkami v prvom roku života. Stolica na rotavírus – pozit.
- Ochorel 1 ročný chlapec, hospitalizovaný na pozorovanie po páde na hlavu. Po prepustení na 2. deň doma príznaky NN – vracanie, hnačka, teploty do 38°C. Stolica na rotavírus – pozit. Pacient opakovane hospitalizovaný pre dehydratáciu. Neočkovaný.
- Ochorelo 2 mesačné dievča, s Dg. Bronchopneumónia, hlásené následne aj ako Pertussis. Na 10. deň hospitalizácie príznaky NN - vracanie, zvýšená teplota. Stolica na rotavírus – pozit. Neočkovaná.

**Z neurologického oddelenia** bolo hlásených 5 NN, čo predstavuje 0,48% z celkového počtu hospitalizovaných pacientov za rok (1036). Išlo 4x o črevnú infekciu, 1x o urologickú infekciu.

#### **črevná NN:**

- Ochorela 84 ročná žena, ktorá bola preložená z interného oddelenia pre zlyhávanie obličiek s Dg. G96.8. Porucha neurologickej sústavy bližšie neurčená. Na 8. deň hospitalizácie príznaky NN - hnačka, vykonaný odber stolice – záchyt Clostridium difficile - toxín B.
- Ochorela 82 ročná žena, prijatá na JIS Neurologického oddelenie pre hemoragickú CMP, nasadená ATB terapia, pri ktorej dochádza k rozvoju kolitídy s riedkymi stolicami s pozit. Clostridiom difficile - toxín A,B.
- Ochorel 75 ročný muž, prijatý na oddelenie pre poruchu chôdze s Dg. G63.9 Choroba CNS. Počas hospitalizácie rozvoj infektu, nasadená ATB terapia, následne rozvoj dyspeptického syndrómu, v stolici pozit Clostridium difficile – toxín A,B .
- Ochorel 63 ročný muž, prijatý na oddelenie pri progresii hydrocefalu, po nasadenej ATB liečbe došlo k rozvoju dyspeptického syndrómu, v stolici záchyt. Clostridium difficile – toxín A,B.

#### **urologická NN:**

- Ochorela 69 ročná žena, preložená z FN s poliklinikou F. D. Roosevelta Banská Bystrica JIS Neurologického oddelenia, pri prijíme zavedený permanentný katéter (PMK), na 7. deň uroinfekt. V moči kultivačne pozit. Candida glabrata.

**Z oddelenia dlhodobo chorých** bolo hlásených 18 NN, čo predstavuje 6,5% z celkového počtu hospitalizovaných pacientov (277). Išlo 14x o črevné infekcie, 1x o infekciu dolných dýchacích ciest, 3x o infekciu horných dýchacích ciest.

### črevné NN:

- Zaznamenali sme 14 prípadov Enterokolitídy zapríčinennej Clostridiom difficile, jednalo sa o 5 mužov a 9 žien, v stolici bol zachytený 5x toxín B a 9x toxín A+B.

### respiračné NN:

- Ochorela 61 ročná žena, prijatá na oddelenie s Dg. G96.8 – Iná choroba CNS. Na 12. deň hospitalizácie verifikovaná pneumónia. Výter z nosohltanu, PCR pozit. COVID – 19.
- Ochorela 73 ročná žena, prijatá na oddelenie na doliečenie po operácie hernie, na 10. deň hospitalizácie príznaky NN. COVID – 19 potvrdený antigénovým testom.
- Ochorel 91 ročný muž, preložený z oddelenia úrazovej chirurgie na doliečenie po subdurálnom krvácaní. Ochorenie zistené pri screeningovom vyšetrení, pri zistení ochorenia u personálu a u pacientov. COVID - 19 potvrdený antigénovým testom.
- Ochorela 82 ročná žena, pacientka bola prijatá na oddelenie na doliečenie s Dg. J90 – Pohrudnicový výpotok. Ochorenie bolo zistené v rámci screeningového odberu pre kontakt s pacientkou s COVID – 19, s ktorou ležala na izbe. Pacientka neprejavovala žiadne príznaky ochorenia, vyšetrenie antigénovým testom preukázalo pozit. výsledok na COVID - 19.

**Z traumatologického oddelenia** boli hlásené 2 NN, čo predstavuje 0,19 % z celkového počtu hospitalizovaných pacientov za rok (1028). Išlo o respiračné infekcie.

### respiračná NN:

- Ochorel 94 ročný muž, prijatý na oddelenie pre zlomeninu stehennej kosti. Na 5. deň hospitalizácie príznaky NN - kašeľ, slabosť. Výterom z nosohltanu, PCR testom, preukázaný COVID – 19.
- Ochorel 58 ročný muž, prijatý na oddelenie so zlomeninou členka. Na 4. deň hospitalizácie príznaky NN – kašeľ. Výterom z nosohltanu, antigénovým testom, dokázaný COVID- 19.

**Zo psychiatrického oddelenia** bolo hlásených 9 NN, čo predstavuje 1,58% z celkového počtu hospitalizovaných pacientov za rok (571). Išlo o respiračné infekcie.

### respiračná NN:

- Ochorel 40 ročný muž, na 7. deň hospitalizácie príznaky NN – ľahké respiračné príznaky – kašeľ, nádcha. Prameň nákazy nezistený. Výter z nosohltanu PCR pozit COVID - 19.



- Ochorel 81 ročný muž. Pacient dlhodobo hospitalizovaný v LNŠP Liptovský Mikuláš, najskôr na Psychiatrickom oddelení a po mesiaci hospitalizácie preložený na Interné oddelenie a následne na Doliečovacie oddelenie. Príznaky NN od 1.11.2023 – teploty do 38°C, somnolencia. Zrealizovaný odber párovej vzorky na Bordetellu pertussis IgAWB - pozit, toxín ELISA IgA – pozit, IgG - pozit. Signifikantný vzostup ELISA IgA. Prameň nákazy nezistený.
- 7 ochorení na COVID - 19 potvrdených antigénovým testom bolo hlásených v rámci epidémie. Z celkového počtu 21 pacientov a 40 zamestnancov ochoreli 7 pacienti. Zdrojom nákazy bola pacientka hospitalizovaná na oddelení. Z klinického obrazu dominovala u chorých nádcha, bolesť hlavy a hrdla, subfebrílie. Protiepidemické opatrenia boli zabezpečené.

#### **IV. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť**

V rámci štátneho zdravotného dozoru bolo na jednotlivých oddeleniach nemocnice a súkromných ambulanciách odobratých 603 vzoriek (201x3) sterilného materiálu. V tomto roku neboli zistené pozitívne vzorky sterility. V roku predchádzajúcom sme vykazovali 2 pozitívne vzorky sterility.

Z prostredia bolo odobratých 519 sterov, z toho bolo 55 vzoriek pozitívnych, čo predstavuje 11,1 % z celkového počtu odobratých vzoriek. V roku 2022 bolo vyššie percento nevyhovujúcich vzoriek – 18,3 % a zároveň bol odobratí aj nižší počet vzoriek.

Záchyt patogénov vo vzorkách z prostredia podľa oddelení:

**Súkromná gynekolog. ambulancia č. 1** - Enterococcus faecalis, Enterococcus faecium, Staphylococcus saprophyticus, Bacillus species, Enterobacter speciés, Gramnegatívna neferm. palička

**Chirurgické oddelenie** - Enterococcus faecalis, Bacillus speciés, Bacillus cereus

**Oddelenie úrazovej chirurgie** - Enterococcus faecalis, Bacillus speciés, Bacillus cereus, Gramnegatívna neferm. palička

**Oddelenie centrálnej sterilizácie** - Enterococcus faecalis, Bacillus speciés, Bacillus cereus, Gramnegatívna neferm. palička

**Dialýza** – Enterococcus faecalis, Bacillus speciés, Bacillus cereus

**JIS - interného oddelenia** - Enterococcus faecalis, Bacillus speciés, Bacillus cereus, Klebsiella species

**OAIM** – Enterococcus faecalis

**Detské oddelenie** - Enterococcus faecalis, Bacillus species

**Operačné sály gynekologického oddelenia** – Bacillus cereus, Gramnegatívna neferm. palička

**Súkromná ambulancia úrazovej chirurgie Demänovská Dolina** – Enterobacter species, Bacillus cereus

**COS – A4** – Bacillus cereus, Bacillus species

**Neurologické oddelenie** – Enterococcus faecalis, Gramnegatívna neferm. palička

**Súkromná gynekolog. ambulancia č. 2** - Enterococcus faecalis

**Súkromná stomatologická ambulancia č. 1** - Staphylococcus aureus

**Súkromná stomatologická ambulancia č. 2** - Bacillus species

**Operačné sály – Klinika Pinium LM** - Bacillus cereus

**COS – A2** – Bacillus species.

Najvyššie percento pozitívnych záchytov zo sterov z prostredia bolo v **Súkromnej gynekolog. ambulancii č. 1**, kde pri ŠZD z celkového počtu 12 odobratých vzoriek bolo 7 vzoriek pozitívnych, čo predstavuje 58,3 %.

Druhé najvyššie percento pozitívnych záchytov zo sterov z prostredia bolo na **Chirurgickom oddelení**. Pri ŠZD bolo odobratých 23 vzoriek, z toho bolo 10 vzoriek pozitívnych, čo predstavuje 43,5 %.

Na **Oddelení úrazovej chirurgie** z celkového počtu 22 odobratých vzoriek bolo 7 vzoriek pozitívnych, čo predstavuje 31,8 %.

Na **Oddelení centrálnej sterilizácie** z celkového počtu 24 odobratých vzoriek bolo 5 vzoriek pozitívnych, čo predstavuje 20,8 %.

Na **Oddelení dialýzy** z celkového počtu 22 odobratých vzoriek boli 4 vzorky pozitívne, čo predstavuje 18,2 %.

Na **JIS interného oddelenie** z celkového počtu 18 odobratých vzoriek boli 3 vzorky pozitívne, čo predstavuje 16,7 %.

Na **OAIM** z celkového počtu 22 odobratých vzoriek boli 3 vzorky pozitívne, čo predstavuje 13,6 %.

Na **Detskom oddelení** z celkového počtu 24 odobratých vzoriek boli 3 vzorky pozitívne, čo predstavuje 12,5 %.

Na **Operačných sálach gynekologického oddelenia** z celkového počtu 20 odobratých vzoriek boli 2 vzorky pozitívne, čo predstavuje 10,0 %.

Na **Súkromnej ambulancii úrazovej chirurgie Demänovská Dolina** z celkového počtu 20 odobratých vzoriek boli 2 vzorky pozitívne, čo predstavuje 10,0 %.

Na **COS – A4** z celkového počtu 21 odobratých vzoriek boli 2 vzorky pozitívne, čo predstavuje 9,5 %.

Na **Neurologickom oddelení** z celkového počtu 22 odobratých vzoriek boli 2 vzorky pozitívne, čo predstavuje 9,1 %.

Na **Súkromnej gynekolog. ambulancii č. 2** z celkového počtu 12 odobratých vzoriek bola 1 vzorka pozitívna, čo predstavuje 8,3 %.

Na **Súkromnej stomatologickej ambulancii č. 1** z celkového počtu 12 odobratých vzoriek bola 1 vzorka pozitívna, čo predstavuje 8,3 %.

Na **Súkromnej stomatologickej ambulancii č. 2** z celkového počtu 12 odobratých vzoriek bola 1 vzorka pozitívna, čo predstavuje 8,3 %.

Na **Operačnej sále – Klinika Pinium LM** z celkového počtu 22 odobratých vzoriek bola 1 vzorka pozitívna, čo predstavuje 4,5 %.

Na **COS – A2** z celkového počtu 22 odobratých vzoriek bola 1 vzorka pozitívna, čo predstavuje 4,5 %.

Uvedené výsledky boli v rámci kompetencií RÚVZ riešené s poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti za účelom zjednania nápravy. Výsledky taktiež poukazujú na potrebu dôsledného dodržiavania hygienicko-epidemiologického režimu pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti.

V tomto roku sme testovanie sterilizátorov nevykonali.

V okrese Liptovský Mikuláš je jedno lôžkové zariadenie Liptovská nemocnica s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu s počtom lôžok 280 a 154 ambulancií. V týchto zariadeniach bol vykonávaný štátny zdravotný dozor, ktorý sa sústreďoval na kontrolu dodržiavania opatrení hygienicko - epidemiologického režimu, podľa schválených prevádzkových poriadkov. Celkom bolo vykonaných 25 kontrol, opakované kontroly neboli realizované. Opatrenia z kontroly boli ukladané na mieste.

**Štátne zdravotnícke ambulancie:**

- v okrese sú zriadené len v rámci Liptovskej nemocnice s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu :
- 2 x ambulanci pre deti a dorast
  - neurologická
  - urologická
  - gynekologická
  - hematologická
  - interná
  - gastroenterologická
  - LSPP pre deti a dorast
  - LSPP pre dospelých

**Neštátne zdravotnícke ambulancie :**

P. č.	Názov ambulancie:	Spádová oblasť:	
		Lipt. Mikuláš	Lipt. Hrádok
1.	Detské	12	4
2.	Obvodné	21	6
3.	Zubné	28	10
4.	Gynekologické	7	2
5.	Chirurgické	2	1
6.	Interné	2	1
7.	ORL	2	1
8.	Kožné	2	1
9.	Očné	3	1
10.	Ortopedické	2	1
11.	TRCH	1	1
12.	Urologické	2	1
13.	Neurologické	4	1
14.	Psychiatrické	4	1
15.	Gastroenterologická	2	0
16.	Diabetologická	1	1
17.	Logopedická	2	1
18.	Kardiologická	2	0
19.	Alergologická	2	1
20.	Infektologická	1	0
21.	Reumatologická	1	0
22.	Psychologická	3	2
23.	Denzitometria	1	0
24.	Endokrinologická	1	0
25.	Plastická chirurgia	1	0
26.	Rehabilitácia	4	1
27.	MMR	1	0
28.	RTG	1	1
<b>Spolu</b>		<b>115</b>	<b>39</b>

V okrese sú zriadené 3 pracoviská jednotnovej zdravotnej starostlivosti, ktoré sú súčasťou Liptovskej nemocnice. Jedná sa o tieto pracoviská: Očné, ORL a Ortopédia.

V okrese Liptovský Mikuláš je zriadené jedno štátne mikrobiologické laboratórium v LN s P L. Mikuláš. Vyšetrovanie vzoriek materiálu z okresu však zabezpečuje aj jedno neštátne mikrobiologické laboratórium, ktoré sídli v okrese Ružomberok (Unilabs Slovensko, s.r.o.).

V rámci vykonávaných vyšetrení sterov z prostredia a kontroly sterility materiálu

v dozorovaných zdravotníckych zariadeniach nebola vyšetovaná rezistencia na antibiotiká, nakoľko spádové laboratórium RÚVZ Žilina, ktoré stery vyšetruje, nevykonáva zisťovanie rezistencie mikroorganizmov na antibiotiká.

**Tab. III.9.1 Proporcía výskytu NN v lôžkovom zariadení - Liptovskej nemocnici s poliklinikou MUDr. I .Stodolu Liptovský Mikuláš v roku 2023**

Názov zariadenia	Počet hlásených NN v roku		Počet hospitalizovaných	Proporcía výskytu
	2022	2023	2023	
	abs.	abs.	abs.	%
<i>I</i>	2	3	4	5
Liptovská nemocnica s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu	31	60	10 128	0,59
Dialyzačné oddelenie	0	0	počet dialyzovaných pacientov : 43 počet dialýz: 4423	

**Tab. III.9.2 Proporcía výskytu NN podľa oddelení z počtu hospitalizovaných v Liptovskej nemocnici s poliklinikou MUDr. I. Stodolu Liptovský Mikuláš v roku 2023**

ODDELENIE	Počet hlásených NN v roku		Počet hospitalizovaných	Proporcía výskytu
	2022	2023	2023	
	abs.	abs.	abs.	%
<i>I</i>	2	3	4	5
OAIM	1	1	134	0,74
Chirurgické	11	9	1402	0,64
Interné	2	10	1898	0,52
Gyn.-pôrodnické	0	0	1304	0,0
Novorodenecké	0	0	518	0,0
Detské	1	6	1960	0,31
Úrazovej chirurgie (traumatologicko-ortopedické)	0	2	1028	0,19
Neurologické	6	5	1036	0,48
Oddelenie dlhodobých chorých	10	18	277	6,50
Psychiatrické	0	9	571	1,58
<b>SPOLU</b>	<b>31</b>	<b>60</b>	<b>10 128</b>	<b>0,59</b>

**Tab. III.9.3 Výpis hlásených NN podľa diagnózy v okrese Liptovský Mikuláš / rok 2023**

Kód diagnózy	Diagnóza – slovom	Počet	Proporcía
		Abs.	%

<b>A047</b>	Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	36	60
<b>A080</b>	Rotavírusová enteritída	6	10
<b>A370</b>	Divý kašeľ vyvolaný Bordetella pertussis	1	1,7
<b>J06</b>	Akútne infekcie horných dýchacích ciest	1	1,7
<b>J128</b>	Iná vírusová pneumónia	1	1,7
<b>N390</b>	Našpecifikovaná cystitída	1	1,7
<b>U071</b>	COVID-19 potvrdený PCR	14	23
<b>Spolu</b>		<b>60</b>	<b>100</b>

**Tab.III.9.4 Výpis hlásených NN podľa oddelení okres v roku 2023**

Na okresnej úrovni - doplniť aj zdravotnícke zariadenia – dialyzačné strediská. V prípade, že sú samostatným zdravotníckym zariadením – doplniť do stĺpca ZZ ( vid' tab. III.9.2 )

**Tab.III.9.5 Výskyt NN podľa oddelenia a lokalizácie infekcie/rok 2023**

Druh oddelenia	Lokalizácia infekcie																					
	črevná		dolné dýchacie cesty		gynekologické		horné dýchacie cesty		iné		infekcie v mieste chirurg. rany (IMCHV)		kože a sliznice (SST)		rany a popáleniny		Sepsy (BSI)		Urologické (UTI)		spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
<b>OAIM</b>	0	0,0	1	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1,7
<b>Oddelenie dlhodobo chorých</b>	14	77,8	1	5,6	0	0	2	11	1	5,6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18	13,3
<b>Chirurgia</b>	9	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	15
<b>Detské</b>	6	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	10
<b>Traumatológia</b>	0	0	0	0	0	0	2	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	3,3
<b>Interné</b>	9	90	1	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	16,7
<b>Neurológia</b>	4	80	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	20	5	8,3
<b>Psychiatria</b>	0	0	0	0	0	0	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	15
<b>SPOLU</b>	42	70	3	5	0	0	13	21,7	1	1,6	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1,6	60	100

**Tab.III.9.6 Výskyt NN podľa EA a lokalizácie v roku 2023**

Etiologický agens	Lokalizácia infekcie																					
	črevná		dolné dýchacie cesty		gynekologické		horné dýchacie cesty		iné		infekcie v mieste chirurg. rany (IMCHV)		kože a sliznice (SST)		rany a popáleniny		Sepsy (BSI)		Urologické (UTI)		spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
<b>2019-nCoV</b>	0	0	2	14	0	0	11	78,6	1	7,1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	23,3
<b>Bordetella pertussis</b>	0	0	0	0	0	0	1	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1,7
<b>Candida glabrata</b>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	100	1	1,7
<b>Clostridium difficile</b>	36	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	36	60
<b>Rotavírus</b>	6	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	10
<b>vírus iný špecifikovaný</b>	0	0	1	50	0	0	1	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	3,3
<b>SPOLU</b>	42	70	3	5	0	0	13	21,7	1	16,7	0	0	0	0	0	0	0	0	1	16,7	60	100

**Tab. IV.1.1 Prehľad o výkone ŠZD v ZZ v roku 2023 v okrese Liptovský Mikuláš**

Liptovská nemocnica s poliklinikou MUDr. I .Stodolu+ súkromné ambulancie	Celkový počet ZZ	vykonaný ŠZD				SPOLU
		Komplex. preverky	V súvislosti s NN	Kontrola náprav. opatrení	Iba mikrobiálny monitoring	
P. Lôžk. odd. - OIKM/JIS	6	0	0	0	2	2
Lôžk. odd.- chirurg. smer	9	0	0	0	8	8
Lôžk. odd. - nechirurg. smer	6	0	0	0	4	4
Amb. všeobecní lekári	43	1	0	0	0	1
Amb. odborní lekári	75	7	0	0	4	11
Stomatológovia	38	4	0	0	2	6
Centrálne operačné sály	4	0	0	0	4	4
Centrálne sterilizácia	1	0	0	0	1	1
<b>SPOLU</b>	<b>182</b>	<b>12</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>25</b>	<b>37</b>



Roztoky			9														0
Iné			9		3												0
SPOLU			360		69			90		39					15		0
% pozit			0		0			0		0				0			

**Tab.IV.1.4 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a druhu sterilizácie v okrese Liptovský Mikuláš**

Názov zdravot. pomôcky	Vzorky sterilizované v														SPOLU		% pozit
	HVS		autokláv		chemicky		fyzikálne chemicky		plazma		inak		VSD				
	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	
Kov	78		222												300		0
Sklo	6														6		0
Guma			9		6										15		0
Textil	3		162												165		0
Plasty			15		48										63		0
Liečivá	3														3		0
Endosk. I. kateg.																	
Šitie																	
Roztoky											9				9		0
Iné			6		6										12		0
SPOLU	90		414		60						9				573		0

**Tab. IV.1.5 Inventarizácia sterilizačných prístrojov a kontrola ich funkčnosti v SR/kraj/okres**

	Výsledky testovania							
	počet sterilizátorov	počet kontrolovaných	% kontrolovaných	počet pozitívnych	% pozit. z počtu kontrolovaných	opakovane kontrolované	počet opakovane pozitívnych	počet vyradených
AUT	12	0	0	0	0	0	0	0
HVS	19	0	0	0	0	0	0	0
FS	1	0	0	0	0	0	0	0
Plazma	0	0	0	0	0	0	0	0
EO	0	0	0	0	0	0	0	0
Iný	0	0	0	0	0	0	0	0
SPOLU	<b>32</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Tab. IV.1.6 Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov**



Miesto odberu vzoriek	Počet odobratých vzoriek			Druhy a počet izolovaných mikroorganizmov		
	Celkom	Pozit.		Grampozitívna mikroflóra	Gramnegatívna mikroflóra	Plesne a kandidy
		abs.	%			
Ruky personálu	3	1	33,3	1x Bacillus cereus		
Pokožka a ruky pac.	-	-	-			
Prístroje na udržiavanie vitálnych funkcií	25	2	8,0	2x Enterococcus faecalis		
Inkubátory	2	-	-			
Prostredie endoskopických pracovísk s endoskopmi II. Kategórie	6	1	16,7	1x Bacillus cereus		
Nástroje a pomôcky so suchým prostredím	99	11	11,1	6x Enterococcus faecalis, 3x Bacillus speciés	1x Enterobacter species, 1x gramnegat. neferm. palička	
Nástroje a pomôcky s vlhkým prostredím	115	9	7,8	3x Enterococcus faecalis, 4x Bacillus cereus, 1x Bacillus speciés	1x Enterobacter species	
Dezinfekčné roztoky	-	-	-			
Lekárske roztoky a H <sub>2</sub> O	-	-	-			
Masti a gély	-	-	-			
Pomôcky na stravovanie pacientov	4	2	50,0	1x Enterococcus faecalis, 1x Bacillus speciés	1x gramnegat. neferm. palička	
Lôžkoviny a bielizeň	8	2	25,0	1x Enterococcus faecalis, 1x Bacillus speciés	2x gramnegat. neferm. palička	
Pomôcky na upratovanie a toaletu pac.	-	-	-			
Maloplošná dezinfekcia (odd.,lekárne, ambulancie)	152	22	14,5	9x Enterococcus faecalis, 1x Enterococcus faecium, 1x Staphylococcus aureus, 2x Bacillus cereus, 6x Bacillus speciés, 1x Staphylococcus saprophyticus	1x Klebsiella speciés, 2x Enterobacter speciés, 3x gramnegat. neferm. palička	
Maloplošná dezinfekcia (operačný trakt)	87	6	6,9	3x Bacillus cereus, 2x Bacillus speciés	1x gramnegat. neferm. palička	
Veľkoplošná dezinfekcia (oddelenia a ambulancie)	-	-	-			
Veľkoplošná dezinfekcia (operačný trakt)	-	-	-			
Vyšetrenie ovzdušia (aeroskop, sedimentácia)	-	-	-			
<b>SPOLU</b>	<b>495</b>	<b>55</b>	<b>11,1</b>	22x Enterococcus faecalis, 1x Staphylococcus aureus, 1x Enterococcus faecium, 14x Bacillus speciés, 10x Bacillus cereus, 1x Staphylococcus saprophyticus	4x Enterobacter speciés, 1x Klebsiella speciés, 6x gramnegatívna neferm. palička	

**Q.**

**R. V. Ostatné činnosti**

## a) Preventívne programy a projekty

V priebehu roka sme venovali pozornosť programom a projektom ako je Národný imunizačný program, Surveillance prenosných ochorení, EPIS, Nozokomiálne nákazy, Mimoriadne epidemiologické situácie, Enviromentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV, Prevencia HIV, Optimalizácia verejnej správy v oblasti epidemiológie.

Nevykonávali sme žiadne špecializované činnosti.

V rámci poradenstva je v RÚVZ zriadená:

- poradňa HIV pre jednotlivcov vo vyhradenom čase s anonymnými odbermi krvi na vyšetrenie HIV a poradenstvo cez telefón.
- poradenstvo v očkovaní cez telefón aj osobne s rodičmi, ktorí odmietajú očkovania svojich detí.

Zdravotnícke služby v okrese sú zabezpečované na porovnateľnej úrovni v rámci Slovenskej republiky. Zabezpečené sú cestou štátneho a súkromného sektora. Spolupráca pri vykonávaní surveillance prenosných ochorení so štátnym aj súkromným sektorom je dobrá.

- hlásenie nozokomiálnych nákaz zo zariadení je tak, ako v celej republike podhodnotené.
- očkovanie je každoročne kontrolované v rámci celoslovenskej úlohy. Zaočkovanosť všetkých ročníkov detí, ktoré v období od 1.9.2022 do 31.8.2023 podliehali kontrole očkovania je **stále dobrá - pohybovala sa v rozmedzí od 93,7 % do 97,7%**. Zaočkovanosť nižšia ako 90 % bola zistená celkovo v 4 obvodoch. Dôvodom bol výpadok vakcín na trhu, zvýšená chorobnosť detí v danom ročníku, alebo vysoké percento odmietania očkovania zo strany rodičov v danom obvode, alebo dočasné kontraindikácie očkovania.

V rámci Európskeho imunizačného týždňa boli realizované prednášky. Aktuálne informácie sú uverejňované na web stránke a nástenke úradu.

## b) Špecializované činnosti

### c) Poradenstvo v prevencii prenosných ochorení

Poradenstvo v prevencii prenosných ochorení je pri každom prípade, ktoré je nahlásené. Prípady šetríme telefonicky, alebo priamo s chorými, či rodičmi chorých. Vykonávame šetrenie epidemiologickej anamnézy a nariaďujeme protiepidemické opatrenia.

Poradenstvo tiež vykonávame v rámci poradne očkovania, ktorej činnosť sme spropagovali na webovej stránke úradu.

Skúsenosť je taká, že poradňu navštevujú zatiaľ iba rodičia detí odmietajúcich očkovanie, ktorých RÚVZ aktívne pozýva. Pracovníci odd. epidemiológie vedú s týmito rodičmi rozhovor o prospešnosti očkovania a odovzdané sú im aj edukačné materiály pojednávajúce o význame očkovania. Diskusia s týmito rodičmi je veľmi náročná a ich presvedčenie o neúčinnosti a škodlivosti očkovania je také silné, že odmietajú odborné argumenty. V priebehu roka 2023 sme v okrese Liptovský Mikuláš a Ružomberok zaznamenali 97 odmietnutí povinného očkovania. Na hlásené odmietnutia povinného očkovania bolo zaslaných 29 pozvánok s poučením a pozvaním do poradne očkovania a 26 výziev pre doplnenie kontraindikácie

k odmietnutiu očkovania. V pravidelných štvrtročných intervaloch zasielame tabuľky odmietania očkovania na ÚVZ SR.

#### d) Zdravotno - výchovné aktivity v prevencii prenosných ochorení

V rámci Európskeho imunizačného týždňa boli realizované prednášky na Obchodnej akadémii v Liptovskom Mikuláši na tému „Dobehňime zabuduté očkovanie“.

V rámci kampane hygieny rúk boli realizované prednášky na Strednej zdravotníckej škole v Liptovskom Mikuláši.

Uskutočnili sme vzdelávanie odborných zamestnancov RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši na tému „Chrípka“.

#### Mimoriadne úlohy:

Neboli realizované.

Odbor/oddelenie epidemiológie RÚVZ Liptovský Mikuláš			Počet
1.	<b>Epidemiologické vyšetrowanie v ohniskách nákazy (okrem NN)</b>	počet ohnísk zvýšený zdravotný dozor lekársky dohľad spolu:	3006 12 <b>3018</b>
2.	<b>Odber vzoriek na mikrobiologické vyšetrowenie (okrem NN):</b>	vzorky biologického materiálu celkom vzorky materiálu z vonkajšieho prostredia: voda potraviny iné spolu:	8 1122 6 <b>1136</b>
3.	<b>Imunizačný program</b>	metodické návštevy lekárov (počet kontrolovaných PZS pri výkone kontroly očkovania) kontrola očkovania (počet očkovaných) <sup>1)</sup> kontrola skladovania očkovacích látok prejednanie neúčasti na očkovaní priestupkové konanie spolu:	24 8254 24 <b>8302</b>
4.	<b>Práca v EPIS-e</b>	zadávanie prípadov kontrola a uzatváranie prípadov spracovanie dotazníkov k epidémii SRV spolu:	4663 3984 15 <b>8662</b>
5.	<b>Analýza epidemiologickej situácie (uviesť počet)</b>	týždenná mesačná	52 12

		ročná na požiadanie spolu:	1  <b>65</b>
6.	<b>Prednášková činnosť</b>	prednášky pre verejnosť prednášky pre ZP spolu:	1 6 <b>7</b>
7.	<b>Publikačná činnosť</b>	Spolu <sup>2)</sup> :	
8.	<b>Účasť na konferenciách <sup>3)</sup></b>	aktívna pasívna spolu:	4 <b>4</b>
9.	<b>Práca na osobitných štúdiách a programoch <sup>4)</sup></b>	príprava zadania zber podkladov sumarizácia analýza iné (príprava) spolu:	115  <b>115</b>
10.	<b>vydané certifikáty (AIDS), medzinárodný očkovací preukaz, osvedčenie o odbornej spôsobilosti</b>		238
11.	<b>Posudková činnosť</b>	štúdie projektovej dokumentácie konzultácie kolaudácia vydanie posudkov (čiastkové stanoviská) záväzné stanoviská spolu:	4 2 <b>6</b>
12.	<b>Podnety</b>	počet	<b>1</b>
13.	<b>Sankcie</b>	v zmysle § 12 odsek 2 opatrenia počet	
14.	<b>Rozhodnutia</b>	<b>v zmysle § 12 ods. 2</b> <b>v zmysle § 13 ods. 4</b>	<b>83</b>
15.	<b>Odvolania</b>	počet	
16..	<b>Poradenská činnosť v odbore</b>	Počet konzultácií k očkovaniam, opatreniam v ohnisku, DDD.....	<b>79</b>

### Aktivity odd. epidemiológie v r. 2023:

	<b>Termín</b>	<b>Miesto konania</b>	<b>Názov podujatia</b>	<b>Účasť aktívna/pasívna</b>	<b>Pracovníčky</b>
1.	17.4. - 18.4.2023	Banská Bystrica	XX. Celoštátna odborná konferencia SK MTP	pasívna	<b>DAHE Ižariková</b>
2.	16.3.2023	Bratislava	XVII. Vedecko-odborná konferencia NN pre surveillance infekčných chorôb v SR	pasívna	<b>Mgr. Hrabušová DAHE Demková</b>

3.	30.3.2023	Banská Bystrica	Bodová prevalenčná štúdia	pasívna	<b>Mgr. Mikušiaková, DAHE Ižariková, Mravcová</b>
4.	7.6.-8.6.2023	Bratislava	Tematický kurz	pasívna	<b>Mgr. Mikušiaková DAHE Demková</b>
5.	6.11.- 7.11.2023	Tále, okres Brezno	XXVII. Červenkové dni preventívnej medicíny	pasívna	<b>Mgr. Mikušiaková</b>

S.

## VÝSKYT VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ ZA POSLEDNÝCH 10 ROKOV V OKRESE LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ ZA ROK 2023

Diagnóza/ rok		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
A02	a	79	118	137	88	88	82	46	44	58	48
	r	108,95	162,87	189,11	121,65	121,71	113,41	63,84	61,38	80,91	66,96
A02N	a	0	1	0	1	0	1	2	0	0	2
	r	0,00	1,38	0,00	1,38	0,00	1,38	2,78	0,00	0,00	2,79
A03	a	2	2	0	15	6	1	1	0	0	16
	r	2,76	2,76	0,00	20,74	8,30	1,38	1,39	0,00	0,00	22,32
A04	a	194	169	244	208	204	197	144	141	129	169
	r	267,54	233,26	336,80	287,54	282,14	272,46	199,85	196,69	179,95	235,75
A040	a	13	15	18	15	19	19	5	2	7	15
	r	17,93	20,70	24,85	20,74	26,28	26,28	6,94	2,79	9,76	20,92
A045	a	166	147	216	162	157	135	97	90	53	72
	r	228,92	202,90	298,15	223,95	217,14	186,71	134,62	125,55	73,93	100,44
A046	a	0	2	0	5	1	3	3	0	0	3
	r	0,00	2,76	0,00	6,91	1,38	4,15	4,16	0,00	0,00	4,18
A047	a	15	5	10	26	27	40	39	49	69	79
	r	20,69	6,90	13,80	35,94	37,34	55,32	54,13	68,35	96,25	110,20
A05	a	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	2,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A07	a	1	2	1	0	0	0	0	0	0	2
	r	1,38	2,76	1,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,79
A08	a	80	134	264	43	101	141	23	99	167	163
	r	110,33	184,96	364,41	59,44	139,69	195,01	31,92	138,10	232,96	227,38
A080	a	46	106	88	39	77	103	13	57	31	122
	r	63,44	146,31	121,47	53,91	106,49	142,45	18,04	79,51	43,24	170,19
A081	a	28	17	60	3	10	34	7	30	13	21

	r	38,61	23,46	82,82	4,15	13,83	47,02	9,71	41,85	18,13	29,29
<b>A082</b>	a	6	11	7	1	14	4	3	4	30	18
	r	8,27	15,18	9,66	1,38	19,36	5,53	4,16	5,58	41,85	25,11
<b>A083</b>	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,39	0,00
<b>A084</b>	a	0	0	109	0	0	0	0	8	92	2
	r	0,00	0,00	150,46	0,00	0,00	0,00	0,00	11,16	128,34	2,79
<b>A09</b>	a	0	5	0	16	0	0	0	20	0	0
	r	0,00	6,90	0,00	22,12	0,00	0,00	0,00	27,90	0,00	0,00
<b>A27</b>	a	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	1,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<b>A370</b>	a	14	4	4	5	2	6	12	0	2	3
	r	19,31	5,52	5,52	6,91	2,77	8,30	16,65	0,00	2,79	4,18
<b>A38</b>	a	2	15	52	29	14	3	5	0	0	315
	r	2,76	20,70	71,78	40,09	19,36	4,15	6,94	0,00	0,00	439,42
<b>A39</b>	a	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	4,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<b>A40</b>	a	0	0	0	0	0	1	0	1	0	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38	0,00	1,39	0,00	5,58
<b>A400</b>	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,39
<b>A403</b>	a	0	0	0	0	0	1	0	1	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38	0,00	1,39	0,00	2,79
<b>A408</b>	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,39
<b>A41</b>	a	3	2	7	2	2	13	4	8	2	1
	r	4,14	2,76	9,66	2,76	2,77	17,98	5,55	11,16	2,79	1,39
<b>A411</b>	a	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,77	0,00	0,00	0,00	0,00
<b>A415</b>	a	1	0	5	1	2	8	4	7	2	1
	r	1,38	0,00	6,90	1,38	2,77	11,06	5,55	9,76	2,79	1,39
<b>A418</b>	a	0	0	0	1	0	2	0	1	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	1,38	0,00	2,77	0,00	1,39	0,00	0,00
<b>A419</b>	a	2	2	2	0	0	1	0	0	0	0
	r	2,76	2,76	2,76	0,00	0,00	1,38	0,00	0,00	0,00	0,00
<b>A51</b>	a	1	0	2	2	1	0	0	0	1	4
	r	1,38	0,00	2,76	2,76	1,38	0,00	0,00	0,00	1,39	5,58
<b>A53</b>	a	0	2	0	1	3	0	0	0	0	1
	r	0,00	2,76	0,00	1,38	4,15	0,00	0,00	0,00	0,00	1,39
<b>A69</b>	a	0	1	5	2	3	4	10	0	3	4
	r	0,00	1,38	6,90	2,76	4,15	5,53	13,88	0,00	4,18	5,58
<b>A81</b>	a	0	0	0	0	1	0	1	2	1	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38	0,00	1,39	2,79	1,39	2,79
<b>A841</b>	a	0	0	1	0	0	0	0	0	1	2

	r	0,00	0,00	1,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,39	2,79
<b>A87</b>	a	1	2	3	3	1	0	0	0	3	1
	r	1,38	2,76	4,14	4,15	1,38	0,00	0,00	0,00	4,18	1,39
<b>B01</b>	a	185	681	589	283	203	341	150	40	272	800
	r	255,13	939,96	813,02	391,21	280,76	471,61	208,18	55,80	379,44	<sup>1</sup> 115,99
<b>B02</b>	a	97	95	82	72	117	100	65	69	78	64
	r	133,77	131,12	113,19	99,53	161,81	138,30	90,21	96,25	108,81	89,28
<b>B15</b>	a	1	1	0	2	0	0	0	0	0	0
	r	1,38	1,38	0,00	2,76	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<b>B16</b>	a	0	1	0	0	1	1	1	0	1	0
	r	0,00	1,38	0,00	0,00	1,38	1,38	1,39	0,00	1,39	0,00
<b>B171</b>	a	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,39	1,39	0,00	0,00
<b>B181</b>	a	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,79	0,00
<b>B182</b>	a	0	1	0	1	1	0	1	0	2	5
	r	0,00	1,38	0,00	1,38	1,38	0,00	1,39	0,00	2,79	6,97
<b>B26</b>	a	1	1	3	0	0	0	1	0	0	0
	r	1,38	1,38	4,14	0,00	0,00	0,00	1,39	0,00	0,00	0,00
<b>B27</b>	a	7	7	6	7	9	5	4	0	3	2
	r	9,65	9,66	8,28	9,68	12,45	6,92	5,55	0,00	4,18	2,79
<b>B58</b>	a	5	2	1	1	2	0	2	1	0	0
	r	6,90	2,76	1,38	1,38	2,77	0,00	2,78	1,39	0,00	0,00
<b>B86</b>	a	35	96	64	63	55	39	22	10	8	38
	r	48,27	132,51	88,34	87,09	76,07	53,94	30,53	13,95	11,16	53,01
<b>G00</b>	a	1	0	1	1	1	0	1	0	1	2
	r	1,38	0,00	1,38	1,38	1,38	0,00	1,39	0,00	1,39	2,79
<b>G000</b>	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<b>G001</b>	a	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	1,38	0,00	0,00	0,00	0,00	1,39	1,39
<b>G61</b>	a	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	1,38	0,00	1,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<b>G630</b>	a	2	0	2	0	1	2	0	0	2	1
	r	2,76	0,00	2,76	0,00	1,38	2,77	0,00	0,00	2,79	1,39
<b>M012</b>	a	0	2	0	0	1	1	0	0	0	1
	r	0,00	2,76	0,00	0,00	1,38	1,38	0,00	0,00	0,00	1,39
<b>U071</b>	a	0	0	0	0	0	0	4695	14614	14751	913
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	<sup>6</sup> 515,95	<sup>20</sup> 386,41	<sup>20</sup> 577,53	<sup>1</sup> 273,63
<b>Z203</b>	a	46	27	28	31	17	36	20	22	9	17
	r	63,44	37,27	38,65	42,85	23,51	49,79	27,76	30,69	12,55	23,71
<b>Z21</b>	a	0	0	4	3	0	1	1	0	0	2
	r	0,00	0,00	5,52	4,15	0,00	1,38	1,39	0,00	0,00	2,79

**VÝSKYT VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ A  
POROVNÁVACIE INDEXY V OKRESE LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ ZA  
ROK 2023**

Diagnóza	2023 Abs.Hod	2022 Abs.Hod	INDEX 2023/2022	PRIEMER 2018-2022	Index 2023/P	CHOROBNOSŤ 2023	PRIEMER ch. 2018-2022
A02	48	58	0,83	63,60	0,75	66,96	88,32
A02N	2	0	0,00	0,60	3,33	2,79	0,83
A03	16	0	0,00	1,60	10,00	22,32	2,22
A04	169	129	1,31	163,00	1,04	235,75	226,37
A040	15	7	2,14	10,40	1,44	20,92	14,44
A045	72	53	1,36	106,40	0,68	100,44	147,76
A046	3	0	0,00	1,40	2,14	4,18	1,94
A047	79	69	1,14	44,80	1,76	110,20	62,22
A05	0	0	0,00	0,40	0,00	0,00	0,56
A07	2	0	0,00	0,00	0,00	2,79	0,00
A08	163	167	0,98	106,20	1,53	227,38	147,49
A080	122	31	3,94	56,20	2,17	170,19	78,05
A081	21	13	1,62	18,80	1,12	29,29	26,11
A082	18	30	0,60	11,00	1,64	25,11	15,28
A083	0	1	0,00	0,20	0,00	0,00	0,28
A084	2	92	0,02	20,00	0,10	2,79	27,78
A09	0	0	0,00	4,00	0,00	0,00	5,56
A370	3	2	1,50	4,40	0,68	4,18	6,11
A38	315	0	0,00	4,40	71,59	439,42	6,11
A40	4	0	0,00	0,40	10,00	5,58	0,56
A400	1	0	0,00	0,00	0,00	1,39	0,00
A403	2	0	0,00	0,40	5,00	2,79	0,56
A408	1	0	0,00	0,00	0,00	1,39	0,00
A41	1	2	0,50	5,80	0,17	1,39	8,05
A411	0	0	0,00	0,40	0,00	0,00	0,56
A415	1	2	0,50	4,60	0,22	1,39	6,39
A418	0	0	0,00	0,60	0,00	0,00	0,83
A419	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	0,28
A51	4	1	4,00	0,40	10,00	5,58	0,56
A53	1	0	0,00	0,60	1,67	1,39	0,83
A69	4	3	1,33	4,00	1,00	5,58	5,56
A81	2	1	2,00	1,00	2,00	2,79	1,39
A841	2	1	2,00	0,20	10,00	2,79	0,28
A87	1	3	0,33	0,80	1,25	1,39	1,11
B01	800	272	2,94	201,20	3,98	1 115,99	279,42
B02	64	78	0,82	85,80	0,75	89,28	119,16
B16	0	1	0,00	0,80	0,00	0,00	1,11
B171	0	0	0,00	0,40	0,00	0,00	0,56
B181	0	2	0,00	0,40	0,00	0,00	0,56
B182	5	2	2,50	0,80	6,25	6,97	1,11
B26	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	0,28
B27	2	3	0,67	4,20	0,48	2,79	5,83
B58	0	0	0,00	1,00	0,00	0,00	1,39
B86	38	8	4,75	26,80	1,42	53,01	37,22
G00	2	1	2,00	0,60	3,33	2,79	0,83
G000	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	0,28
G001	1	1	1,00	0,20	5,00	1,39	0,28
G630	1	2	0,50	1,00	1,00	1,39	1,39
M012	1	0	0,00	0,40	2,50	1,39	0,56
U071	913	14751	0,06	6 812,00	0,13	1 273,63	9 460,22
Z203	17	9	1,89	20,80	0,82	23,71	28,89
Z21	2	0	0,00	0,40	5,00	2,79	0,56



## PRENOSNÉ OCHORENIA PODĽA DIAGNÓZ A SEZONALITY V OKRESE LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ 2023

Diagnóza / Mesiac	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Spolu
A02	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2
A020	1	6	5	8	4	3	6	4	3	0	7	5	52
A021	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
A031	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	3
A033	0	0	0	0	0	0	0	3	5	5	0	0	13
A040	1	1	1	2	0	2	3	1	2	1	1	0	15
A045	6	1	4	4	6	12	15	6	6	3	5	5	73
A046	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	3
A047	4	7	11	10	11	7	7	4	3	4	7	3	78
A071	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
A072	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
A080	6	5	3	8	14	33	24	10	4	12	3	0	122
A081	1	2	0	3	4	3	1	3	2	1	1	1	22
A082	1	3	1	1	3	1	1	2	2	3	0	0	18
A084	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
A150	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
A370	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	1	1	6
A371	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
A38	2	0	0	2	22	85	12	9	13	35	87	48	315
A400	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A402	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
A403	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2
A408	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
A415	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A46	1	0	0	2	3	1	10	9	1	0	4	2	33
A510	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1	4
A513	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
A515	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A530	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
A549	2	0	0	1	0	0	2	1	0	0	2	0	8
A560	0	0	0	0	0	0	1	2	1	0	0	0	4
A562	3	1	1	2	1	0	0	0	0	0	2	0	10
A590	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	3
A692	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	2
A810	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A841	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	2
A851	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
A879	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
B004	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
B019	45	78	153	152	147	122	55	9	5	7	10	3	786
B023	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	3
B029	7	7	1	7	8	6	8	3	4	0	5	7	63
B083	0	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	3
B172	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	2
B182	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
B279	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3
B378	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
B779	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
B80	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
B86	1	0	0	0	0	0	1	3	1	1	2	29	38
G001	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
G008	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
G630	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
J06	10	10	1	4	2	4	8	3	2	3	5	3	55
J10	21	28	25	8	2	0	0	0	3	0	3	3	93
J100	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
J107	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
J121	2	4	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9
J122	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	3

<b>J150</b>	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2
<b>J16</b>	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
<b>J168</b>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	3
<b>J20</b>	4	0	0	2	0	0	1	0	0	0	1	0	8
<b>J205</b>	10	16	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	34
<b>J208</b>	5	4	3	2	1	1	3	0	0	0	0	0	19
<b>J209</b>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
<b>J22</b>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
<b>M012</b>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
<b>N30</b>	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	2
<b>N309</b>	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
<b>N390</b>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
<b>U071</b>	46	111	149	83	15	12	2	5	64	164	95	176	922
<b>Z203</b>	1	0	1	1	1	3	1	2	0	3	3	1	17
<b>Z21</b>	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
<b>Z225</b>	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2
<b>Z228</b>	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	3

**PRENOSNÉ OCHORENIA PODĽA VEKOVÝCH SKUPÍN A DIAGNÓZ  
V OKRESE LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ ZA ROK 2023**

Diagnóza / Veková skupina		0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	Spolu
<b>A02</b>	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2
	r	154,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,18	2,79
<b>A020</b>	a	5	11	5	3	1	2	2	0	3	6	10	48
	r	770,42	402,05	142,53	87,98	30,86	57,55	21,99	0,00	28,38	60,88	71,79	66,96
<b>A031</b>	a	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	3
	r	0,00	36,55	0,00	29,33	0,00	0,00	0,00	0,00	9,46	0,00	0,00	4,18
<b>A033</b>	a	0	2	6	1	0	1	0	0	1	2	0	13
	r	0,00	73,10	171,04	29,33	0,00	28,78	0,00	0,00	9,46	20,29	0,00	18,13
<b>A040</b>	a	8	6	0	0	0	0	1	0	0	0	0	15
	r	1 232,67	219,30	0,00	0,00	0,00	0,00	10,99	0,00	0,00	0,00	0,00	20,92
<b>A045</b>	a	8	13	11	5	5	5	6	5	5	2	7	72
	r	1 232,67	475,15	313,57	146,63	154,32	143,88	65,96	44,60	47,29	20,29	50,25	100,44
<b>A046</b>	a	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	3
	r	0,00	36,55	28,51	0,00	0,00	0,00	10,99	0,00	0,00	0,00	0,00	4,18
<b>A047</b>	a	0	0	0	0	0	0	0	4	5	10	60	79
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	35,68	47,29	101,46	430,73	110,20
<b>A071</b>	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,92	0,00	0,00	0,00	1,39
<b>A072</b>	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,92	0,00	0,00	0,00	1,39
<b>A080</b>	a	14	53	36	11	2	0	1	1	1	2	1	122
	r	2 157,16	1 937,13	1 026,23	322,58	61,73	0,00	10,99	8,92	9,46	20,29	7,18	170,19
<b>A081</b>	a	0	12	4	2	0	0	1	0	0	0	2	21
	r	0,00	438,60	114,03	58,65	0,00	0,00	10,99	0,00	0,00	0,00	14,36	29,29
<b>A082</b>	a	6	6	5	0	0	0	0	0	0	0	1	18
	r	924,50	219,30	142,53	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,18	25,11
<b>A084</b>	a	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,99	8,92	0,00	0,00	0,00	2,79
<b>A150</b>	a	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,99	0,00	9,46	0,00	0,00	2,79

<b>A180</b>	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	28,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,39
<b>A370</b>	a	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,92	9,46	0,00	7,18	4,18
<b>A38</b>	a	1	39	191	58	21	3	2	0	0	0	0	315
	r	154,08	1 425,44	5 444,70	1 700,88	648,15	86,33	21,99	0,00	0,00	0,00	0,00	439,42
<b>A400</b>	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,46	0,00	0,00	1,39
<b>A403</b>	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,36	2,79
<b>A408</b>	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,18	1,39
<b>A415</b>	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,46	0,00	0,00	1,39
<b>A46</b>	a	0	0	0	0	0	1	2	2	6	3	20	34
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	28,78	21,99	17,84	56,75	30,44	143,58	47,43
<b>A510</b>	a	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,99	8,92	0,00	0,00	0,00	2,79
<b>A513</b>	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,99	0,00	0,00	0,00	0,00	1,39
<b>A515</b>	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	30,86	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,39
<b>A530</b>	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,46	0,00	0,00	1,39
<b>A549</b>	a	0	0	0	0	0	3	3	2	1	0	0	9
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	86,33	32,98	17,84	9,46	0,00	0,00	12,55
<b>A560</b>	a	0	0	0	0	1	1	2	0	0	0	0	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	30,86	28,78	21,99	0,00	0,00	0,00	0,00	5,58
<b>A562</b>	a	0	0	0	0	1	6	3	0	0	0	0	10
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	30,86	172,66	32,98	0,00	0,00	0,00	0,00	13,95
<b>A590</b>	a	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	28,78	10,99	0,00	9,46	0,00	0,00	4,18
<b>A692</b>	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	30,44	7,18	5,58
<b>A810</b>	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,29	0,00	2,79
<b>A841</b>	a	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,92	9,46	0,00	0,00	2,79
<b>A851</b>	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1

	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,92	0,00	0,00	0,00	1,39
<b>A879</b>	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,46	0,00	0,00	1,39
<b>B004</b>	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,18	1,39
<b>B019</b>	a	26	311	376	61	13	3	7	0	1	0	2	800
	r	4 006,16	11 366,96	10 718,36	1 788,86	401,23	86,33	76,95	0,00	9,46	0,00	14,36	1 115,99
<b>B023</b>	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,15	14,36	4,18
<b>B029</b>	a	0	0	0	0	1	1	8	3	10	17	21	61
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	30,86	28,78	87,94	26,76	94,59	172,48	150,75	85,09
<b>B083</b>	a	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	3
	r	0,00	36,55	57,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,18
<b>B172</b>	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,36	2,79
<b>B182</b>	a	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	1	5
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	43,97	0,00	0,00	0,00	7,18	6,97
<b>B279</b>	a	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	30,86	0,00	10,99	0,00	0,00	0,00	0,00	2,79
<b>B670</b>	a	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	29,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,39
<b>B676</b>	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,99	0,00	0,00	0,00	0,00	1,39
<b>B779</b>	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	36,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,39
<b>B80</b>	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	28,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,39
<b>B86</b>	a	1	0	0	3	6	2	6	7	11	0	2	38
	r	154,08	0,00	0,00	87,98	185,19	57,55	65,96	62,43	104,05	0,00	14,36	53,01
<b>G001</b>	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,15	0,00	1,39
<b>G008</b>	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,46	0,00	0,00	1,39
<b>G630</b>	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,18	1,39
<b>J06</b>	a	10	22	11	0	0	0	2	2	1	2	6	56
	r	1 540,83	804,09	313,57	0,00	0,00	0,00	21,99	17,84	9,46	20,29	43,07	78,12
<b>J10</b>	a	4	13	33	19	7	2	1	3	2	4	15	103
	r	616,33	475,15	940,71	557,18	216,05	57,55	10,99	26,76	18,92	40,58	107,68	143,68



	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,15	14,36	4,18
--	---	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	-------	-------	------

# Epidemiológia

## okres Ružomberok

### **II. Stručná epidemiologická charakteristika okresu**

Epidemiologická situácia vo výskyte infekčných ochorení v okrese Ružomberok bola v roku 2023 aj vzhľadom k pokračujúcej pandémie ochorenia COVID-19 a silnejšej chrípkovej sezóne oproti roku predchádzajúcemu špecifická.

V okrese Ružomberok bol celkový počet prenosných ochorení 1 744, čo je pokles oproti roku predchádzajúcemu, kedy sme zaznamenali 12 628 ochorení. V hlásení ochorení COVID – 19, nastal výrazný pokles.

V priebehu roka 2023 bolo zaznamenaných celkovo 6 epidémií v kolektívoch, 2x sa jednalo o rotavírusovú infekciu a 4x sa jednalo o epidémiu v súvislosti s ochorením COVID – 19.

Vo výskyte alimentárnych ochorení v roku 2023 dominovali vírusové gastroenteritídy (162 prípadov), na druhom mieste bakteriálne črevné nákazy (79 ochorení).

Zaznamenaných bolo 7 importovaných nákaz – 3 importované nákazy rotavírusovej enteritídy z Turecka (všetky v rodinnej súvislosti), 1x kampylobakteriálna enteritída z Indie, 1x salmonelóza z Českej republiky, 1x Q-horúčka z Mjanmarska a 1x gonokoková infekcia z Českej republiky.

V skupine hepatítid sme v roku 2023 zaznamenali 1 prípad chronickej vírusovej hepatitídy C a 1 prípad akútnej hepatitídy E. Akútnu vírusovú hepatitídu A, akútnu vírusovú hepatitídu B, akútnu hepatitídu C, akútnu hepatitídu non A non B bez agensu a bez pečenej kómy nevykazujeme. Hlásený bol 1 prípad nosičstva HBsAg.

V roku 2023 sme nezaznamenali ochorenia na pertussis a paraptussis.

U vzdušných nákaz sledujeme nárast chorobnosti na varicellu (502/223).

Epidemiologická situácia vo výskyte chrípky mala ku koncu roka 2023 epidemický charakter. Vzhľadom k nárastu prípadov chrípky a akútnych respiračných ochorení v predškolských a školských kolektívoch zo strany riaditeľov škôl došlo k postupnému uzatváraniu kolektívov. Ochorenia SARI neboli hlásené.

V skupine zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou je rok 2023 porovnateľný s minulým rokom. Hlásené boli 1 prípad Q-horúčky, 1 prípad Stredo európskej kliešťovej encefalitídy, 1 prípad Lymeskej boreliózy, 1 prípad Polyneuropatii pri lymeskej chorobe, 2 Artritídy pri lymeskej chorobe.

V roku 2023 nebol v okrese Ružomberok šetrený prípad na Creutzfeldt-Jacobovu chorobu (CJCH). Počet pohryzení zvierat om oproti minulému roku klesol (8/11).

Z neuroinfekcií v roku 2023 evidujeme 1 prípad Nešpecifikovanej vírusovej meningitídy a 1 prípad Herpeticko vírusovej encefalitídy.

V roku 2023 bol zaznamenaný sporadický vzostup pohlavných ochorení. Nebol zistený nový prípad HIV infekcie.

V okrese Ružomberok v roku 2023 evidujeme 2 úmrtia v súvislosti s ochorením COVID-19.



## **II. Epidemiologická situácia v okrese Ružomberok**

### **a.) Epidemiologická analýza jednotlivých skupín ochorení**

A020 Salmonelová enteritída	<b>29</b>
A040 Infekcia enteropatogénnymi Escherichia coli	<b>10</b>
A045 Kampylobakteriálna enteritída	<b>42</b>
A046 Enteritída zapríčinená Yersinia enterocolitica	<b>1</b>
A047 Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	<b>25</b>
A080 Rotavírusová enteritída	<b>99</b>
A081 Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk	<b>34</b>
A082 Adenovírusová enteritída	<b>28</b>
A282 Extraintestinálna yersinióza	<b>1</b>
A38 Šarlach - scarlatina	<b>99</b>
A403 Septikémia vyvolaná streptokokom pneumónie	<b>1</b>
A415 Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami	<b>1</b>
A46 Ruža – erysipelas	<b>6</b>
A514 Iné formy sekundárneho syfilisu	<b>1</b>
A540 Gonokokové inf.dolných častí močovopohl.sústavy bez abscesu	<b>2</b>
A549 Nešpecifikovaná gonokoková infekcia	<b>2</b>
A562 Nešpecifikovaná chlamýdiová infekcia močovopohlavnej sústavy	<b>3</b>
A590 Urogenitálna trichomonóza	<b>1</b>
A692 Lymeská choroba	<b>1</b>
A78 Q - horúčka	<b>1</b>
A841 Stredoeurópska kliešťová encefalitída	<b>1</b>
A879 Nešpecifikovaná vírusová meningitída	<b>1</b>
B004 Herpetickovírusová encefalitída (G05.1)	<b>1</b>
B018 Varicella s inými komplikáciami	<b>1</b>
B019 Varicella bez komplikácie	<b>502</b>
B023 Zosterové choroby oka	<b>1</b>
B028 Zoster s inými komplikáciami	<b>1</b>
B029 Zoster bez komplikácie Zoster, NS	<b>23</b>
B080 Iné ortopoxvírusové infekcie	<b>2</b>
B084 Enterovírusová vezikulárna stomatitída s exantémom	<b>1</b>
B172 Akútna hepatitída E	<b>1</b>
B182 Chronická vírusová hepatitída C	<b>1</b>
B279 Nešpecifikovaná infekčná mononukleóza	<b>1</b>
B80 Enterobióza - mrle, Oxyuriáza	<b>4</b>
B86 Svrab - scabies	<b>15</b>
G630 Polyneuropatia pri infekčných a parazitárnych chorobách zatriedených inde	<b>1</b>
J06 Akútne infekcie horných dýchacích ciest na viacerých a nešpecifikovaných miestach	<b>24</b>
J10 Chrápka vyvolaná identifikovaným vírusom chrípky	<b>8</b>
J100 Chrápka so zápalom pľúc, vírus chrípky idebtifikovaný	<b>2</b>
J15 Bakteriálny zápal pľúc nezatriedený inde	<b>1</b>
J16 Zápal pľúc vyvolaný inými mikroorganizmami	<b>2</b>

J20 Akútny zápal priedušiek - bronchitis acuta	1
J205 Akútna bronchitída vyvolaná respiračným syncytiálnym vírusom	11
J208 Akútna bronchitída vyvolaná inými špecifikovanými organizmami	4
M012 Artritída pri Lymeovej borelióze (A69.2+)	2
U071 COVID-19 potvrdený PCR	735
Z203 Kontakt alebo ohrozenie besnotou	8
Z225 Nosič vírusovej hepatitídy B	1
Z228 Nosič inej infekčnej choroby	1
<b>SPOLU:</b>	<b>1744</b>

### III.1. Skupina alimentárnych infekcií

#### **Brušný týfus a paratýfus**

**A01**

Za posledných 5 rokov nebolo hlásené žiadne ochorenie na túto diagnózu. Posledný prípad ochorenia bol hlásený v okrese v r. 1986. Neevidujeme žiadneho bacilonosiča brušného týfusu.

#### **Iné infekcie salmonelami**

**A02**

V roku 2023 bolo spolu hlásených 29 prípadov ochorení na salmonelózu, čo je pokles oproti roku 2022, kedy sme evidovali 44 ochorení.

5-ročný priemer chorobnosti je 91,52/100 000.

Najčastejším etiologickým agens bola *Salmonella enteritidis*. V jednom prípade bol prípad vykázaný NZKLP a v jednom prípade bola salmonelóza bližšie neurčená. Najväčší výskyt ochorení sme zaznamenali v mesiaci august – 6 prípadov. Najviac postihnutou vekovou skupinou boli deti vo vekovej skupine 1 - 4 ročných – 10 ochorení. Podľa pohlavia ochorelo 17 žien a 12 mužov. Vykazujeme 1x 2 prípady v rodinnej súvislosti, ostatné ochorenia boli sporadické.

Evidujeme 1 importované ochorenie z Českej republiky.

#### **Analýza podľa pôvodu ochorenia:**

Typ	Podtyp	Agens	Frekvencia	Percentuálne
S. Enteritidis	23	79,31	23	79,31
S. Enterica	1	3,45	1	3,45
S. Infantis	1	3,45	1	3,45
S. Kentucky	1	3,45	1	3,45
S. Typhimurium	1	3,45	1	3,45
S. bližšie neurčená	1	3,45	1,	3,45
ZES-kult.nevyšetrený	1	3,45	1	3,45

**Prehľad salmonelóz v epidemiologickej súvislosti v roku 2023  
v okrese Ružomberok**

P. č.	obec	dátum výskytu	počet ochorení	sérotyp	faktor prenosu	typ výskytu
1	2	3	4	5	6	7
1.	Ružomberok	20.11.2023	2	S. Typhimurium	Strava v hoteli	rodinný

**Bacilárna dyzentéria- šigelóza**

**A03**

V tomto roku nevykazujeme žiadne ochorenie. V roku predchádzajúcom sme vykazovali 1 prípad.

Priemerná 5 – ročná chorobnosť je 1,76/100 000.

**Iné bakteriálne črevné infekcie**

**A04**

V roku 2023 bolo spolu hlásených 78 ochorení, čo je o 18 ochorení viac ako v roku predchádzajúcom (60 prípadov).

77 prípadov bolo kultivačne potvrdených a 1 prípad sme vykazovali NZKLP v súvislosti s rodinným výskytom. Podľa etiologického agens - 39 ochorení bolo vyvolaných Campylobacterom jejuni, 2 ochorenia Campylobacterom coli, 1 ochorenie vyvolala Yersinia enterocolitica, 10 ochorení bolo vyvolaných enteropatogénnymi E. coli a v 25 prípadoch bolo potvrdené ako etiologické agens Clostridium difficile.

U kampylobakteriéz najviac ochorení evidujeme vo vekovej skupine 1 - 4 ročných detí – 10 prípadov. Najväčší výskyt ochorení sme zaznamenali v mesiacoch február, jún, september a október – po 5 prípadov. Podľa pohlavia ochorelo 27 žien a 15 mužov. U kampylobakteriéz vykazujeme 1x 2 prípady v rodinnej súvislosti, ostatné ochorenia boli sporadické. Zistené faktory prenosu: 9x hydínové mäso, 2x ovčí syr, 2x domáci kravský syr, 2x mliečne výrobky (okrem syra), 2x nepasterizované mlieko, 1x mäsové výrobky, 1x kontakt s domácimi zvieratami a v 23 prípadoch sa faktor prenosu nepodarilo objasniť. Vykazujeme 1 prípad importovanej kampylobakteriózy z Indie.

U Clostridium difficile najviac ochorení vykazujeme u 65 a viac ročných – 19 prípadov. Podľa pohlavia ochorelo 18 žien a 7 mužov. Najväčší výskyt ochorení sme zaznamenali v mesiaci apríl – 4 prípady.

**Analýza podľa pôvodcu ochorenia:**

Typ	Podtyp	Agens	Frekvencia	Percentuálne
Campylobacter coli	nešpecifikované	nešpecifikované	2	2,56 %
Campylobacter jejuni	nešpecifikované	nešpecifikované	39	50 %
Clostridium difficile	produkujúci toxín A aj toxín B	nešpecifikované	16	20,51 %
Clostridium difficile	produkujúci toxín B	nešpecifikované	4	5,13 %
Clostridium difficile	nešpecifikované	nešpecifikované	3	3,85 %

Clostridium difficile	produkujúci toxín A	nešpecifikované	2	2,56 %
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O44	nešpecifikované	5	6,41 %
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O126	nešpecifikované	1	1,28 %
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O26	nešpecifikované	1	1,28 %
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O25	nešpecifikované	1	1,28 %
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O128	nešpecifikované	1	1,28 %
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O55	nešpecifikované	1	1,28 %
Yersinia enterocolitica	nešpecifikované	nešpecifikované	1	1,28 %
ZES nevyšetrený	nešpecifikované	nešpecifikované	1	1,28 %
<b>SPOLU</b>			<b>78</b>	<b>100,00 %</b>

#### **Analýza kampylobakteriôz podľa faktora prenosu:**

<b>Faktor prenosu</b>	<b>počet</b>
ovčí syr	2
domáci kravský syr	2
mäso- hydina	9
mäsové výrobky	1
mliečne výrobky (okrem syra)	2
nepasterizované mlieko	2
kontakt s domácimi zvieratami	1
nezistený	23
<b>Spolu:</b>	<b>42</b>

#### **Extraintestinálna yersinióza**

**A282**

V tomto roku vykazujeme 1 ochorenie. V roku minulom sme ochorenie nevykazovali.

- Ochorel 70 – ročný muž. Z klinických príznakov udáva v predchorobí zimnicu, triašku, subfebrílie, neskôr pred hospitalizáciou bolesti drobných kĺbov, febrility, zvýšené zápalové parametre v krvi. Hospitalizovaný na Infekčnej klinike ÚVN Ružomberok. Epidemiologická anamnéza negatívna. Serologickým vyšetrením potvrdená yersinióza.

#### **Iné bakteriálne otravy potravinami**

**A05**

V tomto roku, tak ako v roku minulom, neevidujeme žiadne prípady. Priemerná 5 – ročná chorobnosť je 15,14/100 000.

#### **Iné protozoárne črevné choroby**

**A07**

V roku 2023, tak ako v roku predchádzajúcom nevykazujeme žiadne ochorenie.  
5 - ročný priemer chorobnosti je 1,76/100 000.

### **Vírusové a inými organizmami vyvolané črevné infekcie**

**A08**

V tomto roku sme zaznamenali 161 prípadov vírusových gastroenteritíd. V roku predchádzajúcom sme vykazovali 143 prípadov ochorenia. Vykazujeme 99 prípadov rotavírusovej etiológie, 34 prípadov norovírusovej etiológie a 28 prípadov adenovírusovej etiológie.

5 - ročný priemer chorobnosti je 154,87/100 000.

Pri rotavírusovej enteritíde sme zaznamenali 3x 2 prípady ochorenia, 2x 3 prípady ochorenia a 1x 4 ochorenia v rodine. Pri norovírusovej enteritíde evidujeme 2x 2 prípady v rodine a pri adenovírusovej enteritíde vykazujeme 1x 2 prípady v rodine. Ostatné ochorenia boli sporadické. Vykazujeme tiež 2 epidémie rotavírusov v kolektívach. Prvá epidémia bola v MŠ Bernoláka v Ružomberku, kde ochorelo 9 detí z MŠ a druhá epidémia v DSS Liptovské Sliache, kde ochoreli 3 klienti. (viď. časť Epidémie).

Vzhľadom k tomu, že rotavírusová gastroenteritída je zaradená medzi ochorenia preventabilné očkovaním, v jednotlivých prípadoch pri spracovaní ohniska rotavírusovej infekcie bol zisťovaný aj údaj o očkovaní. V 7-mich prípadoch ochoreli zaočkované deti. 6 detí bolo očkovaných 2. dávkami Rotarixu a 1 dieťa zaočkované 1. dávkou Rotarixu.

<b>Diagnóza</b>	<b>počet ochorení</b>	<b>%</b>
A080 Rotavírusová enteritída	99	61,5
A081 Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk	34	21,1
A082 Adenovírusová enteritída	28	17,4
<b>SPOLU</b>	<b>161</b>	<b>100,0</b>

### **Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu**

**A09**

V tomto roku, tak ako v roku minulom nevykazujeme žiadne ochorenie.  
5 - ročný priemer chorobnosti je 1,06/100 000.

## **III. 2. Skupina vírusových hepatítid**

Zo skupiny vírusových hepatítid sme v tomto roku v okrese Ružomberok zaznamenali 1 prípad chronickej vírusovej hepatítidy C a 1 prípad akútnej hepatítidy E. Akútnu vírusovú hepatítidu A, akútnu vírusovú hepatítidu B, akútnu hepatítidu C, akútnu hepatítidu non A non B bez agensu a bez pečenej kómy nevykazujeme.

### **Akútna hepatitída A**

**B15**

V roku 2023 žiadne ochorenie neevidujeme. V roku predchádzajúcom sme vykazovali 1 prípad.

5 - ročný priemer chorobnosti je 0,35/100 000.

### **Akútna hepatitída B**

**B16**

V tomto roku, tak ako v roku predchádzajúcom nevykazujeme ochorenie akútnej hepatitídy B bez agensu delta a bez pečeňovej kómy.

5 - ročný priemer chorobnosti je 0,35/100 000.

### **Nosiči HBsAg**

V roku 2023, tak ako v roku predchádzajúcom vykazujeme 1 nosiča HBsAg.

- Nosičstvo zistené u 45 - ročného muža pred plánovaným operačným zákrokom – transplantácia pečene. Nosičstvo zistené už v r. 2015 v Čechách, kde predtým žil. V epidemiologickej anamnéze udáva, že nosičstvo zistené aj u brata, pravdepodobný zdroj nákazy je ich mama (pôrod).

### **Vyšetrovanie HBsAg u tehotných:**

V roku 2023 nevykazujeme novovzniknuté nosičstvo HBsAg u tehotnej ženy, podobne ako v roku predchádzajúcom.

### **Prehľad o očkovaní zdravotníkov a žiakov SZŠ v okrese:**

Očkovanie žiakov SZŠ a zdravotníkov je zabezpečené, avšak kontrola v zdravotnej dokumentácii je problematická vzhľadom na slobodnú voľbu lekárov.

### **Akútna hepatitída C**

**B171**

V tomto roku, tak ako v roku predchádzajúcom sme toto ochorenie nezaznamenali.

### **Hepatitída non A non B**

**B19**

V roku 2023 nevykazujeme žiadne nedodiferencované vírusové hepatitídy a to aj vďaka tomu, že v okrese máme diferenciálnu diagnostiku na dobrej úrovni a výsledky sú nám k dispozícii do 24 hodín.

### **Chronická vírusová hepatitída typu C**

**B182**

V tomto roku vykazujeme 1 ochorenie na chronickú VHC. V minulom roku sme evidovali 4 prípady.

5 - ročný priemer chorobnosti je 2,11/100 000.

- 30 – ročný muž vo výkone trestu. Ochorenie hlásené z ÚVTOS v Ružomberku. Nosičstvo zistené už v r. 2021. Klinické príznaky negat. V epidemiologickej anamnéze udáva užívanie i. v. drog – heroín.

### **Akútna hepatitída E**

**B172**

V tomto roku, tak ako v roku predchádzajúcom vykazujeme 1 ochorenie na akútnu VHE.

- Ochorela 80 – ročná žena. Z klinických príznakov udáva redšie stolice, nechutenstvo, slabosť, ťažobu na žalúdku, neskôr ikterus sklér a kože. Hospitalizovaná na Infekčnej klinike, kde v závere hospitalizácie potvrdená táto dg. Epidemiologická anamnéza negatívna.

### **Kontakt alebo ohrozenie vírusovou hepatítidou** **Z205**

V tomto roku, tak ako v roku minulom nevidujeme kontakt alebo ohrozenie vírusovou hepatítidou.

## **III.3. Skupina nákaz preventabilných očkovaním**

### **Diftéria - Záškrt** **A36**

V roku 2023, ani za posledných 20 rokov nebolo hlásené ochorenie, ani nosičstvo toxického kmeňa *Corynebacterium diptheriae*.

### **Divý kašel - Pertussis** **A370**

V tomto roku sme nevykazovali žiadny prípad *Bordetelly pertussis*. V predchádzajúcom roku sme vykazovali 1 prípad ochorenia.

5 – ročný priemer chorobnosti je 2,46/100 000.

**Úroveň očkovania a preočkovania je veľmi dobrá.**

**Pri kontrole očkovania k 1.9.2023 bola úroveň očkovania nasledovná :**

#### **Ročníky narodenia:                      Percento zaočkovanosti**

roč. nar. 2021 .....	95,5 %
roč. nar. 2016 .....	93,7 %
roč. nar. 2009.....	97,9 %

### **Divý kašel - Parapertussis** **A371**

V tomto roku nevykazujeme ochorenia na túto dg. V roku predchádzajúcom sme vykazovali 2 ochorenia na *Bordetellu parapertussis*.

### **Osýpky - Morbilli** **B05**

Za posledných 20 rokov sme výskyt osýpok v okrese nezaznamenali. Naposledy bol výskyt osýpok v r. 1993 kedy sa vyskytlo jedno ochorenie.

#### **Očkovanie proti osýpkam k 1.9.2023:**

roč. nar. 2021..... 94,6 %

roč. nar. 2020..... 95,7 %

**Preočkovanie proti osýpkam v 5 r. života:**

roč. nar. 2017 ..... 95,1 %

roč. nar. 2016 ..... 95,9 %

**Preočkovanie proti osýpkam v 11 r. života:**

roč. nar. 2011 ..... 95,7 %

roč. nar. 2010 ..... 95,7 %

**Ružienka - Rubeola**

**B06**

V tomto roku sme ochorenie nezaznamenali, podobne ako v roku predchádzajúcom.

**Očkovanie proti rubeole k 1.9.2023:**

Vid' očkovanie vyššie u Morbíl.

**Mumps - Parotitis epidemica**

**B26**

V tomto roku sme ochorenie nezaznamenali, tak ako v roku predchádzajúcom. Naposledy bol výskyt Mumpsu v r. 2017, kedy sme evidovali jedno ochorenie.

**Očkovanie proti parotitíde k 1.9.2023:**

Vid' očkovanie vyššie u Morbíl.

**Pneumokokové invazívne nákazy**

**A403, G001, J13**

V roku 2023 vykazujeme 1 ochorenie na Dg. Septikémia vyvolaná streptokokom pneumonie.

- Ochorela 27 - ročná žena z prostredia nízkeho hygienického štandardu. Hospitalizovaná na Internej klinike pre febrilitu a triašky. U menovanej chronické ochorenia – hepatopatia, chron. zlyhávanie obličiek (dialýza), hypertenzia, nedoslýchavosť, kardiálna dekompenzácia. Z hemokultúry kultivačne potvrdený Streptococcus pneumoniae, sérotyp 38/43/44/45/46/48. Proti pneumokokovým ochoreniam neočkovaná.

**Hemofilové invazívne nákazy**

**A413, G000, J14**



V roku 2023 sme ochorenie nevykazovali, tak ako v roku predchádzajúcom.

### **III.4. Skupina respiračných nákaz**

#### **Tuberkulóza A15 – A19**

V roku 2023 sme ochorenie nevykazovali, tak ako v roku predchádzajúcom.

#### **Scarlatina - Šarlach A38**

V tomto roku evidujeme 99 ochorení, čo je nárast oproti roku minulému, kedy sme vykazovali 2 prípady. Podľa pohlavia ochorelo 52 žien a 47 mužov. Najviac ochorení evidujeme vo vekovej skupine 5 - 9 ročných detí – 58 prípadov.

5 – ročný priemer chorobnosti je 4,58/100 000.

#### **Ruža - Erysipelas A46**

V roku 2023 vykazujeme 6 ochorení, čo je nárast o 2 prípady oproti roku predchádzajúcemu.

#### **Ovčie kiahne - Varicella a Herpes zoster B01, B02**

##### **Varicella - B01**

V roku 2023 sme vykazovali 503 prípadov ochorení, čo je oproti minulému roku rapidný nárast (503/223). Z celkového počtu ochorení vykazujeme 502 ochorení Varicelly bez komplikácií a 1 prípad Varicelly s inými komplikáciami.

Ochorenie postihlo 231 mužov a 272 žien. Najviac ochorení sa vyskytlo vo vekovej skupine 5 - 9 ročných - 247 ochorení.

5 – ročný priemer chorobnosti je 393,87/100 000.

##### **Herpes zoster - B02**

V roku 2023 vykazujeme 25 ochorení, čo predstavuje nárast oproti minulému roku o 11 ochorení (25/14). Z celkového počtu ochorení bolo hlásených 23 prípadov ako zoster bez komplikácií, 1 prípad zosteru s inými komplikáciami a 1 prípad zosterovej choroby oka. Ochorenie postihlo 14 mužov a 11 žien. Najviac ochorení sa vyskytlo vo vekovej skupine 65 a viac roční - 14 ochorení.

5 – ročný priemer chorobnosti je 69,69/100 000.

#### **Iné vírusové infekcie charakterizované léziami kože a sliznice nezatriedené inde B08**



1.	Ružomberok	20.1. – 30.1.2 023	60/11	CSS ViaVitae Ružomberok	Ružomberok	1	0	lokál na
1.	Štiavnička	15.2. – 7.3.20 23	97/23	LDCH Štiavnička	Štiavnička	0	0	lokál na
2.	Likavka	22.2. – 30.3.2 023	380/35	CSS Likava Likavka	Likavka	1	0	lokál na
8.	Štiavnička	4.10. – 25.10. 2023	95/33	LDCH Štiavnička	Štiavnička	0	0	lokál na

### **SARI**

**J107**

V roku 2023 nevykazujeme žiadny prípad ochorenia SARI. V roku predchádzajúcom sme zaznamenali 3 ochorenia.

### **Pneumónia vyvolaná Mycoplasma pneumoniae**

**J157**

V roku 2023 sme ochorenie nevykazovali, tak ako v roku predchádzajúcom.

### **Chlamýdiová pneumónia**

**J160**

V tomto roku ochorenie nevykazujeme. V roku predchádzajúcom sme zaznamenali 1 ochorenie.

## **III.5. Neuroinfekcie**

### **Meningokoková infekcia**

**A39**

V roku 2023 nevykazujeme ochorenie, tak ako v roku predchádzajúcom.

### **Nešpecifikované vírusové encefalitídy**

**A86**

V tomto roku nevykazujeme žiadne ochorenia. V roku predchádzajúcom sme vykazovali 2 prípady.

### **Nešpecifikovaná vírusová menigitída**

**A879**

V roku 2023 vykazujeme 1 ochorenie. V roku predchádzajúcom sme ochorenie nezaznamenali.

5 – ročný priemer chorobnosti je 0,00/100 000.

- Ochorel 25 - ročný muž. Hospitalizovaný na Infekčnej klinike. Z klinického obrazu udáva 2 mesiace cefaleu. V epidemiologickej anamnéze zistená práca v lese a opakované poštipanie hmyzom, prisatie kliešť'a neguje. Kultivačné vyšetrenie likvoru negatívne.

### **Herpetickovírusová encefalítída**

**B004**

V tomto roku vykazujeme 1 ochorenie. V roku predchádzajúcom sme ochorenie nezaznamenali.

- Ochorel 5 - ročný chlapec. V predchorobí mal febrility, bolesti hlavy a hrdla, stav zhodnotený ako angína, ordinovaný Cefzil. Neskôr opäť chorý, z klinického obrazu udáva febrility, cefaleu, dezorientáciu, zápal očí, tiky očí, mykanie hlavou. Hospitalizovaný na Detskom oddelení. Epidemiologická anamnéza negatívna. Z likvoru potvrdený Human herpesvírus 6.

### **Bakteriálny zápal mozgových plien**

**G009**

V roku 2023, tak ako v roku predchádzajúcom ochorenie neevidujeme.

## **III.6. Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou**

### **Nešpecifikovaná leptospiróza**

**A279**

V roku 2023 nevykazujeme ochorenie, tak ako v roku predchádzajúcom.

### **Q-horúčka**

**A78**

V tomto roku vykazujeme 1 ochorenie. V roku predchádzajúcom sme ochorenie nezaznamenali.

- Ochorel 33 - ročný muž. Jedná sa o importované ochorenie z Mjanmarska, kde menovaný pracoval na letisku ako počítačový technik. Hospitalizovaný bol aj v Mjanmarsku, aj na Infekčnej klinike ÚVN Ružomberok po príchode na Slovensko, pre pretrvávajúce zdravotné ťažkosti. Z klinického obrazu udáva 3 dni trvajúce vracanie, hnačky, febrility, po príchode na Slovensko subfebrílie, únavu. V epidemiologickej anamnéze udáva opakované poštipanie hmyzom. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.

### **Creutzfeldt - Jacobova choroba**

**A81**

V roku 2023 nevykazujeme žiadne ochorenie. V roku predchádzajúcom sme evidovali 1 ochorenie a následné úmrtie na túto diagnózu.

5 – ročný priemer chorobnosti je 1,76/100 000.

### **Stredoeurópska kliešťová encefalitída**

**A841**

V tomto roku vykazujeme 1 ochorenie. V roku predchádzajúcom sme ochorenie nezaznamenali.

5 – ročný priemer chorobnosti je 0,35/100 000.

- Ochorel 50 - ročný muž. Hospitalizovaný na Infekčnej klinike. Z klinického obrazu udáva febrilitu, cefaleu, slabosť, nauzeu. V epidemiologickej anamnéze udáva opakované prisatie kliešť'a. Je chovateľom hospodárskych zvierat. Z likvoru kultivačne potvrdený Vírus kliešťovej encefalitídy.

### **Nešpecifikovaná vírusová encefalitída prenášaná kliešťami**

**A849**

V roku 2023 nevykazujeme ochorenie, tak ako v roku predchádzajúcom.

### **Lymeská choroba**

**A692**

V roku 2023 vykazujeme 1 ochorenie, čo je menej ako v roku predchádzajúcom (1/3). Priemerná 5 - ročná chorobnosť je 9,86/100 000.

- Ochorela 47 – ročná žena. V epidemiologickej anamnéze udáva prisatie kliešť'a. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením. V klinickom obraze ECHM na ľavom predlaktí, únava, cefalea, nočné potenie.

### **Polyneuropatia pri Lymeskej chorobe**

**G63**

V roku 2023 vykazujeme 1 ochorenie. V roku predchádzajúcom sme evidovali 6 ochorení.

5 - ročný priemer chorobnosti je 4,93/100 000.

- Ochorela 55 – ročná žena. Hospitalizovaná najprv na Neurologickej klinike pre vertigo, nestabilnú chôdzu, točenie hlavy v ľahu, dezorientáciu, problém so senzit. prehĺtaním. Počas hospitalizácie potvrdená *Borrelia burgdorferi* serologickým vyšetrením, preložená na Infekčnú kliniku ÚVN RBK za účelom ATB liečby. Epidemiologická anamnéza negatívna.

### **Artritída pri Lymeskej chorobe**

**M012**

V roku 2023 vykazujeme 2 ochorenia, tak ako v roku minulom.

5 - ročný priemer chorobnosti je 3,17/100 000.

- Ochorel 39 – ročný muž. Hospitalizovaný na Infekčnej klinike UN Martin za účelom ATB liečby boréliovej infekcie. Napriek opakovanej ATB liečbe pretrváva pozitivita

boreliózy. Z klinických príznakov udáva bolesti Achilových šliach na nohách, bolesť pravého kolena. V epidemiologickej anamnéze udáva opakované prisatie kliešťa. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.

- Ochorel 32 – ročný muž. Hospitalizovaný na Infekčnej klinike ÚVN RBK pre bolesti svalov a kĺbov – kolenných a ramenných, trpnutie ľavej ruky a nohy, únavu, nočné potenie. V epidemiologickej anamnéze udáva opakované prisatie kliešťa. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.

## **Toxoplazmóza**

**B58**

V roku 2023, tak ako v roku predchádzajúcom ochorenie neevidujeme.

5 - ročný priemer chorobnosti je 1,76/100 000.

## **Kontakt alebo ohrozenie besnotou**

**Z203**

V roku 2023 evidujeme 8 prípadov poranenia zvierat'om, čo je o 3 prípady menej ako v roku predchádzajúcom (8/11). Ohrozených besnotou bolo 6 mužov a 2 ženy. Pozitivita zvierat'a na besnotu nebola potvrdená.

5 - ročný priemer chorobnosti je 14,78/100 000.

### **Analýza podľa druhu zvierat'a a druhu vakcíny:**

druh zvierat'a	Imovax	Rabipur	Verorab	počet
pes	0	0	6	6
mačka	0	0	1	1
líška	0	0	1	1
<b>SPOLU</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>8</b>	<b>8</b>

### **Analýza podľa zvierat'a a spôsobu poranenia:**

druh zvierat'a	pohryznutie	poškriabanie	poslinenie	manipulácia	kontakt	počet
pes	6	0	0	0	0	6
mačka	1	0	0	0	0	1
líška	1	0	0	0	0	1
<b>SPOLU</b>	<b>8</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>8</b>

### **Analýza podľa lokalizácie poranenia**

lokalizácia poranenia	počet
ruka	3
hlava - tvár	2
predkolenie	2
predlaktie	1
<b>SPOLU</b>	<b>8</b>

## **Enterobióza- mrle, Oxyuriáza**

**B80**

V roku 2023 vykazujeme 4 ochorenia. V roku minulom sme evidovali 1 ochorenie. Ochorenia vykazujeme vo vekovej skupine 10 - 14 ročných - 2 prípady, 5 - 9 roční – 1 prípad a 35 - 44 roční – 1 prípad. Podľa pohlavia vykazujeme 2 mužov a 2 ženy.

### **III.7. Nákazy kože a slizníc**

#### **Tetanus**

**A33 – A35**

Za sledovaných 10 rokov sa toto ochorenie v okrese nevyskytlo.

#### **Plynová gangréna**

**A480**

Ani v tomto roku, rovnako ako za sledované 10 - ročné obdobie, sa ochorenie na túto diagnózu nevyskytlo.

#### **Legionárska choroba**

**A481**

V roku 2023 nevykazujeme ochorenie, tak ako v roku predchádzajúcom.

#### **Nepneumonická Legionárska choroba (Pontiacka horúčka)**

**A482**

V roku 2023 nevykazujeme žiadny prípad. V minulom roku sme vykazovali 1 ochorenie.

#### **Svrab - scabies**

**B86**

V roku 2023 vykazujeme 15 ochorení. V minulom roku ochorenie neevidujeme. Evidujeme 3 prípady v rodinnej epidémii, 1 prípad v súvislosti s epidémiou v Liptovskej nemocnici s poliklinikou v Liptovskom Mikuláši a ostatné ochorenia sú sporadické. Podľa pohlavia ochorelo 12 mužov a 3 ženy.

5 – ročný priemer chorobnosti je 2,46/100 000.

### **III.8. Iné infekcie – nezaradené**

#### **Streptokokové septikémie**

**A40**

V roku 2023 vykazujeme 1 prípad Septikémie vyvolanej streptokokom pneumónie (viď. časť Pneumokokové invazívne nákazy). V roku predchádzajúcom ochorenie neevidujeme. 5 – ročný priemer chorobnosti je 0,70 /100 000.

#### **Iné septikémie**

**A41**

V roku 2023 vykazujeme 1 prípad s Dg. Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami. V tomto roku sme evidovali 1 prípad.

5 - ročný priemer chorobnosti je 0,70/100 000.

- Ochorel 77 – ročný muž. Hospitalizovaný na Internom oddelení NsP Dolný Kubín ako urosepsa. Z klinického obrazu dyspnoe, zvýšené zápalové parametre. Z hemokultúry aj z moču laboratórne potvrdená Klebsiella pneumoniae.

### **Choroby vyvolané vírusom HIV**

**B20 – B24**

V tomto roku, tak ako v roku minulom nevykazujeme ochorenie vyvolané vírusom HIV.

### **Nešpecifikovaná malária**

**B54**

V roku 2023 nevykazujeme ochorenie, tak ako v roku predchádzajúcom.

### **Echinokokóza - hydatidóza**

**B67**

V roku 2023 ochorenie nevidujeme, tak ako v roku predchádzajúcom.

## **EPIDÉMIE**

V roku 2023 sme v okrese Ružomberok zaznamenali 6 epidémií v kolektívoch. Jednalo sa 2x o rotavírusovú infekciu, 4x o epidémiu na COVID – 19.

### **A080 Rotavírusová enteritída**

- V materskej škole A. Bernoláka v Ružomberku sme zaznamenali proťahovaný výskyt ochorenia s príznakmi: vracanie, bolesti brucha, hnačky, bez teploty. Ochorenia mali rýchly priebeh. Ochorelo celkovo 9 detí z celkového počtu 123: 104 detí a 19 zamestnancov. U zamestnancov ochorenie nebolo zaznamenané. U jedného dieťaťa z vyšetrenia stolice bol preukázaný pôvodca ochorenia Rotavírus. Hospitalizovaný nebol nikto. V škole boli nariadené protiepidemické opatrenia.
- V ZS a DSS Liptovské Sliache, z celkového počtu 66 osôb (31 klientov a 35 zamestnancov) ochoreli 3 klienti, u zamestnancov ochorenie nebolo zaznamenané. Hospitalizovaný nebol nikto. Zo stolice, bol u jedného klienta dokázaný Rotavírus. Protiepidemické opatrenia v zariadení boli zabezpečené.

### **U071 COVID – 19**

- V CSS Via Vitae Ružomberok v mesiaci január z celkového počtu 60 exponovaných (36 klientov a 24 zamestnancov) sme zaznamenal celkovo 11 ochorení. Ochorelo 9 klientov a 2 zamestnanci. Hospitalizovaný nebol nikto. Ochorenia boli potvrdené antigénovými testami.
- V LDCH Štiavnička sme zaznamenali 2 epidémie. Prvá bola hlásená v mesiaci február a marec, z celkového počtu 53 zamestnancov a 44 pacientov ochorelo celkovo 23 osôb (3 zamestnanci a 20 klientov). Jeden pacient bol hospitalizovaný, následne bol u neho hlásený exitus na inú diagnózu. Druhá epidémia bola hlásená v mesiaci október, celkovo ochorelo 33 klientov. Hospitalizovaný nebol nikto. Ochorenia boli potvrdené antigénovými testami.



- V CSS Likava v mesiaci február a marec z celkového počtu 380 exponovaných (220 klientov a 160 zamestnancov) ochorelo celkovo 44 osôb - 43 klientov a 1 zdravotnícky pracovník. Jeden pacient bol hospitalizovaný a bolo u neho hlásené aj úmrtie na infekčnú diagnózu. Ochorenia boli potvrdené antigénovými testami a PCR testami.

## ÚMRTIA

V roku 2023 v okrese Ružomberok sme zaznamenali 2 úmrtia na infekčnú diagnózu. V roku predchádzajúcom sme evidovali 3 úmrtia.

1. Úmrtie u 77 - ročnej ženy s Dg. U071. Pacientka privezená RZP na Infektologickú kliniku ÚVN Ružomberok pre dyspnoe, hypotenziu. Pacientka s dlhodobou poruchou vedomia, polymorbídna s fibrózou pľúc. RTG hrudníka potvrdil obojstrannú pneumóniu. Aplikovaná liečba kortikoidmi, ATB terapia, oxygenoterpia. Antigénovým testom potvrdený COVID – 19. Na 7. deň hospitalizácie kardiorespiračné zlyhanie a exitus.
2. Úmrtie u 67 - ročného muža s Dg. U071. Pacient bol po CMP s pravostrannou spastickou hemiparézou. U pacienta zistené ochorenie v rámci epidemického výskytu ochorení v CSS Likava. Prijatý na JIS Neurologické oddelenie ÚVN Ružomberok. U pacienta rozvoj pneumónie, postupné zhoršovanie stavu a na 5. deň hospitalizácie zástava obehu.

### **III. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť**

V okrese Ružomberok sú 4 lôžkové zdravotnícke zariadenia, z ktorých však dozorujeme len 3 (Liečebňu pre dlhodobu chorých v Liptovskej Štiavničke, Národný endokrinologický a diabetologický ústav v Ľubochni a kúpele Lúčky).

Najväčšie zdravotnícke zariadenie okresu Ústredná vojenská nemocnica SNP Ružomberok – Fakultná nemocnica je dozorovaná ministerstvom obrany. V okrese Ružomberok je 114 dozorovaných ambulancií.

V priebehu roka 2023 bolo vykonaných:

- 11 štátnych zdravotných dozorov + 2 kontrola prostredia a sterility v zdravotníckom zariadení
- 1 ambulancia bola zrušená
- 3 ambulancie vznikli
- sterilizátory neboli testované

#### **IV.1.1 Prehľad o výkone ŠZD ZZ v roku 2023 okres Ružomberok**

Lôžkové odd. + ambulancie		vykonaný ŠZD	SPOLU
---------------------------	--	--------------	-------

Ružomberok	Celkový počet	Komplex · Previerky	V súvislosti s NN	Kontrola náprav. opatrení	Iba mikrobiálny monitoring	
Lôžk. odd. - OIKM/JIS	0	0	0	0	0	<b>0</b>
Lôžk. odd.- chirurg. smer	0	0	0	0	0	<b>0</b>
Lôžk. odd.- nechirurg. smer	0	0	0	0	0	<b>0</b>
Amb. detský lekár	13	0	0	0	0	<b>0</b>
Amb. všeobecní lekári	23	5	0	0	0	<b>5</b>
Amb. odborní lekári	50	5	0	0	2	<b>7</b>
Stomatológovia	28	1	0	0	0	<b>1</b>
Centrálna sterilizácia	0	0	0	0	0	<b>0</b>
<b>SPOLU</b>	<b>114</b>	<b>11</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>2</b>	<b>13</b>

**Tab.IV.1.2 Výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia v okrese Ružomberok**

ODDELENIE	Sterilný materiál			Prostredie		
	Počet	Z toho pozitívnych		Počet	Z toho pozitívnych	
	abs.	abs.	%	abs.	abs.	%
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
Odd.COS a CS						
OAIM						
Gynekolog.-pôrodnice						
Novorodenecké						
Detské						
Úrazová chirurgia						
Interné						
JIS						
Doliečovacie						
Dialýza						
Očné						
ORL						
Neurológia						
Chirurgické						
Urologické						
ÚPS						
Odborné ambulancie	30	0	0	24	3	12,5
<b>SPOLU</b>	<b>30</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>24</b>	<b>3</b>	<b>12,5</b>

**Tab.IV.1.3 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a obalu v okrese Ružomberok**

	Vzorky sterilizované v	
--	------------------------	--

Názov zdravot. pomôcky	bubnoch		jednoráz. kombin. obaloch		kazetách, dózach		kontajne - roch		kazetách, dózach		v inom obale		voľne		% pozit.
	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	
Kov					21	0									0
Sklo													3	0	0
Guma															
Textil	6	0													0
Plasty															
Liečivá															
Endoskop y kateg.															
Šitie															
Roztoky															
Iné															
<b>SPOLU</b>	<b>6</b>	<b>0</b>			<b>21</b>	<b>0</b>							<b>3</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
% pozit															

**Tab.IV.1.4 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a druhu sterilizácie v okrese Ružomberok**

Názov zdravot. pomôcky	Vzorky sterilizované v														SPOLU	% pozit.	
	HVS		autokláv		chemicky		fyzikálne chemicky		plazma		inak		VSD				
	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P			
Kov	21	0													21	0	0
Sklo	3	0													3	0	0
Guma																	
Textil	6	0													6	0	0
Plasty																	
Liečivá																	
Endosk. I. kateg.																	
Šitie																	
Roztoky																	
Iné																	
<b>SPOLU</b>	<b>30</b>	<b>0</b>													<b>30</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Tab.IV.1.6 Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov**

Miesto odberu vzoriek	Počet odobratých vzoriek			Druhy a počet izolovaných mikroorganizmov		
	Celkom	Pozit.		Grampozitívna mikroflóra	Gramnegatívna mikroflóra	Plesne a kandidy
abs.		%				
Ruky personálu	-	-	-			
Pokožka a ruky pac.	-	-	-			
Prístroje na udržiavanie vitálnych funkcií	-	-	-			
Inkubátory	-	-	-			
Prostredie endoskopických pracovísk s endoskopmi II. Kategórie	-	-	-			
Nástroje a pomôcky so suchým prostredím	<b>4</b>	1	25,0	1x Bacillus cereus		
Nástroje a pomôcky s vlhkým prostredím	<b>9</b>	2	22,2	1x Bacillus cereus	1x gramnegat. neferment.palička	
Dezinfekčné roztoky	-	-	-			
Lekárske roztoky a H <sub>2</sub> O	-	-	-			
Masti a gély	-	-	-			
Pomôcky na stravovanie pacientov	-	-	-			
Lôžkoviny a bielizeň						
Pomôcky na upratovanie a toaletu pac.						
Maloplošná dezinfekcia (odd.,lekárne, ambulancie)	<b>11</b>	-	-			
Maloplošná dezinfekcia (operačný trakt)	-	-	-			
Veľkoplošná dezinfekcia (oddelenia a ambulancie)	-	-	-			
Veľkoplošná dezinfekcia (operačný trakt)	-	-	-			
Vyšetrenie ovzdušia (aeroskop, sedimentácia)	-	-	-			
<b>SPOLU</b>	<b>24</b>	<b>3</b>	<b>12,5</b>	2x Bacillus cereus	1x gramnegat. neferment.palička	

Nami dozorované lôžkové zdravotnícke zariadenia nehlásili v tomto roku NN, preto ďalej tabuľky s rozborom NN neuvádzame.

### **Štátne zdravotnícke ambulancie:**

V okrese Ružomberok sa nenachádza štátna ambulancia.

## Neštátne zdravotnícke ambulancie :

Názov ambulancie:	Počet	Názov ambulancie:	Počet
Detské	13	Kožná	3
Obvodné	23	Očné	5
Zubné	28	Ortopedická	4
Gynekologické	7	Alergologická	2
Chirurgické	1	Urologická	1
Interné	6	Neurologická	5
ORL	2	Psychiatrické	3
Diabetologická	1	Rehabilitácia	1
RTG,MR,CT	2	Endokrinologická	2
Psychologická	5	<b>Spolu:</b>	<b>114</b>

V okrese Ružomberok existujú 2 mikrobiologické laboratória – neštátne laboratórium Unilabs Slovensko, s.r.o. Ružomberok a Ústav klinickej mikrobiológie ÚVN Ružomberok.

## II. II. Zoznam zdravotníckych zariadení – okres Ružomberok

### • Všeobecné ambulancie pre dospelých

- 1) MUDr. Lucia Garajová, ARTMEDA, s.r.o., Gen. M. Vesela 83, Ružomberok
- 2) MUDr. Iveta Čechová, Madačova 5, Ružomberok
- 3) MUDr. Juraj Kobyľák, Dončova 1455/2, Ružomberok
- 4) MUDr. Pavol Hollý, s.r.o., Na Kamenci 36, Liptovská Teplá
- 5) MUDr. Martin Činčura, MC-CLINIC s.r.o, ZS Lipt. Osada
- 6) MUDr. Mária Záhová, J.M.ZÁŇ, s.r.o., Poľná, č. 6030/2, Ružomberok,
- 7) MUDr. Mária Preislerová, Slobody 45, Lúčky
- 8) MUDr. Daniela Rázgová, D. Kráľovskej 867, Likavka
- 9) MUDr. Jela Turská, Mostová 26, Ružomberok
- 10) MUDr. Ivana Hrušková, ZDRAVSTAR, s.r.o., Bernolákova 4, Ružomberok
- 11) MUDr. Zuzana Piovarčiová, HEALT FACTORY, s.r.o., M. Vesela 83/12, Ružomberok
- 12) MUDr. Martina Lastičová, D. Kráľovskej 867, Likavka
- 13) MUDr. Mária Holá, s.r.o., Podhora 47, Ružomberok
- 14) MUDr. Karin Letková, KARPET, s.r.o., Podhora 47, Ružomberok
- 15) MUDr. Agata Šventová, SAPMED, s.r.o., Textilná 23, Ružomberok
- 16) MUDr. Juraj Jankovič, MEDPRAKTIK, s.r.o., Bernolákova 4, Ružomberok
- 17) MUDr. Dagmar Kapalová, ARTMEDA, s.r.o., Gen. M. Vesela 83, Ružomberok
- 18) MUDr. Štefan Szalai, Medicstar, s.r.o., ZS Lipt. Lúžna
- 19) MUDr. Viera Maslová, Plavisko 22, Ružomberok

- 20) MUDr. Jozef Sille, PROMED, s.r.o., ZS Liptovské Sliače
- 21) MUDr. Helena Imreová, Hasičská 241/16 Ľubochňa
- 22) MUDr. Ľubomír Machyna, Považská 12, Ružomberok
- 23) LSPP, ARTMEDA, s.r.o., Plavisko 7, Ružomberok

• **Všeobecné ambulancie pre deti a dospelosť**

- 1.) MUDr. Danica Papúchová, Bernolákova 12, Ružomberok
- 2.) MUDr. Monika Horváthová, Pro infantibus, spol. s.r.o., Kľačno 4/2201, Ružomberok
- 3.) MUDr. Zora Puskeilerová, PediaGyn, s.r.o., Bystrická 16, Ružomberok
- 4.) MUDr. Janka Nosková, Nosko Health Prevention, s.r.o., ZS Liptovské Sliače
- 5.) MUDr. Janka Nosková, Nosko Health Prevention, s.r.o., ZS Lúčky
- 6.) MUDr. Janka Nosková, Nosko Health Prevention s.r.o., Lipt. Teplá
- 7.) MUDr. Janka Nosková, Nosko Health Prevention, s. r. o., Lisková
- 8.) MUDr. Jozef Jakubec, MEDIKA – DMZ, s.r.o., Štiavnická 2018/7, Ružomberok
- 9.) MUDr. Beáta Drusková, ZS Lipt. Osada
- 10.) MUDr. Beáta Drusková s.r.o., Pediatrická ambulancia pre deti a dospelosť, ul. Zarevúca 5677/3A, Ružomberok
- 11.) MUDr. Emília Martinková, s.r.o., Hasičská 241/16 Ľubochňa
- 12.) MUDr. Ivona Gubalová, D. Kráľovskej 865, Likavka
- 13.) MUDr. Janka Nosková, Nosko Health Prevention, s.r.o., LSPP, Hurbanova 5, Ružomberok

• **Ambulancie zubného lekárstva**

- 1.) MUDr. Dávid Jagnešák, FENADENT s.r.o., Lúžňanská 139, Lipt. Osada
- 2.) MUDr. Jana Duffková, La dent s.r.o., Bystrická cesta 14, Ružomberok
- 3.) MUDr. Zuzana Girgošková, Z-DENT, s.r.o., Lipová Alej 266/10, Ľubochňa
- 4.) MUDr. Alexander Iliev, s.r.o., ZŠ Kľačno, Ružomberok
- 5.) MUDr. Alexander Iliev, s.r.o., Podhora 5335/38, Ružomberok
  - 6.) MUDr. Dionýz Jáger, Alpha - Dent, s.r.o., Lipt. Lúžna 629
  - 7.) MUDr. Dana Jágerová, Alpha – Dent, Liptovská Lúžna 629
  - 8.) MUDr. Ján Preisler, Madačova 6, Ružomberok
  - 9.) MUDr. Eva Ragačová, ORTIVA, s.r.o., K. Salvu 1985/5, Ružomberok
  - 10.) MUDr. Beáta Pfefferová, Považská 4, Ružomberok
  - 11.) MUDr. Anna Kaliská, ZS SCP, Bystrická 13, Ružomberok
- 12.) MUDr. Ľudmila Zlatinská, s.r.o., Pánska 1301, Ružomberok
- 13.) MUDr. Damián Karniš, AD7, s.r.o., Textilná 23, Ružomberok
- 14.) MUDr. Ján Záhora, 3Z ZdravézubyZáhora, s.r.o., Madačova 5, Ružomberok
- 15.) MUDr. Terézia Osvaldová, Dončova 1455/2, Ružomberok
- 16.) MUDr. Monika Bollová, Havránekova 134, Ružomberok
- 17.) MUDr. Pavol Bogyi, Havránekova 134, Ružomberok
- 18.) MUDr. Ľubomíra Mosná, Zubok s.r.o., . Zarevúca 5677/3A, Ružomberok
- 19.) MUDr. Elena Remenárová, Lúčky 45
- 20.) MUDr. Mária Schneiderová, ZS Lipt. Sliače
- 21.) MUDr. Anna Nováková, D. Kráľovskej 865, Likavka
- 22.) MUDr. Mária Gáboríková, GAMADENT, s.r.o., Považská 4, Ružomberok
- 23.) MUDr. Marta Halásová, Stomafix, s.r.o., D. Kráľovskej 865, Likavka
- 24.) MUDr. Štefan Straka, S-DENT, s.r.o., Bystrická cesta 16, Ružomberok
- 25.) MUDr. Jozef Skurčoňák, s.r.o., Podhora 5409, Ružomberok
- 26.) MUDr. Radoslav Ružinák, RUŽA- DENT, s.r.o., Podhora 5335/38, Ružomberok

27.) MDDr. Martin Šida, Pánska 1301, Ružomberok

28.) Dr. Oleksand Kondratiuk, KARIDENT, s.r.o., Považská 4, Ružomberok

- **Ambulancie gynekológov**

1.) MUDr. Milan Puskeiler, Pedia Gyn s.r.o., Mostová 6, Ružomberok

2.) MUDr. Ľubomír Javorka, s.r.o., Dončova 17, Ružomberok

3.) MUDr. Bohumil Kuchyňa, Praktik Duo, s.r.o., Textilná 23, Ružomberok

4.) MUDr. Ján Hruška, ZDRAVSTAR, s.r.o., Madačova 5, Ružomberok

5.) MUDr. Miroslava Žilková, Z-GYN, s.r.o., Plavisko 2145/182, Ružomberok

6.) LLK Lúčky, a.s. – LD Choč

7.) MUDr. Michal Luníček, Femina L.M., s.r.o., Mostová 6, Ružomberok

- **Odborné ambulancie**

1.) interná ambulancia – MUDr. Marián Boček, Oáza relax, s.r.o., Gen. M. Vesela 5053/12A, Ružomberok

2.) interná ambulancia – MUDr. Eva Svozilová, s.r.o., Textilná 23, Ružomberok

3.) interná a reumatologická ambulancia – MUDr. Ivan Blahút, Madačova č. 5, Ružomberok

4.) gastroenterologická a interná ambulancia – MUDr. Marián Hatala, s.r.o., Makovického 18, Ružomberok

5.) kardiologická ambulancia – Kardiomedina s.r.o, Dončova 1455/2, Ružomberok

6.) klinická onkológia – POKO POPRAD, s.r.o., Poliklinika Ružomberok, Zarevúca 3A, Ružomberok

7.) diabetologická ambulancia – MUDr. Drahomíra Kuderová, DIACENTRUM, s.r.o., Mostová 26, Ružomberok

8.) endokrinologická ambulancia – MUDr. Mikuláš Pura, Štiavnická 2018/7, Ružomberok

9.) detská endokrinologická ambulancia, SPINN CLINIC, Plavisko 7, Ružomberok

10.) urologická ambulancia – MUDr. Marián Lofaj, Prvá urologická ambulancia, s.r.o., Dončova 1455/2, Ružomberok

11.) imunoalergologická ambulancia – MUDr. Janka Javorková, Dončova 17, Ružomberok

12.) imunoalergologická ambulancia - MUDr. Omar Mohamedová Eva, Štiavnická 2018/7, Ružomberok

13.) ortopedická ambulancia – MUDr. Jozef Pogran, Dončova 1455/2, Ružomberok

14.) ortopedická ambulancia - LD Choč – Lúčky

15.) ortopedická a denzitometrická ambulancia, Liptov Consulting s.r.o, MUDr. Vladimír Masaryk, ul.gen.Vesela 4, Ružomberok

16.) ortopedická ambulancia, SPINN CLINIC, Plavisko 7, Ružomberok

17.) chirurgická ambulancia – MUDr. Stanislav Mlynárik, Dončova 1455/2, Ružomberok

18.) ambulancie cievnej chirurgie, ul. Gen. M. Vesela č. 83, 034 01 Ružomberok

19.) imunoalergologická ambulancia – MUDr. Janka Javorková, Dončova 17, Ružomberok

20.) imunoalergologická ambulancia - MUDr. Omar Mohamedová Eva, Štiavnická 2018/7, Ružomberok

21.) očná ambulancia – MUDr. Mária Šimanská, s.r.o., Považská 12, Ružomberok

22.) očná ambulancia – MUDr. Zina Jeleníková, VISARIS, s.r.o., K. Salvu 1, Ružomberok

23.) očná ambulancia, SPINN CLINIC, Plavisko 7, Ružomberok

24.) očné laserové centrum, SPINN CLINIC, Plavisko 7, Ružomberok

25.) UVEA KLINIKA s.r.o., Oftalmologická ambulancia Ružomberok, ul. Mostová 2 684/32, Ružomberok

- 26.) ambulancia ORL – MUDr. Gabriela Tereková, s.r.o., Považská 4, Ružomberok
- 27.) ORL medicentrum s.r.o., Jednodňová zdravotná starostlivosť v odbore otorinolaryngológie, Nám. Š .N.Hýroša 2230/12, Ružomberok
- 28.) neurochirurgická ambulancia, SPINN CLINIC, Plavisko 7, Ružomberok
- 29.) neurologická ambulancia, SPINN CLINIC, Plavisko 7, Ružomberok
- 30.) neurologická ambulancia s.r.o., – MUDr. Helena Psoťná, Považská 12, Ružomberok
- 31.) detská neurologická ambulancia – MUDr. Ján Pajor, Považská 12, Ružomberok
- 32.) neurologická ambulancia - LD Choč – Lúčky
- 33.) kožná ambulancia – MUDr. Michaela Pavlenková, MP-DERM s.r.o., Dončova 1455, Ružomberok
- 34.) ambulancia kožná a lekárskej kozmetiky – MUDr. Lýdia Valentovičová, K. Salvu 11/78, Ružomberok
- 35.) dermatovenerologická ambulancia a korektívna medicína, Derma-Consulting IMG, s.r.o., Bystrická cesta 2825, Ružomberok
- 36.) psychiatrická ambulancia – MUDr. Eva Kordovanová, s.r.o., Štiavnická 2018/7, Ružomberok
- 37.) psychiatrická ambulancia – MUDr. Ján Magál, J. M. Magál s.r.o., Štiavnická 2018/7, Ružomberok
- 38.) ambulancia detskej psychiatrie, MUDr. Martin Naď, Hviezdoslavova 870, Likavka
- 39.) psychologická ambulancia – PhDr. Jana Petříčková, spol. s.r.o., A. Bernoláka 12, Ružomberok
- 40.) ambulancia klinického psychológa pre deti a dospelých – PhDr. Jana Maťašová, Hollého 11, Ružomberok
- 41.) ambulancia klinickej psychológie, Mgr. Anna Kollárová, Lubochňa 224
- 42.) ambulancia klinickej psychológie, PhDr. Monika Navrátilová, Námestie A. Hlinku 35, Ružomberok
- 43.) ambulancia klinickej psychológie - PsychoCare s. r. o. , Podhora1304/47, Ružomberok
- 44.) ambulancia magnetickej rezonancie, SPINN CLINIC, Plavisko 7, Ružomberok
- 45.) pracovisko nukleárnej medicíny PET-CT, SPINN CLINIC, Plavisko 7, Ružomberok
- 46.) rehabilitácia – Krekáč, s.r.o., Námestie slobody 4, Ružomberok

#### **IV. Ostatné činnosti**

##### **e) Preventívne programy a projekty**

V priebehu roka sme venovali pozornosť programom a projektom ako je Národný imunizačný program, Surveillance prenosných ochorení, EPIS, Nozokomiálne nákazy, Mimoriadne epidemiologické situácie, Enviromentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV, Prevencia HIV, Optimalizácia verejnej správy v oblasti epidemiológie.

Nevykonávali sme žiadne špecializované činnosti.

V rámci poradenstva je v RÚVZ zriadená:

- poradňa HIV pre jednotlivcov vo vyhradenom čase s anonymnými odbermi krvi na vyšetrenie HIV a poradenstvo cez telefón
- poradenstvo v očkovaní cez telefón aj osobne s rodičmi, ktorí odmietajú očkovania svojich detí



Zdravotnícke služby v okrese sú zabezpečované na porovnateľnej úrovni v rámci Slovenskej republiky. Zabezpečené sú cestou štátneho a súkromného sektora. Spolupráca pri vykonávaní surveillancie prenosných ochorení so štátnym aj súkromným sektorom je dobrá.

- hlásenie nozokomiálnych nákaz zo zariadení je tak, ako v celej republike podhodnotené
- očkovanie je každoročne kontrolované v rámci celoslovenskej úlohy. Zaočkovanosť všetkých ročníkov detí, ktoré v období od 1.9.2022 do 31.8.2023 podliehali kontrole očkovania **je stále dobrá - pohybovala sa v rozmedzí od 93,7 % do 97,9%**. Zaočkovanosť nižšia ako 90 % bola zistená celkovo v 2 obvodoch. Dôvodom bol výpadok vakcín na trhu, zvýšená chorobnosť detí v danom ročníku, alebo vysoké percento odmietania očkovania zo strany rodičov v danom obvode, alebo dočasné kontraindikácie očkovania.

#### f) Špecializované činnosti

##### g) Poradenstvo v prevencii prenosných ochorení

Poradenstvo v prevencii prenosných ochorení je pri každom prípade, ktoré je nahlásené. Prípady šetríme telefonicky, alebo priamo s chorými, či rodičmi chorých. Vykonávame šetrenie epidemiologickej anamnézy a nariaďujeme protiepidemické opatrenia.

Poradenstvo tiež vykonávame v rámci poradne očkovania, ktorej činnosť sme spropagovali na webovej stránke úradu.

Skúsenosť je taká, že poradňu navštevujú zatiaľ iba rodičia detí odmietajúcich očkovanie, ktorých RÚVZ aktívne pozyva. Pracovníci odd. epidemiológie vedú s týmito rodičmi rozhovor o prospešnosti očkovania a odovzdané sú im aj edukačné materiály pojednávajúce o význame očkovania. Diskusia s týmito rodičmi je veľmi náročná a ich presvedčenie o neúčinnosti a škodlivosti očkovania je také silné, že odmietajú odborné argumenty. V priebehu roka 2023 sme v okrese Liptovský Mikuláš a Ružomberok zaznamenali 97 odmietnutí povinného očkovania. Na hlásené odmietnutia povinného očkovania bolo zaslaných 29 pozvánok s poučením a pozvaním do poradne očkovania a 26 výziev pre doplnenie kontraindikácie k odmietnutiu očkovania. V pravidelných štvrtročných intervaloch zasielame tabuľky odmietania očkovania na ÚVZ SR.

##### h) Zdravotno - výchovné aktivity v prevencii prenosných ochorení

#### Mimoriadne úlohy:

Neboli realizované.

#### VII. Všeobecné kritéria:

#### Analýzy výstupov z programu EPIS

### VÝSKYT VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ ZA POSLEDNÝCH 10 ROKOV V OKRESE RUŽOMBEROK ZA ROK 2023

Dg.	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
A02 a	23	54	79	54	56	77	47	36	44	29

	r	40,07	94,49	138,75	95,09	98,68	135,69	83,13	63,12	77,14	50,85
A02N	a	1	1	0	0	0	1	3	0	0	0
	r	1,74	1,75	0,00	0,00	0,00	1,76	5,31	0,00	0,00	0,00
A03	a	2	0	0	2	3	0	0	1	1	0
	r	3,48	0,00	0,00	3,52	5,29	0,00	0,00	1,75	1,75	0,00
A04	a	50	73	82	79	75	64	43	63	59	78
	r	87,10	127,74	144,02	139,11	132,17	112,78	76,06	110,46	103,44	136,76
A040	a	15	27	13	14	3	8	0	3	4	10
	r	26,13	47,25	22,83	24,65	5,29	14,10	0,00	5,26	7,01	17,53
A045	a	33	35	59	42	51	43	38	32	31	42
	r	57,49	61,25	103,62	73,96	89,87	75,77	67,21	56,10	54,35	73,64
A046	a	2	3	0	4	0	0	0	5	2	1
	r	3,48	5,25	0,00	7,04	0,00	0,00	0,00	8,77	3,51	1,75
A047	a	0	7	10	18	21	13	5	23	22	25
	r	0,00	12,25	17,56	31,70	37,01	22,91	8,84	40,33	38,57	43,83
A048	a	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	1,75	0,00	1,76	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A05	a	0	0	0	0	43	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	75,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A07	a	2	1	0	4	0	2	0	3	0	0
	r	3,48	1,75	0,00	7,04	0,00	3,52	0,00	5,26	0,00	0,00
A08	a	82	158	170	76	76	67	97	57	143	161
	r	142,85	276,48	298,58	133,82	133,93	118,07	171,57	99,94	250,72	282,28
A080	a	67	102	59	58	39	40	20	44	33	99
	r	116,72	178,49	103,62	102,13	68,73	70,49	35,38	77,14	57,86	173,57
A081	a	9	48	25	11	23	25	70	7	37	34
	r	15,68	84,00	43,91	19,37	40,53	44,06	123,81	12,27	64,87	59,61
A082	a	5	8	16	7	14	2	7	6	24	28
	r	8,71	14,00	28,10	12,33	24,67	3,52	12,38	10,52	42,08	49,09
A083	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	r	1,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A084	a	0	0	70	0	0	0	0	0	49	0
	r	0,00	0,00	122,94	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	85,91	0,00
A09	a	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	3,52	1,76	0,00	0,00	0,00	0,00
A21	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	1,76	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A27	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	r	1,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A370	a	12	0	2	1	1	2	3	0	1	0
	r	20,90	0,00	3,51	1,76	1,76	3,52	5,31	0,00	1,75	0,00
A38	a	9	7	7	6	2	3	6	0	2	99
	r	15,68	12,25	12,29	10,57	3,52	5,29	10,61	0,00	3,51	173,57
A40	a	1	0	0	3	1	0	1	0	0	1
	r	1,74	0,00	0,00	5,28	1,76	0,00	1,77	0,00	0,00	1,75
A400	a	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	3,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A403	a	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1
	r	1,74	0,00	0,00	1,76	0,00	0,00	1,77	0,00	0,00	1,75
A408	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	1,76	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A41	a	0	1	1	1	0	0	1	0	1	1
	r	0,00	1,75	1,76	1,76	0,00	0,00	1,77	0,00	1,75	1,75
A411	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	1,76	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A415	a	0	1	0	0	0	0	1	0	1	1
	r	0,00	1,75	0,00	0,00	0,00	0,00	1,77	0,00	1,75	1,75
A419	a	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	1,76	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A51	a	1	0	0	1	0	1	0	0	5	1
	r	1,74	0,00	0,00	1,76	0,00	1,76	0,00	0,00	8,77	1,75

<b>A52</b>	a	0	0	1	0	0	0	0	0	2	0
	r	0,00	0,00	1,76	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,51	0,00
<b>A53</b>	a	0	0	1	1	2	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	1,76	1,76	3,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<b>A69</b>	a	4	5	9	21	12	3	4	6	3	1
	r	6,97	8,75	15,81	36,98	21,15	5,29	7,08	10,52	5,26	1,75
<b>A81</b>	a	1	2	0	2	0	2	0	2	1	0
	r	1,74	3,50	0,00	3,52	0,00	3,52	0,00	3,51	1,75	0,00
<b>A841</b>	a	1	1	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	1,74	1,75	0,00	0,00	1,76	0,00	0,00	0,00	0,00	1,75
<b>A87</b>	a	1	1	2	2	0	0	0	0	0	1
	r	1,74	1,75	3,51	3,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,75
<b>B01</b>	a	176	142	319	529	487	271	118	20	223	503
	r	306,60	248,49	560,27	931,49	858,20	477,56	208,72	35,07	390,98	881,90
<b>B02</b>	a	40	30	36	40	68	63	29	24	14	25
	r	69,68	52,50	63,23	70,43	119,83	111,02	51,29	42,08	24,55	43,83
<b>B15</b>	a	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0
	r	0,00	1,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,75	0,00
<b>B16</b>	a	0	0	2	0	0	1	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	3,51	0,00	0,00	1,76	0,00	0,00	0,00	0,00
<b>B182</b>	a	4	1	0	0	1	0	0	1	4	1
	r	6,97	1,75	0,00	0,00	1,76	0,00	0,00	1,75	7,01	1,75
<b>B26</b>	a	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	1,76	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<b>B27</b>	a	12	11	9	6	7	10	2	0	1	1
	r	20,90	19,25	15,81	10,57	12,34	17,62	3,54	0,00	1,75	1,75
<b>B58</b>	a	2	1	1	5	3	1	1	0	0	0
	r	3,48	1,75	1,76	8,80	5,29	1,76	1,77	0,00	0,00	0,00
<b>B86</b>	a	7	3	9	4	0	4	3	0	0	15
	r	12,19	5,25	15,81	7,04	0,00	7,05	5,31	0,00	0,00	26,30
<b>G00</b>	a	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,77	0,00	1,75	0,00
<b>G001</b>	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,75	0,00
<b>G630</b>	a	1	1	3	3	2	4	2	0	6	1
	r	1,74	1,75	5,27	5,28	3,52	7,05	3,54	0,00	10,52	1,75
<b>M012</b>	a	0	1	0	6	3	3	1	0	2	2
	r	0,00	1,75	0,00	10,57	5,29	5,29	1,77	0,00	3,51	3,51
<b>U071</b>	a	0	0	0	0	0	0	4226	9618	12039	735
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7 474,88	16 863,03	21 107,72	1 288,66
<b>Z203</b>	a	17	12	13	17	10	13	5	3	11	8
	r	29,62	21,00	22,83	29,93	17,62	22,91	8,84	5,26	19,29	14,03
<b>Z21</b>	a	1	0	0	1	0	1	2	0	0	0
	r	1,74	0,00	0,00	1,76	0,00	1,76	3,54	0,00	0,00	0,00

## VÝSKYT VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ A POROVNÁVACIE INDEXY V OKRESE RUŽOMBEROK ZA ROK 2023

Diagnóza	2023 Abs.Hod	2022 Abs.Hod	INDEX 2023/2022	PRIEMER 2018-2022	Index 2023/P	CHOROBNOSŤ 2023	PRIEMER ch. 2018-2022
A02	29	44	0,66	52,00	0,56	50,85	91,52
A02N	0	0	0,00	0,80	0,00	0,00	1,41
A03	0	1	0,00	1,00	0,00	0,00	1,76
A04	78	59	1,32	60,80	1,28	136,76	107,00







	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,56	1,75
<b>A38</b>	a	0	16	58	22	2	1	0	0	0	0	0	99
	r	0,00	661,98	<sup>2</sup> 081,09	782,64	71,00	32,53	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	173,57
<b>A403</b>	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,93	0,00	0,00	0,00	0,00	1,75
<b>A415</b>	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,56	1,75
<b>A46</b>	a	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	2	6
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,32	12,14	27,33	19,13	10,52
<b>A514</b>	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,32	0,00	0,00	0,00	1,75
<b>A540</b>	a	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	32,53	12,93	0,00	0,00	0,00	0,00	3,51
<b>A549</b>	a	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,93	11,32	0,00	0,00	0,00	3,51
<b>A562</b>	a	0	0	0	0	2	0	1	0	0	0	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	71,00	0,00	12,93	0,00	0,00	0,00	0,00	5,26
<b>A590</b>	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,93	0,00	0,00	0,00	0,00	1,75
<b>A692</b>	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,14	0,00	0,00	1,75
<b>A78</b>	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,93	0,00	0,00	0,00	0,00	1,75
<b>A841</b>	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,14	0,00	0,00	1,75
<b>A878</b>	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,93	0,00	0,00	0,00	0,00	1,75
<b>B004</b>	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	35,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,75
<b>B018</b>	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	41,37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,75
<b>B019</b>	a	18	186	247	33	9	6	2	1	0	0	0	502
	r	<sup>3</sup> 231,60	<sup>7</sup> 695,49	<sup>8</sup> 862,58	<sup>1</sup> 173,96	319,49	195,19	25,87	11,32	0,00	0,00	0,00	880,15
<b>B023</b>	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,56	1,75
<b>B028</b>	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,14	0,00	0,00	1,75

<b>B029</b>	a	0	0	1	0	1	1	3	1	1	2	13	23
	r	0,00	0,00	35,88	0,00	35,50	32,53	38,80	11,32	12,14	27,33	124,34	40,33
<b>B080</b>	a	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	r	0,00	82,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,51
<b>B084</b>	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	41,37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,75
<b>B172</b>	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,56	1,75
<b>B182</b>	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,93	0,00	0,00	0,00	0,00	1,75
<b>B279</b>	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	32,53	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,75
<b>B80</b>	a	0	0	1	2	0	0	0	1	0	0	0	4
	r	0,00	0,00	35,88	71,15	0,00	0,00	0,00	11,32	0,00	0,00	0,00	7,01
<b>B86</b>	a	0	2	0	0	2	2	4	0	2	1	2	15
	r	0,00	82,75	0,00	0,00	71,00	65,06	51,73	0,00	24,28	13,67	19,13	26,30
<b>G630</b>	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,67	0,00	1,75
<b>J06</b>	a	1	16	7	0	0	0	0	0	0	0	0	24
	r	179,53	661,98	251,17	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	42,08
<b>J10</b>	a	0	1	6	1	0	0	0	0	0	0	0	8
	r	0,00	41,37	215,29	35,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,03
<b>J100</b>	a	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	r	0,00	82,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,51
<b>J15</b>	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,93	0,00	0,00	0,00	0,00	1,75
<b>J16</b>	a	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	r	0,00	82,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,51
<b>J20</b>	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	179,53	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,75
<b>J205</b>	a	8	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	11
	r	1 436,27	82,75	0,00	0,00	0,00	32,53	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19,29
<b>J208</b>	a	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
	r	538,60	41,37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,01
<b>M012</b>	a	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,93	11,32	0,00	0,00	0,00	3,51
<b>U071</b>	a	18	21	24	28	36	26	46	85	84	118	249	735



